

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΜΕ ΤΙΤΛΟ

«Πρώθηση της Ανακύκλωσης – Ενσωμάτωση των Οδηγιών 2018/851 της 30ής Μαΐου 2018 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ για τα απόβλητα (ΕΕ L 150/109) και 2018/852 της 30ής Μαΐου 2018 για την τροποποίηση της Οδηγίας 94/62/ΕΚ για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας (ΕΕ L 150/141)»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2018/851 ΤΗΣ 30ΗΣ ΜΑΪΟΥ 2018 ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ
ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2008/98/ΕΚ ΓΙΑ ΤΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ (L 150/109)

Άρθρο 1

Σκοπός - Πεδίο εφαρμογής - Τροποποίηση του άρθρου 1 του ν. 4042/2012
(παρ. 1 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Η παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4042/2012 (Α΄ 24) αντικαθίσταται και το άρθρο 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 1

Σκοπός - Αντικείμενο - Πεδίο εφαρμογής

1. Με τα άρθρα 2 έως 9 της Ενότητας Α΄ εναρμονίζεται το εθνικό δίκαιο προς την Οδηγία 2008/99/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Νοεμβρίου 2008 «σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος μέσω ποινικού δικαίου» (L328/28/6.12.2008) και θεσπίζονται αποτρεπτικές, αποτελεσματικές και αναλογικές κυρώσεις, μέσω του ποινικού δικαίου, για τις περιπτώσεις που προκαλείται ή ενδέχεται να προκληθεί ρύπανση ή υποβάθμιση του περιβάλλοντος, με σκοπό τη διασφάλιση της αποτελεσματικής ποινικής προστασίας του.

2. Με τα άρθρα 10 έως 48 της Ενότητας Β΄ εναρμονίζεται το εθνικό δίκαιο προς την Οδηγία 2008/98/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19ης Νοεμβρίου 2008 «για τα απόβλητα και την κατάργηση ορισμένων οδηγιών» (L 312/3 της 22.11.2008), όπως τροποποιήθηκε με την Οδηγία (ΕΕ) 2018/851 της 30ής Μαΐου 2018 «για την τροποποίηση της οδηγίας 2008/98/ΕΚ για τα απόβλητα» (L 150/109) και θεσπίζονται μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας, προλαμβάνοντας ή μειώνοντας την παραγωγή αποβλήτων, τις αρνητικές συνέπειες της παραγωγής και της διαχείρισης αποβλήτων, περιορίζοντας τον συνολικό αντίκτυπο της χρήσης των πόρων και βελτιώνοντας την αποδοτικότητά της, στοιχείο που έχει καθοριστική σημασία για τη μετάβαση σε μια κυκλική οικονομία και για την εξασφάλιση της μακροπρόθεσμης ανταγωνιστικότητας της Ένωσης.»

Άρθρο 2

Εξαιρέσεις από το πεδίο εφαρμογής – Τροποποίηση του άρθρου 10 του ν. 4042/2012
(παρ. 2 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Τροποποιείται η περ. α) της παρ. 1, προστίθεται περ. ε) στην παρ. 2, προστίθεται νέα παρ. 4 στο άρθρο 10 του ν. 4042/2012 (Α΄ 24) και το άρθρο διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 10

(άρθρο 2 της Οδηγίας)

Εξαιρέσεις από το πεδίο εφαρμογής

«1. Εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος:

α) τα αέρια απόβλητα που εκλύονται στην ατμόσφαιρα και το διοξείδιο του άνθρακα, το οποίο δεσμεύεται και μεταφέρεται για αποθήκευση σε γεωλογικούς σχηματισμούς και αποθηκεύεται σε γεωλογικούς σχηματισμούς σύμφωνα με την Οδηγία 2009/31/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Απριλίου 2009 (L 140), ή εξαιρείται από το πεδίο εφαρμογής της εν λόγω Οδηγίας σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 2,

β) τα επιτόπου εδάφη, που περιλαμβάνουν ρυπασμένες γαίες που δεν έχουν ακόμα εκσκαφθεί, και τα κτίρια που συνδέονται μόνιμα με εδάφη,

γ) μη ρυπασμένη γη και άλλα φυσικά υλικά που έχουν εκσκαφθεί κατά τη διάρκεια κατασκευαστικών δραστηριοτήτων, εφόσον είναι βέβαιο ότι το υλικό αυτό θα χρησιμοποιηθεί για την κατασκευή στη φυσική του κατάσταση, στον χώρο από τον οποίο έγινε η εκσκαφή,

δ) τα ραδιενεργά απόβλητα,

ε) τα αποχαρακτηρισμένα εκρηκτικά,

στ) τα περιττώματα, εφόσον δεν καλύπτονται από την περ. β' της παρ. 2, το άχυρο και άλλα φυσικά ακίνδυνα υλικά προερχόμενα από τη γεωργία ή τη δασοκομία, τα οποία χρησιμοποιούνται στη γεωργία ή τη δασοκομία ή για την παραγωγή ενέργειας από βιομάζα με διαδικασίες ή μεθόδους που δεν επιβαρύνουν το περιβάλλον και δεν θέτουν σε κίνδυνο την ανθρώπινη υγεία.

2. Εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος, μόνο εφόσον η διαχείριση τους διέπεται από άλλες ευρωπαϊκές νομοθετικές πράξεις ή εθνικές διατάξεις που μεταφέρουν οδηγίες στην εθνική έννομη τάξη:

α) τα λύματα,

β) τα ζωικά υποπροϊόντα, συμπεριλαμβανομένων των μεταποιημένων προϊόντων που καλύπτονται από τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1069/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Οκτωβρίου 2009 περί υγειονομικών κανόνων για ζωικά υποπροϊόντα και παράγωγα προϊόντα που δεν προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1774/2002 (κανονισμός για τα ζωικά υποπροϊόντα) (L 300), εκτός από εκείνα που προορίζονται για αποτέφρωση, υγειονομική ταφή ή χρήση σε εγκαταστάσεις βιοαερίου ή κομποστοποίησης ή λιπασματοποίησης,

γ) τα πτώματα ζώων, τα οποία αποθνήσκουν εκτός σφαγείων, συμπεριλαμβανομένων ζώων που θανατώνονται για την εξάλειψη επιζωοτιών και διατίθενται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1069/2009,

δ) τα απόβλητα που προκύπτουν από εργασίες έρευνας, εξόρυξης, επεξεργασίας και αποθήκευσης ορυκτών πόρων και από τις εργασίες εκμετάλλευσης λατομείων που καλύπτονται από την υπό στοιχεία 39624/2209/Ε103/25.9.2009 (B` 2076) κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (Οδηγία 2006/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Μαρτίου 2006, σχετικά με τη διαχείριση των αποβλήτων της εξορυκτικής βιομηχανίας, L 102).

ε) ουσίες που προορίζονται για χρήση ως πρώτες ύλες ζωοτροφών, όπως ορίζονται στην περ.

ζ) της παρ. 2 του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 767/2009 του Ευρωπαϊκού

Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2009, για τη διάθεση στην αγορά και τη χρήση ζωοτροφών, την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1831/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, και την κατάργηση των Οδηγιών 79/373/ΕΟΚ του Συμβουλίου, 80/511/ΕΟΚ της Επιτροπής, 82/471/ΕΟΚ του Συμβουλίου, 83/228/ΕΚ του Συμβουλίου, 93/74/ΕΟΚ του Συμβουλίου, 93/113/ΕΚ του Συμβουλίου, 96/25/ΕΚ του Συμβουλίου και της Απόφασης 2004/217/ΕΚ της Επιτροπής (L 229) και δεν είναι ούτε περιέχουν ζωικά παραπροϊόντα.

3. Με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων που απορρέουν από άλλες ευρωπαϊκές νομοθετικές πράξεις ή εθνικές διατάξεις που μεταφέρουν οδηγίες στην εθνική έννομη τάξη, τα ιζήματα που επανατοποθετούνται σε επιφανειακά ύδατα με σκοπό τη διαχείριση των υδάτων και των υδάτινων οδών ή την πρόληψη πλημμυρών ή την εκτέλεση εγγειοβελτιωτικών έργων ή τον μετριασμό των επιπτώσεων από πλημμύρες και ξηρασίες εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος, εφόσον αποδειχθεί ότι τα ιζήματα αυτά δεν είναι επικίνδυνα.

4. Εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος τα πλοία που φέρουν τη σημαία κράτους μέλους της Ε.Ε. και εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1257/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Νοεμβρίου 2013 για την ανακύκλωση πλοίων και την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1013/2006 και της Οδηγίας 2009/16/ΕΚ (L 330).».

Άρθρο 3

Ορισμοί – Τροποποίηση του άρθρου 11 του ν. 4042/2012

(παρ. 2 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Προστίθενται νέες παρ. 2α, 2β, 2γ, αντικαθίσταται η παρ. 4, προστίθεται νέα παρ. 4α, αντικαθίσταται η παρ. 9, προστίθενται νέες παρ. 15α και 17α, αντικαθίσταται η παρ. 21 και καταργούνται οι παρ. 22, 23 και 24 στο άρθρο 11 του ν. 4042/2012 (Α' 24) και το άρθρο διαμορφώνεται ως ακολούθως:

«Άρθρο 11

(άρθρο 3 της Οδηγίας)

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

1. απόβλητα, κάθε ουσία ή αντικείμενο, το οποίο ο κάτοχος του απορρίπτει ή προτίθεται ή υποχρεούται να απορρίψει,
2. επικίνδυνα απόβλητα: τα απόβλητα που εμφανίζουν μία ή περισσότερες από τις επικίνδυνες ιδιότητες που αναφέρονται στο Παράρτημα III.
 - 2α. μη επικίνδυνα απόβλητα: τα απόβλητα που δεν καλύπτονται από την παρ. 2,
 - 2β. αστικά απόβλητα:
 - α) τα ανάμεικτα απόβλητα και τα απόβλητα που συλλέγονται από τα νοικοκυριά, μεταξύ άλλων χαρτί και χαρτόνι, γυαλί, μέταλλα, πλαστικά, βιολογικά απόβλητα, ξύλο, προϊόντα κλωστοϋφαντουργίας, απορρίμματα συσκευασίας, απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού, απόβλητα ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών και ογκώδη απόβλητα, συμπεριλαμβανομένων στρωμάτων και επίπλων,
 - β) τα ανάμεικτα απόβλητα και τα απόβλητα που συλλέγονται χωριστά από άλλες πηγές, όταν είναι παρόμοια ως προς τη φύση και τη σύνθεση με τα οικιακά απόβλητα.

Στα αστικά απόβλητα δεν περιλαμβάνονται απόβλητα παραγωγής, γεωργίας, δασοκομίας, αλιείας, σπητικών δεξαμενών και απόβλητα από δίκτυα αποχέτευσης και επεξεργασίας αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της ιλύος καθαρισμού λυμάτων, οχήματα στο τέλος του κύκλου ζωής τους ή απόβλητα από κατασκευές και κατεδαφίσεις.

Ο ορισμός αυτός ισχύει με την επιφύλαξη του καταμερισμού των ευθυνών για τη διαχείριση των αποβλήτων μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών φορέων.

2γ. απόβλητα κατασκευών και κατεδαφίσεων: τα απόβλητα που προέρχονται από κατασκευές και από κατεδαφίσεις,

3. απόβλητα έλαια: τα ορυκτέλαια ή τα συνθετικά λιπαντικά ή τα βιομηχανικά έλαια που δεν είναι πλέον κατάλληλα για τη χρήση, για την οποία αρχικώς προορίζονταν, όπως τα χρησιμοποιημένα έλαια κινητήρων εσωτερικής καύσης, τα έλαια κιβωτίων ταχυτήτων, τα λιπαντικά έλαια, τα έλαια για στροβίλους και τα υδραυλικά έλαια,

4. βιολογικά απόβλητα: τα βιοαποδομήσιμα απόβλητα κήπων και πάρκων, τα απορρίμματα τροφίμων και μαγειρείων από σπίτια, γραφεία, εστιατόρια, χονδρεμπόριο, κυλικεία, παρόχους υπηρεσιών εστίασης και χώρους πωλήσεων λιανικής και τα συναφή απόβλητα από εγκαταστάσεις μεταποίησης τροφίμων,

4α. απόβλητα τροφίμων : όλα τα τρόφιμα, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 178/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28ης Ιανουαρίου 2002 για τον καθορισμό των γενικών αρχών και απαιτήσεων της νομοθεσίας για τα τρόφιμα, για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων και τον καθορισμό διαδικασιών σε θέματα ασφαλείας των τροφίμων (L 31), τα οποία έχουν καταστεί απόβλητα,

5. παραγωγός αποβλήτων: κάθε πρόσωπο, του οποίου οι δραστηριότητες παράγουν απόβλητα, δηλαδή αρχικός παραγωγός αποβλήτων, ή κάθε πρόσωπο που πραγματοποιεί εργασίες προεπεξεργασίας, ανάμειξης ή άλλες οι οποίες οδηγούν σε μεταβολή της φύσης ή της σύνθεσης των αποβλήτων αυτών,

6. κάτοχος αποβλήτων: ο παραγωγός αποβλήτων ή το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, στην κατοχή του οποίου ευρίσκονται τα απόβλητα,

7. έμπορος: οποιαδήποτε επιχείρηση, η οποία ενεργεί ως εντολέας για την αγορά και την περαιτέρω πώληση αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένων των εμπορών που δεν καθίστανται υλικοί κάτοχοι των αποβλήτων,

8. μεσίτης: οποιαδήποτε επιχείρηση, η οποία οργανώνει την ανάκτηση ή τη διάθεση αποβλήτων για λογαριασμό τρίτων, συμπεριλαμβανομένων των μεσιτών που δεν καθίστανται υλικοί κάτοχοι των αποβλήτων,

9. διαχείριση αποβλήτων: η συλλογή, μεταφορά, ανάκτηση, συμπεριλαμβανομένης της διαλογής, και διάθεση αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένων της εποπτείας των εργασιών αυτών και της μετέπειτα φροντίδας των χώρων διάθεσης, καθώς και των ενεργειών στις οποίες προβαίνουν οι έμποροι ή οι μεσίτες,

10. συλλογή: η συγκέντρωση αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της προκαταρκτικής διαλογής και της προκαταρκτικής αποθήκευσης αποβλήτων με σκοπό τη μεταφορά τους σε εγκατάσταση επεξεργασίας αποβλήτων,

11. χωριστή συλλογή: η συλλογή κατά την οποία μια ροή αποβλήτων διατηρείται χωριστά με βάση τον τύπο και τη φύση για να διευκολυνθεί η ειδική επεξεργασία,

12. πρόληψη: τα μέτρα, τα οποία λαμβάνονται προτού μία ουσία, υλικό ή προϊόν καταστούν απόβλητα, και τα οποία μειώνουν:

- α) την ποσότητα των αποβλήτων, μέσω επαναχρησιμοποίησης ή παράτασης της διάρκειας ζωής των προϊόντων,
- β) τις αρνητικές επιπτώσεις των παραγόμενων αποβλήτων στο περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία ή
- γ) την περιεκτικότητα των υλικών και προϊόντων σε επικίνδυνες ουσίες,
13. επαναχρησιμοποίηση: κάθε εργασία με την οποία προϊόντα ή συστατικά στοιχεία που δεν είναι απόβλητα χρησιμοποιούνται εκ νέου για τον ίδιο σκοπό που σχεδιάστηκαν,
14. επεξεργασία: οι εργασίες ανάκτησης ή διάθεσης, στις οποίες συμπεριλαμβάνεται η προετοιμασία πριν από την ανάκτηση ή τη διάθεση,
15. ανάκτηση: οποιαδήποτε εργασία της οποίας το κύριο αποτέλεσμα είναι ότι απόβλητα εξυπηρετούν ένα χρήσιμο σκοπό αντικαθιστώντας άλλα υλικά τα οποία, υπό άλλες συνθήκες, θα έπρεπε να χρησιμοποιηθούν για την πραγματοποίηση συγκεκριμένης λειτουργίας, ή ότι απόβλητα υφίστανται προετοιμασία για την πραγματοποίηση αυτής της λειτουργίας, είτε στην εγκατάσταση είτε στο γενικότερο πλαίσιο της οικονομίας. Στο Παράρτημα II παρατίθεται μη εξαντλητικός κατάλογος των εργασιών ανάκτησης,
- 15α. ανάκτηση υλικών: κάθε εργασία ανάκτησης, εκτός από την ανάκτηση ενέργειας και την επανεπεξεργασία σε υλικά που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν ως καύσιμα ή άλλα μέσα παραγωγής ενέργειας. Περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση, την ανακύκλωση και την επίχωση,
16. προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση: κάθε εργασία ανάκτησης που συνιστά έλεγχο, καθαρισμό ή επισκευή, με την οποία προϊόντα ή συστατικά στοιχεία προϊόντων που αποτελούν πλέον απόβλητα προετοιμάζονται προκειμένου να επαναχρησιμοποιηθούν χωρίς άλλη επεξεργασία,
17. ανακύκλωση: οποιαδήποτε εργασία ανάκτησης με την οποία τα απόβλητα μετατρέπονται εκ νέου σε προϊόντα, υλικά ή ουσίες που προορίζονται είτε να εξυπηρετήσουν και πάλι τον αρχικό τους σκοπό είτε άλλους σκοπούς. Περιλαμβάνει την επανεπεξεργασία οργανικών υλικών αλλά όχι την ανάκτηση ενέργειας και την επανεπεξεργασία σε υλικά που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν ως καύσιμα ή σε εργασίες επίχωσης,
- 17α. επίχωση: διαδικασία ανάκτησης κατά την οποία χρησιμοποιούνται κατάλληλα, μη επικίνδυνα απόβλητα για σκοπούς αποκατάστασης σε χώρους όπου έχουν πραγματοποιηθεί εκκαφές ή για λόγους μηχανικής στην αρχιτεκτονική του τοπίου. Τα απόβλητα που χρησιμοποιούνται για επίχωση πρέπει να υποκαθιστούν μη απόβλητα υλικά, να είναι κατάλληλα για τους προαναφερόμενους σκοπούς και να περιορίζονται στην ποσότητα που είναι αυστηρά αναγκαία για την επίτευξη των σκοπών αυτών,
18. αναγέννηση αποβλήτων ελαίων: οποιαδήποτε εργασία ανακύκλωσης με την οποία μπορούν να παραχθούν βασικά έλαια με τη διύλιση αποβλήτων ελαίων, και συγκεκριμένα με την αφαίρεση των προσμίξεων των προϊόντων οξείδωσης και των προσθέτων που περιέχονται στα έλαια αυτά,
19. διάθεση: οποιαδήποτε εργασία η οποία δεν συνιστά ανάκτηση, ακόμη και στην περίπτωση που η εργασία έχει ως δευτερογενή συνέπεια την ανάκτηση ουσιών ή ενέργειας. Στο Παράρτημα I παρατίθεται μη εξαντλητικός κατάλογος των εργασιών διάθεσης,
20. βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές: οι βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές κατά την έννοια της παρ. 10 του άρθρου 3 της υπό στοιχεία 36060/1155/Ε103/2013 (Β' 1450) κοινής απόφασης των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

21. Πρόγραμμα Διευρυμένης Ευθύνης Παραγωγού (ΠΔΕΠ): δέσμη κανόνων, με τους οποίους διασφαλίζεται ότι οι παραγωγοί των προϊόντων φέρουν οικονομική ευθύνη ή οικονομική και οργανωτική ευθύνη για τη διαχείριση του σταδίου του κύκλου ζωής ενός προϊόντος που καθίσταται απόβλητο.».

Άρθρο 4

Ιεράρχηση των δράσεων και των εργασιών διαχείρισης των αποβλήτων – Τροποποίηση του άρθρου 29 του ν. 4042/2012

(παρ. 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Καταργείται η παρ. 1, αναριθμούνται οι παρ. 2 και 3 σε 1 και 2, προστίθεται νέα παρ. 3, τροποποιείται η παρ. 4 και προστίθεται νέα παρ. 5 στο άρθρο 29 του ν. 4042/2012 (Α' 24) και το άρθρο διαμορφώνεται ως ακολούθως:

«Άρθρο 29

(άρθρο 4 της Οδηγίας)

Ιεράρχηση των δράσεων και των εργασιών διαχείρισης των αποβλήτων

1. Στη νομοθεσία και την πολιτική για την πρόληψη και τη διαχείριση των αποβλήτων ισχύει κατά προτεραιότητα η ακόλουθη ιεράρχηση όσον αφορά στα απόβλητα:

- α) πρόληψη,
- β) προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση,
- γ) ανακύκλωση,
- δ) άλλου είδους ανάκτηση, όπως ανάκτηση ενέργειας, και
- ε) διάθεση.

2. Κατά την εφαρμογή της παρ. 1 λαμβάνονται μέτρα, τα οποία προωθούν εναλλακτικές δυνατότητες που παράγουν το καλύτερο, από περιβαλλοντικής απόψεως, αποτέλεσμα. Για το σκοπό αυτόν, ενδέχεται να απαιτείται η παρέκκλιση από την ιεράρχηση για ορισμένα ειδικά ρεύματα αποβλήτων, εφόσον αυτό δικαιολογείται από τον κύκλο ζωής των προϊόντων, λαμβάνοντας υπόψη τις συνολικές επιπτώσεις της παραγωγής και της διαχείρισης τους.

3. Σε κάθε περίπτωση λαμβάνονται υπόψη οι γενικές αρχές περί προστασίας του περιβάλλοντος, της προφύλαξης και της αειφορίας, του τεχνικώς εφικτού και της οικονομικής βιωσιμότητας, της προστασίας των πόρων, καθώς και ο συνολικός αντίκτυπος στο περιβάλλον, την ανθρώπινη υγεία, την οικονομία και την κοινωνία, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 1 και το άρθρο 14.

4. Η διαμόρφωση της νομοθεσίας και της πολιτικής για τα απόβλητα είναι διαδικασία απόλυτα διαφανής, τηρουμένης της υφιστάμενης εθνικής νομοθεσίας που αφορά στη διαβούλευση με τους πολίτες και τους ενδιαφερόμενους παράγοντες και τη συμμετοχή αυτών στη διαδικασία.

5. Για την ιεράρχηση των αποβλήτων λαμβάνονται τα μέτρα του άρθρου 43 και παρέχονται τα κίνητρα του άρθρου 1α του ν. 25/1975 (Α' 74).».

Άρθρο 5

Θέσπιση συστήματος «πληρώνω όσο πετάω»

(παρ. 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Μετά το άρθρο 1 του ν. 25/1975 (Α' 74), προστίθεται άρθρο 1α ως εξής:

«Άρθρο 1Α

Θέσπιση συστήματος «πληρώνω όσο πετάω»

1. Ως σύστημα «πληρώνω όσο πετάω» νοείται το σύστημα με το οποίο οι παραγωγοί αποβλήτων χρεώνονται με βάση την πραγματική ποσότητα των παραγόμενων από αυτούς αποβλήτων.

Σε εφαρμογή του συστήματος αυτού, ο υπολογισμός του ενιαίου ανταποδοτικού τέλους καθαριότητας και φωτισμού του άρθρου 1 μπορεί να γίνεται και στη βάση της παραγωγής αποβλήτων ανά νοικοκυριό ή κτιριακό συγκρότημα, επαγγελματική δραστηριότητα, πολεοδομική ή δημοτική ενότητα, υπό την προϋπόθεση ότι ο οικείος Ο.Τ.Α. α' βαθμού διαθέτει σύστημα μέτρησης των παραγόμενων αποβλήτων ή για κάποιο από τα ρεύματα των παραγόμενων αποβλήτων.

Προς τον σκοπό αυτό, με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να καθορίζονται, πέραν των συντελεστών του άρθρου 1, τα εξής:

- α. η αναλογία των ανταποδοτικών τελών που υπολογίζονται κατά το άρθρο 1 σε σχέση με τον υπολογισμό στη βάση της παραγωγής αποβλήτων,
- β. ο καθορισμός των υποχρέων προς απόδοση του τέλους,
- γ. οι μονάδες μέτρησης (βάρος ή όγκος) και η αντίστοιχη τιμή μονάδος, η οποία μπορεί να διαφοροποιείται ανά κατηγορίες αποβλήτων,
- δ. οι τρόποι υπολογισμού και είσπραξης του μέρους του τέλους που υπολογίζεται βάσει των παραγόμενων αποβλήτων και
- ε. κάθε θέμα σχετικό με την εφαρμογή του συστήματος της παρούσας.

2. Η επιλογή της εφαρμογής του συστήματος της παρ. 1 λαμβάνει χώρα με απόφαση με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, κατόπιν πρότασης της Οικονομικής Επιτροπής. Με την ίδια απόφαση ο οικείος Ο.Τ.Α. α' βαθμού καθορίζει τα προβλεπόμενα στις περ. α' έως ε' της παρ. 1 ανάλογα με τις δυνατότητες που ορίζονται στην κοινή υπουργική απόφαση της παρ. 1.

Άρθρο 6

Υποπροϊόντα - Τροποποίηση του άρθρου 12 του ν. 4042/2012

(παρ. 5 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Αντικαθίστανται οι παρ. 1 και 2 και προστίθενται νέες παρ. 3, 4 και 5 στο άρθρο 12 του ν. 4042/2012 (Α' 24) και το άρθρο διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 12

Υποπροϊόντα

1. Μια ουσία ή ένα αντικείμενο που προκύπτει από διαδικασία παραγωγής, πρωταρχικός σκοπός της οποίας δεν είναι η παραγωγή της εν λόγω ουσίας ή του εν λόγω αντικειμένου, θεωρείται ότι δεν συνιστά απόβλητο αλλά υποπρόϊόν, εάν πληρούνται οι ακόλουθοι όροι:

- α) είναι βέβαιη η περαιτέρω χρήση της ουσίας ή του αντικειμένου,
- β) η ουσία ή το αντικείμενο είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθούν απευθείας χωρίς άλλη επεξεργασία πέραν της συνήθους βιομηχανικής πρακτικής,
- γ) η ουσία ή το αντικείμενο παράγεται ως αναπόσπαστο μέρος μιας παραγωγικής διαδικασίας, και
- δ) η περαιτέρω χρήση είναι σύννομη, δηλαδή η ουσία ή το αντικείμενο πληροί όλες τις σχετικές απαιτήσεις περί προϊόντων και προστασίας του περιβάλλοντος και της υγείας για τη συγκεκριμένη χρήση και δεν πρόκειται να έχει δυσμενείς συνέπειες στο περιβάλλον ή την ανθρώπινη υγεία.

2. Αν δεν έχουν εκδοθεί οι εκτελεστικές πράξεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που προβλέπονται για τα αναλυτικά κριτήρια σχετικά με την ενιαία εφαρμογή των όρων της παρ. 1 σε συγκεκριμένες ουσίες ή αντικείμενα σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 5 της Οδηγίας 2008/98 (L 312), δύναται, με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών, να καθορίζονται για ειδικές ουσίες και αντικείμενα αναλυτικά κριτήρια, για την εφαρμογή των όρων της παρ. 1, με τα οποία εξασφαλίζεται υψηλό επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας και διευκολύνεται η συνετή και ορθολογική χρησιμοποίηση των φυσικών πόρων. Η απόφαση αυτή κοινοποιείται στην Επιτροπή από τη Γενική Γραμματεία Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων.

3. Αν δεν έχουν εκδοθεί οι εκτελεστικές πράξεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που προβλέπονται ή αναλυτικά κριτήρια σύμφωνα με τη διαδικασία της παρ. 2, η πλήρωση των όρων της παρ. 1 για κάποια συγκεκριμένη ουσία ή αντικείμενο αξιολογείται από την αρμόδια για την περιβαλλοντική αδειοδότηση αρχή κατά την υποβολή φακέλου Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ), λαμβάνοντας υπόψη και τις κατευθυντήριες οδηγίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, κατόπιν γνωμοδότησης της Διεύθυνσης Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Η αξιολόγηση αφορά τη συγκεκριμένη ουσία ή αντικείμενο που προκύπτει αποκλειστικά από την εξεταζόμενη στη ΜΠΕ διαδικασία παραγωγής υπό τις συνθήκες που περιγράφονται σε αυτήν και τις προοριζόμενες χρήσεις που παρατίθενται. Εφόσον η συγκεκριμένη ουσία ή αντικείμενο θεωρηθεί ότι συνιστά υποπροϊόν, στην Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ) τίθενται όροι και προϋποθέσεις, συμπεριλαμβανομένου προγράμματος παρακολούθησης, όπου απαιτείται, προκειμένου να διασφαλίζεται η τήρηση των όρων της παρ. 1.

Εφόσον δεν προβλέπεται από τον ν. 4014/2011 (Α' 209) υποβολή ΜΠΕ για το συγκεκριμένο έργο ή δραστηριότητα, η ανωτέρω αξιολόγηση διεξάγεται κατ' αναλογία από την αρμόδια κατά περίπτωση υπηρεσία περιβάλλοντος της οικείας Περιφέρειας, κατόπιν υποβολής τεκμηριωμένου αιτήματος από τον ενδιαφερόμενο. Εφόσον η συγκεκριμένη ουσία ή αντικείμενο θεωρηθεί ότι συνιστά υποπροϊόν, με απόφαση του Περιφερειάρχη τίθενται όροι και προϋποθέσεις, συμπεριλαμβανομένου προγράμματος παρακολούθησης, όπου απαιτείται, προκειμένου να διασφαλίζεται η τήρηση των όρων της παρ. 1. Η διαδικασία αυτή κοινοποιείται στην Επιτροπή από τη Γενική Γραμματεία Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων.

4. Για την εφαρμογή της παρ. 2, καθώς και της παρ. 2 του άρθρου 13 συστήνεται πενταμελής επιτροπή, της οποίας δύο (2) μέλη είναι εκπρόσωποι του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ένα (1) μέλος εκπρόσωπος του Γενικού Χημείου του Κράτους, δύο (2) μέλη εκπρόσωποι του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων ή ένα (1) μέλος εκπρόσωπος του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων και ένα (1) μέλος εκπρόσωπος του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, στην περίπτωση εξέτασης θέματος αρμοδιότητάς του. Η εν λόγω επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και έχει ως αρμοδιότητα να εισηγείται προς τη Γενική Γραμματεία Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων, επί θεμάτων που η τελευταία της παραπέμπει προς εισήγηση. Στην απόφαση αυτή ρυθμίζονται η λειτουργία της επιτροπής, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.

5. Οι φορείς ή εγκαταστάσεις που παράγουν υποπροϊόντα υποχρεούνται για την υποβολή σχετικών στοιχείων στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Αποβλήτων (ΗΜΑ) του άρθρου 42.».

Άρθρο 7
Αποχαρκτηρισμός αποβλήτων και κατάλογος αποβλήτων – Τροποποίηση του άρθρου
13 του ν. 4042/2012
(παρ. 6 και 7 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Το άρθρο 13 του ν. 4042/2012 (Α' 24) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 13

Αποχαρκτηρισμός αποβλήτων και κατάλογος αποβλήτων

1. Απόβλητα που έχουν υποβληθεί σε ανακύκλωση ή άλλη εργασία ανάκτησης θεωρείται ότι έχουν πάψει να αποτελούν απόβλητα εάν πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) η ουσία ή το αντικείμενο προορίζεται να χρησιμοποιηθεί για συγκεκριμένους σκοπούς,
- β) υπάρχει αγορά ή ζήτηση για τη συγκεκριμένη ουσία ή αντικείμενο,
- γ) η ουσία ή το αντικείμενο πληροί τις τεχνικές απαιτήσεις για τους συγκεκριμένους σκοπούς και συμμορφώνεται προς την κείμενη νομοθεσία και τα πρότυπα που ισχύουν για τα προϊόντα, και
- δ) η χρήση της ουσίας ή του αντικειμένου δεν έχει δυσμενή αντίκτυπο στο περιβάλλον ή την ανθρώπινη υγεία.

2. Σε περίπτωση που δεν έχουν εκδοθεί οι προβλεπόμενες στην παρ. 2 του άρθρου 6 της Οδηγίας 2008/98 (L 312) εκτελεστικές πράξεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τα συγκεκριμένα είδη αποβλήτων σχετικά με την ενιαία εφαρμογή των όρων της παρ. 1 σε συγκεκριμένες ουσίες ή αντικείμενα, δύναται, με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και των εκάστοτε συναρμοδίων Υπουργών, να καθορίζονται αναλυτικά κριτήρια για την εφαρμογή των όρων της παρ. 1 για ορισμένα είδη αποβλήτων, λαμβάνοντας υπόψη τις ενδεχόμενες δυσμενείς συνέπειες της ουσίας ή του αντικειμένου για το περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία. Τα εν λόγω αναλυτικά κριτήρια εξασφαλίζουν υψηλό επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας, διευκολύνουν τη συνετή και ορθολογική χρησιμοποίηση των φυσικών πόρων, κοινοποιούνται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή σύμφωνα με το π.δ. 81/2018 (Α' 151), όπου απαιτείται, και περιλαμβάνουν τα εξής:

- α) τα επιτρεπόμενα υλικά εισροής αποβλήτων στη διαδικασία ανάκτησης,
- β) τις επιτρεπόμενες διεργασίες και τεχνικές επεξεργασίας,
- γ) τα κριτήρια ποιότητας για τον αποχαρκτηρισμό αποβλήτων υλικών που προκύπτουν από την εργασία ανάκτησης, σύμφωνα με τα εφαρμοστέες προδιαγραφές προϊόντος, συμπεριλαμβανομένων οριακών τιμών για τους ρύπους, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο,
- δ) απαιτήσεις, σύμφωνα με τις οποίες το σύστημα διαχείρισης πρέπει να αποδεικνύει τη συμμόρφωσή του προς τα κριτήρια αποχαρκτηρισμού των αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένων του ποιοτικού ελέγχου, της αυτοπαρακολούθησης και της διαπίστευσης, όπου είναι σκόπιμο, και
- ε) απαίτηση για δήλωση συμμόρφωσης.

3. Αν δεν έχουν καθορισθεί κριτήρια αποχαρκτηρισμού αποβλήτων από την Επιτροπή σύμφωνα με την παρ. 2 και έως ότου εκδοθεί η απόφαση της παρ. 2, ο Γενικός Γραμματέας Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται με απόφασή του κατά περίπτωση να καθορίζει, ότι ορισμένα απόβλητα έχουν πάψει να αποτελούν απόβλητα με βάση τις προϋποθέσεις της παρ. 1 και, όπου είναι αναγκαίο,

σύμφωνα με τις απαιτήσεις των περ. α' έως και ε' της παρ. 2, λαμβάνοντας υπόψη τις οριακές τιμές ρυπαντών και κάθε άλλη πιθανή δυσμενή συνέπεια για το περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία. Η ανωτέρω απόφαση του Γενικού Γραμματέα Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων εκδίδεται το αργότερο εντός τριών (3) μηνών από την υποβολή σχετικού αιτήματος από τον εκάστοτε φορέα διαχείρισης στερεών αποβλήτων προς τη Γενική Γραμματεία Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων, με το οποίο τεκμηριώνεται, ανάλογα με το είδος του αποβλήτου, η τήρηση των προϋποθέσεων των περ. α' έως και δ' της παρ. 1, λαμβανομένων υπόψη των σχετικών κατευθυντηρίων οδηγιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

4. Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που:

α) χρησιμοποιεί, για πρώτη φορά, υλικό το οποίο έχει παύσει να αποτελεί απόβλητο και δεν έχει διατεθεί στην αγορά ή

β) διαθέτει ένα υλικό στην αγορά για πρώτη φορά αφότου αποχαρακτηρίστηκε από απόβλητο,

εξασφαλίζει ότι το υλικό πληροί τις σχετικές απαιτήσεις δυνάμει της ισχύουσας νομοθεσίας για τις χημικές ουσίες και τα προϊόντα. Προκειμένου να ισχύει για το υλικό το οποίο έχει αποχαρακτηριστεί από απόβλητο η νομοθεσία για τις χημικές ουσίες και τα προϊόντα, πρέπει να συντρέχουν οι προϋποθέσεις που καθορίζονται στην παρ. 1.

5. Η επιτροπή της παρ. 4 του άρθρου 12 εισηγείται σχετικά με την εφαρμογή της παρ. 2.

6. Οι φορείς ή εγκαταστάσεις που παράγουν απόβλητα, τα οποία πληρούν κριτήρια αποχαρακτηρισμού υποχρεούνται για την υποβολή σχετικών στοιχείων στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Αποβλήτων (ΗΜΑ) του άρθρου 42.

7. Ο κατάλογος αποβλήτων που καταρτίστηκε με την Απόφαση 2000/532/ΕΚ (L 226), περιλαμβάνει τα επικίνδυνα απόβλητα και λαμβάνει υπόψη την προέλευση και τη σύνθεση των αποβλήτων καθώς και, εφόσον απαιτείται, τις οριακές τιμές συγκέντρωσης επικίνδυνων ουσιών. Ο κατάλογος αποβλήτων είναι δεσμευτικός όσον αφορά τον προσδιορισμό των αποβλήτων που πρέπει να θεωρούνται επικίνδυνα απόβλητα. Η καταχώριση μίας ουσίας ή αντικείμενου στον κατάλογο δεν σημαίνει κατ' ανάγκη ότι συνιστά απόβλητο υπό οιοσδήποτε συνθήκες. Μία ουσία ή αντικείμενο θεωρούνται απόβλητα μόνο εφόσον ανταποκρίνονται στον ορισμό της παρ. 1 του άρθρου 11.

8. Δύνανται να θεωρούνται κάποια απόβλητα ως επικίνδυνα, ακόμη και αν δεν περιλαμβάνονται ως τέτοια στον κατάλογο αποβλήτων, εφόσον εμφανίζουν μία ή περισσότερες από τις ιδιότητες που αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΙΙ της Ενότητας Β'. Οι περιπτώσεις αυτές κοινοποιούνται στην Επιτροπή αμελλητί από τη Γενική Γραμματεία Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και παρέχονται όλα τα αναγκαία αποδεικτικά στοιχεία.

9. Ο αποχαρακτηρισμός των επικίνδυνων αποβλήτων δεν μπορεί να γίνεται με αραίωση ή ανάμειξη για τη μείωση των αρχικών συγκεντρώσεων επικίνδυνων ουσιών σε επίπεδο χαμηλότερο των οριακών τιμών για τον χαρακτηρισμό των αποβλήτων ως επικίνδυνων.

10. Εφόσον διατίθενται στοιχεία που αποδεικνύουν ότι ένα συγκεκριμένο απόβλητο, το οποίο περιλαμβάνεται στον κατάλογο ως επικίνδυνο απόβλητο, δεν εμφανίζει καμιά από τις ιδιότητες που αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΙΙ της Ενότητας Β', τότε το εν λόγω απόβλητο μπορεί να θεωρηθεί ως μη επικίνδυνο απόβλητο. Οι περιπτώσεις αυτές κοινοποιούνται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή αμελλητί από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και παρέχονται όλα τα αναγκαία αποδεικτικά στοιχεία.

11. Η επιτροπή της παρ. 4 του άρθρου 12, με αντικατάσταση των εκπροσώπων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων και του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, από έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Υγείας και έναν (1) εκπρόσωπο του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος (ΤΕΕ), εισηγείται σχετικά με την εφαρμογή των παρ. 8 και 10 καθώς και γενικότερα για θέματα χαρακτηρισμού αποβλήτων με την επιφύλαξη της παρ. 5 και του άρθρου 12.».

Άρθρο 8

Διευρυμένη ευθύνη του παραγωγού – Αντικατάσταση του άρθρου 25 του ν. 4042/2012

(παρ. 8 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Το άρθρο 25 του ν. 4042/2012 (Α' 24) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 25

Διευρυμένη ευθύνη του παραγωγού

1. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, προκειμένου να ενισχυθούν η επαναχρησιμοποίηση και πρόληψη, η ανακύκλωση και άλλες μορφές ανάκτησης αποβλήτων, λαμβάνονται μέτρα για να εξασφαλισθεί ότι τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, τα οποία κατ' επάγγελμα παράγουν, αναπτύσσουν, παρασκευάζουν, μεταποιούν, επεξεργάζονται, πωλούν ή εισάγουν προϊόντα, φέρουν διευρυμένη ευθύνη παραγωγού. Τα μέτρα αυτά μπορούν να περιλαμβάνουν την αποδοχή των επιστρεφόμενων προϊόντων και των αποβλήτων που παραμένουν μετά από τη χρήση των προϊόντων αυτών, καθώς και τη συνακόλουθη διαχείριση των αποβλήτων και την οικονομική ευθύνη για τις δραστηριότητες αυτές. Στα μέτρα αυτά μπορεί να περιλαμβάνεται η υποχρέωση για την παροχή διαθέσιμων στο κοινό πληροφοριών σχετικά με τον βαθμό στον οποίο το προϊόν μπορεί να επαναχρησιμοποιηθεί ή να ανακυκλωθεί.

Εάν αυτά τα μέτρα περιλαμβάνουν τη θέσπιση Προγραμμάτων Διευρυμένης Ευθύνης Παραγωγού (ΠΔΕΠ), ισχύουν οι γενικές ελάχιστες απαιτήσεις που ορίζονται στο άρθρο 25α και εξειδικεύονται περαιτέρω στον ν. 2939/2001 (Α' 179).

1α. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και του κατά περίπτωση συναρμοδίου Υπουργού μπορούν να λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα για να ενθαρρύνουν τον σχεδιασμό των προϊόντων και των συστατικών μερών των προϊόντων, κατά τρόπον ώστε να μειώνονται ο αρνητικός αντίκτυπός τους στο περιβάλλον και η παραγωγή αποβλήτων κατά τη διάρκεια της παραγωγής και της συνακόλουθης χρήσης των προϊόντων και για να εξασφαλίζουν ότι η ανάκτηση και η διάθεση των προϊόντων που έχουν καταστεί απόβλητα πραγματοποιούνται σύμφωνα με τα άρθρα 29 και 14.

Τα εν λόγω μέτρα ενθαρρύνουν, μεταξύ άλλων, την ανάπτυξη, την παραγωγή και την εμπορία προϊόντων και συστατικών μερών προϊόντων που είναι κατάλληλα για πολλαπλές χρήσεις, περιέχουν ανακυκλωμένα υλικά, είναι ανθεκτικά από τεχνική άποψη και εύκολα επισκεύσιμα και, αφού καταστούν απόβλητα, είναι κατάλληλα για προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση και για ανακύκλωση, προκειμένου να διευκολυνθεί η ορθή ιεράρχηση των αποβλήτων. Τα μέτρα λαμβάνουν υπόψη τον αντίκτυπο των προϊόντων σε ολόκληρη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους, συμπεριλαμβανομένων της ιεράρχησης των αποβλήτων και, όπου έχει εφαρμογή, της δυνατότητας πολλαπλής ανακύκλωσης.

2. Για την εφαρμογή της διευρυμένης ευθύνης παραγωγού, λαμβάνονται υπόψη το τεχνικώς εφικτό και το οικονομικώς βιώσιμο, καθώς και το σύνολο των επιπτώσεων στο περιβάλλον, την ανθρώπινη υγεία και την κοινωνία και διασφαλίζεται η εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

3. Η διευρυμένη ευθύνη του παραγωγού εφαρμόζεται με την επιφύλαξη της ευθύνης για τη διαχείριση των αποβλήτων βάσει της παρ. 1 του άρθρου 24 και με την επιφύλαξη της ειδικότερης νομοθεσίας για τις κατηγορίες αποβλήτων και τα προϊόντα.».

Άρθρο 9

Γενικές ελάχιστες απαιτήσεις όσον αφορά τα Προγράμματα Διευρυμένης Ευθύνης

Παραγωγού (ΠΔΕΠ) - Προσθήκη νέου άρθρου 25α στο ν. 4042/2012

(παρ. 9 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Μετά από το άρθρο 25 του ν. 4042/2012 (Α' 24) προστίθεται νέο άρθρο 25α ως ακολούθως:

«Άρθρο 25α

Γενικές ελάχιστες απαιτήσεις όσον αφορά τα Προγράμματα Διευρυμένης Ευθύνης

Παραγωγού (ΠΔΕΠ)

1. Τα ΠΔΕΠ που θεσπίζονται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 25:

α) καθορίζουν με σαφή τρόπο τους ρόλους και τις υποχρεώσεις όλων των εμπλεκόμενων φορέων, συμπεριλαμβανομένων των παραγωγών προϊόντων που διαθέτουν αγαθά στην αγορά, των οργανώσεων που εκπληρώνουν υποχρεώσεις διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού εξ ονόματός τους, των δημόσιων ή ιδιωτικών επιχειρήσεων διαχείρισης αποβλήτων, των τοπικών αρχών και, κατά περίπτωση, των φορέων επαναχρησιμοποίησης και προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση και των επιχειρήσεων της κοινωνικής οικονομίας,

β) καθορίζουν στόχους διαχείρισης των αποβλήτων, σύμφωνα με την ιεράρχηση των αποβλήτων, με σκοπό την επίτευξη τουλάχιστον των ποσοτικών στόχων που σχετίζονται με ΠΔΕΠ, όπως ορίζονται στον παρόντα και στην κείμενη νομοθεσία για τις συσκευασίες και τα απόβλητα συσκευασίας, τα Οχήματα Τέλους Κύκλου Ζωής, τις ηλεκτρικές στήλες και συσσωρευτές και τα απόβλητα ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών, τα απόβλητα έλαια, τα μεταχειρισμένα ελαστικά οχημάτων, τον ηλεκτρικό και ηλεκτρονικό εξοπλισμό και τα απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού και ορίζουν άλλους ποσοτικούς και/ή ποιοτικούς στόχους που θεωρούνται σχετικοί με το ΠΔΕΠ,

γ) καθιερώνουν σύστημα υποβολής εκθέσεων για τη συγκέντρωση στοιχείων σχετικά με τα προϊόντα που διατίθενται στην ελληνική αγορά από τους παραγωγούς προϊόντων στο πλαίσιο της διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού, καθώς και στοιχεία σχετικά με τη συλλογή και την επεξεργασία των αποβλήτων που προκύπτουν από τα εν λόγω προϊόντα, προσδιορίζοντας, κατά περίπτωση, τις ροές υλικών των αποβλήτων, όπως επίσης και άλλα στοιχεία σχετικά με τους σκοπούς της περ. β),

δ) διασφαλίζουν τα δικαιώματα βιομηχανικού και εμπορικού απορρήτου καθώς και την ίση μεταχείριση των παραγωγών προϊόντων, ανεξάρτητα από την προέλευση ή το μέγεθός τους, χωρίς να προκαλούν δυσανάλογη διοικητική επιβάρυνση στους παραγωγούς, συμπεριλαμβανομένων των επιχειρήσεων μικρού και μεσαίου μεγέθους που παράγουν μικρές ποσότητες προϊόντων,

ε) διασφαλίζουν ότι οι κάτοχοι των αποβλήτων στους οποίους απευθύνονται τα ΠΔΕΠ ενημερώνονται σχετικά με τα μέτρα πρόληψης των αποβλήτων, τα κέντρα επαναχρησιμοποίησης και προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση, τα συστήματα επιστροφής και συλλογής αποβλήτων και την πρόληψη της δημιουργίας απορριμμάτων, στ) περιλαμβάνουν μέτρα για την παροχή κινήτρων στους κατόχους αποβλήτων, ώστε να ανταποκρίνονται στην υποχρέωσή τους να μεταφέρουν τα απόβλητά τους σε συστήματα χωριστής συλλογής, ιδίως, κατά περίπτωση, μέσω οικονομικών κινήτρων ή κανονιστικών διατάξεων,

ζ) δύναται να περιλαμβάνουν μέτρα ή κατευθύνσεις για την οργάνωση των εργασιών εναλλακτικής διαχείρισης των αποβλήτων, όπως συστημάτων επιστροφής ή χωριστής συλλογής, σύμφωνα με την ιεράρχηση των αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της υποχρέωσης σχεδιασμού, οργάνωσης και λειτουργίας Συστημάτων Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΕΔ) κατά την έννοια της παρ. 9 του άρθρου 2 του ν. 2939/2001 (Α' 179).

Τα ΠΔΕΠ δύναται να καθορίζουν ελάχιστη γεωγραφική εμβέλεια και να θέτουν προϋποθέσεις σκοπιμότητας για την οργάνωση και λειτουργία των Συλλογικών Συστημάτων Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΣΕΔ), όπως η δημιουργία υποδομών.

2. Κάθε Ατομικό Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης ή Συλλογικό Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΑΣΕΔ ή ΣΣΕΔ) σύμφωνα με την παρ. 9 του άρθρου 2 του ν. 2939/2001:

α) διαθέτει σαφώς καθορισμένη κάλυψη σε γεωγραφικό επίπεδο και σε επίπεδο προϊόντων και υλικών χωρίς να περιορίζεται στους τομείς όπου η συλλογή και η διαχείριση των αποβλήτων είναι οι περισσότερο επικερδείς,

β) προσφέρει κατάλληλη διαθεσιμότητα συστημάτων συλλογής αποβλήτων στους τομείς που αναφέρονται στην περ. α),

γ) διαθέτει τα αναγκαία οικονομικά μέσα ή τα οικονομικά και οργανωτικά μέσα για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών του στο πλαίσιο της διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού,

δ) εφαρμόζει επαρκή μηχανισμό αυτοελέγχου που υποστηρίζεται, όπου είναι σκόπιμο, από τακτικούς ανεξάρτητους ελέγχους για την αξιολόγηση:

αα) της οικονομικής του διαχείρισης, συμπεριλαμβανομένης της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις που ορίζονται στις περ. α) και β) της παρ. 3,

ββ) της ποιότητας των στοιχείων που συλλέγονται και υποβάλλονται σύμφωνα με την περ.

γ) της παρ. 1 και με τις απαιτήσεις του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1013/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Ιουνίου 2006 για τις μεταφορές αποβλήτων (L 190),

ε) θέτει στη διάθεση του κοινού πληροφορίες στην ιστοσελίδα του σε μηνιαία βάση σχετικά με την επίτευξη των στόχων διαχείρισης των αποβλήτων που αναφέρονται στην περ. β) της παρ. 1 και, σε περίπτωση συλλογικής εκπλήρωσης υποχρεώσεων διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού, πληροφορίες επίσης σχετικά με:

αα) το ιδιοκτησιακό καθεστώς και τα μέλη του,

ββ) τις χρηματικές εισφορές που καταβάλλουν παραγωγοί προϊόντων ανά πωλούμενη μονάδα ή ανά τόνο προϊόντος που διατίθεται στην αγορά,

γγ) τη διαδικασία επιλογής για τους φορείς διαχείρισης αποβλήτων,

δδ) τα σημεία επιστροφής ή και χωριστής συλλογής των αποβλήτων,

εε) τις μεθόδους εναλλακτικής διαχείρισης που εφαρμόζει, τη διαδικασία επιλογής των συνεργαζόμενων φορέων διαχείρισης αποβλήτων, πληροφορίες για τις συνεργαζόμενες

επιχειρήσεις διαχείρισης αποβλήτων, όπως η επωνυμία, η γεωγραφική θέση, ο Αριθμός Ηλεκτρονικού Μητρώου Αποβλήτων (ΗΜΑ), το είδος των εργασιών εναλλακτικής διαχείρισης που υλοποιεί, την περιβαλλοντική αδειοδότηση αυτών, τους κωδικούς Ευρωπαϊκού Καταλόγου Αποβλήτων (ΕΚΑ) των αποβλήτων που διαχειρίζεται και σστ) τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) Α' βαθμού με τους οποίους συνεργάζεται, όπου αυτό έχει εφαρμογή.

3. Οι χρηματικές εισφορές που καταβάλλονται από τον παραγωγό του προϊόντος στο ΣΣΕΔ, για τη συμμόρφωσή του με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη διευρυμένη ευθύνη του παραγωγού:

α) καλύπτουν τα ακόλουθα στοιχεία κόστους για τα προϊόντα που ο παραγωγός διαθέτει στην αγορά:

- i. κόστος των εργασιών χωριστής συλλογής και συνακόλουθης μεταφοράς και επεξεργασίας των αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της επεξεργασίας που απαιτείται για την επίτευξη των ενωσιακών στόχων διαχείρισης των αποβλήτων και κόστος της επίτευξης των άλλων στόχων που αναφέρονται στην περ. β) της παρ. 1, λαμβανομένων υπόψη των εσόδων από την επαναχρησιμοποίηση, τις πωλήσεις δευτερογενών πρώτων υλών από τα προϊόντα τους και από μη απαιτηθέντα τέλη διάθεσης, το ποσοστό επί της εισφοράς που αποδίδεται στον Ελληνικό Οργανισμό Ανακύκλωσης (Ε.Ο.ΑΝ.), σύμφωνα με το άρθρο 24Ε του ν. 2939/2001,
- ii. κόστος παροχής επαρκούς πληροφόρησης στους κατόχους αποβλήτων σύμφωνα με την παρ. 2,
- iii. κόστος συγκέντρωσης στοιχείων και υποβολής εκθέσεων σύμφωνα με την περ. γ) της παρ. 1,
- iv. κόστος ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης των πολιτών για την πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων και τη χωριστή συλλογή,
- v. το κόστος των αυτοελέγχων των ΣΣΕΔ, συμπεριλαμβανομένων των τακτικών ανεξάρτητων ελέγχων που υποστηρίζουν τους αυτοελέγχους και
- vi. το διοικητικό κόστος.

β) αποτελούν αντικείμενο ρύθμισης, όπου αυτό είναι δυνατόν, για επιμέρους προϊόντα ή ομάδες παρόμοιων προϊόντων, λαμβάνοντας υπόψη την ανθεκτικότητα, την επισκευασιμότητα, τη δυνατότητα επαναχρησιμοποίησης και την ανακυκλωσιμότητα, καθώς και την παρουσία επικίνδυνων ουσιών, υιοθετώντας μια προσέγγιση κύκλου ζωής και σύμφωνα με τις απαιτήσεις που καθορίζονται από τη σχετική νομοθεσία της Ένωσης, και, στις περιπτώσεις που έχουν ορισθεί, βάσει εναρμονισμένων κριτηρίων με στόχο τη διασφάλιση της ομαλής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς, και

γ) δεν υπερβαίνουν το αναγκαίο κόστος για την παροχή υπηρεσιών διαχείρισης αποβλήτων με τρόπο οικονομικά αποδοτικό. Το κόστος αυτό επιμερίζεται με διαφάνεια μεταξύ των ενδιαφερόμενων φορέων.

4. Τα ΠΔΕΠ που θεσπίζονται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 25 περιλαμβάνουν κατάλληλο πλαίσιο παρακολούθησης και εποπτείας που διασφαλίζει ότι:

α) οι παραγωγοί προϊόντων και τα ΣΕΔ εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους στο πλαίσιο της διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού, μεταξύ άλλων στην περίπτωση πωλήσεων εξ αποστάσεως,

β) τα χρηματοδοτικά μέσα χρησιμοποιούνται με κατάλληλο τρόπο, και

γ) όλοι οι φορείς που μετέχουν στην εφαρμογή των ΠΔΕΠ υποβάλλουν αξιόπιστα στοιχεία.

5. Η εκπλήρωση των υποχρεώσεων των παρ. 1 έως 4 συμπεριλαμβανομένης της λειτουργίας των ΣΕΔ εποπτεύεται από τον Ε.Ο.ΑΝ. σύμφωνα με όσα προβλέπονται στον ν. 2939/2001. Ο Ε.Ο.ΑΝ. εφαρμόζει κατάλληλο πλαίσιο παρακολούθησης και επιβολής, με σκοπό να διασφαλισθεί ότι οι παραγωγοί προϊόντων και τα ΣΕΔ εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους στο πλαίσιο της διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού, μεταξύ άλλων στην περίπτωση πωλήσεων εξ αποστάσεως, ότι τα χρηματοδοτικά μέσα χρησιμοποιούνται με δέοντα τρόπο και ότι όλοι οι φορείς που μετέχουν στην εφαρμογή των προγραμμάτων ΠΔΕΠ υποβάλλουν αξιόπιστα στοιχεία.

6. Επιτρέπεται στους παραγωγούς προϊόντων που είναι εγκατεστημένοι σε άλλο κράτος μέλος της Ε.Ε. και διαθέτουν προϊόντα στην ελληνική επικράτεια να ορίζουν νομικό ή φυσικό πρόσωπο εγκατεστημένο στην ελληνική επικράτεια ως εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο για τους σκοπούς της εκπλήρωσης των υποχρεώσεων του παραγωγού που απορρέουν από προγράμματα διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού.

Για την παρακολούθηση και τη διασφάλιση της συμμόρφωσης προς τις υποχρεώσεις του παραγωγού του προϊόντος σε σχέση με ΠΔΕΠ, τα ΠΔΕΠ της παρ. 1 του άρθρου 25 μπορούν να περιλαμβάνουν απαιτήσεις, όπως απαιτήσεις καταχώρισης, ενημέρωσης και υποβολής εκθέσεων, που πρέπει να πληροί ένα νομικό ή φυσικό πρόσωπο, προκειμένου να οριστεί εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπος στην ελληνική επικράτεια.

7. Ο ΕΟΑΝ διασφαλίζει την ύπαρξη τακτικού διαλόγου με ψηφιακά ή άλλα πρόσφορα μέσα μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών που εμπλέκονται στην εφαρμογή ΠΔΕΠ, ιδίως των αρμόδιων υπηρεσιών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και των λοιπών αρμόδιων υπουργείων και φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα, της τοπικής αυτοδιοίκησης, των παραγωγικών, εμπορικών και επαγγελματικών φορέων και συλλόγων, των επιστημονικών φορέων και συλλόγων, της ακαδημαϊκής κοινότητας, των επιχειρήσεων εναλλακτικής διαχείρισης αποβλήτων ή και δικτύων επαναχρησιμοποίησης ή των φορέων της κοινωνικής οικονομίας, επισκευής και προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση, των φορέων ΣΕΔ και των περιβαλλοντικών και καταναλωτικών οργανώσεων.

Κατ' ελάχιστον δύο φορές ετησίως, ο Πρόεδρος του Ε.Ο.ΑΝ. συγκαλεί συνεδρίαση με εκπροσώπους των ενδιαφερομένων μερών του πρώτου εδαφίου κατά την οποία συζητούνται θέματα που αφορούν στη ρύθμιση, οργάνωση, λειτουργία και τα αποτελέσματα της εναλλακτικής διαχείρισης. Η ημερήσια διάταξη ορίζεται από τον Πρόεδρο του ΕΟΑΝ. Όταν συζητείται θέμα που αφορά σε συγκεκριμένο ρεύμα αποβλήτων που υπόκειται σε εναλλακτική διαχείριση, στις συνεδριάσεις καλείται και εκπρόσωπος των ΣΕΔ που δραστηριοποιούνται σε αυτό το ρεύμα αποβλήτων.

8. Τα ΠΔΕΠ που θεσπίστηκαν πριν από τις 4 Ιουλίου 2018 σύμφωνα με το ν. 2939/2001 συμμορφώνονται προς το παρόν άρθρο έως την 01η Ιανουαρίου 2022. Τα υφιστάμενα ΣΕΔ, για το σκοπό της παρούσας τροποποιούν το επιχειρησιακό τους σχέδιο, εφόσον απαιτείται, σύμφωνα τις προβλέψεις του ν. 2939/2001.

9. Η παροχή πληροφοριών στο κοινό δυνάμει του παρόντος δεν θίγει το δικαίωμα προστασίας της εμπιστευτικότητας των εμπορικώς ευαίσθητων πληροφοριών σύμφωνα με το ενωσιακό και το εθνικό δίκαιο.».

Άρθρο 10

Πρόγραμμα Διευρυμένης Ευθύνης Παραγωγού Κλωστοϋφαντουργικών Προϊόντων - Προσθήκη άρθρου 25β στο ν. 4042/2012 (παρ. 10 και 11 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Προστίθεται άρθρο 25β στον ν. 4042/2012 (Α' 24) ως εξής:

«Άρθρο 25β

Πρόγραμμα Διευρυμένης Ευθύνης Παραγωγού Κλωστοϋφαντουργικών Προϊόντων

1. Με το παρόν θεσπίζεται πρόγραμμα διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού για τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, με σκοπό την προώθηση της επαναχρησιμοποίησης των εν λόγω προϊόντων καθώς και της προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωσης αυτών μέσω χωριστής συλλογής.

2. Έως την 31η Δεκεμβρίου 2023, οι παραγωγοί των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων υποχρεούνται να σχεδιάσουν, να οργανώσουν και να λειτουργήσουν Συλλογικό Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΣΕΔ) ή να οργανώσουν Ατομικό Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΑΣΕΔ), κατά την έννοια της περ. 9 του άρθρου 2 του ν. 2939/2001 (Α' 179), για το σύνολο των προϊόντων που διαθέτουν στην αγορά. Για την οργάνωση και λειτουργία των Συστημάτων Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΕΔ) του παρόντος εφαρμόζονται κατ' αναλογία τα άρθρα 4α, 4β, 4γ και 7, εξαιρουμένων των παρ. 1 και 3 του άρθρου 7 του ν. 2939/2001.

3. α) Ως παραγωγός κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων νοείται: αα) κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο κατ' επάγγελμα παράγει, αναπτύσσει, κατασκευάζει, μεταποιεί, επεξεργάζεται, πωλεί ή εισάγει κλωστοϋφαντουργικά είδη ένδυσης, λευκά είδη οικιακής χρήσης και υποδήματα ανεξάρτητα από τη χρησιμοποιούμενη τεχνική πώλησης, συμπεριλαμβανομένης της εξ αποστάσεως σύμβασης, όπως ορίζεται στην παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 2251/1994 (Α' 191), και διαθέτει στην ελληνική αγορά τα εν λόγω προϊόντα, αβ) κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο εγκατεστημένο σε κράτος μέλος της Ε.Ε. ή σε τρίτη χώρα, το οποίο πωλεί επαγγελματικά στην Ελλάδα απευθείας σε νοικοκυριά ή χρήστες πλην των νοικοκυριών, μέσω συμβάσεων εξ αποστάσεως, όπως ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 2251/1994, κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα.

β) Ο παραγωγός που είναι εγκατεστημένος σε κράτος μέλος της Ε.Ε. και διαθέτει προϊόντα στην αγορά, ορίζει νομικό ή φυσικό πρόσωπο εγκατεστημένο στην Ελλάδα ως εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο, για τους σκοπούς της εκπλήρωσης των υποχρεώσεων που απορρέουν από το πρόγραμμα διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού του παρόντος στην Ελλάδα. Ο ορισμός του εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου γίνεται με γραπτή εντολή.

4. Στις υποχρεώσεις των φορέων ΣΕΔ, πέραν αυτών που προβλέπονται στην παρ. 2, περιλαμβάνονται και οι εξής:

α) η ανάληψη του κόστους χωριστής συλλογής των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, με σκοπό την επαναχρησιμοποίηση, την προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση, καθώς και της επακόλουθης μεταφοράς και επεξεργασίας των εν λόγω προϊόντων ή αποβλήτων,

β) ο σχεδιασμός, η υλοποίηση και η ανάληψη του κόστους επαρκούς πληροφόρησης για τα μέτρα που λαμβάνονται από τους φορείς ΣΕΔ για την επίτευξη των σκοπών της παρ. 1.

γ) η συλλογή δεδομένων, η υποβολή εκθέσεων στον Ελληνικό Οργανισμό Ανακύκλωσης και η ανάληψη του κόστους αυτών, σχετικά με τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, τα οποία διατίθενται στην αγορά, αυτά που επαναχρησιμοποιούνται και τα απόβλητα που συλλέγονται και προετοιμάζονται για επαναχρησιμοποίηση ή και ανακυκλώνονται,

δ) η εφαρμογή επαρκούς μηχανισμού αυτοελέγχου των ΣΕΔ που υποστηρίζεται από τακτικούς ανεξάρτητους ελέγχους για την αξιολόγηση: δα) της οικονομικής τους διαχείρισης, συμπεριλαμβανομένης της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις που ορίζονται στις περ. α' και β' της παρ. 5 και δβ) της ποιότητας των στοιχείων που συλλέγονται και υποβάλλονται σύμφωνα με την περ. γ'. Οι ανεξάρτητοι έλεγχοι που υποστηρίζουν τους αυτοελέγχους διενεργούνται από ορκωτό ελεγκτή λογιστή ή ελεγκτική εταιρεία που είναι εγγεγραμμένος/η στο δημόσιο μητρώο του άρθρου 14 του ν. 4449/2017 (Α' 7).

ε) η διάθεση στο κοινό πληροφοριών και, σχετικά με την επίτευξη του στόχου της παρ. 2, το ιδιοκτησιακό καθεστώς και τα μέλη των ΣΣΕΔ, τις χρηματικές εισφορές που καταβάλλουν οι παραγωγοί προϊόντων ανά πωλούμενη μονάδα ή ανά τόνο προϊόντος που διατίθεται στην αγορά και τη διαδικασία επιλογής για τους φορείς διαχείρισης αποβλήτων.

5. Οι χρηματικές εισφορές που καταβάλλονται από τους παραγωγούς των προϊόντων της παρ. 1, για τη συμμόρφωσή τους με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το παρόν, προσδιορίζονται στο επιχειρησιακό σχέδιο που καταρτίζεται από τους φορείς ΣΣΕΔ και υποβάλλεται προς έγκριση στον Ε.Ο.ΑΝ., σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παρ. 5, 6 και 7 του άρθρου 7 του ν. 2939/2001 και πρέπει:

α) να καλύπτουν το κόστος για τα προϊόντα που διαθέτει ο παραγωγός στην αγορά, σύμφωνα με την παρ. 4,

β) να λαμβάνουν υπόψη την ανθεκτικότητα, τη δυνατότητα επαναχρησιμοποίησης, την ανακυκλωσιμότητα, την παρουσία επικίνδυνων υλικών και την περιεκτικότητα σε ανακυκλωμένο υλικό,

γ) να μην υπερβαίνουν το αναγκαίο κόστος για την παροχή υπηρεσιών διαχείρισης αποβλήτων με τρόπο οικονομικά αποδοτικό. Το κόστος αυτό επιμερίζεται με διαφάνεια μεταξύ των παραγωγών, και

δ) να διασφαλίζουν την ίση μεταχείριση των παραγωγών προϊόντων, ανεξάρτητα από τη χώρα προέλευσης, το μέγεθός τους και το ύψος παραγωγής τους, χωρίς να προκαλούν δυσανάλογη επιβάρυνση στους παραγωγούς.

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία εκδίδεται κατόπιν εισήγησης του Ε.Ο.ΑΝ. το αργότερο έως την 3η Ιανουαρίου 2022, εξειδικεύονται οι ελάχιστες προδιαγραφές των συστημάτων χωριστής συλλογής των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων με σκοπό την επαναχρησιμοποίηση, των συστημάτων χωριστής συλλογής των αποβλήτων αυτών για προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση, καθώς και των συστημάτων συλλογής, μεταφοράς και επεξεργασίας των ανωτέρω, οι εμπλεκόμενοι φορείς στα ανωτέρω συστήματα, καθώς και τα στοιχεία και τα ποσοτικά δεδομένα που πρέπει να συλλέγονται από τους φορείς ΣΣΕΔ ή ΑΣΕΔ αναφορικά με τη λειτουργία των ανωτέρω συστημάτων. Η έκδοση της εν λόγω απόφασης δεν αποτελεί προϋπόθεση για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 11

Πρόληψη αποβλήτων

(παρ. 10 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Προστίθεται νέο άρθρο 25γ στο ν. 4042/2012 (Α' 24) ως ακολούθως:

«Άρθρο 25Γ

Πρόληψη αποβλήτων - Δημιουργία Κέντρων Δημιουργικής Επαναχρησιμοποίησης Υλικών

1. Για τους σκοπούς της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων, αλλά και της προώθησης της επαναχρησιμοποίησης οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) Α' βαθμού δύναται να δημιουργούν Κέντρα Δημιουργικής Επαναχρησιμοποίησης Υλικών (ΚΔΕΥ). Ως ΚΔΕΥ ορίζεται χώρος οργανωμένος από έναν ή περισσότερους Ο.Τ.Α. Α' βαθμού από κοινού, ο οποίος είναι οριοθετημένος και διαμορφωμένος, ώστε οι πολίτες να αποθέτουν μεταχειρισμένα αντικείμενα. Το ΚΔΕΥ αποτελείται από μια απλή κτιριακή υποδομή, όπου δημιουργούνται διακριτοί χώροι για την ταξινόμηση, την επιδιόρθωση και την αποθήκευση αντικειμένων.
2. Στα ΚΔΕΥ δύναται να γίνονται αποδεκτά, για τους σκοπούς της παρ. 1, μεταχειρισμένα αντικείμενα κάθε είδους, όπως είδη ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού, παιχνίδια, έπιπλα, ποδήλατα, βιβλία και κλωστοϋφαντουργικά είδη.
3. Οι ΟΤΑ Α' βαθμού με πληθυσμό άνω των είκοσι χιλιάδων (20.000) κατοίκων, υποχρεούνται στην υλοποίηση και λειτουργία τουλάχιστον ενός ΚΔΕΥ έως το έτος 2023.
4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζεται κάθε θέμα σχετικό με τη δημιουργία και λειτουργία των ΚΔΕΥ».

Άρθρο 12

Πρόληψη αποβλήτων τροφίμων (παρ. 10 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Προστίθεται νέο άρθρο 23Α στο ν. 4042/2012 (Α' 24) ως εξής:

«Άρθρο 23Α

Πρόληψη αποβλήτων τροφίμων

Για την ενημέρωση και εκπαίδευση του κοινού σε θέματα πρόληψης δημιουργίας των αποβλήτων τροφίμων, το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας:

- α) εκπονεί δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των καταναλωτών σε θέματα σχετικά με την πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων,
- β) καταρτίζει, σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, εκπαιδευτικό υλικό για τους μαθητές της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης αναφορικά με την πρόληψη της σπατάλης τροφίμων,
- γ) συνάπτει εθελοντικές συμφωνίες για την προώθηση διαρκούς διαλόγου και συνεργασίας με τους άμεσα εμπλεκόμενους φορείς.».

Άρθρο 13

Απόβλητα τροφίμων – Προσθήκη νέου άρθρου 44β στο ν. 4042/2012 (παρ. 10 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Προστίθεται νέο άρθρο 44β στο ν. 4042/2012 (Α' 24) ως ακολούθως:

«Άρθρο 44β

Απόβλητα τροφίμων

1. Για την επίτευξη του σκοπού της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων θεσπίζεται ειδικό πρόγραμμα μέτρων πρόληψης της δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων, το οποίο αποτελεί τμήμα του Εθνικού Προγράμματος Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων. Τα μέτρα που λαμβάνονται πρέπει να:

α) μειώνουν τη δημιουργία αποβλήτων τροφίμων κατά την πρωτογενή παραγωγή, την επεξεργασία και τη μεταποίηση, το λιανικό εμπόριο και άλλες μορφές διανομής τροφίμων, σε εστιατόρια και υπηρεσίες εστίασης και στα νοικοκυριά, καθώς και τις απώλειες τροφίμων κατά μήκος της αλυσίδας παραγωγής και εφοδιασμού μέχρι το 2030,

β) ενθαρρύνουν τη δωρεά και την αναδιανομή τροφίμων για ανθρώπινη κατανάλωση, με προτεραιότητα στην ανθρώπινη διατροφή έναντι της χρήσης ως ζωοτροφών και στην εκ νέου μεταποίηση σε προϊόντα που δεν προορίζονται για διατροφή.

2. Η Γενική Γραμματεία Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας παρακολουθεί και αξιολογεί την εφαρμογή των μέτρων που λαμβάνονται σύμφωνα με την παρ. 1, μέσω της μέτρησης των επιπέδων αποβλήτων, με βάση τη μεθοδολογία που ορίζεται στην κατ' εξουσιοδότηση Απόφαση (ΕΕ) 2019/1597 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 3ης Μάϊου 2019 (L 248/77).).

3. Οι ακόλουθοι: α) οι φορείς των εγκαταστάσεων που αδειοδοτούνται περιβαλλοντικά και παράγουν απόβλητα που ανήκουν στην κατηγορία 02 του Ευρωπαϊκού Καταλόγου Αποβλήτων (ΕΚΑ) όπως, μεταξύ άλλων, οι μονάδες επεξεργασίας και μεταποίησης τροφίμων ή οι κρεαταγορές, ιχθυαγορές και λαχαναγορές, β) οι επιχειρήσεις τροφοδοσίας (catering) κατά την έννοια της παρ. 5.Α του άρθρου 2 της υπό στοιχεία 47829/23.6.2017 (Β' 2161) απόφασης του Υπουργού Υγείας, με ετήσιο κύκλο εργασιών άνω των 300.000€, γ) τα σύνθετα τουριστικά καταλύματα και τα κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα άνω των 200 κλινών που αποτελούν δραστηριότητες με α/α 1 έως 4 της 6ης Ομάδας της απόφασης με αρ. 37674/2016 του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 2471), δ) οι μονάδες υγειονομικής περίθαλψης (νοσοκομεία, κλινικές, θεραπευτήρια κ.ά.) κατηγορίας Α' του ν. 4014/2011, ε) οι ξενώνες (νεότητας, ειδικών ομάδων ατόμων, γηροκομεία, κλπ.) που ανήκουν στην κατηγορία Α' του ν. 4014/2011 και αποτελούν δραστηριότητα με α/α 12 της 6ης Ομάδας της ανωτέρω απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, στ) οι επιχειρήσεις μαζικής εστίασης παρασκευής και προσφοράς πλήρους γεύματος, κατά την έννοια της παρ. 5Δ του άρθρου 2 της υπό στοιχεία Υ1Γ/ΓΠ/ΟΙΚ47829/21.6.2017 απόφασης του Υπουργού Υγείας (Β' 2161), με ετήσιο κύκλο εργασιών άνω των εκατό χιλιάδων ευρώ (100.000 €), και ζ) οι υπεραγορές τροφίμων όπως ορίζονται στην παρ. 5.Γ του άρθρου 2 της ανωτέρω υπουργικής απόφασης, υποχρεούνται να καταχωρούν σε ετήσια βάση τα παραγόμενα απόβλητα τροφίμων σε ειδική ηλεκτρονική πλατφόρμα της περ. ε) της παρ. 2 του άρθρου 42.

4. Για την καταχώρηση των στοιχείων στην πλατφόρμα της παρ. 3 ακολουθείται η Απόφαση (ΕΕ) 2019/1597 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η καταχώρηση γίνεται ενιαία από τον φορέα λειτουργίας της επιχείρησης, ανεξάρτητα από τον αριθμό των εγκαταστάσεων ή καταστημάτων που αυτός διαθέτει, για κάθε μία δραστηριότητα ή εγκατάσταση της παρ. 3. Στην πλατφόρμα αυτή καταχωρούνται από τους φορείς οι ποσότητες των οργανικών αποβλήτων τροφίμων, συμπεριλαμβανομένων των υλικών που είναι ακατάλληλα για κατανάλωση ή επεξεργασία («πρώην τρόφιμα»), ο κωδικός Ευρωπαϊκού Καταλόγου Αποβλήτων (ΕΚΑ) (συμπεριλαμβανομένων των κωδικών ΕΚΑ 20 01 08, 20 01 25 και 20 03 02) εφόσον υπάρχει, η συχνότητα συλλογής, ο προορισμός και η μέθοδος διαχείρισης σύμφωνα με την παρ. 3.

5. Για την ενθάρρυνση της δωρεάς και της αναδιανομής τροφίμων για ανθρώπινη κατανάλωση, με προτεραιότητα στη διατροφή του ανθρώπου, καθορίζονται οι υποχρεώσεις των δωρητών και των δωρεοδόχων και οι ελάχιστες προϋποθέσεις για την ασφάλεια της ανθρώπινης υγείας, ως εξής:

α) Τα πλεονάσματα τροφίμων μπορούν να αναδιανέμονται υπό την προϋπόθεση ότι είναι κατάλληλα για κατανάλωση από τον άνθρωπο και συμμορφώνονται με όλες τις απαιτήσεις ασφάλειας των τροφίμων που προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία σχετικά με την ασφάλεια των τροφίμων και την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα στους καταναλωτές.

β) Οι δωρητές διασφαλίζουν ότι τα αγαθά αυτά δεν θέτουν σε κίνδυνο τη δημόσια υγεία, ενώ οι δωρεοδόχοι ως τελικοί καταναλωτές είναι υπεύθυνοι για τη σωστή συντήρηση, μεταφορά, αποθήκευση, διανομή και διάθεση των τροφίμων στους ωφελούμενους.

6. Για τις δωρεές τροφίμων, εφαρμόζεται η απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής φόρου προστιθέμενης αξίας της περ. β' της παρ. 2 του άρθρου 7 του Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ, ν. 2859/2000, Α' 248).

7. Επιτρέπεται η δωρεάν αναδιανομή τροφίμων που αποτελούν προϊόν παραλαβής και/ή κατάσχεσης από τις αρμόδιες αρχές για λόγους που δεν σχετίζονται με την ασφάλεια των τροφίμων, για την εξυπηρέτηση ή την ανακούφιση ευπαθών κοινωνικών ομάδων χωρίς αντάλλαγμα, εφόσον τα αγαθά αυτά δεν θέτουν σε κίνδυνο τη δημόσια υγεία.».

Άρθρο 14

Απαλλαγή δωρεών τροφίμων από τον ΦΠΑ

(παρ. 10 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

1. Αντικαθίσταται η περ. β' της παρ. 2 του άρθρου 7 του Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ, ν. 2859/2000 (Α' 248) και οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 7 διαμορφώνονται ως εξής:

«Άρθρο 7

Πράξεις θεωρούμενες ως Παράδοση αγαθών

1. Θεωρείται ως Παράδοση αγαθών, κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 2, η διάθεση από υποκείμενο στο φόρο αγαθών της επιχείρησής του για τις ανάγκες της, εφόσον πρόκειται για αγαθά που προβλέπουν οι διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 30, για τα οποία δεν παρέχεται δικαίωμα έκπτωσης του φόρου σε περίπτωση απόκτησής τους από άλλον υποκείμενο στο φόρο.

2. Επίσης, ως Παράδοση αγαθών θεωρούνται οι ακόλουθες πράξεις, εφόσον η απόκτηση των αγαθών ή κατά περίπτωση των υλικών ή των υπηρεσιών, από τα οποία έχουν παραχθεί αυτά, παρέχει στον υποκείμενο δικαίωμα έκπτωσης του φόρου:

α) η διάθεση αγαθών από υπαγόμενη στο φόρο δραστηριότητα σε άλλη μη υπαγόμενη του ίδιου υποκειμένου,

β) η ανάληψη από υποκείμενο στον φόρο αγαθών της επιχείρησής του για την ικανοποίηση αναγκών του ή του προσωπικού της επιχείρησης και γενικά η δωρεάν διάθεση αγαθών για σκοπούς ξένους προς την άσκηση της επιχείρησης. Εξαιρούνται τα δώρα μέχρι αξίας δέκα (10) ευρώ και τα δείγματα που διαθέτει ο υποκείμενος στον φόρο για την εκπλήρωση των σκοπών της επιχείρησής του.

Στο πλαίσιο της πρόληψης της δημιουργίας αποβλήτων, της περιβαλλοντικής προστασίας, υπό την έννοια της αποτροπής της διάθεσης των προϊόντων προς υγειονομική ταφή πριν αυτά καταστούν απόβλητα, καθώς και της ανακούφισης των κοινωνικά ευπαθών και ευάλωτων ομάδων και αντιμετώπισης της ανθρωπιστικής κρίσης, ως δώρα, που επίσης εξαιρούνται, θεωρούνται:

αα) Τα τρόφιμα, φάρμακα, ρούχα ή άλλα αγαθά, πλην εκείνων που υπόκεινται σε ειδικούς φόρους κατανάλωσης, που διατίθενται δωρεάν σε υπηρεσίες του δημόσιου τομέα, νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου, καθώς και νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου μη

κερδοσκοπικού χαρακτήρα που έχουν συσταθεί νόμιμα στην Ελλάδα και έχουν αποδεδειγμένα φιλανθρωπικό ή κοινωφελή σκοπό ή σε Οργανισμούς Τοπικούς Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) ή στα εκκλησιαστικά νομικά πρόσωπα, καθώς και στα ν.π.ι.δ. ή στις οντότητες που εποπτεύονται από τους παραπάνω φορείς, προκειμένου να διανεμηθούν αποκλειστικά για την εξυπηρέτηση ή την ανακούφιση ευπαθών κοινωνικών ομάδων χωρίς αντάλλαγμα, εφόσον τα αγαθά αυτά δεν θέτουν σε κίνδυνο τη δημόσια υγεία. Ως τέτοια αγαθά θεωρούνται αυτά τα οποία δεν είναι κατάλληλα προς πώληση ή αξιοποίηση, ιδίως λόγω λαθών ή ελαττωμάτων ή ελλείψεων στη συσκευασία, την επισήμανση ή το βάρος, ή λόγω απόσυρσης από την αγορά ή λόγω εγγύτητας προς την ημερομηνία λήξης ή λόγω αστοχιών σε σχέση με τις προδιαγραφές του παρασκευαστή ή του πελάτη (ιδίως διαφοροποίηση ως προς το χρώμα, το μέγεθος, το σχήμα και τη σύσταση) ή λόγω ακύρωσης παραγγελιών και αδυναμίας εξεύρεσης άλλου αγοραστή.

Ο περιορισμός του προηγούμενου εδαφίου δεν ισχύει για την αντιμετώπιση καταστάσεων που κηρύσσονται ως έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας λόγω φυσικών καταστροφών.

ββ) Τα αγαθά που παραδίδονται στις υπηρεσίες του δημόσιου τομέα, στους Ο.Τ.Α., στα ν.π.δ.δ., όπως προσδιορίζονται στο άρθρο 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), στα εκκλησιαστικά νομικά πρόσωπα, καθώς και στα ν.π.δ.δ. ή τις οντότητες, που εποπτεύονται από τους παραπάνω φορείς, προκειμένου να διατεθούν για την κάλυψη των αναγκών των προσφύγων, ανεξαρτήτως της αξίας και των προδιαγραφών κατασκευής αυτών.

γγ) Τα είδη σίτισης που παραδίδονται στο Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων και το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, προκειμένου να διανεμηθούν περαιτέρω άνευ ανταλλάγματος για την κάλυψη των αναγκών σίτισης των μαθητών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας δημόσιας εκπαίδευσης.

δδ) Τα αγαθά που παραδίδονται στις υπηρεσίες του δημόσιου τομέα, στους Ο.Τ.Α. και στα ν.π.δ.δ., όπως προσδιορίζονται στο άρθρο 14 του ν. 4270/2014, προκειμένου να διατεθούν για την κάλυψη των αναγκών των πληγέντων από ακραία φυσικά φαινόμενα, ανεξαρτήτως της αξίας και των προδιαγραφών κατασκευής αυτών.

γ) η ιδιοκατοίκηση, η παράδοση σε μη φορολογητέα δραστηριότητα του ιδίου υποκειμένου, η μίσθωση, η δωρεάν παραχώρηση της χρήσης ή η χρησιμοποίηση για οποιονδήποτε σκοπό ξένο προς την επιχείρηση, των ακινήτων που προβλέπουν οι διατάξεις του άρθρου 6,

δ) η ανάληψη μερίδας σε αγαθά από εταίρο, μέτοχο ή κληρονόμο, σε περίπτωση διακοπής των εργασιών, λύσης της εταιρείας, αποχώρησης ή θανάτου εταίρου.

ε) η περιέλευση στον υποκείμενο στο φόρο ή στους κληρονόμους του αγαθών της επιχείρησής του, κατά την παύση των εργασιών της ή κατά το θάνατο του υποκειμένου. Προκειμένου για πάγια περιουσιακά στοιχεία του υποκειμένου, όπως ορίζονται από τις διατάξεις του άρθρου 33, οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου δεν εφαρμόζονται, εφόσον δεν έχει παρέλθει η πενταετής περίοδος διακανονισμού του φόρου αυτών».

2. Δύναται να συστήνεται Εθνικό Μητρώο Δωρεοδόχων, για τους σκοπούς της περ. β' της παρ. 2 του άρθρου 7 του ν. 2859/2000 (Α' 248), στο οποίο εγγράφονται υποχρεωτικά οι δωρεοδόχοι της περ. β' της παρ. 2 του άρθρου 7 του ν. 2859/2000. Το μητρώο συστήνεται και τηρείται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Άρθρο 15

Μείωση φόρου για δωρεές - Τροποποίηση άρθρου 19 του ν. 4172/2013

(παρ. 10 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Προστίθεται παρ. 4 στο άρθρο 19 του ν. 4172/2013 (Α' 167) και το άρθρο 19 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 19

Μειώσεις φόρου για δωρεές

1. Το ποσό του φόρου μειώνεται κατά είκοσι τοις εκατό (20%) επί των ποσών δωρεών προς τους φορείς που ορίζονται στην απόφαση της επόμενης παραγράφου, εφόσον οι δωρεές υπερβαίνουν στη διάρκεια του φορολογικού έτους το ποσό των εκατό (100) ευρώ. Το συνολικό ποσό των δωρεών δεν μπορεί να υπερβαίνει το πέντε τοις εκατό (5%) του φορολογητέου εισοδήματος.
2. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ορίζονται οι φορείς με έδρα την ημεδαπή ή άλλα κράτη - μέλη της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ. που αναγνωρίζονται για το σκοπό του προσδιορισμού της μείωσης φόρου επί του ποσού των χορηγούμενων σε αυτούς δωρεών, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, εφόσον τα ποσά των δωρεών κατατίθενται σε ειδικούς για το σκοπό αυτόν λογαριασμούς τραπεζών που λειτουργούν νόμιμα σε κράτος - μέλος της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ..
3. Οι διατάξεις της παρ. 1 του παρόντος άρθρου έχουν εφαρμογή και για τις δωρεές που χορηγούνται σε δικαιούχους χρηματοδότησης, σύμφωνα με την περ. ε' της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3023/2002 (Α' 146), δηλαδή σε πολιτικά κόμματα ή συνασπισμούς κομμάτων ή υποψηφίους ή αιρετούς αντιπροσώπους της Βουλής των Ελλήνων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.
4. Το ποσό του φόρου μειώνεται κατά είκοσι τοις εκατό (20%) επί των δωρεών τροφίμων προς τους δωρεοδόχους της περ. β' της παρ. 2 του άρθρου 7 του ν. 2859/2000 (Α' 248), προκειμένου να διανεμηθούν αποκλειστικά για την εξυπηρέτηση ή την ανακούφιση ευπαθών κοινωνικών ομάδων χωρίς αντάλλαγμα, εφόσον τα αγαθά αυτά δεν θέτουν σε κίνδυνο τη δημόσια υγεία. Το συνολικό ποσό της μείωσης του φόρου εισοδήματος δεν μπορεί να υπερβαίνει το πέντε τοις εκατό (5%) του φορολογητέου εισοδήματος.».

Άρθρο 16

Μείωση ΦΠΑ σε υπηρεσίες σχετικές με τη διαχείριση απορριμμάτων και την κυκλική οικονομία

(παρ. 10 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Προστίθενται παρ. 8 και 9 στο τέλος του Μέρους Β του Παραρτήματος ΙΙΙ του ν. 2859/2000 (Α' 248), και το Μέρος Β διαμορφώνεται ως ακολούθως:

«Β. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

1. Εισιτήρια κινηματογράφων. Εισιτήρια θεατρικών παραστάσεων και συναυλιών για τα οποία ο συντελεστής του φόρου ορίζεται σε έξι τοις εκατό (6%).
 - 1α. Η μεταφορά προσώπων και των αποσκευών τους.
 - 1β. Εισιτήρια αθλητικών αγώνων από 1.9.2020 έως και 30.6.2021.
2. Η διαμονή σε ξενοδοχεία και παρόμοιους χώρους, συμπεριλαμβανομένης και της παροχής καταλύματος διακοπών και της μίσθωσης χώρου σε κατασκήνωση ή κάμπινγκ για τροχόσπιτα.
3. Η παροχή υπηρεσιών κατ' οίκον φροντίδας ιδίως παιδιών, ηλικιωμένων, ασθενών και Ατόμων με Αναπηρία (ΑμεΑ).

4. Η παροχή υπηρεσιών για τη γεωργική παραγωγή.
5. Η παροχή υπηρεσιών από οίκους ευγηρίας, οικοτροφεία, δομές για ΑμεΑ και δομές που παρέχουν κατάλυμα σε άτομα με νοητική υστέρηση, ψυχικές διαταραχές και χρήση ουσιών, που ενεργείται στο πλαίσιο κοινωνικής πρόνοιας, εφόσον δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της περ. θ' της παρ. 1 του άρθρου 22.
6. Η εκμετάλλευση καφενείων, καφετεριών, ζαχαροπλαστείων, εστιατορίων, ψητοπωλείων, οινομαγειρείων και λοιπών συναφών προς αυτές επιχειρήσεων, πλην των κέντρων διασκέδασης, με εξαίρεση τη διάθεση ποτών που περιέχουν οινόπνευμα σε οποιαδήποτε αναλογία.
7. Η διενέργεια ακτινοθεραπευτικών πράξεων που περιλαμβάνονται στην υπό στοιχεία Υ4α/48545/30.8.2012 (Β' 2408) κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας και Υγείας, εφόσον αυτές δεν απαλλάσσονται με το άρθρο 22, για τις οποίες ο συντελεστής του φόρου ορίζεται σε έξι τοις εκατό (6%).
8. Η παροχή υπηρεσιών οδοκαθαρισμού, αποκομιδής απορριμμάτων και επεξεργασίας αποβλήτων, με εξαίρεση τις υπηρεσίες που παρέχονται από φορείς της παρ. 2 του άρθρου 3.
9. Η επισκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών και ειδών ατομικής ή οικιακής χρήσης που εμπίπτουν στους κλάδους με Κωδικό Αριθμό Δραστηριότητας (ΚΑΔ) 95.».

Άρθρο 17

Οικονομικό κίνητρο για χρήση ανακυκλωμένης ύλης (παρ. 10 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Προστίθενται τα εξής αγαθά στο μέρος Α του παραρτήματος ΙΙΙ του ν. 2859/2000 (Α' 248):
«54. Πρώτες ύλες από ανακυκλωμένο υλικό που έχουν παραχθεί στην Ελλάδα».

Άρθρο 18

Μείωση της περιεκτικότητας των υλικών και των προϊόντων σε επικίνδυνες ουσίες (παρ. 10 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Μετά το άρθρο 18 προστίθεται άρθρο 18Α στο ν. 4042/2012 (Α' 24) ως εξής:

«Άρθρο 18Α

Μείωση της περιεκτικότητας των υλικών και των προϊόντων σε επικίνδυνες ουσίες

1. Από τις 5 Ιανουαρίου 2021 κάθε προμηθευτής αντικειμένου, όπως ορίζεται στην περ. 33 του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L 396) κοινοποιεί στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Χημικών Προϊόντων πληροφορίες, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 33 του εν λόγω Κανονισμού, χρησιμοποιώντας τον μορφότυπο και το εργαλείο υποβολής που παρέχεται από τον Οργανισμό για αυτό τον σκοπό.
2. Αρμόδια Αρχή για την εφαρμογή και τον έλεγχο εφαρμογής και επιβολής κυρώσεων της παρ. 1 είναι η Διεύθυνση Ενεργειακών Βιομηχανικών και Χημικών Προϊόντων του Γενικού Χημείου του Κράτους της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ), ως η εθνική αρμόδια αρχή για την εφαρμογή και τον έλεγχο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 1907/2006 (REACH, L 136).

3. Αναφορικά με την επιβολή κυρώσεων για την εφαρμογή του παρόντος, εφαρμόζονται οι ρυθμίσεις περί επιβολής διοικητικών προστίμων της ισχύουσας νομοθεσίας αρμοδιότητας του Γενικού Χημείου του Κράτους.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εθνικής Άμυνας και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, δύναται να χορηγούνται εξαιρέσεις από την παρ. 1 για λόγους εθνικής άμυνας, λαμβάνοντας υπόψη την παρ. 3 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 1907/2006.».

Άρθρο 19

Ανάκτηση αποβλήτων - Τροποποίηση του άρθρου 26 του ν. 4042/2012

(παρ. 11 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Τροποποιείται η παρ. 1, προστίθενται νέες παρ. 3 έως 6 στο άρθρο 26 του ν. 4042/2012 (Α' 24) και το άρθρο διαμορφώνεται ως ακολούθως:

«Άρθρο 26

Ανάκτηση

1. Τα απόβλητα υποβάλλονται σε εργασίες προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωσης ή άλλες εργασίες ανάκτησης, σύμφωνα με τα άρθρα 14 και 29.

2. Εφόσον απαιτείται για τη συμμόρφωση προς την παρ. 1 και για τη διευκόλυνση ή τη βελτίωση της προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση, της ανακύκλωσης και άλλων εργασιών ανάκτησης, τα απόβλητα συλλέγονται χωριστά και δεν αναμιγνύονται με άλλα απόβλητα ή με άλλα υλικά με διαφορετικές ιδιότητες.

3. Κατ' εξαίρεση επιτρέπονται παρεκκλίσεις από την παρ. 2, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται τουλάχιστον ένας από τους ακόλουθους όρους:

α) η κοινή συγκέντρωση ορισμένων τύπων αποβλήτων δεν επηρεάζει τη δυνατότητά τους να υποβάλλονται σε προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση ή άλλες εργασίες ανάκτησης, σύμφωνα με το άρθρο 29 και το αποτέλεσμα που επιτυγχάνεται με τις εργασίες αυτές είναι συγκρίσιμης ποιότητας με εκείνο που επιτυγχάνεται με τη χωριστή συλλογή,

β) η χωριστή συλλογή δεν παράγει τα καλύτερα δυνατά περιβαλλοντικά αποτελέσματα λαμβανομένων υπόψη των συνολικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων της διαχείρισης των σχετικών ροών αποβλήτων,

γ) δεν είναι τεχνικά εφικτή η χωριστή συλλογή στο πλαίσιο των ορθών πρακτικών συλλογής των αποβλήτων,

δ) η χωριστή συλλογή θα είχε δυσανάλογο οικονομικό κόστος, λαμβανομένων υπόψη του κόστους από τις επιπτώσεις της συλλογής και επεξεργασίας ανάμικτων αποβλήτων στο περιβάλλον και στην υγεία, των δυνατοτήτων για βελτίωση της αποτελεσματικότητας της συλλογής και επεξεργασίας αποβλήτων, των εσόδων από τις πωλήσεις δευτερογενών πρώτων υλών, καθώς και από την εφαρμογή της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει» και της διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού.

Οι παρεκκλίσεις επανεξετάζονται τακτικά βάσει της παρούσας, λαμβανομένων υπόψη των ορθών πρακτικών στη χωριστή συλλογή των αποβλήτων και άλλων εξελίξεων στον τομέα της διαχείρισης αποβλήτων.

4. Απαγορεύεται η αποτέφρωση αποβλήτων που έχουν συλλεχθεί χωριστά για προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση και για ανακύκλωση σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 27 και της παρ. 1 του άρθρου 41, με εξαίρεση τα απόβλητα που προκύπτουν από μεταγενέστερη επεξεργασία των χωριστά συλλεγόμενων αποβλήτων, για τα οποία η αποτέφρωση παράγει τα καλύτερα δυνατά περιβαλλοντικά αποτελέσματα σύμφωνα με το άρθρο 29.

5. Εφόσον απαιτείται συμμόρφωση προς την παρ. 1 και για τη διευκόλυνση ή τη βελτίωση της ανάκτησης, το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα, πριν από ή κατά τη διάρκεια της ανάκτησης, για την απομάκρυνση των επικίνδυνων ουσιών, των προσμίξεων και των στοιχείων επικίνδυνων αποβλήτων με σκοπό την επεξεργασία τους σύμφωνα με τα άρθρα 14 και 29.

6. Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2021, η Διεύθυνση Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας υποβάλλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή έκθεση σχετικά με την εφαρμογή των μέτρων όσον αφορά στα αστικά απόβλητα και τα βιολογικά απόβλητα, μεταξύ άλλων σχετικά με την υλική και εδαφική κάλυψη της χωριστής συλλογής και τις παρεκκλίσεις δυνάμει της παρ. 3.».

Άρθρο 20

Αναβάθμιση της χωριστής διαλογής - ανακύκλωσης – Προσθήκη νέου άρθρου 44δ στο ν. 4042/2012

(παρ. 11 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Προστίθεται νέο άρθρο 44δ στο ν. 4042/2012 (Α' 224) ως ακολούθως:

«Άρθρο 44δ

Αναβάθμιση της χωριστής διαλογής - ανακύκλωσης

1. Η κατηγοριοποίηση των Κέντρων Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών (ΚΔΑΥ) και οι ελάχιστες απαιτήσεις σε εξοπλισμό περιλαμβάνονται στο Παράρτημα V.

2. Με σκοπό την επίτευξη ανακύκλωσης υψηλής ποιότητας, τα ανακτώμενα υλικά από τα ΚΔΑΥ πρέπει να είναι υψηλής καθαρότητας. Το είδος των ανακτώμενων υλικών και οι προδιαγραφές αυτών προσδιορίζονται στο Παράρτημα V.

3. Από την 1η.6.2021, οι φορείς λειτουργίας των ΚΔΑΥ υποχρεούνται να υπολογίζουν την ποσότητα των αποβλήτων συσκευασιών και των λοιπών ανακτώμενων υλικών που συλλέγονται χωριστά, μετά τη διαλογή ανά Οργανισμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) α' βαθμού, καθώς και τις αντίστοιχες προσμίξεις (υπόλειμμα), χρησιμοποιώντας ενιαία μέθοδο δειγματοληψίας (στο ρεύμα των εισερχομένων αποβλήτων) και ανάλυσης, η οποία θεσπίζεται με απόφαση του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης, που εκδίδεται το αργότερο έως την 1η.2.2021 και δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του.

4. Από την 1η.1.2022, η συνολική ποσότητα των προσμίξεων (υπόλειμμα) από τα ΚΔΑΥ με δυνατότητα διαλογής άνω των τριάντα (30) τόνων ανά ημέρα, που με επεξεργασία δύναται να κατηγοριοποιηθεί ως προς τις βασικές παραμέτρους στις κλάσεις 1, 2 ή 3, όπως αυτές ορίζονται από το πρότυπο ΕΛΟΤ EN 15359:2011 ή χωρίς περαιτέρω επεξεργασία, πρέπει να χρησιμοποιείται ως απορριμματογενές καύσιμο, το οποίο αξιοποιείται ενεργειακά στην ενεργοβόρα βιομηχανία ή σε Μονάδες Ενεργειακής Αξιοποίησης. Η περαιτέρω επεξεργασία, όπου απαιτείται, δύναται να πραγματοποιηθεί είτε εντός των ΚΔΑΥ είτε σε αντίστοιχες νόμιμα αδειοδοτημένες για τον σκοπό της παραγωγής απορριμματογενούς καυσίμου εγκαταστάσεις.

5. Το κόστος διαχείρισης των προσμίξεων (υπόλειμμα) από τα ΚΔΑΥ, συμπεριλαμβανομένου του κόστους επεξεργασίας τους προς παραγωγή απορριμματογενούς καυσίμου, όπου απαιτείται, καθώς και του κόστους διάθεσης, βαρύνει τους ΟΤΑ α' βαθμού αναλογικά με τις προσμίξεις που τους αντιστοιχούν, σύμφωνα με την παρ. 3 και έως το ανώτερο ποσό των

τριάντα πέντε ευρώ (35 €) ανά τόνο. Το απορριμματογενές καύσιμο σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να αξιοποιείται ενεργειακά.»

Άρθρο 21

Φορολογικές αποσβέσεις για το κόστος αναβάθμισης των ΚΔΑΥ

Τροποποίηση του άρθρου 24 του ν. 4172/2013

(παρ. 11 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Αντικαθίσταται η περ. α' της παρ. 10 του άρθρου 24 του ν. 4172/2013 (Α' 167) και η παρ. 10 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«10.α. Το συναφές με την αναβάθμιση των Κέντρων Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών (ΚΔΑΥ), σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 44δ του ν. 4042/2012 (Α' 24), την ενεργειακή απόδοση ή την εξοικονόμηση νερού κόστος, αποσβένεται με τους συντελεστές του πίνακα της παρ. 4, προσαυξημένους κατά ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%). Σε περίπτωση που ο αρχικός συντελεστής απόσβεσης είναι ανώτερος του δέκα τοις εκατό (10%), ο προσαυξημένος συντελεστής δεν δύναται να υπερβαίνει τις δέκα (10) ποσοστιαίες μονάδες.

β. Η προηγούμενη περίπτωση δεν καταλαμβάνει τις κατηγορίες ενεργητικού επιχείρησης τις σχετικές με: "Αεροσκάφη, σιδηροδρομικούς συρμούς, πλοία και σκάφη", "Μέσα μεταφοράς ατόμων" και "Μέσα μεταφοράς εμπορευμάτων".

γ. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων καθορίζονται οι προϋποθέσεις, οι όροι, οι διαδικασίες, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας.»

Άρθρο 22

Ανάκτηση – Απόβλητα μονάδων εντατικής εκτροφής πουλερικών ή χοίρων

(παρ. 11 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Προστίθεται άρθρο 26Α στο ν. 4042/2012 (Α' 24) ως εξής:

«Άρθρο 26Α

Ανάκτηση – Απόβλητα μονάδων εντατικής εκτροφής πουλερικών ή χοίρων

Με την επιφύλαξη του τελευταίου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 29, από 1ης.1.2022, οι μονάδες εντατικής εκτροφής πουλερικών ή χοίρων, οι οποίες εμπίπτουν στο Παράρτημα Ι της υπό στοιχεία 36060/1155/Ε103/13.6.2013 (Β' 1450) κοινής απόφασης των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, υποχρεούνται να επεξεργάζονται τα οργανικά τους απόβλητα με αναερόβια ή αερόβια χώνευση για την παραγωγή βιοαερίου ή λιπάσματος/εδαφοβελτιωτικού ή με άλλου είδους εργασία ανάκτηση, λαμβάνοντας υπόψη την Εκτελεστική Απόφαση 2017/302 της Επιτροπής της 15ης Φεβρουαρίου 2017 για τη θέσπιση των συμπερασμάτων σχετικά με τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές (ΒΔΤ) βάσει της Οδηγίας 2010/75/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L 334), όσον αφορά την εντατική εκτροφή πουλερικών ή χοίρων.»

Άρθρο 23

(παρ. 12 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση - Αντικατάσταση του άρθρου 27 του ν. 4042/2012

Το άρθρο 27 του ν. 4042/2012 (Α' 24) αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Άρθρο 27

Προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση

1. Με το παρόν θεσπίζονται μέτρα για την προώθηση δραστηριοτήτων προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση, ιδίως ενθαρρύνοντας τη δημιουργία και τη στήριξη δικτύων προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση και επισκευής, διευκολύνοντας, όπου αυτό συνάδει με την ορθή διαχείριση των αποβλήτων, την πρόσβασή τους σε απόβλητα προγραμμάτων ή εγκαταστάσεων συλλογής, τα οποία μπορούν να υποβληθούν σε προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση, αλλά δεν προορίζονται για προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση από τα εν λόγω προγράμματα ή εγκαταστάσεις, και προωθώντας τη χρήση οικονομικών μέσων, κριτηρίων προμηθειών, ποσοτικών στόχων ή άλλων μέτρων.
2. Με την επιφύλαξη των παρ. 2 και 3 του άρθρου 26, καθιερώνεται χωριστή συλλογή των αποβλήτων με σκοπό την προώθηση ανακύκλωσης υψηλής ποιότητας.
3. Με την επιφύλαξη των παρ. 2 και 3 του άρθρου 26, καθιερώνεται χωριστή συλλογή τουλάχιστον για το χαρτί, τα μέταλλα, τα πλαστικά και το γυαλί, καθώς και, από την 1η Ιανουαρίου 2025, για τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα.
4. Για την επίτευξη των στόχων της παρ. 1 και τη μετάβαση σε μια κυκλική οικονομία, με υψηλό επίπεδο αποδοτικότητας των πόρων, τίθενται οι ακόλουθοι στόχοι:
 - α) έως το 2020, η προετοιμασία για την επαναχρησιμοποίηση και την ανακύκλωση των υλικών αποβλήτων, όπως είναι τουλάχιστον το χαρτί, το μέταλλο, το πλαστικό και το γυαλί από τα νοικοκυριά και ενδεχομένως άλλης προέλευσης στον βαθμό που τα απόβλητα αυτά είναι παρόμοια με τα απόβλητα των νοικοκυριών, πρέπει να αυξηθεί κατ' ελάχιστον στο 50% κατά βάρος,
 - β) η προετοιμασία για την επαναχρησιμοποίηση, η ανακύκλωση και η ανάκτηση άλλων υλικών, συμπεριλαμβανομένων των εργασιών επίχωσης όπου γίνεται χρήση αποβλήτων για την υποκατάσταση άλλων υλικών, μη επικίνδυνων αποβλήτων κατασκευών και κατεδαφίσεων, εξαιρουμένων των υλικών που απαντώνται στη φύση και τα οποία ορίζονται στην κατηγορία 17 05 04 του καταλόγου αποβλήτων, πρέπει να αυξηθεί κατ' ελάχιστον στο 70% κατά βάρος,
 - γ) έως το 2025, η προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση και η ανακύκλωση των αστικών αποβλήτων αυξάνονται τουλάχιστον σε ποσοστό 55% κατά βάρος,
 - δ) έως το 2030, η προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση και η ανακύκλωση των αστικών αποβλήτων αυξάνονται τουλάχιστον σε ποσοστό 60% κατά βάρος,
 - ε) έως το 2035, η προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση και η ανακύκλωση των αστικών αποβλήτων αυξάνονται τουλάχιστον σε ποσοστό 65% κατά βάρος.».

Άρθρο 24

(παρ. 13 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Κανόνες σχετικά με τον υπολογισμό της επίτευξης των στόχων – Προσθήκη άρθρου 27B στο ν. 4042/2012

Προστίθεται άρθρο 27β του ν. 4042/2012 (Α' 24) ως εξής:

«Άρθρο 27B

Κανόνες σχετικά με τον υπολογισμό της επίτευξης των στόχων

1. Προκειμένου να υπολογιστεί αν έχουν επιτευχθεί οι στόχοι που ορίζονται στις περ. γ), δ) και ε) της παρ. 4 του άρθρου 27, υπολογίζονται:

α) το βάρος των αστικών αποβλήτων που παρήχθησαν και προετοιμάσθηκαν για επαναχρησιμοποίηση ή ανακυκλώθηκαν σε ένα δεδομένο ημερολογιακό έτος,

β) το βάρος των αστικών αποβλήτων που προετοιμάζονται για επαναχρησιμοποίηση υπολογίζεται ως το βάρος των προϊόντων ή των συστατικών των προϊόντων που έχουν καταστεί αστικά απόβλητα και υποβάλλονται σε όλες τις αναγκαίες εργασίες ελέγχου, καθαρισμού και επισκευής, με σκοπό να καταστεί εφικτή η επαναχρησιμοποίηση χωρίς περαιτέρω διαλογή ή προεπεξεργασία,

γ) το βάρος των αστικών αποβλήτων που ανακυκλώνονται, ως το βάρος των αποβλήτων που, αφού υποβληθούν σε όλες τις αναγκαίες εργασίες ελέγχου και διαλογής και σε άλλες προπαρασκευαστικές εργασίες για την απομάκρυνση των υλικών αποβλήτων που δεν αποτελούν αντικείμενο της επακόλουθης επανεπεξεργασίας και την εξασφάλιση υψηλής ποιότητας ανακύκλωσης, υποβάλλονται σε διεργασία ανακύκλωσης, όπου τα υλικά αποβλήτων μετατρέπονται σε προϊόντα, υλικά ή ουσίες.

2. Για τους σκοπούς της περ. γ) της παρ. 1, το βάρος των αστικών αποβλήτων που ανακυκλώνονται μετράται κατά την εισροή τους στη διεργασία ανακύκλωσης.

Κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο, η μέτρηση των ανακυκλωμένων αστικών αποβλήτων μπορεί να γίνει στην εκροή της διεργασίας διαλογής, υπό την προϋπόθεση ότι:

α) αυτές οι εκροές αποβλήτων υποβάλλονται στη συνέχεια σε ανακύκλωση,

β) το βάρος των υλικών ή των ουσιών που αφαιρούνται από περαιτέρω διεργασίες που προηγούνται της εργασίας ανακύκλωσης και, κατά συνέπεια, δεν ανακυκλώνονται, δεν περιλαμβάνεται στο βάρος των αποβλήτων που αναφέρονται ως ανακυκλωμένα.

3. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας διασφαλίζει την τήρηση των όρων που θεσπίζονται δυνάμει της περ. γ) της παρ. 1 και της παρ. 2 μέσω συστήματος ελέγχου ποιότητας και ιχνηλασιμότητας των αστικών αποβλήτων. Προκειμένου να εξασφαλίζονται η αξιοπιστία και η ακρίβεια των στοιχείων που συλλέγονται σχετικά με τα ανακυκλωμένα απόβλητα, το σύστημα μπορεί να συνίσταται στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Αποβλήτων του άρθρου 42, σε τεχνικές προδιαγραφές για τις απαιτήσεις ποιότητας των αποβλήτων που έχουν υποβληθεί σε διαλογή ή σε μέσα ποσοστά απωλειών των αποβλήτων που έχουν περάσει από διαλογή για τους διάφορους τύπους αποβλήτων και τις διάφορες πρακτικές διαχείρισης των αποβλήτων, αντιστοίχως. Τα μέσα ποσοστά απωλειών χρησιμοποιούνται μόνο σε περιπτώσεις στις οποίες δεν είναι δυνατόν να εξασφαλιστούν με άλλο τρόπο αξιόπιστα στοιχεία, και υπολογίζονται βάσει των κανόνων υπολογισμού που καθορίζονται στην κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 11α της Οδηγίας (ΕΕ) 2008/98 (L 312).

4. Προκειμένου να υπολογιστεί αν έχουν επιτευχθεί οι στόχοι που ορίζονται στις περ. γ), δ) και ε) της παρ. 5 του άρθρου 27 και στην παρ. 6 του άρθρου 27, η ποσότητα βιοαποδομήσιμων αστικών αποβλήτων που υφίσταται αναερόβια ή αερόβια επεξεργασία, μπορεί να λογίζεται ως ανακυκλωμένη, όταν η εν λόγω επεξεργασία παράγει κομπόστ, (compost), χώνευμα ή άλλο υλικό με παρεμφερή ποσότητα ανακυκλωμένου περιεχομένου

σε σχέση με την εισροή, το οποίο πρόκειται να χρησιμοποιηθεί ως ανακυκλωμένο προϊόν, υλικό ή ουσία. Όταν το προϊόν χρησιμοποιείται επί του εδάφους, τα κράτη μέλη της Ε.Ε. δύνανται να το υπολογίσουν ως ανακυκλωμένο μόνο αν αποφέρει όφελος για τη γεωργία ή οικολογική βελτίωση.

Από την 1η Ιανουαρίου 2027 δύναται να υπολογίζονται τα αστικά βιολογικά απόβλητα που υποβάλλονται σε αερόβια ή αναερόβια επεξεργασία ως ανακυκλωμένα μόνο αν, σύμφωνα με το άρθρο 42, έχουν συλλεχθεί χωριστά ή έχουν διαχωρισθεί στην πηγή.

5. Προκειμένου να υπολογιστεί αν έχουν επιτευχθεί οι στόχοι που ορίζονται στις περ. γ), δ) και ε) της παρ. 5 του άρθρου 27 και στην παρ. 6 του άρθρου 27, τα υλικά απόβλητα που έχουν αποχαρκτηριστεί από απόβλητα ως αποτέλεσμα προπαρασκευαστικής εργασίας και προτού υποβληθούν σε επανεπεξεργασία, θεωρούνται ανακυκλωμένα, εφόσον προορίζονται για να μετατραπούν με επακόλουθη επανεπεξεργασία σε προϊόντα, υλικά ή ουσίες που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν είτε για τον αρχικό είτε για άλλο σκοπό. Ειδικά τα υλικά από αποχαρκτηρισμένα απόβλητα που προορίζονται να χρησιμοποιηθούν ως καύσιμα ή ως άλλο μέσο παραγωγής ενέργειας ή για αποτέφρωση, για επίχωση ή για διάθεση σε χώρο υγειονομικής ταφής, δεν λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό της επίτευξης των στόχων ανακύκλωσης.

6. Προκειμένου να υπολογιστεί αν έχουν επιτευχθεί οι στόχοι που ορίζονται στις περ. γ), δ) και ε) της παρ. 5 του άρθρου 27 και στην παρ. 6 του άρθρου 27, λαμβάνεται υπόψη η ανακύκλωση των υλικών που έχουν διαχωρισθεί μετά από την αποτέφρωση των αστικών αποβλήτων, υπό την προϋπόθεση ότι τα ανακυκλωμένα μέταλλα πληρούν ορισμένα κριτήρια ποιότητας, τα οποία καθορίζονται στην εκτελεστική πράξη που εκδίδεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

7. Απόβλητα που αποστέλλονται σε άλλο κράτος μέλος της Ε.Ε. με σκοπό την προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση, την ανακύκλωση ή την επίχωση στο κράτος μέλος αυτό, συνυπολογίζονται μόνο για την επίτευξη των στόχων που ορίζονται στις παρ. 5 και 6 του άρθρου 27.

8. Τα απόβλητα που εξάγονται από την Ένωση για προετοιμασία προς επαναχρησιμοποίηση ή ανακύκλωση συνυπολογίζονται για την επίτευξη των στόχων που ορίζονται στις παρ. 5 και 6 του άρθρου 27 μόνον εφόσον πληρούνται οι απαιτήσεις της παρ. 3 και αν, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 1013/2006 (L 190), ο εξαγωγέας είναι σε θέση να αποδείξει ότι η μεταφορά αποβλήτων συνάδει με τις απαιτήσεις του εν λόγω Κανονισμού και ότι η επεξεργασία των αποβλήτων εκτός της Ένωσης έλαβε χώρα υπό συνθήκες εν γένει ισοδύναμες προς τις απαιτήσεις της σχετικής περιβαλλοντικής νομοθεσίας της Ένωσης.».

Άρθρο 25

Χωριστή συλλογή και ανακύκλωση στις σχολικές μονάδες (παρ. 12 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Προστίθεται άρθρο 27Α στο ν. 4042/2012 ως εξής:

«Άρθρο 27Α

Χωριστή συλλογή και ανακύκλωση στις σχολικές μονάδες

1. Από 1ης.9.2021 κάθε σχολική μονάδα πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης πρέπει να διαθέτει κάδους ή περιέκτες σε συγκεκριμένα σημεία του σχολικού

συγκροτήματος για τη χωριστή συλλογή αποβλήτων των ακόλουθων ρευμάτων, με σκοπό την ανακύκλωση:

α) απόβλητα συσκευασιών, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 10B του ν. 2939/2001 (Α' 179),

β) βιοαπόβλητα, και

γ) έντυπο χαρτί.

2. Αρμόδιοι για τη συλλογή των αποβλήτων της παρ. 1 είναι οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) α' βαθμού, με την επιφύλαξη της παρ. 3 του άρθρου 10B του ν. 2939/2001.»

Άρθρο 26

Πράσινα Σημεία – Τροποποίηση του άρθρου 44α του ν. 4042/2012

(παρ. 11 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Το άρθρο 44α του ν. 4042/2012 (Α' 24) αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Άρθρο 44α

Πράσινα Σημεία

1. Πράσινο Σημείο (ΠΣ) ορίζεται χώρος οργανωμένος από Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) Α' βαθμού, μεμονωμένα ή σε συνεργασία, ο οποίος είναι οριοθετημένος και διαμορφωμένος με την κατάλληλη υποδομή και εξοπλισμό, ώστε οι πολίτες και οι υπηρεσίες των Ο.Τ.Α. να αποθέτουν χωριστά συλλεγόμενα ανακυκλώσιμα αστικά απόβλητα ή χρησιμοποιημένα αντικείμενα, προκειμένου αυτά να προωθηθούν για επαναχρησιμοποίηση, προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση ή ανακύκλωση. Αποτελούν υπαίθριους - περιφραγμένους χώρους και εγκαθίστανται σε οικόπεδα ή γήπεδα που ανήκουν στον οικείο δήμο ή που ενοικιάζονται από αυτόν ή που του παραχωρούνται για τον σκοπό αυτό. Εντός του Πράσινου Σημείου δύναται να λαμβάνουν χώρα δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης, εργασίες επιδιόρθωσης, επισκευής και ανακατασκευής προϊόντων καθώς και δράσεις εκπαίδευσης.

Όπου στην νομοθεσία αναφέρεται «Μικρό Πράσινο Σημείο» ή «Μεγάλο Πράσινο Σημείο» νοείται εφεξής το «Πράσινο Σημείο», σύμφωνα με τους όρους και περιορισμούς του παραρτήματος VI.

2. Κέντρο Ανακύκλωσης, Εκπαίδευσης Διαλογής στην Πηγή (ΚΑΕΔΙΣΠ) ορίζεται το Πράσινο Σημείο που οργανώνεται από φορείς κοινωνικής αλληλέγγυας οικονομίας, με τη σύμφωνη γνώμη του Ο.Τ.Α. Α' βαθμού, για το οποίο ισχύουν κατά τα λοιπά όσα ισχύουν για τα Πράσινα Σημεία.

3. Γωνιά Ανακύκλωσης (ΓΑ) ορίζεται δημόσιος ή ιδιωτικός χώρος πολύ μικρής έκτασης, χωρίς περίφραξη ή οποιοσδήποτε κατασκευές, όπου οι πολίτες αποθέτουν χωριστά συλλεγόμενα ανακυκλώσιμα αστικά απόβλητα ή χρησιμοποιημένα αντικείμενα, σε κατάλληλους περιέκτες, τα οποία εν συνεχεία συλλέγονται από τον οικείο Ο.Τ.Α. Α' βαθμού για επαναχρησιμοποίηση, προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση ή ανακύκλωση.

4. Κινητό Πράσινο Σημείο (ΚΙΠΣ) ορίζεται το αυτοκινούμενο ή ρυμουλκούμενο όχημα, το οποίο διαθέτει ξεχωριστά μέσα συλλογής, όπως κάδο ή container για κάθε επιμέρους υλικό που συλλέγεται. Εντάσσεται στον εξοπλισμό συλλογής - μεταφοράς αποβλήτων του ΟΤΑ Α' βαθμού. Τα κινητά Πράσινα Σημεία λειτουργούν βάσει προγράμματος της υπηρεσίας καθαριότητας των ΟΤΑ, το οποίο κοινοποιείται ευρέως στους πολίτες.

5. Τα ΠΣ, τα ΚΑΕΔΙΣΠ, οι ΓΑ και τα ΚΙΠΣ, στοχεύουν:

- α) στην προώθηση της ιεράρχησης στη διαχείριση των αποβλήτων και ιδίως της επαναχρησιμοποίησης και της προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση και της ανακύκλωσης με διαλογή στην πηγή,
- β) στην ανάκτηση υλικών υψηλότερης καθαρότητας ως αποτέλεσμα της χωριστής συλλογής,
- γ) στην προώθηση των πρωτοβουλιών των ΟΤΑ και της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας στον τομέα του περιβάλλοντος και
- δ) στην ευαισθητοποίηση των πολιτών με την άμεση συμμετοχή τους και την περιβαλλοντική τους εκπαίδευση.

6. Ο καθορισμός των κατηγοριών των χρησιμοποιημένων αντικειμένων και των ανακυκλώσιμων αστικών αποβλήτων που μπορούν να γίνονται αποδεκτά ανά ΠΣ, ΚΑΕΔΙΣΠ, ΓΑ και ΚΙΠΣ βασίζεται στην εξασφάλιση της περαιτέρω διαχείρισής τους προς επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση αντίστοιχα.

7. Οι αποδεκτές κατηγορίες ανακυκλώσιμων αστικών αποβλήτων και εξειδικεύσεις επί της χωροθέτησης, της λειτουργίας, των υποδομών και του εξοπλισμού αναφέρονται στον Πίνακα 1 του Παραρτήματος VI για τα ΠΣ και τα ΚΑΕΔΙΣΠ και στον Πίνακα 2 για τις ΓΑ. Οι κατηγορίες των αποδεκτών ανακυκλώσιμων αστικών αποβλήτων στα ΚΙΠΣ είναι αντίστοιχες με αυτές των ΓΑ.».

Άρθρο 27

Χωριστή συλλογή – Κατηγοριοποίηση μέσω συλλογής αποβλήτων ανά χρώμα και σύμβολο

(παρ. 2 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Προστίθεται άρθρο 27Γ στον ν. 4042/2012 (Α' 24) ως εξής:

«Άρθρο 27Γ

Χωριστή συλλογή – Κατηγοριοποίηση μέσω συλλογής αποβλήτων ανά χρώμα και σύμβολο

Για τη χωριστή συλλογή των υλικών χρησιμοποιούνται κάδοι ή μέσα συλλογής διαφορετικού χρώματος. Οι προδιαγραφές των χρωμάτων και των συμβόλων για κάθε υλικό καθορίζονται με απόφαση του Δ.Σ. του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης (Ε.Ο.ΑΝ.).».

Άρθρο 28

Απαγόρευση καταστροφής προϊόντων

(παρ. 11 και 12 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Προστίθεται άρθρο 27Δ στον ν. 4042/2012 (Α' 24) ως εξής:

«Άρθρο 27Δ

Απαγόρευση καταστροφής προϊόντων

1. Οι παραγωγοί, οι εισαγωγείς και οι διανομείς κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, ηλεκτρονικών προϊόντων, προϊόντων καθημερινής υγιεινής, υποδημάτων, βιβλίων και οικιακών συσκευών, τα οποία δεν είναι κατάλληλα προς πώληση ή αξιοποίηση, ιδίως λόγω λαθών ή ελαττωμάτων ή ελλείψεων στη συσκευασία, την επισήμανση ή το βάρος ή λόγω απόσυρσης από την αγορά ή λόγω εγγύτητας προς την ημερομηνία λήξης, υποχρεούνται να τηρούν την ιεράρχηση στη διαχείριση σύμφωνα με το άρθρο 29, πρωτίστως δε, με την πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων. Η πρόληψη γίνεται ιδίως μέσω δωρεάς των προϊόντων

του πρώτου εδαφίου σε αρμόδια για τον σκοπό αυτό δημόσια νομικά πρόσωπα, όπως προσδιορίζονται στο άρθρο 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143) ή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που έχουν συσταθεί νόμιμα στην Ελλάδα και έχουν αποδεδειγμένα φιλανθρωπικό ή κοινωνικό σκοπό ή στα εκκλησιαστικά νομικά πρόσωπα, προκειμένου να διανεμηθούν από τα εν λόγω πρόσωπα αποκλειστικά για την εξυπηρέτηση ή την ανακούφιση ευπαθών κοινωνικών ομάδων χωρίς αντάλλαγμα, εφόσον τα αγαθά αυτά δεν θέτουν σε κίνδυνο τη δημόσια υγεία.

2. Τα προϊόντα της παρ. 1, εφόσον δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν σύμφωνα με την παρ. 1, οδηγούνται υποχρεωτικά από τους παραγωγούς, εισαγωγείς και διανομείς προς ανακύκλωση ή ανάκτηση, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 29 για την ιεράρχηση των αποβλήτων. Μόνο εφόσον δεν είναι δυνατή η ανακύκλωση ή ανάκτηση αυτών για λόγους τεχνικούς ή και οικονομικούς, τα ανωτέρω πρόσωπα διαχειρίζονται τα προϊόντα της παρ. 1 μέσω διάθεσης σε χώρους υγειονομικής ταφής (ΧΥΤ).

3. Από 1η Ιανουαρίου 2021 οι Φορείς Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦΟΔΣΑ) και οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) Α' βαθμού ή τα νομικά πρόσωπα που ανήκουν στους ΟΤΑ και ασκούν τις αρμοδιότητες ΦΟΔΣΑ του άρθρου 227 του ν. 4555/2018 (Α' 133), οι οποίοι διαχειρίζονται χώρους υγειονομικής ταφής, απαγορεύεται να αποδέχονται τα προϊόντα της παρ. 1, χωρίς την πρότερη υποβολή ενώπιόν τους από τους παραγωγούς, εισαγωγείς και διανομείς της παρ. 1, υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75) περί εξάντλησης της ιεράρχησης των αποβλήτων, σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2.».

Άρθρο 29

Πρόβλεψη χώρου στις νέες οικοδομές για τη συλλογή και αποθήκευση των αστικών αποβλήτων

(παρ. 12 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Προστίθεται νέο άρθρο 44Ε στο ν. 4042/2012 (Α' 24) ως ακολούθως:

«Άρθρο 44Ε

Χώρος συλλογής και αποθήκευσης αποβλήτων σε κτίρια

1. α) Σε όλα τα νέα κτίρια, για τα οποία εκδίδεται άδεια δόμησης μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος, πρέπει να εξασφαλίζεται κατάλληλος χώρος, ανοιχτός ή κλειστός εντός ή εκτός του κτιρίου, για τη συλλογή και αποθήκευση των αποβλήτων, προσβάσιμος από τον δρόμο για την αποκομιδή.

β) Ο χώρος της περ. α' πρέπει να είναι επαρκούς χωρητικότητας, ώστε να αποθηκεύει τουλάχιστον τέσσερα (4) ρεύματα αποβλήτων σε κατάλληλους περιέκτες, τα οποία παράγονται από τους χρήστες του κτιρίου.

2. Σε όλα τα υφιστάμενα κτίρια πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος, πρέπει να εξασφαλισθεί κοινόχρηστος χώρος εντός ή εκτός του κτιρίου για τη συλλογή και αποθήκευση τουλάχιστον δύο (2) ρευμάτων αποβλήτων, για την τοποθέτηση κατάλληλων περιεκτών αποβλήτων.

3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας εξειδικεύονται οι προδιαγραφές καταλληλότητας των χώρων, καθώς και των περιεκτών των αποβλήτων των παρ. 1 και 2 και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος. Η έκδοση της εν λόγω απόφασης δεν αποτελεί προϋπόθεση για την εφαρμογή των παρ. 1 και 2.».

Άρθρο 30

Απόβλητα Εκσκαφών, Κατασκευών και Κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ) - Αντικατάσταση του άρθρου 40 του ν. 4042/2012

(παρ. 10 και 12 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Το άρθρο 40 του ν. 4042/2012 (Α' 24) αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Άρθρο 40

Απόβλητα Εκσκαφών, Κατασκευών και Κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ)

1. Η διαχείριση των ΑΕΚΚ δημόσιων ή ιδιωτικών έργων ή δραστηριοτήτων κατηγορίας Α' του ν. 4014/2011 (Α' 209) αποσκοπεί, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 29, στη μέγιστη δυνατή αξιοποίησή τους για τις ανάγκες του έργου, ακολουθεί τα προβλεπόμενα στην παρ. 6 και γίνεται κατά προτεραιότητα εντός του χώρου του έργου, όπου αυτό είναι τεχνικά εφικτό σύμφωνα με τις προβλέψεις της οικείας Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ). Η διαχείριση της περίσσειας υλικών εκσκαφών (κωδικός ΕΚΑ 17 05 04) γίνεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην ΑΕΠΟ του οικείου έργου ή της δραστηριότητας. Για τα ανωτέρω υλικά εκσκαφών, καθώς και για τα ΑΕΚΚ που διαχειρίζονται εντός του εργοταξίου, δεν απαιτείται σύμβαση με Συλλογικό Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΣΕΔ). Ο φορέας του έργου ή της δραστηριότητας υποχρεούται να καταχωρεί τα σχετικά στοιχεία στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Αποβλήτων (ΗΜΑ) του άρθρου 42, όπως και τα στοιχεία που αφορούν στα απόβλητα κατασκευών και κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ πλην του κωδικού ΕΚΑ 17 05 04) που αξιοποιούνται εντός του εργοταξίου.

2. Για τα ΑΕΚΚ πλην του κωδικού ΕΚΑ 17 05 04, η διαχείριση των οποίων γίνεται εκτός του εργοταξίου, ο φορέας του έργου ή της δραστηριότητας υποχρεούται να συνάπτει σύμβαση συνεργασίας με εγκεκριμένο ΣΣΕΔ ως διαχειριστής ΑΕΚΚ κατά την έννοια της παρ. 21 του άρθρου 3 της υπό στοιχεία 36259/1757/Ε103/23.8.2010 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β' 1312).

Η ΜΠΕ και οι όροι και προϋποθέσεις της ΑΕΠΟ ακολουθούν τα προβλεπόμενα στην παρ. 4 του άρθρου 27 και στην παρούσα παράγραφο.

3. Εφόσον το έργο ή η δραστηριότητα δεν ανήκει στην κατηγορία Α του ν. 4014/2011, ο φορέας του έργου ή της δραστηριότητας υποχρεούται να συνάπτει σύμβαση συνεργασίας με εγκεκριμένο ΣΣΕΔ ως διαχειριστής ΑΕΚΚ κατά την έννοια της παρ. 21 του άρθρου 3 της υπό στοιχεία 36259/1757/Ε103/23.8.2010 κοινής απόφασης για το σύνολο των ΑΕΚΚ που παράγει, συμπεριλαμβανομένου του κωδικού ΕΚΑ 17 05 04.

4. Τα υφιστάμενα ΣΣΕΔ και ΑΕΚΚ υποχρεούνται να συμμορφωθούν εντός έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος της παρούσας, με τα προβλεπόμενα στην παρ. 2 και να τροποποιήσουν το επιχειρησιακό τους σχέδιο, εφόσον απαιτείται, σύμφωνα με τις προβλέψεις του ν. 2939/2001 (Α' 179).

5. Εντός ενός (1) έτους από την έναρξη ισχύος του παρόντος, ο Ελληνικός Οργανισμός Ανακύκλωσης (Ε.Ο.ΑΝ.) αναπτύσσει και θέτει σε λειτουργία ηλεκτρονική πλατφόρμα μέσω της οποίας διεκπεραιώνεται η διαδικασία έγκρισης των ΣΕΔ και ΑΕΚΚ.

6. Με το παρόν θεσπίζονται μέτρα για την προώθηση της επιλεκτικής κατεδάφισης, προκειμένου να καταστεί δυνατή η απομάκρυνση και ο ασφαλής χειρισμός των επικίνδυνων ουσιών, καθώς και να διευκολυνθούν η επαναχρησιμοποίηση και η ανακύκλωση υψηλής ποιότητας με την επιλεκτική αφαίρεση υλικών, τα οποία εξειδικεύονται στο άρθρο 44, και καθιερώνεται η επιλεκτική κατεδάφιση πάσης φύσεως κατασκευών και η διαλογή

τουλάχιστον για τα ακόλουθα: ξύλο, ανόργανα κλάσματα (σκυρόδεμα, τούβλα, πλακάκια και κεραμικά, πέτρα), μέταλλα, γυαλί, πλαστικά και γύψος. Η υποχρέωση χωριστής συλλογής των ανωτέρω υλικών περιλαμβάνει και τα απόβλητα κατασκευών. Τα ανωτέρω αποτυπώνονται στο Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΣΔΑ) που προβλέπεται στην υπό στοιχεία 36259/1757/Ε103/23.8.2010 κοινή απόφαση, όπου απαιτείται.».

Άρθρο 31

Δημιουργία Δικτύου Μονάδων Ενεργειακής Αξιοποίησης Αποβλήτων

Προστίθεται άρθρο 44στ στον ν. 4042/2012 (Α' 24) ως ακολούθως:

«Άρθρο 44στ

Δημιουργία Δικτύου Μονάδων Ενεργειακής Αξιοποίησης Αποβλήτων

1. Οι διαδικασίες εκπόνησης ή ανάθεσης μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών υπηρεσιών, όπως και χωροθέτησης, δημοπράτησης, κατασκευής και λειτουργίας των μονάδων ενεργειακής αξιοποίησης αποβλήτων, καθώς και ο συντονισμός και η εποπτεία υλοποίησης αυτών υπάγονται στις αρμοδιότητες του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Η χωροθέτηση των εν λόγω μονάδων γίνεται σύμφωνα με τις προβλέψεις και τα σχετικά κριτήρια χωροθέτησης του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (Ε.Σ.Δ.Α.) που εγκρίθηκε με την με αρ. 39/31.08.2020 Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου (Α' 185) και σύμφωνα με τον ν. 4014/2011 (Α' 209).
2. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται η δυναμικότητα των μονάδων ενεργειακής αξιοποίησης αποβλήτων της παρ. 1, οι εξυπηρετούμενες από τις μονάδες περιοχές, καθώς και κάθε ειδικός όρος και προϋπόθεση για την εφαρμογή της παρ. 1».

Άρθρο 32

Τέλος ταφής – Αντικατάσταση του άρθρου 43 του ν. 4042/2012

(παρ. 4 και 14 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

1. Στο άρθρο 43 του ν. 4042/2012 (Α' 24) αντικαθίστανται οι παρ. 1, 2, 3, 4, και 5, προστίθενται παρ. 6, 7, 8, 9, 10 και 11 και το άρθρο διαμορφώνεται ως ακολούθως:

«Άρθρο 43

Τέλος ταφής

1. Από την 1η Ιανουαρίου 2021 το σύνολο των αποβλήτων που διατίθενται σε Χώρους Υγειονομικής Ταφής (ΧΥΤ) επιβαρύνεται με τέλος ταφής. Υπόχρεοι καταβολής του τέλους ταφής είναι οι Φορείς Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦΟΔΣΑ) και οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) α' βαθμού ή τα νομικά πρόσωπα που ανήκουν στους ΟΤΑ και ασκούν τις αρμοδιότητες ΦΟΔΣΑ του άρθρου 227 του ν. 4555/2018 (Α' 133) καθώς και νομικά πρόσωπα τα οποία λειτουργούν Χώρους Υγειονομικής Ταφής (ΧΥΤ).
2. Το τέλος ταφής ορίζεται σε δεκαπέντε (15) ευρώ ανά τόνο αποβλήτων και αυξάνεται ετησίως κατά πέντε (5) ευρώ ανά τόνο και έως την τιμή των τριάντα πέντε (35) ευρώ ανά τόνο, η οποία και παραμένει σταθερή για τα επόμενα έτη.
3. Ειδικότερα για τα απόβλητα που προκύπτουν από την επεξεργασία των χωριστά συλλεγόντων αποβλήτων, από τα Κέντρα Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών (ΚΔΑΥ), τις

μονάδες Επεξεργασίας Βιολογικών Αποβλήτων (ΜΕΒΑ) ή τις μονάδες Μηχανικής και Βιολογικής επεξεργασίας αποβλήτων (ΜΕΑ) με τους ακόλουθους κωδικούς του ΕΚΑ: 19 12 12 [άλλα απόβλητα (συμπεριλαμβανομένων των μειγμάτων υλικών) από τη μηχανική κατεργασία αποβλήτων, εκτός εκείνων που αναφέρονται στο 19 12 11], 19 12 10 [καύσιμα απόβλητα (καύσιμα προερχόμενα από απορρίμματα)], 19 05 (απόβλητα από την αερόβια επεξεργασία στερεών αποβλήτων), 19 06 04 (προϊόντα ζύμωσης από την αναερόβια επεξεργασία αστικών αποβλήτων), 19 06 06 (προϊόντα ζύμωσης από την αναερόβια επεξεργασία ζωικών και φυτικών αποβλήτων) και 19 06 99 (απόβλητα μη προδιαγραφόμενα άλλως), που διατίθενται σε Χώρους Υγειονομικής Ταφής (ΧΥΤ), το τέλος ταφής ορίζεται σε πέντε (5) ευρώ ανά τόνο αποβλήτων και αυξάνεται ετησίως κατά πέντε (5) ευρώ ανά τόνο και έως την τιμή των τριάντα πέντε (35) ευρώ ανά τόνο, η οποία και παραμένει σταθερή για τα επόμενα έτη.

4. Το τέλος ταφής αποδίδεται από τους υπόχρεους της παρ. 1 στο ν.π.δ.δ. Πράσινο Ταμείο, σε ειδικό λογαριασμό που το Πράσινο Ταμείο οφείλει να τηρεί για τον σκοπό αυτό και διατίθεται, με βάση τα ειδικά χρηματοδοτικά προγράμματα που αυτό εκπονεί: α) κατά πενήντα τοις εκατό (50%) στους Ο.Τ.Α. α' βαθμού, με σκοπό την ενίσχυση δράσεων πρόληψης, χωριστής συλλογής και ανακύκλωσης καθώς και εν γένει αναβάθμισης του περιβάλλοντος, β) κατά σαράντα τοις εκατό (40%) σε Ο.Τ.Α. α' βαθμού που έχουν υψηλές επιδόσεις στη χωριστή συλλογή και την ανακύκλωση με σκοπό την ενίσχυση δράσεων της περ. α' και γ) κατά δέκα τοις εκατό (10%) για τη χρηματοδότηση έργων έρευνας και τεχνολογίας για την ανακύκλωση και εν γένει για τη διαχείριση των αποβλήτων.

5. Το τέλος ταφής υπολογίζεται ανά εξάμηνο με βάση τις πραγματικές ποσότητες αποβλήτων που διατέθηκαν στους Χώρους Υγειονομικής Ταφής (ΧΥΤ) και αποδίδεται στο Πράσινο Ταμείο από τους υπόχρεους της παρ. 1 μέχρι τις 31 Οκτωβρίου του ίδιου έτους.

6. Για τον έλεγχο των επιδόσεων των Ο.Τ.Α. α' βαθμού στη χωριστή συλλογή και ανακύκλωση της περ. β' της παρ. 4, αξιοποιούνται οι εγκεκριμένοι Κανονισμοί Τιμολόγησης των ΦΟΔΣΑ σύμφωνα με την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΔΑΠΠ/31606/930/15.04.2019 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 1277) ή τα διαθέσιμα στοιχεία στο ΗΜΑ. Οι εν λόγω επιδόσεις πιστοποιούνται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

7. Το τέλος ταφής της παρ. 1 διατίθεται χωρίς τον περιορισμό του ποσοστού του δυόμισι τοις εκατό (2,5%) του πρώτου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 3389/2010 (Α' 182).

8. Το τέλος ταφής συνυπολογίζεται κατά την κατάρτιση του κανονισμού τιμολόγησης των ΦΟΔΣΑ, συμπεριλαμβάνεται στο ετήσιο κόστος διαχείρισής τους και κατανέμεται στο σύνολο των Ο.Τ.Α. α' βαθμού, σύμφωνα με τον κανονισμό τιμολόγησης. Στις περιπτώσεις Ο.Τ.Α. α' βαθμού ή των νομικών προσώπων αυτών που ασκούν αρμοδιότητες ΦΟΔΣΑ, σύμφωνα με το άρθρο 227 του ν. 4555/2018, το ποσό των παρ. 2 και 3 συμπεριλαμβάνεται στους προϋπολογισμούς αυτών.

9. Για την καταβολή του τέλους ταφής της παρ. 1 ευθύνονται αλληλεγγύως και εις ολόκληρον τα εκτελεστικά και μη εκτελεστικά μέλη των διοικητικών συμβουλίων των υπόχρεων της παρ. 1 και, στις περιπτώσεις Ο.Τ.Α. α' βαθμού που ασκούν αρμοδιότητες ΦΟΔΣΑ, σύμφωνα με το άρθρο 227 του ν. 4555/2018, η Οικονομική Επιτροπή και ο Δήμαρχος.

10. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να προβλέπονται εξαιρέσεις από την καταβολή του τέλους ταφής της παρ. 1 σε περιπτώσεις που συντρέχουν λόγοι επιτακτικού δημοσίου συμφέροντος, σε ειδικές χρήσεις όπως σε δομές προσωρινής

υποδοχής/φιλοξενίας πολιτών τρίτων χωρών, σε περιπτώσεις διαχείρισης αποβλήτων από φυσικές καταστροφές, καθώς και σε περιπτώσεις γεωγραφικών, πληθυσμιακών, κοινωνικών και οικονομικών ιδιαιτεροτήτων Ο.Τ.Α. α' βαθμού, όπως οι ορεινοί και οι νησιωτικοί.».

2. Το άρθρο 43α του ν. 4042/2012 αναφορικά με την πληρωμή της αντικαθιστάμενης με την παρ. 1 περιβαλλοντικής εισφοράς καταργείται.

Άρθρο 33

(παρ. 15 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Κόστος – Τροποποίηση άρθρου 15 του ν. 4042/2012

Το άρθρο 15 του ν. 4042/2012 (Α' 24) τροποποιείται ως ακολούθως:

«Άρθρο 15

Κόστος

Σύμφωνα με την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει», το κόστος διαχείρισης των αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένου του κόστους της απαιτούμενης υποδομής και της λειτουργίας της, βαρύνει τον αρχικό παραγωγό των αποβλήτων ή τον τρέχοντα ή τους προηγούμενους κατόχους αποβλήτων.».

Άρθρο 34

Έλεγχος επικίνδυνων αποβλήτων – Προσθήκη νέου άρθρου 16Α στον ν. 4042/2012

Προστίθεται νέο άρθρο 16Α στον ν. 4042/2012 (Α' 24) ως ακολούθως:

«Άρθρο 16Α

Έλεγχος επικίνδυνων αποβλήτων

1. Η παραγωγή και η διαχείριση των επικίνδυνων αποβλήτων (ιδίως η συλλογή, η μεταφορά, η αποθήκευση, η επεξεργασία τους και η ασφαλής τελική διάθεση τους) διεξάγονται σε συνθήκες που παρέχουν προστασία του περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας κατά το άρθρο 14, συμπεριλαμβανομένης δράσης που να διασφαλίζει την ιχνηλασιμότητα, από την παραγωγή έως τον τελικό προορισμό, καθώς και τον έλεγχο των επικίνδυνων αποβλήτων, σύμφωνα με τα άρθρα 34 και 35.

2. Από 1ης.1.2022 επιβάλλεται η τοποθέτηση ηλεκτρονικού συστήματος εντοπισμού θέσης (GPS) σε όλα τα οδικά μέσα μεταφοράς επικινδύνων αποβλήτων. Εξαιρούνται τα οδικά μέσα μεταφοράς επικινδύνων αποβλήτων με κωδικούς ΕΚΑ 16 και 20.

3. Οι λεπτομέρειες για την εφαρμογή της παρ. 2 σε ό,τι αφορά στα οχήματα που μεταφέρουν απόβλητα ελαίων ρυθμίζονται στο Παράρτημα VII. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Υποδομών και Μεταφορών μπορεί να τροποποιείται το Παράρτημα VII.

4. Με όμοια απόφαση μπορούν να ρυθμίζονται όλες οι αναγκαίες λεπτομέρειες για την εφαρμογή της παρ. 2 σε άλλα ρεύματα επικινδύνων αποβλήτων.

5. Οι υγειονομικές μονάδες της παρ. 5 του άρθρου 2 της υπό στοιχεία οικ.146163/3.5.2012 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Β' 1537), οι οποίες δεν υπόκεινται σε περιβαλλοντική αδειοδότηση, καθώς και τα ιδιωτικά ιατρεία, όπως αυτά ορίζονται στο π.δ. 84/2001 (Α' 70) (πλην ψυχιατρικών και παιδοψυχιατρικών ιατρείων) και τα φαρμακεία υποχρεούνται να παραδίδουν τα παραγόμενα από τη δραστηριότητά τους Επικίνδυνα

Απόβλητα Υγειονομικών Μονάδων (ΕΑΥΜ) της περ. ii) της παρ. 1 του άρθρου 2 της υπό στοιχεία οικ.146163/2012 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Β' 1537) σε εταιρείες συλλογής και μεταφοράς ΕΑΥΜ, οι οποίες διαθέτουν την απαιτούμενη άδεια της περ. 1.2 της παρ. 1 του άρθρου 11 της ανωτέρω κοινής απόφασης, κατόπιν σχετικής σύμβασης. Οι εταιρείες συλλογής και μεταφοράς ΕΑΥΜ της παρούσας υποχρεούνται να καταχωρούν σε τυποποιημένη ηλεκτρονική φόρμα, σύμφωνα με την περ. στ. της παρ. 2 του άρθρου 42, ανά εξάμηνο τα ακόλουθα στοιχεία σχετικά με τα παραληφθέντα ΕΑΥΜ από τις υπόχρεες υγειονομικές μονάδες της παρούσας για λογαριασμό τους: α) τον όγκο των παραληφθέντων ΕΑΥΜ, β) τον κωδικό ΕΚΑ, γ) την κατηγορία των ΕΑΥΜ, δ) τη συχνότητα συλλογής, ε) τον προορισμό διαχείρισης και στ) την εργασία διαχείρισης.

Άρθρο 35

(παρ. 16 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Απαγόρευση ανάμειξης επικίνδυνων αποβλήτων – Τροποποίηση άρθρου 30 του ν. 4042/2012

Αντικαθίσταται η παρ. 3 του άρθρου 30 του ν. 4042/2012 (Α' 24) και το άρθρο διαμορφώνεται ως ακολούθως:

«Άρθρο 30

Απαγόρευση ανάμειξης αποβλήτων

1. Απαγορεύεται η ανάμειξη μεταξύ των διαφόρων κατηγοριών επικίνδυνων αποβλήτων και η ανάμειξη επικίνδυνων με άλλα απόβλητα, ουσίες ή υλικά. Η απαγόρευση ανάμειξης περιλαμβάνει και την αρραίωση επικίνδυνων ουσιών.
2. Κατά παρέκκλιση της παρ. 1, μπορεί να επιτρέπεται η ανάμειξη υπό τον όρο ότι:
 - α) η εργασία ανάμειξης πραγματοποιείται από οργανισμό ή επιχείρηση που έχει λάβει άδεια σύμφωνα με το άρθρο 36,
 - β) πληρούνται όσα προβλέπονται στο άρθρο 14 και δεν αυξάνονται οι αρνητικές επιπτώσεις της διαχείρισης των αποβλήτων στην ανθρώπινη υγεία και στο περιβάλλον, και
 - γ) η εργασία ανάμειξης ακολουθεί τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές.
3. Όταν επικίνδυνα απόβλητα έχουν αναμειχθεί κατά παράβαση του παρόντος, διασφαλίζεται, με την επιφύλαξη του άρθρου 36, ότι πραγματοποιείται διαχωρισμός, εφόσον είναι τεχνικώς εφικτό και αναγκαίο για τη συμμόρφωση προς το άρθρο 14. Όταν ο διαχωρισμός δεν είναι αναγκαίος σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρούσας, διασφαλίζεται ότι τα ανάμεικτα απόβλητα έχουν υποβληθεί σε επεξεργασία σε εγκατάσταση που έχει λάβει άδεια σύμφωνα με το άρθρο 36 για την επεξεργασία τέτοιου μείγματος.».

Άρθρο 36

(Άρθρο 1 παρ. 17 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Επικίνδυνα απόβλητα παραγόμενα από νοικοκυριά – Τροποποίηση άρθρου 18 του ν. 4042/2012

Το άρθρο 18 του ν. 4042/2012 (Α' 24) αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Άρθρο 18

Επικίνδυνα απόβλητα παραγόμενα από νοικοκυριά

1. Καθιερώνεται χωριστή συλλογή για τα επικίνδυνα κλάσματα των αποβλήτων που παράγονται από τα νοικοκυριά, προκειμένου να διασφαλισθεί ότι τα επικίνδυνα απόβλητα υποβάλλονται σε επεξεργασία σύμφωνα με τα άρθρα 14 και 29 και δεν ρυπαίνουν άλλες ροές αστικών αποβλήτων.
2. Από την 1η Ιανουαρίου 2022, τα επικίνδυνα απόβλητα που παράγονται από νοικοκυριά, όπως επικίνδυνα απόβλητα από χρώματα, βερνίκια, διαλύτες ή προϊόντα καθαρισμού, πρέπει να συλλέγονται χωριστά με μέριμνα του οικείου Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) α' βαθμού στα Πράσινα Σημεία και, σε περίπτωση που ο Ο.Τ.Α. α' βαθμού δεν διαθέτει Πράσινο Σημείο, σε κατάλληλα αδειοδοτημένο χώρο που υποδεικνύεται από τον οικείο ΦΟΔΣΑ.
3. Οι Φορείς Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦΟΣΔΑ) ή οι Ο.Τ.Α. α' βαθμού ή τα νομικά πρόσωπα αυτών που ασκούν τις αρμοδιότητες ΦΟΔΣΑ του άρθρου 227 του ν. 4555/2018 (Α' 133) αναλαμβάνουν την περαιτέρω διαχείριση των επικινδύνων αποβλήτων της παρ. 1 από τους χώρους αποθήκευσής τους, σε συνεργασία με κατάλληλα αδειοδοτημένες επιχειρήσεις, σύμφωνα με το άρθρο 49, προκειμένου να τύχουν της κατάλληλης διαχείρισης.
4. Τα αναφερόμενα στις παρ. 1, 2 και 3 δεν ισχύουν για τα απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού, καθώς και τα απόβλητα ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών που παράγονται από νοικοκυριά, για τα οποία υφίστανται προγράμματα διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού.
5. Τα άρθρα 16α, 17, 20 και 30 δεν εφαρμόζονται στα αναμειγμένα απόβλητα που παράγονται από νοικοκυριά.
6. Τα άρθρα 17 και 20 δεν εφαρμόζονται στα επιμέρους κλάσματα επικινδύνων αποβλήτων που παράγονται από νοικοκυριά, μέχρις ότου γίνουν δεκτά για συλλογή, διάθεση ή ανάκτηση από οργανισμό ή επιχείρηση που έχει λάβει άδεια ή έχει καταχωρηθεί σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 36 ή 42.».

Άρθρο 37

(παρ. 18 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Απόβλητα έλαια – Τροποποίηση του άρθρου 31 του ν. 4042/2012

Προστίθενται παρ. 2 και 3 στο άρθρο 31 του ν. 4042/2012 (Α' 240) και το άρθρο διαμορφώνεται ως ακολούθως:

«Άρθρο 31

Απόβλητα έλαια

1. Σε ό,τι αφορά τη διασυνοριακή μεταφορά των αποβλήτων ελαίων κατ' εφαρμογή των άρθρων 11 ή 12 του Κανονισμού (ΕΕ) 1013/2006 (L 190), απαγορεύεται η διασυνοριακή αποστολή αποβλήτων ελαίων από την επικράτεια της χώρας σε εγκαταστάσεις αποτέφρωσης ή συναποτέφρωσης στο εξωτερικό, εφόσον είναι τεχνικά εφικτό η επεξεργασία με αναγέννηση (R9) να πραγματοποιηθεί στη χώρα.
2. Η χωριστή συλλογή των αποβλήτων ελαίων είναι υποχρεωτική, εκτός αν η χωριστή συλλογή δεν είναι τεχνικά εφικτή, λαμβανομένων υπόψη των ορθών πρακτικών. Στην επεξεργασία των αποβλήτων ορυκτελαίων δίνεται υποχρεωτικά προτεραιότητα στην αναγέννηση ή εναλλακτικά σε άλλες εργασίες ανακύκλωσης που προσφέρουν ισοδύναμο ή καλύτερο αποτέλεσμα, από περιβαλλοντική άποψη, από ό,τι η αναγέννηση, σύμφωνα με τα άρθρα 14 και 29. Η ανάμιξη αποβλήτων ορυκτελαίων με διαφορετικά χαρακτηριστικά

απαγορεύεται, όπως επίσης και η ανάμιξή τους με άλλα είδη αποβλήτων ή άλλες ουσίες, αν η ανάμιξη αυτή εμποδίζει την αναγέννησή τους ή άλλη εργασία ανακύκλωσης με ισοδύναμο ή καλύτερο συνολικό περιβαλλοντικό αποτέλεσμα από ό,τι η αναγέννηση.

3. Η διαχείριση των αποβλήτων ελαίων γίνεται σύμφωνα με το π.δ. 82/2004 (Α' 64) με το οποίο έχει θεσπιστεί Πρόγραμμα Διευρυμένης Ευθύνης του Παραγωγού (ΠΔΕΠ), το οποίο τροποποιείται με τη διαδικασία της παρ. 1 του άρθρου 25.».

Άρθρο 38

Έκδοση αδειών – Τροποποίηση του άρθρου 36 του ν. 4042/2012

Τροποποιείται η παρ. 1, καταργείται η παρ. 3, τροποποιείται η παρ. 4 και αναριθμείται σε 3 η παρ. 5 αναριθμείται σε 4 και προστίθενται νέες παρ. 5 έως 8 στο άρθρο 36 του ν. 4042/2012 (Α' 24) και το άρθρο διαμορφώνεται ως ακολούθως:

«Άρθρο 36

Έκδοση αδειών

1. Κάθε οργανισμός ή επιχείρηση που προτίθεται να προβεί σε εκτέλεση εργασιών επεξεργασίας αποβλήτων που ανήκουν στην κατηγορία Α ή Β του ν. 4014/2011 (Α' 209) λαμβάνει πριν από την έναρξη εργασιών Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Α.Ε.Π.Ο.) ή Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (ΠΠΔ) και υπόκειται σε έγκριση ή γνωστοποίηση λειτουργίας σύμφωνα με το ν. 4442/2016 (Α' 230).

Οι περιβαλλοντικοί όροι που αφορούν στις εργασίες επεξεργασίας αποβλήτων αποτελούν αυτοτελές κεφάλαιο της Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ) και ορίζουν τουλάχιστον τα ακόλουθα:

- α) Οι τύποι και οι ποσότητες αποβλήτων που μπορούν να υποβληθούν σε επεξεργασία,
- β) για κάθε τύπο επιτρεπόμενης εργασίας, οι τεχνικές και άλλες απαιτήσεις που σχετίζονται με τη συγκεκριμένη εγκατάσταση,
- γ) τα μέτρα ασφάλειας και προφύλαξης που πρέπει να λαμβάνονται,
- δ) η μέθοδος που πρέπει να χρησιμοποιείται για κάθε τύπο εργασίας,
- ε) οι εργασίες παρακολούθησης και ελέγχου, οι οποίες είναι αναγκαίες, και
- στ) οι αναγκαίες διατάξεις σχετικά με την παύση και τη μείωση μετά από την παύση λειτουργίας μιας εγκατάστασης.

2. Εάν η αρμόδια υπηρεσία θεωρεί ότι η προβλεπόμενη μέθοδος επεξεργασίας των αποβλήτων δεν είναι σύμφωνη προς το άρθρο 14 ή δεν είναι περιβαλλοντικά αποδεκτή για άλλους λόγους του παρόντος, απορρίπτει με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της την έκδοση της Α.Ε.Π.Ο..

3.α) Για τη συλλογή και μεταφορά επικίνδυνων αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένων των επικίνδυνων αποβλήτων υγειονομικών μονάδων σύμφωνα με την υπό στοιχεία οικ146163/3.5.2012 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Β' 1537), απαιτείται άδεια συλλογής και μεταφοράς, η χρονική ισχύς της οποίας ορίζεται σε δέκα (10) έτη. Η άδεια για τη συλλογή και μεταφορά επικίνδυνων αποβλήτων σε πλείονες της μιας Αποκεντρωμένες Διοικήσεις ή εφόσον αυτά προέρχονται από πλείονες της μιας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, εκδίδεται με απόφαση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Διαχείρισης Αποβλήτων της Γενικής Γραμματείας Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Η άδεια για τη συλλογή και μεταφορά επικινδυνών αποβλήτων, εφόσον αυτή πραγματοποιείται εντός των γεωγραφικών ορίων μιας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, εκδίδεται με απόφαση του Προϊσταμένου της αρμόδιας Διεύθυνσης της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

β) Για τη χορήγηση της έγκρισης ή τη γνωστοποίηση λειτουργίας της παρ. 6 και για την άδεια συλλογής και μεταφοράς της παρ. 7α για τη διαχείριση επικινδύνων αποβλήτων απαιτείται επίσης ασφαλιστήριο συμβόλαιο στο οποίο:

- προσδιορίζεται ο ασφαλιζόμενος οργανισμός ή επιχείρηση,
- προσδιορίζονται οι εργασίες διαχείρισης που καλύπτονται,
- προσδιορίζονται τα χαρακτηριστικά επικινδυνότητας, όπως κωδικός ΕΚΑ, κλάση UN, αριθμός HP, των αποβλήτων που πρόκειται να διαχειριστούν,
- αναγράφεται ότι η ασφαλιστική κάλυψη αφορά σε ζημιές προς τρίτους και στην επαναφορά του περιβάλλοντος στην πρότερη κατάσταση, σε περίπτωση ζημιάς αυτού,
- αναγράφεται ότι, σε περίπτωση διασυνοριακής μεταφοράς, η ασφαλιστική κάλυψη αφορά όσα προβλέπονται στο άρθρο 6 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1013/2006 (L 190), όπως τα έξοδα μεταφοράς και αξιοποίησης ή διάθεσης, το κόστος αποθήκευσης για ενενήντα (90) ημέρες και τα έξοδα που προκύπτουν, όταν η μεταφορά ή η αξιοποίηση ή η διάθεση δεν μπορεί να ολοκληρωθεί όπως προβλεπόταν ή είναι παράνομη,
- αναγράφεται το ύψος της ασφαλιστικής κάλυψης, το οποίο προσδιορίζεται, κατ' ελάχιστο, ως εξής:

i. για εργασίες διάθεσης (D1 έως και D15), ανάκτησης (R1 έως και R13):

α) ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ ετησίως για τις εγκαταστάσεις που κατατάσσονται στην Α1 κατηγορία σύμφωνα με τον ν. 4014/2011,

β) 0,5 εκ. ευρώ για τις εγκαταστάσεις που κατατάσσονται στην Α2 κατηγορία σύμφωνα με τον ν. 4014/2011,

ii. για τη διασυνοριακή μεταφορά: ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ ετησίως,

iii. για τη συλλογή και μεταφορά: 0,5 εκ. ευρώ ετησίως.

Αν ο οργανισμός ή η επιχείρηση δραστηριοποιείται σε εργασίες διάθεσης, ανάκτησης, συλλογής και μεταφοράς, καθώς και διασυνοριακής μεταφοράς, το ύψος της ασφαλιστικής κάλυψης είναι αθροιστικό. Τα παραπάνω ποσά μπορούν να αναπροσαρμόζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών. Για κάθε επιμέρους εργασία διαχείρισης, ο υπόχρεος οργανισμός ή η επιχείρηση προσκομίζει στην αδειοδοτούσα αρχή, βεβαίωση του ασφαλιστικού φορέα στην οποία βεβαιώνεται ότι η εν λόγω εργασία καλύπτεται από το ασφαλιστήριο συμβόλαιο. Επί αδυναμίας ασφαλιστικής κάλυψης των προαναφερόμενων εργασιών, ο οργανισμός ή η επιχείρηση προσκομίζει στην αδειοδοτούσα αρχή, τουλάχιστον ισόποση εγγυητική επιστολή υπέρ του Δημοσίου.

Σε περίπτωση αδυναμίας ασφαλιστικής κάλυψης συγκεκριμένου αποβλήτου, κατά τη συλλογή και μεταφορά, διασυνοριακή ή μη, ο οργανισμός ή η επιχείρηση μπορεί να προσκομίσει στην αδειοδοτούσα αρχή εγγυητική επιστολή υπέρ του Δημοσίου, ίση με το ένα πέμπτο (1/5) των αντίστοιχων ως άνω ελαχίστων ποσών. Τα ποσά αυτά, όταν καταπίπτουν, διατίθενται μέσω του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, αποκλειστικά για την προστασία και διαχείριση του περιβάλλοντος.

Εξαιρούνται από την απαίτηση ασφαλιστηρίου συμβολαίου οι οργανισμοί ή επιχειρήσεις που ανακτούν τα δικά τους απόβλητα στον τόπο παραγωγής τους.

γ) Για τη συλλογή και μεταφορά μη επικίνδυνων αποβλήτων δεν απαιτείται άδεια. Για τους οργανισμούς ή επιχειρήσεις που εκτελούν εργασίες συλλογής και μεταφοράς μη επικίνδυνων αποβλήτων σε επαγγελματική βάση, απαιτούνται εγγραφή και καταχώριση στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Αποβλήτων (ΗΜΑ) του άρθρου 42.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την εκτέλεση των εργασιών συλλογής μεταφοράς είναι ο εγγεγραμμένος στο ΗΜΑ φορέας της δραστηριότητας συλλογής και μεταφοράς να διαθέτει ασφαλιστήριο συμβόλαιο, στο οποίο αναγράφεται ότι η ασφαλιστική κάλυψη αφορά τρίτους και την επαναφορά του περιβάλλοντος στην πρότερη κατάσταση σε περίπτωση ζημιάς, ύψους κατ' ελάχιστο εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ ετησίως, το οποίο υποχρεούται να διαθέτει από τις 7.10.2020. Από την ανωτέρω υποχρέωση εξαιρούνται οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ).

Τα παραπάνω εδάφια ισχύουν επίσης και για τα απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ΑΗΗΕ) με κωδικούς ΕΚΑ 16 02 11*, 160104*, 16 02 13*, 20 01 21*, 20 01 23* και 20 01 35*, υπό την προϋπόθεση ότι ο εξοπλισμός είναι ακέραιος.

4. Για την αποκατάσταση Χώρου Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων (ΧΑΔΑ) υποβάλλεται από τον οικείο Ο.Τ.Α. Α' βαθμού ή από τον Φορέα Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦΟΣΔΑ) του οποίου ο ΟΤΑ Α' βαθμού αποτελεί μέλος κατόπιν σχετικής προγραμματικής σύμβασης σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 246 του ν. 4555/2018 (Α' 133), Τεχνική Μελέτη Περιβαλλοντικής Αποκατάστασης του ΧΑΔΑ, στη Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Η σχετική άδεια χορηγείται με απόφαση του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

5. Προϋπόθεση για την έκδοση κάθε άδειας που καλύπτει την αποτέφρωση ή τη συναποτέφρωση με ανάκτηση ενέργειας είναι να πραγματοποιείται η ανάκτηση ενέργειας με υψηλό επίπεδο ενεργειακής απόδοσης, σύμφωνα με το Παράρτημα II.

6. Στην ΑΕΠΟ κάθε εγκατάστασης που εκτελεί εργασίες επεξεργασίας αποβλήτων και κατατάσσεται στην κατηγορία Α του ν. 4014/2011, πέραν των προβλεπομένων στην υπό στοιχεία οικ170225/20.1.2014 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β' 135), αποτυπώνεται τεκμηριωμένα η διαχείριση αποβλήτων, λαμβανομένων υπόψη όσων προβλέπονται στο άρθρο 29 με έμφαση στην ποιοτική και ποσοτική σύσταση των αποβλήτων που παράγονται ή υποβάλλονται σε εργασίες επεξεργασίας, καθώς και πλήρη διαστασιολόγηση των εγκαταστάσεων επεξεργασίας.

7. Οι εγκαταστάσεις που κατατάσσονται στην κατηγορία Β του ν. 4014/2011 λαμβάνουν ΠΠΔ σύμφωνα με την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/11936/836/8.2.2019 (Β' 436) κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης, Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, το περιεχόμενο των οποίων καθορίζεται στις αντίστοιχες υπουργικές αποφάσεις ανάλογα με το είδος του έργου ή της δραστηριότητας.

8. Οι εγκαταστάσεις επεξεργασίας των παρ. 7 και 8 υπόκεινται σε έγκριση ή γνωστοποίηση λειτουργίας, σύμφωνα με τον ν. 4442/2016 (Α' 230) και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδιδόμενες πράξεις.

Στην γνωστοποίηση ή έγκριση λειτουργίας περιλαμβάνονται, εκτός από τα στοιχεία που απαιτούνται από την οικεία νομοθεσία, τουλάχιστον τα ακόλουθα:

α) Όλα τα απαραίτητα στοιχεία της εγκατάστασης ή της επιχείρησης.

β) Οι εργασίες επεξεργασίας των αποβλήτων (κωδικός R ή D).

γ) Οι κωδικοί αποβλήτων σύμφωνα με τον ΕΚΑ που υπόκεινται στις προηγούμενες εργασίες.».

Άρθρο 39

(άρθρο 24 της Οδηγίας (ΕΕ) 2008/98)

Εξαιρέσεις από τις απαιτήσεις αδειοδότησης – Προσθήκη νέου άρθρου 36Α στο ν. 4042/2012

Προστίθεται νέο άρθρο 36Α στον ν. 4042/2012 (Α' 24) ως ακολούθως:

«Άρθρο 36Α

Εξαιρέσεις από τις απαιτήσεις αδειοδότησης

Με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας μπορεί να εξαιρούνται οργανισμοί ή επιχειρήσεις από τις απαιτήσεις που καθορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 23 για τις ακόλουθες ενέργειες:

- α) διάθεση των δικών τους μη επικίνδυνων αποβλήτων στον τόπο παραγωγής ή
- β) ανάκτηση αποβλήτων.».

Άρθρο 40

(άρθρο 25 της Οδηγίας (ΕΕ) 2008/98)

Όροι για τις εξαιρέσεις – Προσθήκη νέου άρθρου 36Β στο ν. 4042/2012

Προστίθεται νέο άρθρο 36Β στον ν. 4042/2012 (Α' 24) ως ακολούθως:

«Άρθρο 36Β

Όροι για τις εξαιρέσεις

1. Εάν έχουν επιτραπεί εξαιρέσεις σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο άρθρο 36α, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας θεσπίζονται, για κάθε τύπο δραστηριότητας, γενικοί κανόνες που προσδιορίζουν τους τύπους και τις ποσότητες αποβλήτων που μπορούν να καλύπτονται από εξαίρεση και τη μέθοδο της επεξεργασίας που πρέπει να χρησιμοποιείται. Οι κανόνες αυτοί καταρτίζονται, κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζουν ότι η επεξεργασία των αποβλήτων πραγματοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 13. Στην περίπτωση των εργασιών διάθεσης της περ. α) του άρθρου 24, οι κανόνες αυτοί πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές.
2. Επιπλέον των γενικών κανόνων που θεσπίζονται με την απόφαση της παρ. 1, ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας μπορεί να εκδίδει απόφαση με την οποία θεσπίζει ειδικούς όρους για τις εξαιρέσεις που αφορούν επικίνδυνα απόβλητα, οι οποίοι περιλαμβάνουν τύπους δραστηριοτήτων, καθώς και ορισμένες άλλες απαιτήσεις κρίνονται αναγκαίες για τις διάφορες μορφές ανάκτησης και, ανάλογα με την περίπτωση, οριακές τιμές για τις περιεχόμενες στα απόβλητα επικίνδυνες ουσίες και οριακές τιμές εκπομπών.
3. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τους γενικούς και ειδικούς κανόνες που θεσπίζονται βάσει των παρ. 1 και 2.».

Άρθρο 41

Καταχώριση - Ηλεκτρονικό Μητρώο Αποβλήτων – Τροποποίηση του άρθρου 42 του ν. 4042/2012

Τροποποιείται η παρ. 1, αντικαθίσταται η παρ. 2 και προστίθεται παρ. 4 στο άρθρο 42 του ν. 4042/2012 (Α' 24) και το άρθρο διαμορφώνεται ως ακολούθως:

«Άρθρο 42

Καταχώριση – Ηλεκτρονικό Μητρώο Αποβλήτων

1. Καθιερώνεται Ηλεκτρονικό Μητρώο Αποβλήτων (ΗΜΑ), για τη συστηματική συλλογή και επεξεργασία στοιχείων παραγωγής και διαχείρισης των αποβλήτων, καθώς και την καταχώριση κάθε οργανισμού ή επιχείρησης που παράγει απόβλητα ή πραγματοποιεί εργασίες επεξεργασίας αποβλήτων και εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Κεφαλαίου Α' του ν. 4014/2011 (Α' 209) ή συλλέγει και μεταφέρει απόβλητα σε επαγγελματική βάση σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 36. Υποχρέωση καταχώρισης στο ΗΜΑ έχουν και οι έμποροι ή οι μεσίτες, οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) Α' βαθμού, καθώς και οι οργανισμοί ή εταιρίες για τις οποίες εφαρμόζονται εξαιρέσεις από τις απαιτήσεις αδειοδότησης σύμφωνα με το άρθρο 36α.

Στο ΗΜΑ εισάγονται υποχρεωτικά, μέσω διαδικτύου, από κάθε ως άνω οργανισμό ή επιχείρηση, στοιχεία και πληροφορίες σχετικά με την παραγωγή και διαχείριση αποβλήτων για όλα τα είδη των αποβλήτων του Ευρωπαϊκού Καταλόγου Αποβλήτων (ΕΚΑ), σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στην κοινή απόφαση της παρ. 4, ιδίως δε εισάγονται η ποσότητα, ο τύπος αποβλήτου, η προέλευση, οι ημερομηνίες αποστολής/παραλαβής, ο προορισμός, η εγκατάσταση παραλαβής και επεξεργασίας των αποβλήτων, καθώς και οι εργασίες διάθεσης ή αξιοποίησης.

2. Σε τυποποιημένες ηλεκτρονικές φόρμες των οποίων διασφαλίζεται η διαλειτουργικότητα με το ΗΜΑ εισάγονται:

α. τα Τοπικά Σχεδία Διαχείρισης Αποβλήτων (ΤΣΔΑ) της παρ. 4 του άρθρου 41, από τους οικείους Ο.Τ.Α.,

β. η πορεία υλοποίησης των Περιφερειακών Σχεδίων Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) από τους οικείους Φορείς Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦΟΔΣΑ), σύμφωνα με την περ. δ της παρ. 2 του άρθρου 41,

γ. οι φορείς ή εγκαταστάσεις που παράγουν υποπροϊόντα και τα απόβλητα τα οποία πληρούν κριτήρια αποχαρκτηρισμού σε εφαρμογή του άρθρου 38,

δ. οι συλλέκτες μεταφορείς μη επικινδύνων αποβλήτων ,

ε. τα οργανικά απόβλητα τροφίμων σύμφωνα με τη μεθοδολογία της παρ. 8 του άρθρου 9 της Οδηγίας (ΕΕ) 2008/98 (L 312).

στ. στοιχεία για τη διαχείριση των Επικίνδυνων Αποβλήτων Υγειονομικών Μονάδων (ΕΑΥΜ) από τις ΥΜ της παρ. 5 του άρθρου 16Α.

3. Το ΗΜΑ συμμορφώνεται πλήρως με τους κανόνες και τα πρότυπα σχεδιασμού, ανάπτυξης και λειτουργίας διαδικτυακών τόπων, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην υπό στοιχεία ΥΑΠ/Φ.40.4/1/989/10.4.2012 απόφαση του Υφυπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (Β' 1301) και ιδίως διασφαλίζεται η διαλειτουργικότητά του με το Ηλεκτρονικό Περιβαλλοντικό Μητρώο (ΗΠΜ) του άρθρου 18 του ν. 4014/2011.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ρυθμίζονται τα ειδικότερα θέματα λειτουργίας του ΗΜΑ. Έως την έκδοση της ως άνω κοινής απόφασης, ισχύει η κοινή απόφαση 43942/4026/2016 των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 2992).».

Άρθρο 42

(παρ. 20 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Στοιχειώδη πρότυπα – Προσθήκη νέου άρθρου 36Γ στο ν. 4042/2012

Προστίθεται νέο άρθρο 36Γ στο ν. 4042/2012 (Α' 24) ως ακολούθως:

«Άρθρο 36Γ

Στοιχειώδη πρότυπα

1. Τα στοιχειώδη τεχνικά πρότυπα για τις δραστηριότητες επεξεργασίας, συμπεριλαμβανομένων της διαλογής και της ανακύκλωσης αποβλήτων, για τις οποίες απαιτείται άδεια σύμφωνα με το άρθρο 23, εφόσον υπάρχουν στοιχεία που αποδεικνύουν ότι από τα εν λόγω ελάχιστα πρότυπα θα προκύψουν οφέλη για την προστασία της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος καθορίζονται με κατ' εξουσιοδότηση πράξεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.
2. Τα στοιχειώδη τεχνικά πρότυπα για τις δραστηριότητες για τις οποίες απαιτείται καταχώριση σύμφωνα με τις περ. α) και β) του άρθρου 26, εφόσον υπάρχουν στοιχεία που αποδεικνύουν ότι από τα εν λόγω ελάχιστα πρότυπα θα προκύψουν οφέλη για την προστασία της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος ή για την αποφυγή της διαταραχής της εσωτερικής αγοράς καθορίζονται με κατ' εξουσιοδότηση πράξεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.».

Άρθρο 43

(παρ. 21 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Σχέδια διαχείρισης αποβλήτων – Τροποποίηση άρθρου 22 του ν. 4042/2012

Τροποποιούνται οι παρ. 2, 3, 4, 5 και 6 και προστίθεται νέα παρ. 7 στο άρθρο 22 του ν. 4042/2012 (Α' 24) και το άρθρο διαμορφώνεται ως ακολούθως:

«Άρθρο 22

Σχέδια διαχείρισης αποβλήτων

1. Για την επίτευξη των στόχων και την υλοποίηση των αρχών της παρ. 2 του άρθρου 1 και των άρθρων 14, 16 και 29, το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σε συνεργασία με το κατά περίπτωση συναρμόδιο Υπουργείο, εκπονεί σχέδια διαχείρισης αποβλήτων για κάθε ρεύμα αποβλήτων ή για σύνολο ρευμάτων αποβλήτων, τα οποία καλύπτουν ολόκληρη ή μέρος της γεωγραφικής επικράτειας της χώρας. Τα σχέδια αυτά καλύπτουν συνδυασμένα το σύνολο της ελληνικής επικράτειας για όλα τα είδη αποβλήτων.
2. Ειδικότερα τα σχέδια διαχείρισης αποβλήτων της παρ. 1 συνίστανται στα ακόλουθα:
 - α) Το Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ),
 - β) Τα Περιφερειακά Σχέδια Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ)
 - γ) Τα ειδικά σχέδια διαχείρισης που μπορεί να καταρτίζονται για ορισμένα ρεύματα αποβλήτων.
3. Τα Σχέδια Διαχείρισης Αποβλήτων περιλαμβάνουν ανάλυση της υπάρχουσας κατάστασης όσον αφορά τη διαχείριση αποβλήτων, καθώς και τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για τη βελτίωση της περιβαλλοντικά υγιούς προετοιμασίας προς επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση, ανάκτηση και διάθεση των αποβλήτων και αξιολόγηση του τρόπου με τον οποίο το σχέδιο ή τα σχέδια θα υποστηρίξουν την υλοποίηση των στόχων και των διατάξεων του παρόντος.
4. Τα Σχέδια Διαχείρισης περιλαμβάνουν, ανάλογα με την περίπτωση και λαμβάνοντας υπόψη το γεωγραφικό επίπεδο και την κάλυψη της περιοχής που περιλαμβάνεται στον σχεδιασμό, τουλάχιστον τα ακόλουθα:

(α) τον τύπο, την ποιότητα και την πηγή των παραγόμενων στη χώρα αποβλήτων, τα απόβλητα που είναι πιθανόν να αποσταλούν από ή προς την επικράτεια και αξιολόγηση της μελλοντικής τάσης εξέλιξης των ρευμάτων αποβλήτων,

(β) τις υφιστάμενες μεγάλες εγκαταστάσεις διάθεσης και ανάκτησης, καθώς και ειδικές ρυθμίσεις για απόβλητα έλαια, επικίνδυνα απόβλητα, απόβλητα που περιέχουν σημαντικές ποσότητες πρώτων υλών κρίσιμης σημασίας, ή ροές αποβλήτων που ρυθμίζονται από ειδική νομοθεσία,

(γ) αξιολόγηση της ανάγκης για το κλείσιμο υφιστάμενων εγκαταστάσεων αποβλήτων και για τις πρόσθετες υποδομές εγκαταστάσεων επεξεργασίας αποβλήτων σύμφωνα με το άρθρο 16, καθώς και αξιολόγηση των επενδύσεων και άλλων χρηματοπιστωτικών μέσων που απαιτούνται για να αντιμετωπιστούν οι εν λόγω ανάγκες, συμπεριλαμβανομένων των αναγκών της τοπικής αυτοδιοίκησης. Η εν λόγω αξιολόγηση μπορεί να περιληφθεί σε άλλα έγγραφα στρατηγικής που καλύπτουν το σύνολο της ελληνικής επικράτειας, εφόσον δεν συμπεριληφθεί στα Σχέδια Διαχείρισης,

(δ) επαρκείς πληροφορίες για τα κριτήρια σχετικά με τον εντοπισμό τοποθεσιών και τη δυναμικότητα των μελλοντικών εγκαταστάσεων διάθεσης ή των μεγάλων εγκαταστάσεων ανάκτησης, αν χρειαστεί,

(ε) τις γενικές πολιτικές διαχείρισης αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένων των τεχνολογιών και μεθόδων διαχείρισης των αποβλήτων που περιλαμβάνονται στον σχεδιασμό ή πολιτικών για απόβλητα που θέτουν συγκεκριμένα προβλήματα διαχείρισης,

στ) πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα για την επίτευξη των στόχων που καθορίζονται στην παρ. 3α του άρθρου 5 της Οδηγίας 1999/31/ΕΚ του Συμβουλίου της 26ης Απριλίου 1999 για την υγειονομική ταφή των αποβλήτων (L 182) ή σε άλλα έγγραφα στρατηγικής που καλύπτουν το σύνολο της επικράτειας,

(ζ) αξιολόγηση των υφιστάμενων προγραμμάτων συλλογής αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένων της υλικής και γεωγραφικής κάλυψης της χωριστής συλλογής, και των μέτρων για τη βελτίωση της λειτουργίας της, ενδεχόμενων παρεκκλίσεων που έχουν χορηγηθεί σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 10, και της ανάγκης για νέα προγράμματα συλλογής,

(η) μέτρα για την καταπολέμηση και την πρόληψη όλων των μορφών δημιουργίας απορριμμάτων και για τον καθαρισμό όλων των τύπων απορριμμάτων,

(θ) κατάλληλους ποιοτικούς ή ποσοτικούς δείκτες και στόχους, ιδίως όσον αφορά την ποσότητα παραγόμενων αποβλήτων και τη διαχείρισή τους και την ποσότητα των αστικών αποβλήτων που διατίθενται ή υποβάλλονται σε ανάκτηση ενέργειας.

5. Τα σχέδια διαχείρισης αποβλήτων μπορούν να περιλαμβάνουν, ανάλογα με την περίπτωση και λαμβάνοντας υπόψη το γεωγραφικό επίπεδο και την κάλυψη της περιοχής που περιλαμβάνεται στο σχεδιασμό, και τα ακόλουθα:

α) οργανωτικές πτυχές που συνδέονται με τη διαχείριση αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής της κατανομής αρμοδιοτήτων μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών φορέων που πραγματοποιούν τη διαχείριση αποβλήτων,

β) αξιολόγηση της χρησιμότητας και της καταλληλότητας της χρησιμοποίησης οικονομικών και άλλων μέσων για την αντιμετώπιση διάφορων προβλημάτων που σχετίζονται με τα απόβλητα, λαμβανομένης υπόψη της ανάγκης να διατηρηθεί η εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς,

- γ) εκστρατείες ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης απευθυνόμενες στο ευρύ κοινό ή σε συγκεκριμένες ομάδες καταναλωτών,
- δ) παλιές ρυπασμένες τοποθεσίες διάθεσης αποβλήτων και τα μέτρα για την αποκατάστασή τους,
- ε) την προκαταρκτική εκτίμηση του κόστους των εργασιών ανάκτησης και διάθεσης των αποβλήτων.
6. Τα Σχέδια Διαχείρισης που προβλέπονται στην παρ. 2 και εξειδικεύονται στο άρθρο 35, καλύπτουν χρονική περίοδο τουλάχιστον δέκα (10) ετών, αξιολογούνται τουλάχιστον ανά πενταετία από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας και αναθεωρούνται, εφόσον απαιτείται, με τη διαδικασία των άρθρων 23 και 35.
7. Τα σχέδια διαχείρισης αποβλήτων συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις σχεδιασμού περί αποβλήτων που ορίζονται στα άρθρα 5 και 15 του ν. 2939/2001 (Α' 179), τους στόχους του ενωσιακού δικαίου για τα αστικά απόβλητα της παρ. 4 του άρθρου 11 του παρόντος και τις απαιτήσεις που ορίζονται στο άρθρο 5 της Οδηγίας 1999/31/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την Οδηγία 2018/850 (L 150) και, για τους σκοπούς της πρόληψης της παραγωγής απορριμμάτων, με τις απαιτήσεις του άρθρου 12 του ν. 3983/2011 (Α' 144) και των άρθρων 8 και 9 του ν. 3199/2003 (Α' 280), καθώς και του π.δ. 51/2007 (Α' 54).».

Άρθρο 44

(παρ. 22 και 23 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Εθνικό Πρόγραμμα Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων – Τροποποίηση του άρθρου 23 της Οδηγίας 2008/98

Τροποποιείται η παρ. 1, αντικαθίσταται η παρ. 2, καταργούνται οι παρ. 3 και 4 και αντικαθίσταται η παρ. 5 και αναριθμείται σε παρ. 3 στο άρθρο 23 του ν. 4042/2012 (Α' 24) και το άρθρο διαμορφώνεται ως ακολούθως:

«Άρθρο 23

Εθνικό Πρόγραμμα Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων

1. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας εκπονεί το Εθνικό Πρόγραμμα Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων στο οποίο περιλαμβάνονται, κατ' ελάχιστο, τα μέτρα πρόληψης της δημιουργίας αποβλήτων που καθορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 25β, σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 29 και επεξεργάζεται κατευθύνσεις, ούτως ώστε τα προγράμματα αυτά να ενσωματωθούν στα σχέδια διαχείρισης αποβλήτων του άρθρου 28. Κατά την ενσωμάτωση των προγραμμάτων σε σχέδια διαχείρισης αποβλήτων, προσδιορίζονται τα μέτρα πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων που αφορούν στα απόβλητα του σχεδίου.
2. Το Εθνικό Πρόγραμμα Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων περιγράφει τη συμβολή των μέσων και των μέτρων που απαριθμούνται στο Παράρτημα ΙVα στην πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων και αξιολογείται η χρησιμότητα των παραδειγμάτων των μέτρων που αναφέρονται στο Παράρτημα ΙV ή άλλων ενδεδειγμένων μέτρων. Τα προγράμματα περιγράφουν επίσης τα υφιστάμενα μέτρα πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και τη συμβολή τους στην πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων. Τα μέτρα πρέπει να αποσκοπούν στην αποσύνδεση της σχέσης μεταξύ οικονομικής ανάπτυξης και περιβαλλοντικών επιπτώσεων που συνδέονται με την παραγωγή αποβλήτων.
3. Το Εθνικό Πρόγραμμα Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων αξιολογείται από τη Γενική Γραμματεία Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και

Ενέργειας τουλάχιστον ανά πενταετία και αναθεωρείται, εφόσον ενδείκνυται και εφόσον απαιτείται σύμφωνα με τα άρθρα 25β ή 27.»

Άρθρο 45

Συμμετοχή του κοινού - Αντικατάσταση άρθρου 32 στον ν. 4042/2012

Το άρθρο 32 του ν. 4042/2012 (Α' 24) αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Άρθρο 32

Συμμετοχή του κοινού

Οι ενδιαφερόμενοι, οι αρχές και το ευρύ κοινό συμμετέχουν στην εκπόνηση των σχεδίων διαχείρισης αποβλήτων και των προγραμμάτων για την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων και έχουν πρόσβαση σε αυτά μετά από την εκπόνηση τους, σύμφωνα με τον ν. 3422/2005 (Α' 303) ή, ανάλογα με την περίπτωση, σύμφωνα με την υπό στοιχεία ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.107017/2006 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων (Β' 1225). Τα σχέδια και τα προγράμματα, καθώς και οι απαιτούμενες ενέργειες και δράσεις για την υλοποίηση τους αναρτώνται σε διαδικτυακό τόπο στον οποίο έχει πρόσβαση το κοινό.».

Άρθρο 46

(παρ. 24 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Πληροφορίες που υποβάλλονται στην Επιτροπή – Τροποποίηση άρθρου 34 του ν. 4042/2012

Τροποποιείται η παρ. 1 του άρθρου 34 του ν. 4042/2012 (Α' 24) και το άρθρο 34 διαμορφώνεται ως ακολούθως:

«Άρθρο 34

Πληροφορίες που υποβάλλονται στην Επιτροπή

1. Η Διεύθυνση Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τα σχέδια διαχείρισης αποβλήτων και το Εθνικό Πρόγραμμα Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων που αναφέρονται στα άρθρα 22 και 23, μόλις αυτά εγκριθούν, και για ουσιαστικές αναθεωρήσεις των σχεδίων και των προγραμμάτων.
2. Για την εφαρμογή της παρ. 1 ακολουθείται ο μορφότυπος για την κοινοποίηση πληροφοριών, που θεσπίζεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.».

Άρθρο 47

Επιθεωρήσεις και αρχεία – Τροποποίηση άρθρου 19 του ν. 4042/2012

Προστίθεται νέα παρ. 4 στο τέλος του άρθρου 19 του ν. 4042/2012 (Α' 24), το οποίο διαμορφώνεται ως ακολούθως:

«Άρθρο 19

Επιθεωρήσεις και αρχεία

1. Οι οργανισμοί ή οι επιχειρήσεις που πραγματοποιούν εργασίες επεξεργασίας αποβλήτων, που συλλέγουν ή μεταφέρουν απόβλητα σε επαγγελματική βάση, οι μεσίτες και οι έμποροι,

καθώς και οι οργανισμοί ή οι επιχειρήσεις που παράγουν επικίνδυνα απόβλητα υπόκεινται σε κατάλληλες περιοδικές επιθεωρήσεις.

2. Οι επιθεωρήσεις που αφορούν τις εργασίες συλλογής και μεταφοράς καλύπτουν την προέλευση, τη φύση, την ποσότητα και τον προορισμό των συλλεγόμενων και μεταφερόμενων αποβλήτων.

3. Οι καταχωρίσεις στο πλαίσιο του κοινοτικού συστήματος οικολογικής διαχείρισης και οικολογικού ελέγχου (EMAS) λαμβάνονται υπόψη για τις επιθεωρήσεις, ιδίως όσον αφορά στη συχνότητα και την ένταση αυτών.

4. Οι έλεγχοι διενεργούνται:

α) στους οργανισμούς ή τις επιχειρήσεις που πραγματοποιούν εργασίες επεξεργασίας αποβλήτων ή παράγουν επικίνδυνα απόβλητα, από τις αρμόδιες ελεγκτικές αρχές, σύμφωνα με όσα ειδικότερα ορίζονται στο άρθρο 20 του ν. 4014/2011 (Α` 209).

β) στους οργανισμούς ή τις επιχειρήσεις που συλλέγουν ή μεταφέρουν απόβλητα σε επαγγελματική βάση, από μικτά κλιμάκια της αστυνομίας με τα Κλιμάκια Ελέγχου Ποιότητας Περιβάλλοντος (Κ.Ε.Π.ΠΕ.) της παρ. 4 του άρθρου 20 του ν. 4014/2011.

γ) στους μεσίτες και τους εμπόρους αποβλήτων, από τα Κ.Ε.Π.ΠΕ. της παρ. 4 του άρθρου 20 του ν. 4014/2011.».

Άρθρο 48

(παρ. 35 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Τήρηση αρχείων – μητρώων – Τροποποίηση του άρθρου 20 του ν. 4042/2012

Τροποποιούνται οι παρ. 1 και 4 του άρθρου 20 του ν. 4042/2012 (Α` 24), το οποίο διαμορφώνεται ως ακολούθως:

«Άρθρο 20

Τήρηση αρχείων – μητρώων

1. Οι οργανισμοί ή οι επιχειρήσεις που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 36, οι παραγωγοί επικίνδυνων και λοιπών αποβλήτων, οι επιχειρήσεις που συλλέγουν ή μεταφέρουν επικίνδυνα απόβλητα σε επαγγελματική βάση ή ενεργούν ως έμποροι και μεσίτες επικίνδυνων αποβλήτων τηρούν χρονολογικά αρχεία με:

α) τις ποσότητες, τη φύση, την προέλευση των εν λόγω αποβλήτων, καθώς και την ποσότητα των προϊόντων και των υλικών που απορρέουν από την προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση ή άλλες εργασίες ανάκτησης, και

β) όπου είναι σκόπιμο, τον προορισμό, τη συχνότητα συλλογής, τον τρόπο μεταφοράς και τη μέθοδο επεξεργασίας που προβλέπονται για τα απόβλητα.

Τα ανωτέρω στοιχεία καταχωρίζονται στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Αποβλήτων (ΗΜΑ) του άρθρου 42.

2. Τα αρχεία για τα επικίνδυνα απόβλητα διατηρούνται επί τουλάχιστον τρία έτη. Ωστόσο, οι οργανισμοί και επιχειρήσεις, που μεταφέρουν επικίνδυνα απόβλητα, υποχρεούνται να τηρούν επί τουλάχιστον δώδεκα μήνες τα έντυπα αναγνώρισης του άρθρου 10 της υπό στοιχεία Η.Π.13588/725/28.3.2006 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Μεταφορών και Επικοινωνιών και Εμπορικής Ναυτιλίας (Β` 383).

3. Τα δικαιολογητικά της εκτέλεσης των εργασιών διαχείρισης αποβλήτων χορηγούνται κατόπιν αιτήματος των αρμόδιων αρχών ή ενός προηγούμενου κατόχου.
4. Οργανισμοί και επιχειρήσεις, που μεταφέρουν μη επικίνδυνα απόβλητα υποχρεούνται να τηρούν τα σχετικά αρχεία της παρ. 1, τα οποία περιλαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με τις ποσότητες, τη φύση (κωδικός ΕΚΑ), την προέλευση και, ανάλογα με την περίπτωση, τον τρόπο μεταφοράς, τον τελικό αποδέκτη και τη μέθοδο επεξεργασίας, για τουλάχιστον ένα (1) έτος.».

Άρθρο 49

(παρ. 26 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Επιβολή της εφαρμογής και κυρώσεις – Τροποποίηση του άρθρου 37 του ν. 4042/2012

Τροποποιούνται οι παρ. 1 και 2, προστίθενται παρ. 4, 5, 6, 7, 8 και 9 στο άρθρο 37 του ν. 4042/2012 (Α' 24) και το άρθρο διαμορφώνεται ως ακολούθως:

«Άρθρο 37

(Άρθρο 36 της Οδηγίας)

Επιβολή της εφαρμογής και κυρώσεις

1. Οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, όπως επιχείρηση ή οργανισμός, των οποίων οι δραστηριότητες αφορούν την παραγωγή, κατοχή ή την πραγματοποίηση εργασιών διαχείρισης αποβλήτων κατά την έννοια του άρθρου 11, προκαλεί ή ενδέχεται να προκαλέσει βλάβες στο περιβάλλον με πράξη ή παράλειψη που αντιβαίνει στον παρόντα και ειδικότερα στην παρ. 4 και στα άρθρα 14 και 29, καθώς και στις κανονιστικές πράξεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση αυτού, τιμωρείται ποινικά με τις κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 28 του ν. 1650/1986 (Α' 160).
2. Οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, όπως επιχείρηση ή οργανισμός, των οποίων οι δραστηριότητες αφορούν την παραγωγή, κατοχή ή τη διαχείριση αποβλήτων, κατά την έννοια του άρθρου 16, και προκαλούν βλάβες στην ανθρώπινη υγεία και στο περιβάλλον κατά παράβαση του παρόντος και ειδικότερα της παρ. 4 και των άρθρων 14 και 29, καθώς και των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση αυτού, επιβάλλονται, ανεξάρτητα από την ποινική ευθύνη της παρ. 1, ως διοικητικές κυρώσεις, διαζευκτικά ή σωρευτικά, πρόστιμο ή προσωρινή ή οριστική διακοπή λειτουργίας της συγκεκριμένης δραστηριότητας, ανάλογα με τη σοβαρότητα της παράβασης, την υποτροπή και το όφελος του παραβάτη. Το ύψος και η διαδικασία επιβολής των προαναφερόμενων διοικητικών κυρώσεων ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 30 του ν. 1650/1986. Ειδικότερα για πράξεις ή παραλείψεις του πρώτου εδαφίου που τελέσθηκαν προς όφελος νομικών προσώπων κατά την έννοια της παρ. 5 του άρθρου 28 του ν. 1650/1986, επιβάλλονται οι κυρώσεις της εν λόγω παραγράφου.
3. Όταν οι Δήμοι ή τα συνιστώμενα από τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) νομικά πρόσωπα για τη διαχείριση αποβλήτων, σύμφωνα με το άρθρο 30 του ν. 3536/2007 (Α' 42), χρησιμοποιούν Χώρους Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων (ΧΑΔΑ), επιβάλλεται, εις βάρος του οικείου Δήμου ή των ανωτέρω νομικών προσώπων, χρηματικό πρόστιμο, το ύψος του οποίου προσδιορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 30 του ν. 1650/1986 (Α' 160), όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 3010/2002 (Α' 91) και τον ν. 4014/2011 (Α' 209). Οι ανωτέρω κυρώσεις επιβάλλονται ανεξάρτητα από την αστική ή ποινική ευθύνη του φορέα

εκμετάλλευσης και ανεξάρτητα από τις διοικητικές κυρώσεις που προβλέπονται από άλλες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.

Ποσοστό 40% επί του ανωτέρω προστίμου περιέρχεται στο Δημόσιο στον Κωδικό Αριθμό Εισόδου 3739 «Λοιπά πρόστιμα και χρηματικές ποινές επιβαλλόμενες από δικαστήρια και δημόσιες αρχές». Το υπόλοιπο 60% θα περιέρχεται στο Πράσινο Ταμείο και θα διατίθεται αποκλειστικά για τους σκοπούς που περιγράφονται στην παρ. 3 του άρθρου 30 του ν. 1650/1986.

4. Απαγορεύονται η εγκατάλειψη, η απόρριψη ή η ανεξέλεγκτη διαχείριση των αποβλήτων, καθώς και η δημιουργία απορριμμάτων.

5. Για τους ΟΤΑ α' βαθμού που παραβιάζουν τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την παρ. 1 του άρθρου 41 επιβάλλεται πρόστιμο ύψους επτάμισι (7,5) ευρώ ανά τόνο σύμμεικτων συλλεχθέντων αποβλήτων. Αρμόδια για τον έλεγχο της τήρησης των υποχρεώσεων της παρ. 1 του άρθρου 41 από τους ΟΤΑ α' βαθμού και για την επιβολή των κυρώσεων της παρούσας είναι η Διεύθυνση Διαχείρισης Αποβλήτων της Γενικής Γραμματείας Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Για τη διαδικασία επιβολής και είσπραξης των προστίμων της παρούσας εφαρμόζονται οι παρ. 3 και 4 του άρθρου 30 του ν. 1650/1986.

6. Στα Κέντρα Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών (ΚΔΑΥ) για την παραβίαση της παρ. 3 του άρθρου 44Α επιβάλλεται πρόστιμο ύψους πέντε (5) ευρώ ανά τόνο εισερχόμενων αποβλήτων για τα οποία δεν πραγματοποιούνται δειγματοληψίες, ενώ για την παραβίαση της παρ. 4 του άρθρου 44Α επιβάλλεται πρόστιμο ύψους δέκα (10) ευρώ ανά τόνο υπολείμματος για το οποίο δεν παράγεται απορριμματογενές καύσιμο. Το αρμόδιο όργανο και η διαδικασία επιβολής των κυρώσεων της παρούσας, καθώς και η διαδικασία είσπραξης των προστίμων ορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 30 του ν. 1650/1986.

7. Στα φυσικά ή νομικά πρόσωπα της παρ. 3 του άρθρου 44Β που δεν συμμορφώνονται με τις ρυθμίσεις των περ. α' και β' της παρ. 3 του άρθρου 44Β, επιβάλλεται πρόστιμο ύψους χίλιων (1.000) ευρώ ανά παράβαση. Αρμόδια για τον έλεγχο της τήρησης των υποχρεώσεων της παρ. 6 του άρθρου 44Β και για την επιβολή των κυρώσεων της παρούσας είναι η Διεύθυνση Διαχείρισης Αποβλήτων της Γενικής Γραμματείας Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Για τη διαδικασία επιβολής και είσπραξης των προστίμων της παρούσας εφαρμόζονται οι παρ. 3 και 4 του άρθρου 30 του ν. 1650/1986.

8. Στους παραγωγούς, καθώς και στους φορείς ΣΕΔ που παραβαίνουν τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το άρθρο 25Β, για τον έλεγχο της τήρησης των οποίων αρμόδιος είναι ο Ελληνικός Οργανισμός Ανακύκλωσης (Ε.Ο.ΑΝ.), επιβάλλονται οι ακόλουθες κυρώσεις, από τον Ε.Ο.ΑΝ., σύμφωνα με τη διαδικασία των παρ. 13 και 14 του άρθρου 20Α του ν. 2939/2001 (Α' 179):

α) σε περίπτωση παράβασης από τους παραγωγούς της υποχρέωσης συμμετοχής σε Συλλογικό Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΣΕΔ) ή σχεδιασμού, οργάνωσης και λειτουργίας Συστημάτων Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΕΔ), επιβάλλονται οι κυρώσεις της παρ. 1 του άρθρου 20Α του ν. 2939/2001,

β) για τους φορείς Ατομικό Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΑΣΕΔ) ή ΣΣΕΔ, οι οποίοι δεν συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις της παρ. 4 του άρθρου 25Β, όπως εξειδικεύονται με τις αποφάσεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση του παρόντος, επιβάλλονται οι κυρώσεις της παρ. 5 του άρθρου 20Α του ν. 2939/2001,

γ) στους παραγωγούς, καθώς και στους φορείς ΣΕΔ που παραβαίνουν τις απαιτήσεις που απορρέουν από την παρ. 2 του άρθρου 25B, επιβάλλονται οι κυρώσεις που προβλέπονται για παράβαση των άρθρων 4α, 4β, 4γ και 7 του ν. 2939/2001 στα άρθρα 20 και 20Α του νόμου αυτού.».

Άρθρο 50

(παρ. 27 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Υποβολή εκθέσεων - Αντικατάσταση του άρθρου 21 του ν. 4042/2012

Τροποποιείται η παρ. 1 και προστίθενται νέες παρ. 2, 3, 4, 5, 6, 7 και 8 στο άρθρο 21 του ν. 4042/2012 (Α' 24) και το άρθρο διαμορφώνεται ως ακολούθως:

«Άρθρο 21

Υποβολή εκθέσεων

1. Η Διεύθυνση Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας υποβάλλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για κάθε ημερολογιακό έτος τα δεδομένα που αφορούν την εφαρμογή των περ. α) έως δ) της παρ. 5 του άρθρου 11 και της παρ. 6 του άρθρου 11.
2. Για την επαλήθευση της συμμόρφωσης με την περ. α) της παρ. 5 του άρθρου 11, η Διεύθυνση Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας αναφέρει την ποσότητα των αποβλήτων που χρησιμοποιήθηκαν για εργασίες επίχωσης και άλλες εργασίες ανάκτησης υλικών χωριστά από την ποσότητα αποβλήτων που προετοιμάστηκαν για επαναχρησιμοποίηση ή ανακυκλώθηκαν. Επίσης αναφέρει την επανεπεξεργασία των αποβλήτων σε υλικά τα οποία πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για εργασίες επίχωσης ως επίχωση. Για την επαλήθευση της συμμόρφωσης με τις περ. β), γ) και δ) της παρ. 5 του άρθρου 11 και της παρ. 6 του άρθρου 11, η Διεύθυνση Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας αναφέρει την ποσότητα των αποβλήτων που προετοιμάστηκαν για επαναχρησιμοποίηση χωριστά από την ποσότητα των αποβλήτων που ανακυκλώθηκαν.
3. Η Διεύθυνση Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας υποβάλλει σε ετήσια βάση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τα δεδομένα που αφορούν στην εφαρμογή των παρ. 4 και 5 του άρθρου 9.
4. Η Διεύθυνση Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας υποβάλλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για κάθε ημερολογιακό έτος τα δεδομένα για τα ορυκτέλαια ή τα συνθετικά λιπαντικά ή τα βιομηχανικά έλαια που έχουν διατεθεί στην αγορά και για τα απόβλητα έλαια που συλλέγονται και υποβάλλονται σε επεξεργασία χωριστά.
5. Τα δεδομένα που υποβάλλονται σύμφωνα με το παρόν συνοδεύονται από έκθεση ποιοτικού ελέγχου και έκθεση σχετικά με τα μέτρα που λαμβάνονται κατ' εφαρμογή των παρ. 3 και 8 του άρθρου 11α, συμπεριλαμβανομένων λεπτομερών πληροφοριών σχετικά με τα μέσα ποσοστά απωλειών, όπου εφαρμόζεται.
6. Η υποβολή των δεδομένων γίνεται ηλεκτρονικά και ακολουθεί τον μορφότυπο που θεσπίζεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σύμφωνα με την Εκτελεστική Απόφαση (ΕΕ) 2019/1004 της Επιτροπής της 7ης Ιουνίου 2019 για τη θέσπιση κανόνων με σκοπό τον υπολογισμό, την επαλήθευση και την υποβολή στοιχείων σχετικά με τα απόβλητα σύμφωνα με την Οδηγία 2008/98/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και για την κατάργηση της εκτελεστικής απόφασης C(2012) 2384 της Επιτροπής, εντός διαστήματος

δεκαοκτώ (18) μηνών από τη λήξη του έτους αναφοράς για το οποίο συνελέγησαν τα δεδομένα. Η πρώτη περίοδος υποβολής αρχίζει το πρώτο πλήρες ημερολογιακό έτος μετά από την έγκριση της πράξης που καθορίζει τον μορφότυπο για την υποβολή των δεδομένων.

7. Για τα ρεύματα αποβλήτων που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης (Ε.Ο.ΑΝ.), οι ετήσιες εκθέσεις καταρτίζονται από τον Ε.Ο.Α.Ν. και υποβάλλονται στη Γενική Γραμματεία Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.».

Άρθρο 51

Συνέπειες μη συμμόρφωσης με την ευρωπαϊκή νομοθεσία – Τροποποίηση του άρθρου 44 του ν. 4042/2012

Αριθμείται ως παρ. 1 η μόνη παράγραφος και τροποποιείται, προστίθενται νέες παρ. 2 και 3 στο άρθρο 44 του ν. 4042/2012 (Α' 24) και το άρθρο διαμορφώνεται ως ακολούθως:

«Άρθρο 44

Συνέπειες μη συμμόρφωσης με την ευρωπαϊκή νομοθεσία

1. Τα ποσά που καταλογίζονται στην Ελληνική Δημοκρατία από 1^{ης}.7.2022 ως χρηματικά πρόστιμα λόγω παραβιάσεων της ευρωπαϊκής νομοθεσίας για τα απόβλητα και την επεξεργασία των αστικών λυμάτων και που απορρέουν από πράξεις ή παραλείψεις φυσικών ή νομικών προσώπων, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) ή νομικών προσώπων των Ο.Τ.Α. ή λοιπών οργανισμών ή επιχειρήσεων για τη διαχείριση των αποβλήτων και την επεξεργασία των αστικών λυμάτων, επιβάλλονται ως χρηματικά πρόστιμα στα πρόσωπα αυτά.

Στην περίπτωση των Ο.Τ.Α., τα οφειλόμενα ποσά παρακρατούνται κατά τη διαδικασία κατανομής των κεντρικών αυτοτελών πόρων στους Ο.Τ.Α.. Το ύψος του παρακρατούμενου ποσού από τους ανωτέρω πόρους αντιστοιχεί στο επιβληθέν πρόστιμο λαμβάνοντας υπόψη τα κριτήρια της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τον καθορισμό του. Για τον σκοπό αυτό και μετά από την έκδοση της Πρόσκλησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής περί της καταβολής των ποσών των χρηματικών κυρώσεων και τη γνωστοποίηση αυτής στα Υπουργεία Οικονομικών, Εσωτερικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από εισήγηση του Γενικού Γραμματέα Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ο Υπουργός Εσωτερικών με απόφασή του προβαίνει στον επιμερισμό των καταλογιζόμενων ποσών στους Ο.Τ.Α. Α' βαθμού.

Αν το πρόστιμο που επιβλήθηκε, οφείλεται σε υπαιτιότητα ή συνυπαιτιότητα των νομικών προσώπων των ΟΤΑ, είναι δυνατός ο συμψηφισμός οφειλών των ΟΤΑ προς τα πρόσωπα αυτά. Για τον επιμερισμό του προστίμου στους υπαίτιους ΟΤΑ συνεκτιμώνται ο πληθυσμός τους και ο βαθμός συμμόρφωσής τους κατά τον χρόνο καταλογισμού σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Τα ανωτέρω επιβάλλονται ανεξάρτητα από τυχόν ποινική, αστική ή διοικητική ευθύνη του φορέα ή οργανισμού, που προβλέπονται από άλλες διατάξεις.

2. Στην περίπτωση πράξεων ή παραλείψεων επιχειρήσεων για τη διαχείριση των επικινδύνων «ιστορικών» αποβλήτων τα οφειλόμενα ποσά επιμερίζονται στους υπαίτιους στη βάση των ποσοτήτων επικινδύνων αποβλήτων (ιστορικά απόβλητα) των οποίων η διαχείριση δεν έχει ευθυγραμμιστεί με τη νομοθεσία της Ε.Ε. και την εθνική νομοθεσία. Με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας επιβάλλονται ως πρόστιμα τα καταλογιζόμενα ποσά στις επιχειρήσεις του πρώτου εδαφίου, τα οποία εισπράττονται σύμφωνα με τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε - ν.δ 356/1974, Α' 90) και

βεβαιώνονται από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. στον κωδικό αριθμό εσόδων (ΚΑΕ) προϋπολογισμού 3739. Κατά της απόφασης αυτής επιτρέπεται προσφυγή ενώπιον του αρμόδιου Διοικητικού Πρωτοδικείου, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 53 του ν. 3900/2010 (Α' 213) εντός εξήντα (60) ημερών από την ημέρα κοινοποίησής της στην επιχείρηση, σύμφωνα με το άρθρο 66 του ν. 2717/1999 (Α' 97).

3. Τα ανωτέρω επιβάλλονται ανεξάρτητα από ποινική, αστική ή διοικητική ευθύνη του φορέα, οργανισμού ή επιχείρησης, που προβλέπονται από άλλες διατάξεις.».

Άρθρο 52

ΕΜΠΑ – διασύνδεση με το ΓΕΜΗ – Προσθήκη νέου άρθρου 44γ στο ν. 4042/2012 (παρ. 9 και 14 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Προστίθεται νέο άρθρο 44γ στο ν. 4042/2012 (Α' 24) ως ακολούθως:

«Άρθρο 44γ

ΕΜΠΑ – Διασύνδεση με ΓΕΜΗ

1. Στο πλαίσιο του συστήματος διασύνδεσης των εθνικών μητρώων με το Γενικό Εμπορικό Μητρώο (ΓΕΜΗ), σύμφωνα με το άρθρο 91 του ν. 4635/2019 (Α' 167), το Εθνικό Μητρώο Παραγωγών (ΕΜΠΑ) που τηρείται σύμφωνα με την παρ. 11 του άρθρου 4β του ν. 2939/2001 και το άρθρο 11 της υπό στοιχεία 181504/29.7.2016 απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 2454) διασυνδέεται με το Γ.Ε.ΜΗ. για τη διαβίβαση από το πρώτο στο δεύτερο δεδομένων που καταχωρίζονται σε αυτό, υπό τους όρους του παρόντος, τηρουμένων των διατάξεων για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, του εμπορικού απορρήτου και του άρθρου 47 του ν. 4623/2019 (Α' 134).

2. Για κάθε νέα υπό σύσταση ή ήδη λειτουργούσα επιχείρηση ή εταιρεία που αιτείται την εγγραφή της ή την καταχώριση μεταβολών και στοιχείων της στο Γ.Ε.ΜΗ. ή τη χορήγηση πιστοποιητικών και αντιγράφων που την αφορούν από το Γ.Ε.ΜΗ. διενεργείται αυτοματοποιημένος ηλεκτρονικός έλεγχος και διασταύρωση των καταχωρισθέντων στο Γ.Ε.ΜΗ. στοιχείων της με τα αντίστοιχα καταχωρισθέντα στο ΕΜΠΑ στοιχεία και ιδίως του Αριθμού Φορολογικού Μητρώου (ΑΦΜ), προκειμένου να διαπιστώνεται αν είναι εγγεγραμμένη στη βάση δεδομένων του ΕΜΠΑ ως υπόχρεος παραγωγός.

3. Στην περίπτωση που προκύψει ότι η εταιρεία ή επιχείρηση της παρ. 2 δεν είναι εγγεγραμμένη στο ΕΜΠΑ, αυτή υποχρεούται να υποβάλει υπεύθυνη δήλωση στο Γ.Ε.ΜΗ., είτε έντυπη είτε ηλεκτρονικά στο αντίστοιχο ειδικό χωρίο του ηλεκτρονικού συστήματος του Γ.Ε.ΜΗ., αν θεωρείται ή όχι υπόχρεος παραγωγός σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Η θετική ή αρνητική δήλωση διαβιβάζεται αυτόματα στον Ελληνικό Οργανισμό Ανακύκλωσης, ο οποίος δύναται να προβεί στον έλεγχο της ακρίβειας του περιεχομένου της και να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες για τη συμμόρφωση του μη εγγεγραμμένου υπόχρεου παραγωγού ή και να επιβάλει τις προβλεπόμενες κυρώσεις.

4. Η δήλωση της παρ. 3 υπέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75) και επισύρει τις κυρώσεις που προβλέπονται στην παρ. 6 του άρθρου 22 του ιδίου νόμου.».

Άρθρο 53

Αρμοδιότητες ΦΟΔΣΑ και Ο.Τ.Α. - Τροποποίηση άρθρων 227 και 228 του ν. 4555/2018

1. Τροποποιείται η παρ. 1 του άρθρου 227 του ν. 4555/2018 (Α' 133) και το άρθρο διαμορφώνεται ως ακολούθως:

«Άρθρο 227

Αρμοδιότητες ΦΟΔΣΑ

1. Οι Φορείς Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦΟΣΔΑ) είναι αρμόδιοι για την υλοποίηση μέτρων και έργων που προωθούν την ιεράρχηση των δράσεων και των εργασιών διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα με το άρθρο 29 του ν. 4042/2012 (Α' 24) και σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο οικείο Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ).

Ειδικότερα είναι αρμόδιοι για:

- α. Την εκπόνηση προγραμμάτων πρόληψης-μείωσης παραγωγής αποβλήτων,
- β. την επίτευξη των ποσοτικών στόχων προετοιμασίας για την επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο οικείο ΠΕΣΔΑ, σε συνεργασία με τους οικείους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' βαθμού,
- γ. την κατασκευή και λειτουργία εγκαταστάσεων επεξεργασίας στερεών αποβλήτων και σταθμών μεταφόρτωσης, σύμφωνα με το οικείο ΠΕΣΔΑ, πλην αυτών που υλοποιούνται από τους Ο.Τ.Α. Α' βαθμού, σύμφωνα με το άρθρο 228. Είναι δυνατόν να μην γίνονται αποδεκτά απόβλητα, εξαιρουμένων των αστικών, τα οποία λόγω της σύνθεσης, του είδους ή της ποιότητας και ποσότητάς τους δεν καθιστούν με τις υπάρχουσες δυνατότητες εφικτή την επεξεργασία των αποβλήτων αυτών,
- δ. Την υγειονομική ταφή της περ. ζ' και τη λειτουργία χώρων της περ. η' του άρθρου 2 της υπό στοιχεία Η.Π 29407/3508/10.12.2002 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και Υγείας και Πρόνοιας (Β' 1572) για τα αστικά απόβλητα, με δυνατότητα αποδοχής και λοιπών στερεών μη επικινδύνων, καθώς και επικινδύνων αποβλήτων,
- ε. τη μηχανική βιολογική επεξεργασία σύμμεικτων αστικών αποβλήτων, της παρ. 5 του άρθρου 1 της υπό στοιχεία οικ56366/4351/2014 κοινής απόφασης των Υπουργών Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β' 3339),
- στ. τη μηχανική βιολογική επεξεργασία σύμμεικτων αστικών αποβλήτων, της παρ. 5 του άρθρου 1 της υπό στοιχεία οικ. 56366/4351/2014 κοινής απόφασης,
- ζ. την επιστημονική και τεχνική υποστήριξη των Ο.Τ.Α. α' βαθμού στον σχεδιασμό, την υλοποίηση και τη δημιουργία δράσεων και έργων,
- η. την παρακολούθηση και εξειδίκευση της υλοποίησης των στόχων και των δράσεων του ΠΕΣΔΑ,
- θ. την ετήσια καταχώριση σε ειδική ηλεκτρονική πλατφόρμα της παρ. 2 του άρθρου 42 του ν. 4042/2012 στοιχείων αναφορικά με την πορεία υλοποίησης του ΠΕΣΔΑ ιδίως ως προς την πρόοδο των έργων διαχείρισης αποβλήτων, το κόστος υλοποίησης και λειτουργίας των υποδομών διαχείρισης αποβλήτων και τους τεθέντες ποσοτικούς και ποιοτικούς στόχους, απολογιστικών στοιχείων παραγωγής αποβλήτων από τους Ο.Τ.Α. α' βαθμού της περιοχής ευθύνης τους και απολογιστικών στοιχείων λειτουργίας του συνόλου των έργων και εγκαταστάσεων διαχείρισης απορριμμάτων. Για τον σκοπό αυτό, έχουν πρόσβαση στα στοιχεία που καταχωρίζονται στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Αποβλήτων (ΗΜΑ) της υπό στοιχεία οικ.43942/4026/14.9.2016 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής

Ανασυγκρότησης και Περιβάλλοντος και Ενέργειας 2016 (Β' 2992) από τους Ο.Τ.Α. α' βαθμού που είναι μέλη τους.

ι. την εκπόνηση του επιχειρησιακού σχεδίου δράσης και τον προσδιορισμό της τιμολογιακής πολιτικής προς τους Ο.Τ.Α. α' βαθμού, σε ετήσια βάση σύμφωνα με την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΔΑΠΠ/31606/930/8.4.2019 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 1277),

ια. τη συλλογή των στοιχείων που επιβάλλεται σε εφαρμογή του Κανονισμού ΕΚ 2150/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης 2002 για τις στατιστικές των αποβλήτων (L 332) και την αποστολή αυτών στην αρμόδια υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας,

ιβ. την προετοιμασία των έργων και την εκπόνηση των απαραίτητων μελετών, καθώς και την υλοποίηση δράσεων για την επεξεργασία αποβλήτων της περιοχής ευθύνης τους σύμφωνα με το ΠΕΣΔΑ και την υποβολή αιτήσεων σε επιχειρησιακά προγράμματα για χρηματοδότηση ως τελικός δικαιούχος,

ιγ. την προώθηση δράσεων και την υλοποίηση έργων που συμβάλλουν στην κυκλική οικονομία.

ιδ. την παροχή στους Ο.Τ.Α. α' βαθμού συνδρομής για την εξάλειψη του φαινομένου της ανεξέλεγκτης διάθεσης και την αποκατάσταση των υφιστάμενων Χώρων Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Αποβλήτων (ΧΑΔΑ).

2. Αν λειτουργεί μόνον ένας ΦΟΔΣΑ του άρθρου 225 εντός των ορίων μίας περιφέρειας, αυτός έχει την αρμοδιότητα της εκπόνησης και υλοποίησης του Περιφερειακού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) της εν λόγω περιφέρειας, σύμφωνα με το άρθρο 35 του ν. 4042/2012.»

2. Τροποποιούνται οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 228 του ν. 4555/2018 και το άρθρο διαμορφώνεται ως ακολούθως:

«Άρθρο 228

Αρμοδιότητες των δήμων επί Αστικών Στερεών Αποβλήτων

1. Οι Ο.Τ.Α. α' βαθμού έχουν τις εξής αρμοδιότητες:

α. την εκπόνηση και υλοποίηση Τοπικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (ΤΣΔΑ) της παρ. 3 του άρθρου 35α του ν. 4042/2012 (Α' 24) στα διοικητικά όρια του οικείου δήμου που αποτελεί τη βάση των συμβάσεων που συνάπτει ο δήμος με Συστήματα Εναλλακτικής Διαχείρισης και άλλους φορείς διαχείρισης αποβλήτων. Το ΤΣΔΑ πρέπει να είναι σύμφωνο με το οικείο ΠΕΣΔΑ,

β. την εκπόνηση προγραμμάτων πρόληψης-μείωσης παραγωγής αποβλήτων και προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση,

γ. την οργάνωση και την εφαρμογή της διαλογής στην πηγή των αστικών αποβλήτων στα διοικητικά όριά τους σύμφωνα με τα οικεία ΤΣΔΑ και ΠΕΣΔΑ,

δ. την οργάνωση και εφαρμογή χωριστής συλλογής για τέσσερα (4) τουλάχιστον διακριτά ρεύματα ανακυκλώσιμων αποβλήτων υλικών, ήτοι γυαλί, χαρτί, πλαστικά και μέταλλα από αστικά απόβλητα σύμφωνα με τις παρ. 2 και 3 του άρθρου 27 του ν. 4042/2012, οι ίδιοι ή σε συνεργασία με Συστήματα Εναλλακτικής Διαχείρισης, σε εφαρμογή των διατάξεων του ν. 2939/2001 (Α' 179). Για τον σκοπό αυτό οφείλουν να εφαρμόζουν κατάλληλη μέθοδο χωριστής συλλογής και να διαθέτουν την απαιτούμενη υλικοτεχνική υποδομή που εξασφαλίζει την επίτευξη των στόχων του οικείου ΠΕΣΔΑ. Η ακολουθούμενη μέθοδος χωριστής συλλογής λαμβάνει υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του Ο.Τ.Α. α' βαθμού,

είναι σύμφωνη με τα προβλεπόμενα στο ΤΣΔΑ και το ΠΕΣΔΑ και συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις των παρ. 4 και 5 του άρθρου 26 του ν. 4042/2012,

ε. σε συνεργασία με τον οικείο ΦοΔΣΑ, την επίτευξη των ποσοτικών στόχων προετοιμασίας για την επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο οικείο ΤΣΔΑ και τον ΠΕΣΔΑ.

στ. την οργάνωση και εφαρμογή χωριστής συλλογής βιοαποβλήτων που προέρχονται ιδίως από χώρους εστίασης, νοικοκυριά, λοιπούς παραγωγούς και πράσινα απόβλητα πάρκων και κήπων σύμφωνα με τα άρθρα 41 και 44β του ν. 4042/2012,

ζ. την υποστήριξη της ομαλής και αποδοτικής λειτουργίας Προγραμμάτων Διευρυμένης Ευθύνης του Παραγωγού και των Συστημάτων Εναλλακτικής Διαχείρισης που λειτουργούν σύμφωνα με αυτά στην περίπτωση κατά την οποία έχει ανατεθεί στους παραγωγούς το σύνολο ή μέρος της ευθύνης της χωριστής συλλογής,

η. τη συλλογή και μεταφορά των υπολειπόμενων σύμμεικτων αστικών αποβλήτων και των προδιαλεγμένων ύστερα από Διαλογή στην Πηγή σε κατάλληλες υποδομές ανακύκλωσης, ανάκτησης ή διάθεσης και με την επιφύλαξη των προβλέψεων του οικείου ΠΕΣΔΑ,

θ. την εξάλειψη της ανεξέλεγκτης διάθεσης των ΑΣΑ και η αποκατάσταση των υφισταμένων ΧΑΔΑ,

ι. την ενημέρωση, ευαισθητοποίηση και επιβράβευση των δημοτών και των επιχειρήσεων που λειτουργούν στα διοικητικά τους όρια,

ια. τον σχεδιασμό και την υλοποίηση προγραμμάτων πρόληψης-μείωσης αποβλήτων και γενικότερα μέτρων για την προώθηση της ιεράρχησης εργασιών και δράσεων διαχείρισης αποβλήτων που στοχεύουν στην ελαχιστοποίηση της τελικής διάθεσης των Αστικών Στερεών Αποβλήτων (ΑΣΑ),

ιβ. με την επιφύλαξη του άρθρου 3, την προετοιμασία έργων και δράσεων του ΤΣΔΑ για την επεξεργασία των ΑΣΑ, που παράγονται στα διοικητικά τους όρια, και την υποβολή τους για χρηματοδότηση από επιχειρησιακά προγράμματα ή ευρωπαϊκά προγράμματα με την ιδιότητα του τελικού δικαιούχου,

ιγ. την προώθηση δράσεων και την υλοποίηση έργων που συμβάλλουν στην κυκλική οικονομία,

ιδ. την καταχώρησή στο ΗΜΑ και στην ειδική ηλεκτρονική φόρμα του ΥΠΕΝ του άρθρου 42 του ν. 4042/2012, πάσης φύσεως στοιχείων που απαιτούνται για την παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης των έργων διαχείρισης αποβλήτων και των ποιοτικών και ποσοτικών στόχων των ΠΕΣΔΑ.

2. Οι Ο.Τ.Α. α' βαθμού, με την επιφύλαξη του οικείου ΠΕΣΔΑ και σύμφωνα με το οικείο ΤΣΔΑ, μπορεί να προβαίνουν:

α. στην κατασκευή και λειτουργία Πράσινων Σημείων,

β. στην υλοποίηση και λειτουργία ΚΔΑΥ μέχρι και Β' κατηγορίας του ν. 4014/2011 (Α' 209),

γ. στην υλοποίηση και λειτουργία Σταθμών Μεταφόρτωσης Αποβλήτων ΣΜΑ μέχρι και Β κατηγορίας του ν. 4014/2011,

δ. στην κατασκευή και λειτουργία Μονάδων Επεξεργασίας Βιοαποβλήτων μέχρι και Β κατηγορίας του ν. 4014/2011.».

Άρθρο 54

Τροποποίηση και προσθήκη παραρτημάτων στο ν. 4042/2012

1. Στο Παράρτημα II των Παραρτημάτων της Ενότητας Β του ν. 4042/2012, αντικαθίστανται οι εργασίες R3, R4 και R5 και το Παράρτημα II διαμορφώνεται ως ακολούθως:

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΑΝΑΚΤΗΣΗΣ

R 1 Χρήση κυρίως ως καύσιμο ή ως άλλο μέσο παραγωγής ενέργειας (*)

R 2 Ανάκτηση/αποκατάσταση διαλυτών

R 3 Ανακύκλωση/ανάκτηση οργανικών ουσιών που δεν χρησιμοποιούνται ως διαλύτες (συμπεριλαμβανομένων των εργασιών κομποστοποίησης και άλλων διεργασιών μετατροπής βιολογικού χαρακτήρα) (**)

R 4 Ανακύκλωση/ανάκτηση μετάλλων και μεταλλικών ενώσεων (***)

R 5 Ανακύκλωση/ανάκτηση άλλων ανόργανων υλικών (****)

R 6 Αναγέννηση οξέων ή βάσεων

R 7 Ανάκτηση προϊόντων που χρησιμεύουν για τη δέσμευση των ρύπων

R 8 Ανάκτηση προϊόντων από καταλύτες

R 9 Αναδιύλιση πετρελαίου ή άλλες επαναχρησιμοποιήσεις πετρελαίου

R 10 Επεξεργασία σε χερσαίο χώρο από την οποία προκύπτει όφελος για τη γεωργία ή οικολογικές βελτιώσεις

R 11 Χρήση αποβλήτων που προκύπτουν από τις εργασίες R 1 ως R 10

R 12 Ανταλλαγή αποβλήτων για να υποβληθούν σε κάποια από τις εργασίες R 1 ως R 11 (*****)

R 13 Αποθήκευση αποβλήτων εν αναμονή υποβολής σε κάποια από τις εργασίες R 1 ως R 12 (εκτός από προσωρινή αποθήκευση, εν αναμονή συλλογής, στον τόπο παραγωγής των αποβλήτων) (*****)

(*) Περιλαμβάνει εγκαταστάσεις αποτέφρωσης που προορίζονται για την επεξεργασία στερεών αστικών αποβλήτων μόνον εφόσον η ενεργειακή τους απόδοση ισούται ή υπερβαίνει:

— 0,60 για εγκαταστάσεις που λειτουργούν και επιτρέπονται σύμφωνα με την ισχύουσα κοινοτική νομοθεσία πριν από την 1η Ιανουαρίου 2009, — το 0,65 για εγκαταστάσεις που επιτρέπονται μετά από την 31η Δεκεμβρίου 2008, και υπολογίζεται σύμφωνα με τον ακόλουθο τύπο:

$$\text{Ενεργειακή απόδοση} = (E_p - (E_f + E_i)) / (0,97 \times (E_w + E_f))$$

Όπου:

E_p είναι η ενέργεια που παράγεται ετησίως υπό μορφή θερμότητας ή ηλεκτρισμού. Υπολογίζεται πολλαπλασιάζοντας την ενέργεια υπό μορφή ηλεκτρισμού με 2,6 και την θερμότητα που παράγεται για εμπορική χρήση με 1,1 (GJ/έτος).

E_f είναι η ενέργεια με την οποία τροφοδοτείται ετησίως το σύστημα από καύσιμα που συμβάλλουν στην παραγωγή ατμού (GJ/έτος).

E_w είναι η ετήσια ενέργεια που περιέχεται στα κατεργασμένα απόβλητα και υπολογίζεται με χρήση της καθαρής θερμογόνου αξίας των αποβλήτων (GJ/έτος).

E_i είναι η ετήσια ενέργεια που εισάγεται εκτός από την E_w και την E_f (GJ/έτος).

0,97 είναι ένας συντελεστής που αντιπροσωπεύει τις ενεργειακές απώλειες λόγω τέφρας πυθμένα και ακτινοβολίας.

Ο τύπος αυτός εφαρμόζεται σύμφωνα με το έγγραφο αναφοράς σχετικά με τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές στον τομέα της αποτέφρωσης αποβλήτων.

Η τιμή του τύπου για την ενεργειακή απόδοση θα πολλαπλασιαστεί με έναν διορθωτικό συντελεστή κλίματος (CCF) όπως εμφανίζεται κατωτέρω: 1. CCF για τις εγκαταστάσεις που λειτουργούν και επιτρέπονται σύμφωνα με την ισχύουσα κοινοτική νομοθεσία πριν από την 1η Σεπτεμβρίου 2015.

$CCF = 1$ εάν $HDD \geq 3\,350$

$CCF = 1,25$ εάν $HDD \leq 2\,150$

$CCF = - (0,25/1\,200) \times HDD + 1,698$ όταν $2\,150 < HDD < 3\,350$

2. CCF για τις εγκαταστάσεις που επιτρέπονται μετά τις 31 Αυγούστου 2015 και για τις εγκαταστάσεις που αναφέρονται στο σημείο 1 μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2029:

$CCF = 1$ εάν $HDD \geq 3\,350$

$CCF = 1,12$ εάν $HDD \leq 2\,150$

$CCF = - (0,12/1\,200) \times HDD + 1,335$ όταν $2\,150 < HDD < 3\,350$

(Η προκύπτουσα τιμή CCF στρογγυλοποιείται στα τρία δεκαδικά ψηφία.)

Ως τιμή των βαθμοημερών θέρμανσης (HDD) πρέπει να λαμβάνεται ο μέσος όρος των ετήσιων τιμών HDD για την τοποθεσία των εγκαταστάσεων αποτέφρωσης, υπολογιζόμενος για περίοδο 20 συναπτών ετών πριν από το έτος για το οποίο υπολογίζεται ο CCF. Για τον υπολογισμό της τιμής των HDD πρέπει να εφαρμόζεται η ακόλουθη μέθοδος που έχει καθιερωθεί από την Eurostat: η τιμή των HDD είναι ίση προς $(18\,^{\circ}\text{C} - T_m) \times d$ εάν η T_m είναι μικρότερη ή ίση των $15\,^{\circ}\text{C}$ (κατώτατο όριο θέρμανσης) και είναι μηδενική εάν η T_m είναι μεγαλύτερη των $15\,^{\circ}\text{C}$, εφόσον η T_m είναι η μέση εξωτερική θερμοκρασία $(T_{\min} + T_{\max})/2$ για περίοδο d ημερών. Οι υπολογισμοί πρέπει να εκτελούνται σε καθημερινή βάση ($d = 1$) και να αθροίζονται σε ένα έτος.

(**) Περιλαμβάνεται η προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση, αεριοποίηση και πυρόλυση με χρήση των ενώσεων ως χημικών ουσιών και ανάκτηση οργανικών υλών υπό μορφή επίχωσης.

(***) Περιλαμβάνεται η προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση.

(****) Περιλαμβάνονται η προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση, η ανακύκλωση ανόργανων υλικών κατασκευών, η ανάκτηση ανόργανων υλών υπό μορφή επίχωσης και η εξυγίανση του εδάφους που οδηγεί σε ανάκτηση εδάφους.

(*****) Εάν δεν υπάρχει άλλος κατάλληλος κωδικός R, μπορεί να περιλαμβάνει προκαταρκτικές εργασίες πριν από την ανάκτηση, συμπεριλαμβανομένης της προεπεξεργασίας, όπως, μεταξύ άλλων, την αποσυναρμολόγηση, τη διαλογή, τη σύνθλιψη, τη συμπαγοποίηση, την κοκκοποίηση, την αποξήρανση, το ξέφτισμα, την ανασυσκευασία, το διαχωρισμό, την ανάδευση ή την ανάμειξη πριν από την προώθησή τους για οιαδήποτε από τις εργασίες R1 έως R11.

(*****) Ως προσωρινή αποθήκευση νοείται η προκαταρκτική αποθήκευση σύμφωνα με το άρθρο 3, σημείο 10).»

2. Στο τέλος των Παραρτημάτων της Ενότητας Β' του ν. 4042/2012 προστίθενται παραρτήματα IVα, V, VI και VII ως ακολούθως:

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IVα

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΟΧΗ ΚΙΝΗΤΡΩΝ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΙΕΡΑΡΧΗΣΗΣ ΤΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΟΠΩΣ ΟΡΙΖΕΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 29

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 3 ⁽¹⁾

1. τέλη και περιορισμοί για την υγειονομική ταφή και αποτέφρωση των αποβλήτων, που παρέχουν κίνητρα για την πρόληψη και την ανακύκλωση και διατηρούν την υγειονομική ταφή ως τη λιγότερο προτιμώμενη επιλογή για τη διαχείριση των αποβλήτων,
2. προγράμματα «πληρώνω όσο πετάω», που χρεώνουν τους παραγωγούς αποβλήτων με βάση την πραγματική ποσότητα των παραγόμενων αποβλήτων και προσφέρουν κίνητρα για διαχωρισμό στην πηγή των ανακυκλώσιμων αποβλήτων και για τη μείωση των μεικτών αποβλήτων,
3. φορολογικά κίνητρα για τη δωρεά προϊόντων, ιδίως τροφίμων,
4. προγράμματα διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού για διάφορους τύπους αποβλήτων, και μέτρα για την αύξηση της αποτελεσματικότητας, της οικονομικής αποδοτικότητας και της διακυβέρνησής τους,
5. προγράμματα καταβολής εγγύησης-επιστροφής και άλλα μέτρα που ενθαρρύνουν την αποτελεσματική συλλογή χρησιμοποιημένων προϊόντων και υλικών,
6. ορθός σχεδιασμός των επενδύσεων σε υποδομές διαχείρισης αποβλήτων, μεταξύ άλλων μέσω των ταμείων της Ένωσης,
7. βιώσιμες δημόσιες συμβάσεις για την ενθάρρυνση της καλύτερης διαχείρισης των αποβλήτων και τη χρήση ανακυκλωμένων προϊόντων και υλικών,
8. σταδιακή κατάργηση επιδοτήσεων που δεν είναι σύμφωνες με την ιεράρχηση των αποβλήτων,
9. χρήση φορολογικών μέτρων ή άλλων μέσων για την προώθηση της αποδοχής προϊόντων και υλικών που έχουν προετοιμαστεί για επαναχρησιμοποίηση ή ανακύκλωση,
10. υποστήριξη της έρευνας και καινοτομίας σε προηγμένες τεχνολογίες ανακύκλωσης και ανακατασκευής,
11. χρήση των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών επεξεργασίας αποβλήτων,
12. οικονομικά κίνητρα για τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές, ιδίως για την προώθηση της πρόληψης της παραγωγής αποβλήτων και την ευρύτερη χρήση προγραμμάτων χωριστής συλλογής, με παράλληλη αποφυγή της υποστήριξης για υγειονομική ταφή και αποτέφρωση,
13. εκστρατείες ευαισθητοποίησης του κοινού, ιδίως για τη συλλογή, την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων και τη μείωση των απορριμμάτων, και ενσωμάτωση των θεμάτων αυτών στην εκπαίδευση και την κατάρτιση,
14. συστήματα συντονισμού, μεταξύ άλλων με ψηφιακά μέσα, μεταξύ όλων των αρμόδιων δημόσιων αρχών που συμμετέχουν στη διαχείριση των αποβλήτων,
15. προώθηση διαρκούς διαλόγου και συνεργασίας μεταξύ όλων των συμφεροντούχων όσον αφορά τη διαχείριση των αποβλήτων, και ενθάρρυνση για τη σύναψη εθελοντικών συμφωνιών και την υποβολή στοιχείων από τις επιχειρήσεις, σχετικά με τα απόβλητα.

(1) Τα εν λόγω μέσα και μέτρα μπορούν να παρέχουν κίνητρα για την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων, που αποτελεί την κορυφαία βαθμίδα της ιεράρχησης των αποβλήτων, και στο παράρτημα IV παρατίθεται πλήρης κατάλογος πιο συγκεκριμένων παραδειγμάτων μέτρων πρόληψης της δημιουργίας αποβλήτων.

Παράρτημα V
ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΚΔΑΥ

Κατηγοριοποίηση ΚΔΑΥ			
	Βασικός εξοπλισμός	Επιπρόσθετος εξοπλισμός	Παρατηρήσεις
Μονάδες που παραλαμβάνουν έως 10 τόνους/ημέρα υλικά συσκευασίας	Α.καμπίνα χειροδιαλογής Β.πρέσα δεματοποίησης των ανακυκλώσιμων υλικών		Μονάδα Χειροδιαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών
Μονάδες που παραλαμβάνουν έως 30 τόνους/ημέρα υλικά συσκευασίας	Α.καμπίνα χειροδιαλογής Β.πρέσα δεματοποίησης των ανακυκλώσιμων υλικών Γ. κόσκινο (περιστροφικό ή επίπεδο), μαγνήτη, βαλλιστικό διαχωριστή. Ο κύριος διαχωρισμός γίνεται με χειροδιαλογή.	*Διάταξη ανάκτησης υαλοθραύσματος (ενδεικτικά κόσκινο, αεροδιαχωριστή, οπτικό διαχωριστή)	Μονάδα Χειροδιαλογής με Προσθήκη Μηχανικών διεργασιών. Οι οπές του κοσκινου για το λεπτόκοκκο κλάσμα: 50mm
Μονάδες που παραλαμβάνουν πάνω από 30 τόνους/ημέρα υλικά συσκευασίας	Α.καμπίνα χειροδιαλογής Β.πρέσα δεματοποίησης των ανακυκλώσιμων υλικών Γ. κόσκινο, μαγνήτη, βαλλιστικό διαχωριστή. Δ. σύγχρονο μηχανολογικό εξοπλισμό ήτοι σχίστη σάκων, βαλλιστικό ή αεροδιαχωριστή, οπτικούς διαχωριστές υπερύθρων (NIR).	Διάταξη ανάκτησης υαλοθραύσματος. Διάταξη παραγωγής RDF (ενδεικτικά αεροδιαχωριστή, βαρυμετρική τράπεζα, οπτικό διαχωριστή, τεμαχιστή)	Μονάδα Μηχανικής Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών

* Επιθυμητή

B. ΑΝΑΚΤΩΜΕΝΑ ΥΛΙΚΑ

- Πλαστικές συσκευασίες– φιάλες PET - Πλαστικές συσκευασίες φιάλες HDPE - Πλαστικές συσκευασίες φιλμ PE	EKA 191204
---	------------

• Πλαστικές συσκευασίες από PP / PS • Λοιπές πλαστικές συσκευασίες	
Συσκευασίες αλουμινίου	191203
Σιδηρούχες συσκευασίες	191202
Χαρτί / χαρτόνι	191201
Γυάλινες συσκευασίες	191205
Ξύλινες συσκευασίες	191207
Χάρτινες συσκευασίες υγρών προϊόντων	191212
καύσιμα απόβλητα (καύσιμα προερχόμενα από απορρίμματα)	191210

Γ. ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΥΛΙΚΩΝ

Τα ανακτώμενα υλικά πρέπει να έχουν τις εξής ελάχιστες προδιαγραφές

- Ποσοστό προσμείξεων στο χαρτί / χαρτόνι συσκευασίας (εξαιρουμένης της υγρασίας και του σύρματος του δέματος): μέχρι 2% κατά βάρος
- Ποσοστό προσμείξεων στις κατηγορίες των πλαστικών συσκευασιών (εξαιρουμένων πωμάτων, ετικετών και του σύρματος του δέματος): μέχρι 2% κατά βάρος
- Ποσοστό προσμείξεων στις συσκευασίες αλουμινίου και σιδήρου (εξαιρουμένου του σύρματος του δέματος): μέχρι 2% κατά βάρος
- Ποσοστό προσμείξεων στις γυάλινες συσκευασίες (εξαιρουμένων στοιχείων που δεν είναι δυνατό να διαχωριστούν με το χέρι): μέχρι 2% κατά βάρος
- Ποσοστό προσμείξεων στις χάρτινες συσκευασίες υγρών (εξαιρουμένων πωμάτων, ετικετών και του σύρματος του δέματος): μέχρι 2% κατά βάρος

Ως πρόσμιξη θεωρείται οποιοδήποτε άλλο περιεχόμενο του δέματος ή χύδην φορτίου εκτός από το υλικό της εκάστοτε κατηγορίας.

Παράρτημα VI

Τα ειδικότερα χαρακτηριστικά για τα Πράσινα Σημεία (ΠΣ), τα Κέντρα Ανακύκλωσης Εκπαίδευσης Διαλογής στην Πηγή (ΚΑΕΔΙΣΠ) και τις Γωνιές Ανακύκλωσης (ΓΑ) καθώς και οι αποδεκτές κατηγορίες αποβλήτων αναφέρονται στους παρακάτω πίνακες 1 και 2.

Πίνακας 1

ΤΥΠΟΣ- ΑΠΟΘΗΚΕΥΤΙΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ (Q)	ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ	ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗΣ, ΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ, ΤΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ
Πράσινα Σημεία (ΠΣ) - Κέντρα Ανακύκλωσης, Εκπαίδευσης, Διαλογής στην Πηγή (ΚΑΕΔΙΣΠ) Q>15 t	Μέταλλα 20 01 40, 15 01 04 Χαρτί 20 01 01, 15 01 01 Πλαστικά 20 01 39, 15 01 02 Γυάλινη συσκευασία 15 01 07 Ξύλινη συσκευασία 15 01 03 Σύνθετη συσκευασία 15 01 05 Βρώσιμα λίπη και Έλαια 20 01 25 Απόβλητα Ηλεκτρικού / Ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ΑΗΗΕ) 20 01 21*, 20 01 23*, 20 01 35*, 20 01 36 Απόβλητα φορητών και ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών 20 01 33*, 20 01 34 Απόβλητα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα 20 01 10, 20 01 11, 15 01 09 Βιοαποδομήσιμα απόβλητα κήπων και πάρκων 20 02 01 Ογκώδη απόβλητα 20 03 07	<u>Α. Χωροθέτηση</u> 1. Εγκαθίστανται με απόφαση της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής των ενδιαφερομένων ΟΤΑ Α΄ βαθμού. 2. Εγκατάσταση εντός ή εκτός σχεδίου πόλεως, εντός οριοθετημένων οικισμών ή οικισμών προϋφιστάμενων του 1923 ή σε γήπεδα του άρθρου 8Α του π.δ. 31/1985 (Δ΄ 270), σύμφωνα με το π.δ. 59/2018 (Α΄ 114) και κατά παρέκκλιση των κείμενων πολεοδομικών διατάξεων. Όπου το π.δ. 59/2018 αναφέρεται σε Μικρά Πράσινα Σημεία νοείται ότι αναφέρεται σε Πράσινα Σημεία του παρόντος με έκταση του γηπέδου μικρότερη ή ίση των 1000 τ.μ. 3. Η εγκατάσταση των Πράσινων Σημείων επιτρέπεται και μέσα στους κοινόχρηστους χώρους της παρ. 8 του άρθρου 3 του από 20.9.1995 προεδρικού διατάγματος της περιοχής του Ελαιώνα (Δ΄ 1049), καθώς και στη Ζώνη Α του από 06.03.2003 π.δ. (Δ΄ 166). 4. Οι εργασίες για την κατασκευή υποστηρικτικών κτισμάτων του Πράσινου Σημείου, όπως γραφείου προσωπικού και χώρου φύλαξης υλικών και εξοπλισμού, άλλων τυχόν απαιτούμενων χώρων, υποστέγων, προκατασκευασμένων οικίσκων τύπου κοντέινερ για βοηθητικές χρήσεις και έργων υποδομής, γίνονται με έγκριση εργασιών δόμησης μικρής κλίμακας, τηρουμένων των προϋποθέσεων των παρ. 2 και 3. Η συνολική επιφάνεια των κτισμάτων δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τα πενήντα (50) τ.μ. Στην επιφάνεια αυτή δεν προσμετρούνται τυχόν υπόστεγα, προκατασκευασμένοι οικίσκοι τύπου κοντέινερ και έργα υποδομής.

	Μικρές ποσότητες αποβλήτων από μικροεπισκευές και συντηρήσεις οικοδομών	5. Επιτρέπεται η χρήση υφιστάμενων κτιρίων ή τμημάτων τους, οποιασδήποτε επιφάνειας, που βρίσκονται εντός της έκτασης όπου εγκαθίστανται Πράσινα Σημεία, για την υποστήριξη αυτών, όπως γραφείο προσωπικού και χώρος φύλαξης υλικών και εξοπλισμού, εφόσον τηρούνται οι σχετικές προδιαγραφές. <u>Β. Λειτουργία</u> 1. Στα ΠΣ και στα ΚΑΕΔΙΣΠ πραγματοποιούνται οι ακόλουθες εργασίες: α. συγκέντρωση των αντικειμένων / αποβλήτων προς επαναχρησιμοποίηση / ανακύκλωση αντίστοιχα, σε κάδους, κοντέινερ ή άλλου τύπου περιέκτες, β. χειροδιαλογή στην περίπτωση αστοχιών, γ. όπου είναι δυνατόν εξασφάλιση ζύγισης εξερχόμενων ποσοτήτων ή/και εισερχομένων ποσοτήτων, δ. μείωση του όγκου (π.χ. συμπίεση - δεματοποίηση), όπου απαιτείται 2. Πρέπει να γίνεται τακτική απομάκρυνση των υλικών που συγκεντρώνονται ανάλογα με το ρυθμό συγκέντρωσης και κατ' ελάχιστον μία φορά το μήνα, ώστε αφενός να μην υπάρχει υπέρβαση της ονομαστικής αποθηκευτικής ικανότητας των ΠΣ ή ΚΑΕΔΙΣΠ και αφετέρου να διατηρείται η ευταξία του χώρου. <u>Γ. Υποδομές-Εξοπλισμός</u> Τα ΠΣ και ΚΑΕΔΙΣΠ πρέπει να διαθέτουν: 1. Κατάλληλο δάπεδο όπου απαιτείται ώστε να αποτρέπεται η ρύπανση του εδάφους και υπεδάφους από πιθανές διαρροές. 2. Περίφραξη στα όρια του γηπέδου 3. Κατάλληλο φωτισμό 4. Τις αναγκαίες υποδομές για την κάλυψη των λειτουργιών τους Εφόσον απαιτούνται, κατόπιν τεκμηρίωσης ως προς τις απαιτούμενες επιφάνειες: • στέγαστρα και αποθήκες
--	--	--

		• χώρους αποθήκευσης επαναχρησιμοποιήσιμων αντικειμένων • χώρους ενημέρωσης και προώθησης της ανακύκλωσης 5. Κατάλληλο εξοπλισμό: μέσα συλλογής, κάδους και κοντέινερ διαφόρων τύπων, εξοπλισμό ασφαλείας και προστασίας από κλοπές και όπου απαιτείται συμπιεστές ή/και δεματοποιητές, κλαδοτεμαχιστή, εξοπλισμό ζύγισης και λοιπό λειτουργικό εξοπλισμό. 6. Επαρκείς και κατάλληλες πληροφοριακές πινακίδες σε όλα τα σημεία για την ενημέρωση των πολιτών.
--	--	--

Πίνακας 2

ΤΥΠΟΣ - ΑΠΟΘΗΚΕΥΤΙΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ (Q)	ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ	ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗΣ, ΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ, ΤΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ
Γωνίες Ανακύκλωσης (ΓΑ) Q<15 t	Μέταλλα 20 01 40, 15 01 04 Χαρτί 20 01 01, 15 01 01 Πλαστικά 20 01 39, 15 01 02 Γυάλινη συσκευασία 15 01 07 Σύνθετη συσκευασία 15 01 05 Βρώσιμα λίπη και Έλαια 20 01 25 Απόβλητα Ηλεκτρικού / Ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ΑΗΗΕ) μικρού μεγέθους, 20 01 35*, 20 01 36	<u>Α. Χωροθέτηση</u> 1. Εγκαθίστανται με απόφαση της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής. Σε περίπτωση εγκατάστασης σε ιδιωτικούς χώρους απαιτείται η έγγραφη σύμφωνη γνώμη του ιδιοκτήτη του χώρου. 2. Έκταση περιγράμματος <=50 τ.μ. 3. Εγκατάσταση εντός κοινοχρήστων χώρων οικισμών, όπως πλατείες και χώροι πρασίνου, εφόσον ο χώρος που καταλαμβάνουν δεν ξεπερνά το 15% της συνολικής έκτασης του κοινόχρηστου χώρου. Στην περίπτωση που ο χώρος πρασίνου υπάγεται στις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας, είναι υποχρεωτική η έγκριση του δασαρχείου. 4. Εγκατάσταση σε τμήμα οικοδομήσιμων εκτάσεων ανεξαρτήτως αρτιότητας και οικοδομησιμότητας, εφόσον αποτελεί διακριτό τμήμα αδόμητου οικοπέδου και σε καμία περίπτωση ακάλυπτο χώρο δομημένου οικοπέδου με την εξαίρεση των περιπτώσεων της παρ. 5.

		5. Στις περιπτώσεις κοινωφελών, δημόσιων ή μεγάλων ιδιωτικών κτιρίων, όπως σχολεία, αθλητικά κέντρα, χώροι συνάθροισης κοινού, πολυκαταστήματα, επιτρέπεται η εγκατάστασή τους σε τμήμα του ακάλυπτου χώρου του οικοπέδου, εφόσον αυτό είναι απευθείας προσβάσιμο από τα οχήματα συλλογής. 6. Σε κάθε περίπτωση απαγορεύεται η κοπή δέντρων προκειμένου να εγκατασταθεί γωνία ανακύκλωσης. 7. Για την επιλογή της κατάλληλης θέσης και διάταξης της εγκατάστασης πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα για τη μικρότερη δυνατή οπτική, ακουστική και αισθητική όχληση της περιοχής. 8. Η γωνία ανακύκλωσης επιβάλλεται να γειτνιάζει με το δρόμο που χρησιμοποιούν τα οχήματα συλλογής. Στις περιπτώσεις χώρων που βρίσκονται σε παραδοσιακά τμήματα πόλεων, σε παραδοσιακούς οικισμούς, σε ιστορικούς τόπους και γενικά σε περιοχές που υπάγονται σε προστατευτικό καθεστώς βάσει της κείμενης νομοθεσίας, είναι υποχρεωτική η γνωμοδότηση του αρμόδιου Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής του ν. 4030/2011 (Α' 249) και του εκάστοτε αρμοδίου φορέα ή οργάνου. Ο Δήμος οφείλει να προβεί σε έγγραφη ενημέρωση της οικείας Υπηρεσίας Δόμησης 48 ώρες πριν από την έναρξη των εργασιών προσκομίζοντας τις απαραίτητες γνωμοδοτήσεις.
--	--	---

Παράρτημα VII

1. Όλα τα οχήματα ιδιωτικής χρήσης (Φ.Ι.Χ.) και δημόσιας χρήσης (Φ.Δ.Χ.) που μεταφέρουν απόβλητα ελαίων, όπως αυτά ορίζονται στην παρ. 3 του άρθρου 11 πρέπει υποχρεωτικά να φέρουν ηλεκτρονικό σύστημα εντοπισμού θέσης κατά την έννοια της παρ. 1 της υπ' αριθμ. 48941/3564/2012 (Β' 3052) κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, Ναυτιλίας και Αιγαίου έτσι ώστε να είναι δυνατός ο εντοπισμός της θέσης κάθε οχήματος σε πραγματικό χρόνο μέσω σήματος που εκπέμπεται από τον πομπό του συστήματος προς το κέντρο ελέγχου.

2. Αναφορικά με τις προδιαγραφές του συστήματος της παρ. 1 εφαρμόζονται κατ' αναλογία οι τεχνικές προδιαγραφές του άρθρου 3 της υπ' αριθμ. 48941/3564/2012 (Β' 3052) κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, Ναυτιλίας και Αιγαίου.

3. Η τοποθέτηση και η σωστή λειτουργία του ηλεκτρονικού συστήματος εντοπισμού θέσης (GPS) στα οχήματα είναι αποκλειστική ευθύνη του ιδιοκτήτη και της εταιρείας που το εγκαθιστά. Ο εγκαταστάτης πρέπει να λάβει υπόψη του τις προβλέψεις του παρόντος και κατ' αναλογία των ρυθμίσεων της υπ' αριθμ. 48941/3564/2012 (Β' 3052) κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, Ναυτιλίας και Αιγαίου στο παρόν και ειδικότερα να τηρήσει όλες τις απαιτήσεις των διατάξεων της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας ADR όσον αφορά την σωστή εγκατάσταση του εν λόγω ηλεκτρονικού συστήματος και να παραδώσει εν πλήρη λειτουργία το σύστημα. Ο εγκαταστάτης χορηγεί στον ιδιοκτήτη του οχήματος την πιστοποίηση του εξοπλισμού για την ορθή τοποθέτηση και καλή λειτουργία του.

4. Κατ' αναλογία με όσα προβλέπονται στην υπ' αριθμ. 48941/3564/2012 (Β' 3052) κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, Ναυτιλίας και Αιγαίου, οι φορείς ελέγχου οχημάτων μεταφοράς επικίνδυνων εμπορευμάτων που εξουσιοδοτούνται από το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών για τον αρχικό και περιοδικό έλεγχο των προαναφερθέντων οχημάτων πρέπει να πιστοποιούν την τοποθέτηση του ηλεκτρονικού συστήματος εντοπισμού θέσης, εκδίδοντας τη βεβαίωση του Παραρτήματος Ι της ανωτέρω κοινής απόφασης.

5. Τα ΚΤΕΟ (Δημόσια και Ιδιωτικά) ελέγχουν σε κάθε έλεγχο την ύπαρξη του εν λόγω συστήματος και της βεβαίωσης του φορέα ελέγχου οχημάτων μεταφοράς επικίνδυνων εμπορευμάτων. Αν κατά τον έλεγχο προκύπτει ότι δεν υφίσταται τέτοιο σύστημα ή/και ελλείπει η βεβαίωση του Φορέα ελέγχου πρέπει να σημειώνεται στο σημείο 1404 της υπ' αριθμ. 44800/123/85 απόφασης του Υφυπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών (Β' 781) «Επικίνδυνη έλλειψη» και στο χώρο των παρατηρήσεων αναγράφεται η αρμόζουσα αιτιολόγηση δηλ. έλλειψη της ηλεκτρονικής συσκευής GPS ή/και της βεβαίωσης του φορέα ελέγχου.

Άρθρο 55

Καταργούμενες διατάξεις

1. Καταργούνται οι παρ. 21, 22, 23 και 24 του άρθρου 11 του ν. 4042/2012.

2. Καταργείται η παρ. 1 του άρθρου 29 του ν. 4042/2012.

3. Καταργείται το άρθρο 43α του ν. 4042/2012.
4. Καταργείται η παρ. 3 του άρθρου 36 του 4042/2012.
5. Καταργούνται οι παρ. 3 και 4 του άρθρου 23.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2018/852 ΤΗΣ 30ΗΣ ΜΑΪΟΥ 2018 ΓΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 94/62/ΕΚ ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ (ΕΕ L 150/141)

Άρθρο 56

Σκοπός – Τροποποίηση του άρθρου 1 του ν. 2939/2001

(Άρθρο 1 παρ. 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/852)

Προστίθεται περ. η) στην παρ. 1 και τροποποιούνται οι περ. α) και β) της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 2939/2001 (Α' 179), το οποίο διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 1

Σκοπός

1. Σκοπός του παρόντος είναι:

- α) Η κατά προτεραιότητα πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων, σύμφωνα με το άρθρο 23 του ν. 4042/2012 (Α' 24),
- β) η κατά προτεραιότητα προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση και η ανακύκλωση των αποβλήτων συσκευασιών και άλλων προϊόντων, σύμφωνα με το άρθρο 27 του ν. 4042/2012,
- γ) ο καθορισμός στόχων προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση και η ανακύκλωση των αποβλήτων συσκευασίας από την οποία προκύπτουν σαφή περιβαλλοντικά, οικονομικά και κοινωνικά οφέλη, καθώς και η διασφάλιση ότι πολύτιμα υλικά ανακτώνται προοδευτικά και αποτελεσματικά μέσω της ορθής διαχείρισης των αποβλήτων, σύμφωνα με την ιεράρχηση των μεθόδων διαχείρισής τους, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ότι τα αξιοποιήσιμα υλικά που περιέχονται στα απόβλητα διοχετεύονται ξανά στην οικονομία, συμβάλλοντας έτσι στην κυκλική οικονομία,
- δ) η ανάκτηση, άλλου είδους, ως δευτερεύουσα επιλογή και εφόσον έχουν εξαντληθεί οι δυνατότητες εφαρμογής των ανώτερων ιεραρχικά δράσεων και εργασιών διαχείρισης αποβλήτων συσκευασιών και άλλων προϊόντων, σύμφωνα με το άρθρο 29 του ν. 4042/2012,
- ε) ο περιορισμός των συνολικών επιπτώσεων της χρήσης των πόρων και η βελτίωση της αποδοτικότητάς της, με την ανάκτηση δευτερογενών πρώτων υλών,
- στ) η βελτίωση των περιβαλλοντικών επιδόσεων όλων των φορέων που εμπλέκονται στον κύκλο ζωής των αποβλήτων συσκευασιών και άλλων προϊόντων,
- ζ) η εφαρμογή της αρχής της διευρυμένης ευθύνης των παραγωγών, σύμφωνα με το άρθρο 25 του ν. 4042/2012, ώστε να επιτυγχάνεται η προστασία του περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας, σύμφωνα με το πλαίσιο των κανόνων και των απαιτήσεων του άρθρου 29 του ν. 4042/2012, συμβάλλοντας με αυτόν τον τρόπο στην αειφόρο ανάπτυξη.

η) Η θέσπιση μέτρων που αποσκοπούν, κατά προτεραιότητα, στην πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων συσκευασίας και, ως περαιτέρω θεμελιώδεις αρχές, στην επαναχρησιμοποίηση των συσκευασιών, στην ανακύκλωση και σε άλλες μορφές ανάκτησης των αποβλήτων συσκευασίας και, ως εκ τούτου, στη μείωση της τελικής διάθεσης των αποβλήτων αυτών, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι πρόληψης και μείωσης των επιπτώσεων των αποβλήτων συσκευασίας στο περιβάλλον, και να εξασφαλιστεί υψηλό επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος, διασφάλισης της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς, αποφυγής εμποδίων στο εμπόριο, στρεβλώσεων και περιορισμών του ανταγωνισμού.

2. Ειδικότερα, με τις ρυθμίσεις του νόμου αυτού επιδιώκεται:

α) Η υλοποίηση της στρατηγικής, της πολιτικής, των στόχων, των δράσεων και των μέτρων του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ) που εκπονείται, κυρώνεται και εγκρίνεται σύμφωνα με τα άρθρα 22 και 35 του ν. 4042/2012,

β) η πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων συσκευασιών και άλλων προϊόντων, σύμφωνα με το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων που εκπονείται, κυρώνεται και εγκρίνεται σύμφωνα με τα άρθρα 23 και 35 του ν. 4042/2012,

γ) η μείωση της τελικής διάθεσης των αποβλήτων συσκευασιών ή άλλων προϊόντων με την ενθάρρυνση κατά προτεραιότητα της προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίησή τους, καθώς και της ανάκτησης υλικών και ανακύκλωσής τους, ώστε να μειωθεί η κατανάλωση ενέργειας και πρωτογενών πρώτων υλών. Η ανάκτηση ενέργειας αποτελεί δευτερεύουσα επιλογή και μόνο εφόσον έχει τηρηθεί αυστηρά η ιεράρχηση των εργασιών διαχείρισης αποβλήτων,

δ) ο καθορισμός ποσοτικών στόχων για την προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση και τις άλλες εργασίες ανάκτησης των αποβλήτων συσκευασιών και άλλων προϊόντων,

ε) ο σχεδιασμός και η καθιέρωση προγραμμάτων επιστροφής (εγγυοδοσίας), συλλογής και ανάκτησης με τη συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων μερών,

στ) η ενθάρρυνση πρωτοβουλιών συμμετοχής της κοινωνικής οικονομίας και η ανάπτυξη συνεργασιών μεταξύ των τοπικών κοινωνιών και των εμπλεκόμενων φορέων στη διαχείριση αποβλήτων με σκοπό την κοινωνική συμμετοχή, τον κοινωνικό έλεγχο και την επίτευξη κοινωνικών συναινέσεων,

ζ) η βελτιστοποίηση της λειτουργίας των Συστημάτων Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΕΔ) με τη θέσπιση όρων που αποσκοπούν στη διαφάνεια, τον καλύτερο έλεγχο και τον εξορθολογισμό του κόστους των αντίστοιχων υπηρεσιών, καθώς και η προώθηση οικονομικά και περιβαλλοντικά βιώσιμων επενδύσεων, ώστε να προκύπτει ανταποδοτικό όφελος προς τον πολίτη από την ανακύκλωση,

η) ο καθορισμός των βασικών απαιτήσεων ως προς τη σύνθεση και τη φύση της επαναχρησιμοποιήσιμης και αξιοποιήσιμης συσκευασίας και άλλων προϊόντων συμπεριλαμβανομένης της ανακύκλωσης,

θ) ο διαχωρισμός των αποβλήτων στην πηγή, ως ο πλέον δόκιμος τρόπος συλλογής, ώστε να επιτυγχάνεται υψηλό επίπεδο ανακύκλωσης και ανάκτησης υλικών,

ι) ο περιορισμός των συνολικών επιπτώσεων της χρήσης των πόρων και η βελτίωση της αποδοτικότητάς της, με την ανάκτηση δευτερογενών πρώτων υλών και την ανάπτυξη της αντίστοιχης αγοράς,

ια) η υιοθέτηση προτύπων τυποποίησης των συσκευασιών,

ιβ) η πρόβλεψη μέτρων και όρων για τη συμμετοχή στην ευθύνη των παραγωγών συσκευασιών και άλλων προϊόντων,

ιγ) η καθιέρωση προγραμμάτων ενημέρωσης του καταναλωτή για την προσαρμογή της στάσης και της συμπεριφοράς του κατά τη διαχείριση των συσκευασιών και άλλων προϊόντων,

ιδ) η καθιέρωση διαδικασίας πληροφόρησης του κοινού στον τομέα των τεχνικών προτύπων και προδιαγραφών.

3. Οι ρυθμίσεις του νόμου αυτού ως προς τις συσκευασίες και τα απόβλητα των συσκευασιών εναρμονίζονται με τις διατάξεις της Οδηγίας 94/62/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Δεκεμβρίου 1994 «για τις συσκευασίες και τα απόβλητα της συσκευασίας» (ΕΕ L 365/10/31.12.1994).

Άρθρο 57

Ορισμοί – Τροποποίηση του άρθρου 2 του ν. 2939/2001

(Άρθρο 1 παρ. 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/852)

Τροποποιούνται οι παρ. 1.1, 1.2, 6, 11, 16, 17 και το τελευταίο εδάφιο του άρθρου 2 του ν. 2939/2001 αντικαθίστανται οι παρ. 2 και 7, και το άρθρο διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 2

Ορισμοί

Κατά την έννοια του νόμου αυτού νοούνται ως:

1.1. «Συσκευασία»: κάθε προϊόν, κατασκευασμένο από οποιουδήποτε είδους υλικό που προορίζεται να χρησιμοποιείται για να περιέχει αγαθά και για την προστασία, τη διακίνηση, τη διάθεση και την παρουσίαση αγαθών, από πρώτες ύλες μέχρι επεξεργασμένα αγαθά, από τον παραγωγό μέχρι τον χρήστη ή τον καταναλωτή. Ως συσκευασίες θεωρούνται όλα τα είδη «μίας χρήσης» που χρησιμοποιούνται για τον ίδιο σκοπό.

Ως «συσκευασία» νοείται μόνο:

α) Η συσκευασία προς πώληση ή πρωτογενής συσκευασία σχεδιασμένη να αποτελεί, στο σημείο αγοράς, χωριστή μονάδα προς πώληση στον τελικό χρήστη ή καταναλωτή.

β) Η ομαδοποιημένη συσκευασία ή δευτερογενής συσκευασία, σχεδιασμένη να αποτελεί στο σημείο αγοράς σύνολο ορισμένου αριθμού μονάδων προς πώληση, είτε αυτές πωλούνται ως έχουν στον τελικό χρήστη ή καταναλωτή είτε χρησιμεύουν για την πλήρωση των εκθετηρίων στο σημείο πώλησης. Η συσκευασία μπορεί να αφαιρεθεί από το προϊόν χωρίς να επηρεάζονται τα χαρακτηριστικά του.

γ) Η συσκευασία μεταφοράς ή τριτογενής συσκευασία, σχεδιασμένη να διευκολύνει τη διακίνηση και μεταφορά αριθμού μονάδων προς πώληση ή ομαδοποιημένων συσκευασιών, προκειμένου να αποφεύγεται η δια χειρός διακίνηση και οι ζημιές κατά τη μεταφορά. Στις

συσκευασίες μεταφοράς δεν περιλαμβάνονται τα εμπορευματοκιβώτια των οδικών, σιδηροδρομικών, θαλάσσιων και αεροπορικών μεταφορών.

1.2. Ο ορισμός της «συσκευασίας» βασίζεται στα ακόλουθα κριτήρια, επεξηγηματικά παραδείγματα της εφαρμογής των οποίων είναι τα αντικείμενα που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι:

i) Θεωρούνται συσκευασία τα αντικείμενα που πληρούν τον ανωτέρω ορισμό, με την επιφύλαξη άλλων λειτουργιών τις οποίες επιτελεί η συσκευασία, εκτός αν το αντικείμενο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος προϊόντος που είναι αναγκαίο για να περιέχει, υποστηρίζει ή διαφυλάσσει το προϊόν στη διάρκεια της ζωής του και τα στοιχεία προορίζονται να χρησιμοποιηθούν, να καταναλωθούν ή να διατεθούν από κοινού.

ii) Τα αντικείμενα που έχουν σχεδιασθεί και προορίζονται για να γεμίζονται στο σημείο πώλησης και τα αντικείμενα μιας χρήσης που πωλούνται, γεμίζουν ή έχουν σχεδιασθεί και προορίζονται για να γεμίζουν στο σημείο πώλησης, θεωρούνται συσκευασία, εφόσον επιτελούν συσκευαστική λειτουργία.

iii) Τα συστατικά μέρη της συσκευασίας και τα ενσωματωμένα στη συσκευασία βοηθητικά στοιχεία θεωρούνται μέρος της συσκευασίας. Τα βοηθητικά στοιχεία που είναι απευθείας ανηρτημένα ή προσδεδεμένα σε ένα προϊόν και επιτελούν λειτουργία συσκευασίας, θεωρούνται συσκευασία, εκτός αν αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του προϊόντος και όλα τα στοιχεία προορίζονται να καταναλωθούν ή να διατεθούν από κοινού.

2. «Επαναχρησιμοποιήσιμη συσκευασία»: συσκευασία που έχει μελετηθεί, σχεδιαστεί και τοποθετηθεί στην αγορά, προκειμένου να εκπληρώσει κατά τη διάρκεια του κύκλου ζωής της πολλαπλές διαδρομές ή επαναλαμβανόμενες χρήσεις, με την επαναπλήρωση ή την επαναχρησιμοποίησή της για τον σκοπό τον οποίο μελετήθηκε.

3. «Συσκευασία μίας χρήσης»: Η συσκευασία που έχει σχεδιασθεί για να χρησιμοποιείται μία φορά και που γίνεται απόβλητο συσκευασίας όταν χρησιμοποιηθεί.

4. «Άλλα προϊόντα»: τα προϊόντα τα οποία μετά τη χρήση τους και αφού καταστούν απόβλητα, επικίνδυνα ή μη, υπόκεινται σε διαχείριση σύμφωνα με την ιεράρχηση των εργασιών όπως προβλέπεται στο άρθρο 29 του ν. 4042/2012 και πρωτίστως σε προετοιμασία προς επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση. Στα άλλα προϊόντα περιλαμβάνονται ιδίως οχήματα, λάστιχα, καταλύτες οχημάτων, απόβλητα έλαια, ηλεκτρικές στήλες και συσσωρευτές, ηλεκτρικός και ηλεκτρονικός εξοπλισμός, είδη επίπλωσης, έντυπο υλικό, ρουχισμός, στρώματα ύπνου. Στα «άλλα προϊόντα» μπορεί να περιλαμβάνονται και απόβλητα, όπως τα βιοαπόβλητα, τα Απόβλητα Εκσκαφών, Κατασκευών και Κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ), μικρές ποσότητες επικίνδυνων αποβλήτων οικιακής χρήσης.

5. «Πρόληψη συσκευασίας»: η μείωση της ποσότητας και της ζημιογόνου για το περιβάλλον δράσης:

α) των περιεχομένων υλικών και ουσιών στις συσκευασίες και τα απόβλητα συσκευασίας,

β) των συσκευασιών ή των αποβλήτων σε επίπεδο παραγωγικών διαδικασιών και στα στάδια της εμπορίας, διανομής, χρήσης και εξάλειψης, ιδίως με την ανάπτυξη «καθαρών» προϊόντων και τεχνολογιών.

6. «Αποβλήτα συσκευασίας»: κάθε συσκευασία ή υλικό συσκευασίας που καλύπτεται από τον ορισμό του αποβλήτου του άρθρου 11 του ν. 4042/2012, εξαιρουμένων των καταλοίπων παραγωγής.

7. «Σύνθετη συσκευασία»: συσκευασία που αποτελείται από δύο ή περισσότερα στρώματα διαφορετικών υλικών τα οποία δεν είναι δυνατόν να διαχωριστούν με το χέρι και συνιστούν μία ενιαία ολοκληρωμένη μονάδα αποτελούμενη από εσωτερικό υποδοχέα και εξωτερικό περίβλημα, η οποία γεμίζεται, αποθηκεύεται, μεταφέρεται και εκκενώνεται ενιαία.

8. «Εναλλακτική διαχείριση αποβλήτων συσκευασιών και άλλων προϊόντων»: οι εργασίες συλλογής, στις οποίες περιλαμβάνεται και η εγγυοδοσία, καθώς και οι εργασίες μεταφοράς, μεταφόρτωσης, αποθήκευσης, προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωσης και κάθε άλλο είδος ανάκτησης των χρησιμοποιημένων συσκευασιών πολλαπλής χρήσης ή των αποβλήτων των συσκευασιών και άλλων προϊόντων.

9. «Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΕΔ)»: η οργάνωση σε ατομική ή συλλογική βάση της εναλλακτικής διαχείρισης των χρησιμοποιημένων συσκευασιών ή των αποβλήτων των συσκευασιών και άλλων προϊόντων με σκοπό την κατά προτεραιότητα προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση - ανακύκλωση και, εφόσον εξαντληθούν οι δυνατότητες των δράσεων αυτών, για άλλου είδους ανάκτηση των αποβλήτων συσκευασιών ή άλλων προϊόντων. Τα ΣΕΔ εξυπηρετούν αποκλειστικά σκοπούς δημόσιου συμφέροντος.

10. «Οικονομικοί παράγοντες σε σχέση με τις συσκευασίες»: οι προμηθευτές υλικών συσκευασίας, οι παραγωγοί και μετατροπείς συσκευασιών, τα εμπορεύματα, οι χρήστες, οι εισαγωγείς, οι έμποροι, οι διανομείς, οι δημόσιες αρχές και οι δημόσιοι οργανισμοί, στους οποίους περιλαμβάνονται και οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης.

11. «Σύστημα επιστροφής εγγύησης»: δέσμη μέτρων και μηχανισμών για την οργανωμένη επιστροφή προϊόντος ή αποβλήτου, κατά την οποία ο αγοραστής του προϊόντος καταβάλλει στον πωλητή χρηματικό αντίτιμο (εγγυοδοτικό αντίτιμο), το οποίο του αποδίδεται κατά την επιστροφή του προϊόντος με σκοπό την επαναχρησιμοποίησή του ή κατά την επιστροφή του αποβλήτου με σκοπό την εναλλακτική διαχείρισή του.

12. «Πρώτη ύλη»: το προϊόν που αντλείται πρωτότυπα από το φυσικό περιβάλλον.

13. «Πρωτογενές υλικό»: το υλικό το οποίο είναι προϊόν επεξεργασίας πρώτων υλών ανεξάρτητα από το στάδιο της επεξεργασίας έως και το τελικό προϊόν.

14. «Δευτερογενές υλικό»: το υλικό το οποίο είναι προϊόν επεξεργασίας πρωτογενών υλικών, τα οποία φέρουν την ιδιότητα του αποβλήτου.

15. Ελληνικός Οργανισμός Ανακύκλωσης (Ε.Ο.ΑΝ.): το νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, το οποίο ιδρύθηκε με το άρθρο 24 του παρόντος με την επωνυμία Εθνικός Οργανισμός Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και Άλλων Προϊόντων (Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.) και μετονομάστηκε σε Ε.Ο.ΑΝ. με την παρ. 1 του άρθρου 46 του ν. 4042/2012 (Α 24). Ο Ε.Ο.ΑΝ. έχει την ευθύνη για την υλοποίηση των στόχων του νόμου αυτού.

16. «Παραγωγός συσκευασίας»:

α) φυσικό ή νομικό πρόσωπο, εγκατεστημένο στην Ελλάδα, το οποίο κατ' επάγγελμα αναπτύσσει, κατασκευάζει, επεξεργάζεται, μεταποιεί, πωλεί ή εισάγει συσκευασίες ή συσκευάζει αγαθά ή αναθέτει σε τρίτο τη συσκευασία αγαθών για λογαριασμό του ή εισάγει

συσκευασμένα αγαθά, ανεξάρτητα από την χρησιμοποιούμενη τεχνική πώλησης, συμπεριλαμβανομένης της εξ αποστάσεως σύμβασης, όπως ορίζεται στην παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 2251/1994 (Α' 191), με σκοπό τη διάθεσή τους στην ελληνική αγορά, ή

β) φυσικό ή νομικό πρόσωπο εγκατεστημένο σε κράτος μέλος της Ένωσης ή σε τρίτη χώρα, το οποίο πωλεί κατ' επάγγελμα στην Ελλάδα, απευθείας σε νοικοκυριά ή άλλους χρήστες πλην των νοικοκυριών, συσκευασίες ή/ και συσκευασμένα αγαθά, μέσω συμβάσεων εξ αποστάσεως, όπως ορίζονται στο στην παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 2251/1994.

17. «Διακινητής συσκευασίας»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που διακινεί στην ελληνική αγορά συσκευασμένα αγαθά έως και την τελική τους πώληση ή/ και προσφορά στον τελικό χρήστη ή καταναλωτή ή χρησιμοποιεί συσκευασίες για πλήρωση σε σημεία πώλησης.

18. «Διακινητής άλλων προϊόντων»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που διακινεί στην αγορά προϊόντα από αυτά που αναφέρονται στην παράγραφο 4. Με την κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης, Εσωτερικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 17 παράγραφος 1 εξειδικεύεται το περιεχόμενο του όρου διακινητής άλλων προϊόντων για κάθε συγκεκριμένο προϊόν.

19. «Παραγωγός ή διαχειριστής άλλων προϊόντων»: ο παραγωγός ή ο διαχειριστής των προϊόντων που αναφέρονται στην παράγραφο 4. Το περιεχόμενο του όρου «παραγωγός ή διαχειριστής άλλων προϊόντων» εξειδικεύεται για κάθε συγκεκριμένο προϊόν με την κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης, Εσωτερικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 17 παράγραφος 1 ή με τα προγράμματα που εκπονεί ο Ε.Ο.ΑΝ. και εγκρίνονται με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών σύμφωνα με το άρθρο 15.

20. «Εθελοντική συμφωνία»: η επίσημη συμφωνία που συνάπτεται μεταξύ των αρμόδιων δημόσιων αρχών και των ενδιαφερομένων τομέων δραστηριότητας, η οποία πρέπει να είναι ανοικτή σε όλα τα μέρη που επιθυμούν να συμμορφωθούν με τους όρους της συμφωνίας προκειμένου να συμβάλουν στην εκπλήρωση των στόχων του παρόντος νόμου.

21. «Φορέας Συλλογικού Συστήματος Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΣΕΔ)»: το νομικό πρόσωπο που λειτουργεί υπό τον τύπο ανώνυμης εταιρείας ή εταιρείας περιορισμένης ευθύνης ή ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρείας ή αστικής εταιρείας και έχει ως αποκλειστικό σκοπό την οργάνωση και λειτουργία εγκεκριμένου από τον Ε.Ο.ΑΝ. ΣΕΔ σε συλλογική βάση (ΣΣΕΔ).

22. «Φορέας Ατομικού Συστήματος Εναλλακτικής Διαχείρισης ΣΕΔ»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που είναι παραγωγός συσκευασιών ή παραγωγός ή διαχειριστής άλλων προϊόντων και οργανώνει και λειτουργεί για τα απόβλητά του εγκεκριμένου από τον Ε.Ο.ΑΝ. ΣΕΔ σε ατομική βάση (ΑΣΕΔ).

23. «Πλαστικό υλικό»: το πολυμερές σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 3 του Κανονισμού 1907/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L 396), στο οποίο ενδεχομένως έχουν προστεθεί πρόσθετα ή άλλες ουσίες και το οποίο μπορεί να αποτελέσει κύριο δομικό στοιχείο των σακουλών μεταφοράς.

24. «Πλαστικές σακούλες μεταφοράς»: οι σακούλες μεταφοράς, με ή χωρίς λαβή, από πλαστικό υλικό, οι οποίες διατίθενται στους καταναλωτές στο σημείο πώλησης εμπορευμάτων ή προϊόντων.

25. «Οξοδιασπώμενες πλαστικές σακούλες μεταφοράς»: οι πλαστικές σακούλες μεταφοράς από πλαστικά υλικά, στα οποία περιλαμβάνονται πρόσθετα που καταλύουν τη διάσπαση των πλαστικών υλικών σε μικροτμήματα.

26. «Λεπτές πλαστικές σακούλες μεταφοράς»: πλαστικές σακούλες μεταφοράς με πάχος τοιχώματος μικρότερο των 50 μικρομέτρων (μm),

27. «Πολύ λεπτές πλαστικές σακούλες μεταφοράς»: πλαστικές σακούλες μεταφοράς με πάχος τοιχώματος μικρότερο από 15 μικρόμετρα (μm) που χρησιμοποιούνται για λόγους υγιεινής ή παρέχονται ως πρωτογενής συσκευασία χύδην τροφίμων, όταν η χρήση τους συμβάλλει στην αποφυγή σπατάλης τροφίμων,

28. «Επαναχρησιμοποιήσιμες σακούλες ή τσάντες μεταφοράς»: οι πλαστικές σακούλες μεταφοράς εμπορευμάτων ή προϊόντων με πάχος τοιχώματος μεγαλύτερο ή ίσο των 50 μικρομέτρων (μm), που είναι κατασκευασμένες σύμφωνα με το πρότυπο UNE 53942 ή άλλο ισοδύναμο πρότυπο, καθώς επίσης οι πλαστικές σακούλες/τσάντες μεταφοράς εμπορευμάτων ή προϊόντων με μεγαλύτερες διαστάσεις από αυτές που καλύπτει το ανωτέρω πρότυπο και οι τσάντες από κάθε άλλο είδος υλικού, που έχουν σχεδιασθεί με σκοπό την επαναχρησιμοποίησή τους (σακούλες ή τσάντες πολλαπλών χρήσεων). Οι επαναχρησιμοποιήσιμες σακούλες ή τσάντες μεταφοράς υπάγονται στην έννοια της συσκευασίας της περίπτωσης γ της παραγράφου 1 του άρθρου 2.

29. «Βιοαποδομήσιμες (ή βιοαποικοδομήσιμες)/λιπασματοποιήσιμες πλαστικές σακούλες μεταφοράς»: οι πλαστικές σακούλες μεταφοράς οι οποίες, στο πλαίσιο τήρησης των απαιτήσεων της παρ. 1 (περίπτωση γ.3 και γ.4) του άρθρου 6 του ν. 2939/2001, υπόκεινται σε ανακύκλωση μέσω βιοαποδόμησης ή λιπασματοποίησης, σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Πρότυπο ΕΛΟΤ EN 13432 «Απαιτήσεις για συσκευασία ανακτήσιμη μέσω λιπασματοποίησης και βιοαποικοδόμησης - Σχήμα δοκιμής και κριτήρια αξιολόγησης για την τελική αποδοχή της συσκευασίας» ή με άλλο Ευρωπαϊκό Πρότυπο.

30. «Σημεία πώλησης εμπορευμάτων ή προϊόντων»: οριοθετημένος και διαμορφωμένος χώρος, όπου ασκείται λιανικό εμπόριο εμπορευμάτων ή προϊόντων, στα οποία περιλαμβάνονται τα τρόφιμα και ποτά.

31. «Έμπορος»: φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή επιχείρηση λιανικού εμπορίου, συμπεριλαμβανομένου του ηλεκτρονικού εμπορίου που, στο πλαίσιο της άσκησης της εμπορικής του δραστηριότητας, παρέχει στους καταναλωτές, κατά την πώληση εμπορευμάτων ή προϊόντων, πλαστικές σακούλες μεταφοράς. Στην έννοια του εμπόρου περιλαμβάνονται και οι επαγγελματίες πωλητές που δραστηριοποιούνται σε ακάλυπτους δημόσιους, δημοτικούς, ιδιωτικούς ή εκκλησιαστικούς χώρους και γενικά χώρους που δεν αποτελούν επαγγελματική στέγη αλλά επιτρέπεται σε αυτούς η άσκηση εμπορικής δραστηριότητας (υπαίθριο εμπόριο).

32. «Παραγωγός πλαστικής σακούλας μεταφοράς»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που εισάγει ή κατασκευάζει πλαστικές σακούλες μεταφοράς οι οποίες, μέσω των διακινητών/διανομέων ή των εμπόρων, προορίζονται να καταλήξουν στον καταναλωτή για τη μεταφορά εμπορευμάτων ή προϊόντων.

33. «Διακινητής/διανομέας πλαστικών σακουλών μεταφοράς»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο στην αλυσίδα εφοδιασμού, το οποίο διαθέτει στο λιανικό εμπόριο πλαστικές σακούλες

μεταφοράς. Ο διακινητής/διανομέας πλαστικών σακουλών μεταφοράς μπορεί να είναι και παραγωγός κατά την έννοια της παραγράφου 32.

Οι όροι «απόβλητα», «επικίνδυνα απόβλητα», «διαχείριση αποβλήτων», «συλλογή», «χωριστή συλλογή», «πρόληψη», «επαναχρησιμοποίηση», «επεξεργασία», «ανάκτηση», «προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση», «ανακύκλωση» «διάθεση» και «πρόγραμμα διευρυμένης ευθύνης παραγωγού» έχουν την έννοια που προβλέπεται στο άρθρο 11 του ν. 4042/2012.».

Άρθρο 58

Ρυθμίσεις για τους φορείς ΣΣΕΔ και ΑΣΕΔ - Τροποποίηση του άρθρου 4Α του ν. 2939/2001

Τροποποιούνται οι παρ. 3 11, 13, 14, 16 και 17 και προστίθεται παρ. 18 στο άρθρο 4Α του ν. 2939/2001 και το άρθρο διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 4Α

Ρυθμίσεις για τους Φορείς ΣΣΕΔ και ΑΣΕΔ

1. Οι φορείς ΣΣΕΔ έχουν ως αποκλειστικό σκοπό την οργάνωση και λειτουργία ΣΣΕΔ εγκεκριμένου από τον Ε.Ο.ΑΝ. Επιτρέπεται η λειτουργία περισσότερων του ενός φορέων ΣΣΕΔ για την εναλλακτική διαχείριση των αποβλήτων συσκευασίας ή για κάθε ρεύμα αποβλήτων άλλων προϊόντων.

2. Μέτοχοι ή εταίροι φορέα ΣΣΕΔ μπορούν να είναι αποκλειστικά:

α) οι παραγωγοί συσκευασίας ή οι παραγωγοί ή διαχειριστές άλλων προϊόντων ή τα νομικά πρόσωπα, τα οποία οργανώνονται αποκλειστικά από παραγωγούς συσκευασίας ή παραγωγούς ή διαχειριστές άλλων προϊόντων με σκοπό την οργάνωση φορέα ΣΣΕΔ και για τα οποία ισχύουν κατ' αντιστοιχία οι όροι και περιορισμοί των παραγράφων 3, 4, 5, 7 και 8 που ισχύουν για τους φορείς ΣΣΕΔ,

β) οι Ο.Τ.Α. Α' βαθμού και η ΚΕΔΕ σε συνεργασία με τους παραγωγούς ή διαχειριστές της περίπτωσης α'. Οι μετοχές του φορέα ΣΣΕΔ που λειτουργεί υπό τον τύπο ανώνυμης εταιρείας είναι υποχρεωτικά ονομαστικές.

3. Η ιδιότητα του μετόχου ή εταίρου φορέα ΣΣΕΔ είναι ασυμβίβαστη με την ιδιότητα του μετόχου, του μέλους οργάνου διοίκησης ή στελέχους που κατέχει θέση ευθύνης και προϊστάται σε τμήμα, διεύθυνση ή γενική διεύθυνση επιχείρησης, η οποία εκτελεί εργασίες επεξεργασίας ή συλλογής και μεταφοράς αποβλήτων ή εν γένει εναλλακτική διαχείριση αποβλήτων συσκευασιών ή άλλων προϊόντων. Το ασυμβίβαστο του προηγούμενου εδαφίου δεν ισχύει:

α) για τους Ο.Τ.Α. Α' βαθμού και την ΚΕΔΕ,

β) για τις περιπτώσεις μετόχου ή εταίρου φορέα ΣΣΕΔ, στις οποίες το μεγαλύτερο μέρος του κύκλου εργασιών της επιχείρησης αφορά σε δραστηριότητες που τον καθιστούν υπόχρεο παραγωγό.

4. Απαγορεύεται η κατοχή μετοχών ή μερίδων φορέα ΣΣΕΔ από πρόσωπα που:

α) τελούν σε πτώχευση, παύση εργασιών, αναγκαστική διαχείριση ή αναστολή εργασιών ή έχει κινηθεί σε βάρος τους διαδικασία κήρυξης σε πτώχευση, εκκαθάριση, αναγκαστικής διαχείρισης, αναστολής εργασιών ή παρόμοια διαδικασία,

β) έχουν καταδικαστεί αμετάκλητα για αδίκημα του άρθρου 25 του ν. 1882/1990 (Α' 43) ή του άρθρου 66 του ν. 4174/2013 (Α' 170) ή του άρθρου 157 του ν. 2960/2001 (Α' 265) ή του άρθρου 405 του Ποινικού Κώδικα ή για παράβαση των διατάξεων που προστατεύουν από τον αθέμιτο ανταγωνισμό ή προστατεύουν τον ελεύθερο ανταγωνισμό ή για αδίκημα της παρ. 1 του άρθρου 37 του ν. 4042/2012 ή του άρθρου 28 του ν. 1650/1986 (Α' 160).

5. Το ασυμβίβαστο της παραγράφου 3 και τα κωλύματα της περίπτωσης β' της παραγράφου 4 ισχύουν και για την ιδιότητα μέλους του διοικητικού συμβουλίου ή άλλου οργάνου διοίκησης ή στελέχους που κατέχει θέση ευθύνης και προΐσταται σε τμήμα, διεύθυνση ή γενική διεύθυνση του φορέα ΣΣΕΔ. Το ασυμβίβαστο της παραγράφου 3 για μέλη διοικητικού συμβουλίου ή άλλου οργάνου διοίκησης ή στελέχους που κατέχει θέση ευθύνης και προΐσταται σε τμήμα, διεύθυνση ή γενική διεύθυνση φορέα ΣΣΕΔ ισχύει και όταν σύζυγος ή συγγενής εξ αίματος σε ευθεία γραμμή και σε πλάγια γραμμή μέχρι και δευτέρου βαθμού ή εξ αγχιστείας μέχρι και δευτέρου βαθμού των ανωτέρω προσώπων είναι και μέτοχος, μέλος οργάνου διοίκησης ή στέλεχος που κατέχει θέση ευθύνης και προΐσταται σε τμήμα, διεύθυνση ή γενική διεύθυνση επιχείρησης, η οποία αναλαμβάνει εργασίες επεξεργασίας ή συλλογής και μεταφοράς αποβλήτων. Η εξαίρεση της περίπτωσης β' της παραγράφου 3 δεν ισχύει για τα ασυμβίβαστα της παρούσας παραγράφου.

6. Αν συντρέξει κάποιο από τα ασυμβίβαστα της παραγράφου 3 ή από τα κωλύματα της παραγράφου 4 στο πρόσωπο μετόχου ή εταίρου φορέα ΣΣΕΔ, το πρόσωπο αυτό υποχρεούται να μεταβιβάσει τις μετοχές ή τα μερίδια που κατέχει σε πρόσωπα των περιπτώσεων α' ή β' της παραγράφου 2, τα οποία εκδηλώνουν σχετικό ενδιαφέρον, μέσα σε τέσσερις (4) μήνες από το χρόνο που γεννάται το ασυμβίβαστο ή το κώλυμα. Αν συντρέξει κάποιο από τα ασυμβίβαστα ή τα κωλύματα της παραγράφου 5 στο πρόσωπο μέλους διοικητικού συμβουλίου ή άλλου οργάνου διοίκησης ή διευθυντικού στελέχους ή στελέχους με θέση ευθύνης που προΐσταται σε τμήμα, διεύθυνση ή γενική διεύθυνση φορέα ΣΣΕΔ, ο φορέας ΣΣΕΔ οφείλει μέσα σε ένα (1) μήνα να προβεί στις αναγκαίες ενέργειες για τη συμμόρφωσή του με τις παραγράφους 3, 4 και 5. Για τους υφιστάμενους φορείς οι προθεσμίες των προηγούμενων εδαφίων ξεκινούν από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

7. Οι φορείς ΣΣΕΔ απαγορεύεται να εκτελούν οι ίδιοι εργασίες εναλλακτικής διαχείρισης και να διαθέτουν σχετικές για το σκοπό αυτόν άδειες. Αν εξαιτίας έλλειψης επιχειρηματικού ενδιαφέροντος από τον ιδιωτικό ή τον ευρύτερο δημόσιο τομέα καθίσταται αδύνατη η συλλογή-μεταφορά ή η επεξεργασία αποβλήτων, η εκτέλεση τέτοιων εργασιών επιτρέπεται ύστερα από προηγούμενη έγκριση του Ε.Ο.ΑΝ. Η έγκριση του Ε.Ο.ΑΝ. δίνεται με απόφαση του Δ.Σ. μέσα σε τρεις (3) μήνες από την υποβολή τεκμηριωμένου αιτήματος, μετά την άπρακτη πάροδο της οποίας το αίτημα θεωρείται εγκεκριμένο. Εξαιρούνται της απαγόρευσης τα Κέντρα Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών (ΚΔΑΥ), τα οποία έχουν υλοποιηθεί πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

8. Η διανομή κερδών από τον φορέα ΣΣΕΔ στους μετόχους ή τους εταίρους του απαγορεύεται.

9. Με την επιφύλαξη της παρ.1 του άρθρου 2 του ν. 4412/2016 (Α' 147), η προμήθεια αγαθών, η λήψη ή η ανάθεση υπηρεσιών και η ανάθεση έργων και μελετών από τους φορείς ΣΣΕΔ διενεργούνται σύμφωνα με Κανονισμό Προμηθειών, Υπηρεσιών, Έργων και Μελετών του φορέα, ο οποίος καταρτίζεται σύμφωνα με κατευθυντήριες οδηγίες που εκδίδει ο

Ε.Ο.ΑΝ.. Οι κατευθυντήριες οδηγίες αναρτώνται στο διαδικτυακό τόπο του Ε.Ο.ΑΝ. και διέπονται από τις αρχές της δημοσιότητας, της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης των ενδιαφερομένων.

Οι φορείς ΣΣΕΔ έχουν την υποχρέωση να υποβάλουν προς έγκριση στον Ε.Ο.ΑΝ. τον Κανονισμό Προμηθειών, Υπηρεσιών και Έργων και Μελετών, το αργότερο μέσα σε δύο (2) μήνες από την ανάρτηση των ανωτέρω κατευθυντήριων οδηγιών, καθώς και ύστερα από κάθε σχετική τροποποίησή τους. Η έγκριση του Ε.Ο.ΑΝ. δίνεται με απόφαση του Δ.Σ. μέσα σε δύο (2) μήνες από την υποβολή του Κανονισμού Προμηθειών, Υπηρεσιών, Έργων και Μελετών. Αν ο Ε.Ο.ΑΝ. δεν απαντήσει εντός της ανωτέρω προβλεπόμενης προθεσμίας, ο Κανονισμός θεωρείται εγκεκριμένος. Μέχρι την κατάρτιση των ανωτέρω κατευθυντήριων οδηγιών από τον Ε.Ο.ΑΝ., οι φορείς ΣΣΕΔ οφείλουν να εφαρμόζουν Κανονισμό Προμηθειών, Υπηρεσιών, Έργων και Μελετών που καταρτίζουν οι ίδιοι, ο οποίος εγκρίνεται από τον Ε.Ο.ΑΝ. μέσα σε τρεις (3) μήνες από την υποβολή του, άλλως θεωρείται εγκεκριμένος.

10. Ο φορέας ΑΣΕΔ ή ΣΣΕΔ υποχρεούται να υποβάλει στον Ε.Ο.ΑΝ. για αξιολόγηση έκθεση ετήσιου προγραμματισμού για το επόμενο έτος, στην οποία περιλαμβάνονται κατ' ελάχιστο:

- α) αναλυτικός προϋπολογισμός,
- β) προγραμματισμός των εργασιών εναλλακτικής διαχείρισης, ώστε να επιτυγχάνονται οι στόχοι του ΣΕΔ για το επόμενο έτος, με αναφορά στη γεωγραφική ανάπτυξη, τις απαιτούμενες επενδύσεις και συνεργασίες και τις εκτιμώμενες ανακτηθείσες ποσότητες.
- γ) αναλυτικό ετήσιο πρόγραμμα ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του κοινού, που περιλαμβάνει τουλάχιστον τις δράσεις, το σκοπό, τα μέσα υλοποίησης και τον προϋπολογισμό του κόστους. Στο πλαίσιο της αξιολόγησης ο Ε.Ο.ΑΝ. μπορεί να αξιώσει την από κοινού διεξαγωγή ενημερωτικών δράσεων και προγραμμάτων ευαισθητοποίησης με άλλους φορείς ΣΣΕΔ, λαμβάνοντας υπόψη τις ενδεχόμενες συνέργειες ή επικαλύψεις με άλλα προγράμματα ενημέρωσης ή ευαισθητοποίησης.

Η έκθεση υποβάλλεται στον Ε.Ο.ΑΝ. έως την 30ή Νοεμβρίου του προηγούμενου έτους.

Το ειδικότερο περιεχόμενο της έκθεσης, ο τρόπος αξιολόγησης και δημοσιοποίησής της και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή της παρούσας μπορεί να εξειδικεύονται με απόφαση του Δ.Σ. του Ε.Ο.ΑΝ., η οποία δημοσιεύεται στο ΔΙΑΥΓΕΙΑ.

11. Ο φορέας ΣΕΔ υποχρεούται να υποβάλει στον Ε.Ο.ΑΝ. για αξιολόγηση λεπτομερή ετήσια απολογιστική έκθεση κατ' αντιστοιχία με το εγκεκριμένο επιχειρησιακό σχέδιο, στην οποία περιλαμβάνονται κατ' ελάχιστο στοιχεία σχετικά με:

- α) τον φορέα ΣΕΔ, ιδίως αναφορικά με τη μετοχική και εταιρική του σύνθεση, αλλαγές στο καταστατικό, διαχείριση τυχόν ασυμβιβάστων και κωλυμάτων, σχετική οργανωτική διάρθρωση και στελέχωση,
- β) τον βαθμό ανάπτυξης της εμβέλειας του ΣΕΔ σε σχέση με τα απόβλητα που διαχειρίζεται και τη γεωγραφική του κάλυψη,
- γ) τις εφαρμοζόμενες μεθόδους εναλλακτικής διαχείρισης, τις σχετικές με κάθε μέθοδο υφιστάμενες υποδομές και εξοπλισμό και την απόδοση κάθε μεθόδου, ιδίως τις ποσότητες που ανακτώνται ή/και συλλέγονται,

δ) την επίδοση του ΣΕΔ σε σχέση με τους στόχους που υποχρεούται να πετύχει και το μερίδιο συμμετοχής των διαφορετικών μεθόδων εναλλακτικής διαχείρισης,

ε) τις εφαρμοζόμενες μεθόδους παρακολούθησης και επιβεβαίωσης των δηλούμενων ποσοτήτων και τον τρόπο διασφάλισης της αξιοπιστίας αυτών,

στ) τους συμβεβλημένους παραγωγούς,

ζ) τους συνεργάτες του φορέα ΣΕΔ για την εκτέλεση των εργασιών εναλλακτικής διαχείρισης, ανά εργασία και μέθοδο,

η) τις δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης και ανά δράση, το κοινό στο οποίο απευθύνεται, το είδος της, το κόστος υλοποίησης και την αποτελεσματικότητά της, και

θ) τα οικονομικά στοιχεία, ιδίως τα έσοδα από εισφορές υπόχρεων και από άλλες πηγές, το επενδυτικό και λειτουργικό κόστος ανά μέθοδο εναλλακτικής διαχείρισης, τα στοιχεία των αυτοελέγχων, συμπεριλαμβανομένων των τακτικών ανεξάρτητων ελέγχων που υποστηρίζουν τους αυτοελέγχους, το συνολικό κόστος ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης, το διοικητικό κόστος και λοιπά έξοδα.

Η έκθεση υποβάλλεται στον Ε.Ο.ΑΝ. έως την 30ή Απριλίου του επόμενου έτους με βάση τα έως τότε διαθέσιμα οικονομικά στοιχεία και αναρτάται αμελλητί, με την ένδειξη «υπό αξιολόγηση» στην ιστοσελίδα του φορέα ΣΕΔ και στην ιστοσελίδα του Ε.Ο.ΑΝ.. Με την οριστικοποίηση των οικονομικών αποτελεσμάτων του φορέα, υποβάλλονται αμελλητί στον Ε.Ο.ΑΝ. και τα οικονομικά αυτά στοιχεία. Μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης της έκθεσης, η αξιολόγηση αυτή αναρτάται αμελλητί στην ιστοσελίδα του φορέα ΣΕΔ και στην ιστοσελίδα του Ε.Ο.ΑΝ..

Το ειδικότερο περιεχόμενο της έκθεσης, ο τρόπος υποβολής, αξιολόγησης και δημοσιοποίησής της και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή της παρούσας δύναται να εξειδικεύονται με απόφαση του Δ.Σ. του Ε.Ο.ΑΝ., η οποία δημοσιεύεται στον διαδικτυακό τόπο «ΔΙΑΥΓΕΙΑ».

12. Ο φορέας ΣΕΔ υποχρεούται να υποβάλει αληθή και τεκμηριωμένα στοιχεία στον ΕΟΑΝ αναφορικά με τις ποσότητες των αποβλήτων, ανά είδος και κατηγορία αυτών, που οδηγήθηκαν προς επεξεργασία στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, καθώς και τη μεθοδολογία συγκέντρωσης των στοιχείων αυτών.

13. Το διοικητικό κόστος των φορέων ΣΣΕΔ δεν υπερβαίνει το αναγκαίο ποσό για την επίτευξη του σκοπού τους με τρόπο οικονομικά αποδοτικό. Ο Ε.Ο.ΑΝ. ελέγχει και αξιολογεί το διοικητικό κόστος λειτουργίας των φορέων ΣΣΕΔ κατά την εξέταση των επιχειρησιακών τους σχεδίων, κατά τη διαδικασία έγκρισης, ανανέωσης ή τροποποίησης των ΣΣΕΔ και κατά την υποβολή των ετήσιων εκθέσεων των φορέων. Ως «διοικητικό κόστος» θεωρείται ιδίως:

α) το κόστος μισθοδοσίας,

β) η αποζημίωση μελών του διοικητικού συμβουλίου,

γ) τα μισθώματα και τα κοινόχρηστα,

δ) το κόστος αναλωσίμων,

ε) τα αναγκαία έξοδα υποδοχής και φιλοξενίας, και

στ) το κόστος λήψης αναγκαίων υπηρεσιών, όπως λογιστικής υποστήριξης, νομικές και συμβουλευτικές, φύλαξης και καθαριότητας.

Στο διοικητικό κόστος δεν περιλαμβάνεται το έκτακτο κόστος για δικαστικές υποθέσεις, το κόστος των σχετικών δικηγορικών αμοιβών και το κόστος των αυτοελέγχων, συμπεριλαμβανομένων των τακτικών ανεξάρτητων ελέγχων που υποστηρίζουν τους αυτοελέγχους.

Κατά την εξέταση του διοικητικού κόστους αξιολογείται ιδίως η διάθεση χωρίς αιτιολογία υψηλών ποσών σε μία ή περισσότερες από τις κατηγορίες διοικητικού κόστους και οι χωρίς αιτιολογία μεγάλες διακυμάνσεις ανά κατηγορία κόστους μεταξύ των ετών.

Με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του Ε.Ο.ΑΝ. που αναρτάται στον διαδικτυακό τόπο «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» δύναται να καθορίζεται ανώτατο επιτρεπτό ποσοστό διοικητικού κόστους για κάθε κατηγορία ΣΣΕΔ.

14. Το ειδικό αποθεματικό φορέα ΣΣΕΔ, κατά το άρθρο 5 του ν. 3220/2004 (Α' 15), ο οποίος έχει συμπληρώσει τριετή λειτουργία, δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει στο τέλος του έτους το τριάντα πέντε τοις εκατό (35%) των εσόδων του προηγούμενου έτους λειτουργίας, χωρίς προηγούμενη απόφαση του Ε.Ο.ΑΝ., με την οποία εγκρίνεται τεκμηριωμένο αίτημα του φορέα. Ο Ε.Ο.ΑΝ. αποφασίζει για το αίτημα εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών, με την άπρακτη πάροδο της οποίας το αίτημα θεωρείται εγκεκριμένο. Αν το ειδικό αποθεματικό υπερβαίνει το ανωτέρω ποσοστό χωρίς προηγούμενη έγκριση του Ε.Ο.ΑΝ., ο φορέας ΣΣΕΔ υποχρεούται να το χρησιμοποιήσει για τους σκοπούς και σύμφωνα με τους όρους και το χρονοδιάγραμμα που καθορίζει ο Ε.Ο.ΑΝ. με απόφασή του. Στον υπολογισμό του ειδικού αποθεματικού δεν περιλαμβάνεται η διαφορά της τρέχουσας αξίας των παγίων υποδομών διαχείρισης αποβλήτων από την αναπόσβεστη αξία τους.

Με απόφαση του Ε.Ο.ΑΝ. που αναρτάται στον διαδικτυακό τόπο «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» δύναται να καθορίζεται χαμηλότερο ποσοστό επιτρεπτού ειδικού αποθεματικού για κάθε κατηγορία ΣΣΕΔ.

15. Οι φορείς ΣΣΕΔ υποχρεούνται να ελέγχουν αν οι συμβεβλημένοι με αυτούς παραγωγοί προϊόντων τηρούν τους όρους των συμβάσεων ένταξής τους στο ΣΣΕΔ.

16. Εφόσον ανακληθεί ή δεν ανανεωθεί η απόφαση έγκρισης λειτουργίας του ΣΣΕΔ από τον Ε.Ο.ΑΝ., ο φορέας ΣΣΕΔ λύεται και τίθεται σε εκκαθάριση. Στην περίπτωση αυτή, το ποσό που απομένει, μετά από την εξόφληση των οφειλών του συστήματος προς τρίτους, περιέρχεται στον Ε.Ο.ΑΝ., ο οποίος υποχρεούται να το αποδώσει σε συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης συσκευασιών ή άλλων προϊόντων. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται ο τρόπος κατανομής του ποσού της παρούσας μεταξύ των υφιστάμενων και νέων συστημάτων, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

17. Οι παρ. 3 και 5 δεν εφαρμόζονται στην περίπτωση των φορέων ΣΣΕΔ αποβλήτων από εκσκαφές, κατασκευές και κατεδαφίσεις (ΑΕΚΚ).

18. Οι φορείς ΣΣΕΔ διασφαλίζουν τη δυνατότητα συμμετοχής στο ΣΕΔ των ενδιαφερομένων παραγωγών, οι οποίοι πληρούν τους όρους και τις απαιτήσεις του συστήματος, που απορρέουν από τον παρόντα και την απόφαση έγκρισης του συστήματος.

Άρθρο 59

Διατάξεις γενικής εφαρμογής για τα ΑΣΕΔ και ΣΣΕΔ - Τροποποίηση του άρθρου 4B του ν. 2939/2001

Τροποποιούνται οι παρ. 2, 4, 9 και 10 και προστίθεται παρ. 15 στο άρθρο 4B του ν. 2939/2001, το οποίο διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 4B

Διατάξεις γενικής εφαρμογής για τα ΑΣΕΔ και ΣΣΕΔ

1. Οι παραγωγοί συσκευασίας, οι παραγωγοί ή διαχειριστές άλλων προϊόντων, υποχρεούνται να σχεδιάζουν, να οργανώνουν και να λειτουργούν σύστημα εναλλακτικής διαχείρισης.

2. Σε οργάνωση ΑΣΕΔ ή σε συμμετοχή σε ΣΣΕΔ υποχρεούνται:

α) Οι παραγωγοί συσκευασίας της περ. α' της παρ. 16 του άρθρου 2, που:

αα) συσκευάζουν αγαθά ή αναθέτουν σε τρίτο τη συσκευασία αγαθών για λογαριασμό τους ή εισάγουν συσκευασμένα αγαθά ή

ββ) κατασκευάζουν ή εισάγουν συσκευασίες, οι οποίες προορίζονται να γεμίζονται σε σημείο πώλησης, συμπεριλαμβανομένων των σακουλών μεταφοράς,

β) οι παραγωγοί συσκευασίας της περ. β' της παρ. 16 του άρθρου 2, που πωλούν απευθείας σε νοικοκυριά και/ή σε άλλους χρήστες συσκευασμένα αγαθά ή συσκευασίες, οι οποίες προορίζονται να γεμίζονται στο σημείο πώλησης, και

γ) οι παραγωγοί ή διαχειριστές άλλων προϊόντων, όπου το περιεχόμενο του ορισμού «άλλα προϊόντα» εξειδικεύεται για κάθε συγκεκριμένο προϊόν με την απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 17.

3. Αν το ΣΣΕΔ δεν περιλαμβάνει το σύνολο των κατηγοριών ή υλικών ή ειδών συσκευασίας ή άλλου προϊόντος, οι παραγωγοί της παραγράφου 2 υποχρεούνται να συμμετέχουν και σε άλλο κατάλληλο ΣΣΕΔ ως προς την κατηγορία, το υλικό, το είδος της συσκευασίας ή την κατηγορία ή το είδος του άλλου προϊόντος, που δεν περιλαμβάνεται στο ΣΣΕΔ στο οποίο έχουν ενταχθεί. Αν το ΑΣΕΔ δεν περιλαμβάνει το σύνολο των κατηγοριών ή υλικών ή ειδών συσκευασίας ή άλλου προϊόντος, οι παραγωγοί της παραγράφου 2 υποχρεούνται να συμμετέχουν σε άλλο κατάλληλο ΣΣΕΔ ως προς την κατηγορία, το υλικό, το είδος της συσκευασίας ή την κατηγορία ή το είδος του άλλου προϊόντος, που δεν περιλαμβάνεται στο ΑΣΕΔ που έχουν οργανώσει.

4. Η συμμετοχή των υπόχρεων της παρ. 2 σε ΣΣΕΔ πραγματοποιείται με την υπογραφή σχετικής σύμβασης με τον φορέα ΣΣΕΔ. Η συμμετοχή σε ΣΣΕΔ:

α) συνεπάγεται την υποχρέωση καταβολής στον φορέα ΣΣΕΔ χρηματικής εισφοράς για κάθε συσκευασία ή άλλο προϊόν που διαθέτει ο υπόχρεος στην αγορά, στην οποία περιλαμβάνεται και το ποσοστό επί της εισφοράς που αποδίδεται στον Ε.Ο.ΑΝ., σύμφωνα με το άρθρο 24Ε,

β) παρέχει το δικαίωμα στον υπόχρεο να χρησιμοποιεί σήμανση με την ένδειξη που περιγράφεται στη σύμβαση ως απόδειξη της ένταξής του στο ΣΣΕΔ,

γ) απαλλάσσει τους υπόχρεους από την ευθύνη της εναλλακτικής διαχείρισης των αποβλήτων συσκευασιών ή άλλων προϊόντων, εφόσον ο φορέας ΣΣΕΔ με τον οποίο είναι συμβεβλημένοι δεν αποκλίνει από τους συνολικούς στόχους του σε ποσοστό μεγαλύτερο του

πενήντα τοις εκατό (50%). Εάν ένας φορέας ΣΣΕΔ αποκλίνει από επιμέρους στόχο σε ποσοστό μεγαλύτερο του πενήντα τοις εκατό (50%), οι συμβεβλημένοι με αυτόν υπόχρεοι παραγωγοί δεν απαλλάσσονται της ευθύνης για τον συγκεκριμένο στόχο.

5. Οι χρηματικές εισφορές που καταβάλλουν στους φορείς ΣΣΕΔ οι υπόχρεοι της παραγράφου 2, οι οποίοι εντάσσονται σε αυτά, διατίθενται αποκλειστικά για την κάλυψη του κόστους της εναλλακτικής διαχείρισης των αποβλήτων συσκευασιών ή άλλων προϊόντων με σκοπό την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί. Οι χρηματικές εισφορές πρέπει να καλύπτουν το συνολικό κόστος της διαχείρισης αποβλήτων για τα προϊόντα τα οποία διαθέτουν στην αγορά, στο οποίο περιλαμβάνονται ιδίως: α) το κόστος της χωριστής συλλογής και μεταφοράς, διαλογής και επεξεργασίας που απαιτείται για την επίτευξη των στόχων διαχείρισης των αποβλήτων, αφού αφαιρεθούν τα έσοδα από την επαναχρησιμοποίηση ή τις πωλήσεις δευτερογενών πρώτων υλών των συνεργαζόμενων με τα ΣΣΕΔ Ο.Τ.Α. Α' Βαθμού ή φορέων διαχείρισης αποβλήτων, β) το κόστος παροχής επαρκούς πληροφόρησης στους κατόχους αποβλήτων σχετικά με τα διαθέσιμα συστήματα, γ) το κόστος ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης των πολιτών για την πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων και τη χωριστή συλλογή, δ) το κόστος συγκέντρωσης στοιχείων και υποβολής εκθέσεων, ε) οι δαπάνες αυτοελέγχου των ΣΣΕΔ και οι δαπάνες των τακτικών ανεξάρτητων ελέγχων που υποστηρίζουν τους αυτοελέγχους, στ) το διοικητικό κόστος. Ο προσδιορισμός του ύψους των χρηματικών εισφορών γίνεται με βάση το πραγματικό κόστος στο τέλος του κύκλου ζωής των επιμέρους προϊόντων ή ομάδων παρόμοιων προϊόντων, αφού ληφθεί υπόψη η δυνατότητα επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσής τους και βασίζεται στο βελτιστοποιημένο κόστος των υπηρεσιών που παρέχονται στις περιπτώσεις κατά τις οποίες δημόσιες επιχειρήσεις διαχείρισης αποβλήτων είναι υπεύθυνες για την εκπλήρωση μέρους των λειτουργικών υποχρεώσεων. Τα ΣΣΕΔ, κατά τον προσδιορισμό της χρηματικής εισφοράς, λαμβάνουν υπόψη το κριτήριο της παρούσας παραγράφου, καθώς και την υποχρέωση δημιουργίας κινήτρων οικολογικού σχεδιασμού των προϊόντων με σκοπό τη διευκόλυνση της πρόληψης επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης και τη συνεισφορά στην αποδοτικότητα των πόρων.

6. Κάθε ΑΣΕΔ ή ΣΣΕΔ πρέπει να σχεδιάζεται, να οργανώνεται και να λειτουργεί ούτως ώστε να: α) αποφεύγεται η διάκριση σε βάρος των εισαγόμενων προϊόντων, καθώς και εμπόδια στο εμπόριο ή στρεβλώσεις στον ανταγωνισμό, σύμφωνα με το εθνικό και ενωσιακό δίκαιο, β) λαμβάνονται κατά κύριο λόγο υπόψη οι απαιτήσεις σε θέματα προστασίας: αα) του περιβάλλοντος και της υγείας, ββ) της υγιεινής και της ασφάλειας των καταναλωτών, γγ) των δικαιωμάτων βιομηχανικού και εμπορικού απορρήτου, γ) επιλέγεται η πλέον ενδεδειγμένη μέθοδος εναλλακτικής διαχείρισης της προετοιμασίας επαναχρησιμοποίησης, συλλογής, μεταφοράς, αποθήκευσης, ανάκτησης και ανακύκλωσης των αποβλήτων, σύμφωνα με την ιεράρχηση των δράσεων και εργασιών διαχείρισης αποβλήτων του άρθρου 29 του ν. 4042/2012 και κατ' εφαρμογή των προγραμμάτων του άρθρου 5 του παρόντος, δ) δημιουργούνται κίνητρα οικολογικού σχεδιασμού των προϊόντων με σκοπό τη διευκόλυνση της πρόληψης επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης και τη συνεισφορά στην αποδοτικότητα των πόρων, ε) προσδιορίζεται με σαφήνεια το γεωγραφικό επίπεδο και το είδος του προϊόντος που αφορά, στ) διατίθενται τα αναγκαία λειτουργικά και οικονομικά μέσα για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του στο πλαίσιο της διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού, ζ) εφαρμόζεται επαρκής μηχανισμός αυτοελέγχου που υποστηρίζεται από

τακτικούς ανεξάρτητους ελέγχους για την αξιολόγηση της οικονομικής διαχείρισης του φορέα και της ποιότητας των στοιχείων που συλλέγονται και υποβάλλονται στον Ε.Ο.ΑΝ., η) τίθενται στη διάθεση του κοινού πληροφορίες σχετικά με την ιδιοκτησία του φορέα, τους παραγωγούς ή διαχειριστές που έχουν ενταχθεί στο ΣΣΕΔ και τον αριθμό Εθνικού Μητρώου Παραγωγών (ΕΜΠΑ) αυτών, το ύψος των χρηματικών εισφορών που καταβάλλονται συνολικά από αυτούς, αλλά και πληροφορίες για τις επιχειρήσεις διαχείρισης αποβλήτων, όπως είναι τα στοιχεία της επιχείρησης που κάνει τη διαχείριση των αποβλήτων, το είδος των εργασιών εναλλακτικής διαχείρισης που υλοποιεί, η περιβαλλοντική αδειοδότηση αυτών, οι κωδικοί Ευρωπαϊκού Καταλόγου Αποβλήτων (ΕΚΑ) που διαχειρίζεται, καθώς και ο αριθμός Ηλεκτρονικού Μητρώου Αποβλήτων (ΗΜΑ) των επιχειρήσεων και των Ο.Τ.Α. που συνεργάζονται με το φορέα ΣΣΕΔ ή ΑΣΕΔ.

7. Οι παραγωγοί υποχρεούνται να υποβάλλουν στον Ε.Ο.ΑΝ. και στα ΣΣΕΔ αληθή στοιχεία για τις ποσότητες συσκευασιών και άλλων προϊόντων που διαθέτουν στην αγορά.

8. Οι κατασκευαστές και οι εισαγωγείς συσκευασιών με σκοπό τη διάθεση στην ελληνική αγορά έχουν υποχρέωση να παραλαμβάνουν το δευτερογενές υλικό, όπως ορίζεται στην παράγραφο 14 του άρθρου 2 και προέρχεται από την επεξεργασία αποβλήτων συσκευασίας, και να το χρησιμοποιούν για την παραγωγή νέων προϊόντων.

9. Α. Για την έκδοση απόφασης έγκρισης οργάνωσης και λειτουργίας ΣΕΔ, ο ενδιαφερόμενος καταθέτει στον Ε.Ο.ΑΝ. φάκελο, ο οποίος περιλαμβάνει:

α) στοιχεία για τον φορέα ΣΕΔ και,

β) εξετέες επιχειρησιακό σχέδιο για την οργάνωση και λειτουργία του νέου ΣΕΔ.

Το περιεχόμενο του φακέλου αναφέρεται στο παράρτημα Ι, το οποίο δύναται να τροποποιείται με απόφαση του Ε.Ο.ΑΝ. Με την ίδια απόφαση μπορεί να καθίσταται υποχρεωτική η υποβολή του φακέλου με ψηφιακά μέσα, καθώς και η συμπλήρωση αίτησης με προκαθορισμένο περιεχόμενο. Ο Ε.Ο.ΑΝ. αποφαινεται επί του αιτήματος εντός τεσσάρων (4) μηνών από την υποβολή του, μετά την άπρακτη πάροδο της οποίας το αίτημα θεωρείται εγκεκριμένο.

Εάν κατά την εξέταση του φακέλου παρατηρηθούν ελλείψεις ή απαιτηθούν διευκρινίσεις, ο ενδιαφερόμενος οφείλει να απαντήσει το αργότερο εντός δύο (2) μηνών από την έγγραφη ενημέρωσή του και ο Ε.Ο.ΑΝ. να αποφανθεί εντός δύο (2) μηνών από την υποβολή συμπληρώσεων ή και διευκρινίσεων. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης του ενδιαφερόμενου με τις υποδείξεις του Ε.Ο.ΑΝ., ο Ε.Ο.ΑΝ. εγκρίνει το αίτημα, καθορίζοντας τους όρους και υποχρεώσεις σχετικά με την οργάνωση και τη λειτουργία του ΣΕΔ.

Η απόφαση έγκρισης της οργάνωσης και λειτουργίας του νέου ΣΕΔ έχει εξαετή διάρκεια και τίθεται σε ισχύ με τη δημοσίευσή της στο διαδικτυακό τόπο «ΔΙΑΥΓΕΙΑ».

Β. Για την ανανέωση της έγκρισης οργάνωσης και λειτουργίας ΣΕΔ απαιτείται ο φορέας ΣΕΔ να έχει τηρήσει τους όρους έγκρισης και λειτουργίας του ΣΕΔ χωρίς ουσιώδη απόκλιση, να τεκμηριώνονται επαρκώς οι μη ουσιώδεις αποκλίσεις και τηρούνται τα άρθρα 4Α, 4Β και 4Γ.

Για την απόδειξη της τήρησης αυτών, ο φορέας ΣΕΔ καταθέτει στον Ε.Ο.ΑΝ. φάκελο, τουλάχιστον τρεις (3) μήνες πριν τη λήξη της προηγούμενης απόφασης έγκρισης, ο οποίος περιλαμβάνει:

α) στοιχεία για τον φορέα ΣΕΔ,

β) συνοπτική αποτίμηση προηγούμενης περιόδου λειτουργίας του ΣΕΔ, αρχής γενομένης από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της προηγούμενης απόφασης έγκρισής του και,

γ) επιχειρησιακό σχέδιο για την οργάνωση και λειτουργία του κατά την αμέσως επόμενη πενταετή περίοδο.

Ως προς τη διαδικασία ανανέωσης έγκρισης και τη διάρκεια της απόφασης έγκρισης εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα στην παρ. 9. Μέχρι την έκδοση απόφασης επί του αιτήματος ανανέωσης έγκρισης, ο φορέας ΣΕΔ λειτουργεί με βάση τους όρους της προηγούμενης απόφασης έγκρισης.

Γ. Για την εξέταση του αιτήματος για την έγκριση ή την ανανέωση της έγκρισης ΣΕΔ απαιτείται καταβολή από τον φορέα στον Ε.Ο.ΑΝ. ανταποδοτικού τέλους, το ύψος του οποίου ανέρχεται:

α) σε έξι χιλιάδες (6.000) ευρώ για την περίπτωση ΑΣΕΔ με γεωγραφική κάλυψη μιας Περιφέρειας και σε δεκαοκτώ χιλιάδες (18.000) ευρώ σε μεγαλύτερη γεωγραφική κάλυψη,

β) σε δώδεκα χιλιάδες (12.000) ευρώ για την περίπτωση ΣΣΕΔ με γεωγραφική κάλυψη μιας Περιφέρειας και σε τριάντα έξι χιλιάδες (36.000) σε μεγαλύτερη γεωγραφική κάλυψη.

Δ. Η διαδικασία και οι ειδικότερες προϋποθέσεις έγκρισης, ανανέωσης, τροποποίησης ή ανάκλησης της έγκρισης και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος, μπορεί να ρυθμίζονται με απόφαση του Δ.Σ. του Ε.Ο.ΑΝ., η οποία τίθεται σε ισχύ με την ανάρτησή της στον διαδικτυακό τόπο «ΔΙΑΥΓΕΙΑ».

10. Οι αποφάσεις έγκρισης των ΣΕΔ περιλαμβάνουν κατ' ελάχιστον όρους που αφορούν:

α) Στις συσκευασίες και τα άλλα προϊόντα ή και τα απόβλητα που αφορούν το ΣΕΔ.

β) Σε ειδικά θέματα συμμόρφωσης του φορέα ΣΕΔ, με βάση τα άρθρα 4Β και 4Γ.

γ) Στη γεωγραφική εμβέλεια του ΣΕΔ.

δ) Στους ποσοτικούς στόχους ανά είδος και κατηγορία αποβλήτου και, όπου κρίνεται σκόπιμο, και ανά ακολουθούμενη μέθοδο εναλλακτικής διαχείρισης σύμφωνα με την περ. ε) και τις αντίστοιχες προθεσμίες για την επίτευξή τους. Οι στόχοι μπορούν να υπερβαίνουν τους εθνικούς στόχους, εφόσον κρίνεται αναγκαίο για την ελαχιστοποίηση της πιθανότητας μη επίτευξης του εθνικού στόχου.

ε) Στους ποσοτικούς στόχους, η μη επίτευξη του συνόλου των οποίων αποτελεί κριτήριο για την εφαρμογή της περ. γ) της παρ. 4.

στ) Στις μεθόδους εναλλακτικής διαχείρισης που εφαρμόζει το ΣΕΔ, με αναφορά στις εργασίες εναλλακτικής διαχείρισης που περιλαμβάνει κάθε μέθοδος.

ζ) Στη συνεργασία με τους υπόχρεους παραγωγούς συσκευασιών, άλλων προϊόντων ή υπόχρεους παραγωγούς αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένων των χρηματικών εισφορών.

η) Στη συνεργασία με φορείς διαχείρισης αποβλήτων του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα, όπως τους ΟΤΑ Α' βαθμού, όπου έχει εφαρμογή.

θ) Στη συνεργασία με έτερους φορείς ΣΕΔ, όπου έχει εφαρμογή.

ι) Στις δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης.

ια) Στις υποχρεώσεις του φορέα ΣΕΔ προς τον Ε.Ο.ΑΝ.

ιβ) Σε ειδικούς κατά περίπτωση όρους.

11. Ο Ε.Ο.ΑΝ. τηρεί το Εθνικό Μητρώο Παραγωγών Συσκευασιών και Άλλων Προϊόντων (ΕΜΠΑ), στο οποίο καταχωρίζονται υποχρεωτικά οι υπόχρεοι παραγωγοί συσκευασιών και οι υπόχρεοι παραγωγοί άλλων προϊόντων της παραγράφου 2. Από την υποχρέωση καταχώρισης στο μητρώο εξαιρούνται οι διαχειριστές των ΑΕΚΚ, όπως αυτοί ορίζονται στο άρθρο 3 της 36259/1757/2010 (Β' 1312) κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται ο τρόπος κατάρτισης και τήρησης του μητρώου, η διαδικασία εγγραφής στο μητρώο και τα στοιχεία που απαιτούνται για την καταχώριση.

12. Η τήρηση των υποχρεώσεων των παραγράφων 2 και 11 αποτελούν ειδικό όρο εκτέλεσης της σύμβασης σύμφωνα με το άρθρο 130 του ν. 4412/2016.

13. Η παράγραφος 5 δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση των φορέων ΣΣΕΔ αποβλήτων από εκσκαφές, κατασκευές και κατεδαφίσεις (ΑΕΚΚ).

14. Οι υπόχρεοι παραγωγοί της παραγράφου 2 υποχρεούνται να αναγράφουν τον αριθμό του Εθνικού Μητρώου Παραγωγών Συσκευασιών και άλλων προϊόντων στα παραστατικά πώλησης, τα οποία αναφέρονται στα άρθρα 8 έως 14 του ν. 4308/2014 (Α' 251).

15. Εάν το διοικητικό συμβούλιο του Ε.Ο.ΑΝ. διαπιστώσει, βάσει της αξιολόγησης της ετήσιας απολογιστικής έκθεσης του ΣΕΔ ή κατόπιν ελέγχου ότι δεν τηρούνται οι όροι της απόφασης έγκρισης του ΣΕΔ, επιβάλλει στον φορέα ΣΕΔ ειδικούς όρους ή τροποποιεί τους όρους της απόφασης έγκρισης, ιδίως αυτούς που αφορούν στο ύψος των χρηματικών εισφορών ή στην εμβέλεια του ΣΕΔ σε γεωγραφικό επίπεδο ή σε επίπεδο προϊόντων. Στην περίπτωση που το διοικητικό συμβούλιο του Ε.Ο.ΑΝ. διαπιστώσει ότι η επίδοση του ΣΕΔ το οποίο έχει συμπληρώσει τρία (3) έτη λειτουργίας, αποκλίνει για δυο (2) συνεχόμενα έτη κατά ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) και άνω σε σχέση με τους στόχους που υποχρεούται να επιτυγχάνει, βάσει της απόφασης έγκρισης, για όλα ή για κάποιο από τα υλικά, η απόφαση έγκρισης οργάνωσης και λειτουργίας του ΣΣΕΔ παύει αυτοδικαίως να ισχύει για τα αντίστοιχα υλικά.

Άρθρο 60

Πρόληψη και επαναχρησιμοποίηση - Προσθήκη άρθρου 5Α στον ν. 2939/2001 (Άρθρα 1 παρ. 3 και 4 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/852)

Προστίθεται άρθρο 5Α στο ν. 2939/2001, το οποίο έχει ως εξής:

«Άρθρο 5Α

Πρόληψη και επαναχρησιμοποίηση

1. Οι παραγωγοί συσκευασίας, εφόσον διαθέτουν στην αγορά επαναχρησιμοποιήσιμες συσκευασίες, υποχρεούνται να δηλώνουν ετησίως στον Ε.Ο.ΑΝ. ανά υλικό συσκευασίας, όπως πλαστικό, ξύλο, σιδηρούχο μέταλλο, αλουμίνιο, γυαλί, χαρτί, χαρτόνι, τα ακόλουθα

στοιχεία σύμφωνα με την Εκτελεστική Απόφαση (ΕΕ) 2019/665 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (L 112/26):

α) το βάρος των συνολικών επαναχρησιμοποιήσιμων συσκευασιών που διατίθενται στην αγορά για πρώτη φορά και τον κύκλο χρήσης που συμπληρώνουν οι επαναχρησιμοποιήσιμες συσκευασίες το δεδομένο έτος,

β) το βάρος των πρωτογενών επαναχρησιμοποιήσιμων συσκευασιών που διατίθενται στην αγορά για πρώτη φορά και τον κύκλο χρήσης που συμπληρώνουν οι επαναχρησιμοποιήσιμες συσκευασίες το δεδομένο έτος και

γ) το εφαρμοζόμενο σύστημα επαναχρησιμοποίησης, όπως ορίζεται στην Εκτελεστική Απόφαση (ΕΕ) 2019/665 της Επιτροπής.

2. Η διάθεση στην αγορά επαναχρησιμοποιήσιμων συσκευασιών κατά την έννοια της παρ. 1 πιστοποιείται με κατάλληλο σύστημα διασφάλισης της ποιότητας των διεργασιών επαναχρησιμοποίησης των συσκευασιών, σύμφωνα με το πρότυπο ΕΛΟΤ EN 13429.

3. Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2030 το αργότερο, το ελάχιστο ποσοστό επαναχρησιμοποιήσιμων συσκευασιών ποτών που διατίθενται στην αγορά ετησίως, ανέρχεται σε τριάντα τοις εκατό (30%) κατά βάρος.

4. Εντός τριών (3) ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, ο Ε.Ο.ΑΝ. παρακολουθεί την επίτευξη του στόχου της παρ. 3 και εισηγείται στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας τον καθορισμό ελάχιστου ποσοστού επαναχρησιμοποιήσιμων συσκευασιών που διατίθενται στην αγορά κάθε έτος για κάθε υλικό συσκευασίας ή την αύξηση του στόχου της παρ. 3.

5. Στους στόχους της παρ. 1 του άρθρου 10 λαμβάνεται υπόψη το μέσο μερίδιο, κατά τα τρία προηγούμενα έτη, των επαναχρησιμοποιήσιμων συσκευασιών προς πώληση που διατέθηκαν στην αγορά για πρώτη φορά και επαναχρησιμοποιήθηκαν, ως μέρος ενός συστήματος για την επαναχρησιμοποίηση των συσκευασιών. Το μερίδιο αυτό δεν μπορεί να υπερβαίνει τις πέντε (5) ποσοστιαίες μονάδες.

6. Κατά τον υπολογισμό των στόχων της περ. α', της υποπερ. ββ' της περ. β', της περ. γ' και της υποπερ. δβ' της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 10 λαμβάνεται υπόψη η ποσότητα των ξύλινων συσκευασιών που επισκευάζονται για επαναχρησιμοποίηση.

7. α) Από την 1η Ιανουαρίου 2022, με την επιφύλαξη των γενικών υγειονομικών όρων των άρθρων 5, 13 και 14 της υπό στοιχεία Υ1Γ/ΓΠ/οικ. 47829/21.06.2017 απόφασης του Υπουργού Υγείας και της υπ' αρ. 91354/24.08.2017 απόφασης του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης (Β' 2983), οι επιχειρήσεις λιανικού εμπορίου και οι επιχειρήσεις μαζικής εστίασης, όπως ορίζονται στις παρ. 5.Γ. και 5.Δ. του άρθρου 2 της ως άνω απόφασης, υποχρεούνται: αα) κατά την πώληση μη συσκευασμένων (χύμα) τροφίμων και ποτών να εξυπηρετούν τον καταναλωτή με τη χρήση δικών του επαναχρησιμοποιήσιμων συσκευασιών, εφόσον το ζητήσει, αβ) να διαθέτουν σε χαμηλότερη τιμή τα μη συσκευασμένα τρόφιμα και ποτά, όταν πωλούνται σε επαναχρησιμοποιήσιμη συσκευασία του καταναλωτή, και αγ) να αναγράφουν στις πινακίδες, τους τιμοκαταλόγους ή να ενημερώνουν με οποιονδήποτε τρόπο για την τιμή πώλησης των άνω προϊόντων που διατίθενται χωρίς συσκευασία.

β) Η επιχείρηση μπορεί να αρνηθεί να εξυπηρετήσει τον καταναλωτή, στην περίπτωση που η επαναχρησιμοποιήσιμη συσκευασία του είναι προδήλως ακατάλληλη προς τη

συγκεκριμένη χρήση. Για τις διαδικασίες και τους όρους διασφάλισης της υγιεινής και της ασφάλειας των προσφερόμενων τροφίμων και ποτών, κατά τη διάθεσή τους σε επαναχρησιμοποιήσιμη συσκευασία του καταναλωτή και για τις προδιαγραφές καταλληλότητας των επαναχρησιμοποιήσιμων συσκευασιών και κάθε σχετικό ζήτημα για την εφαρμογή της παρούσας εφαρμόζεται η κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Υγείας, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, που εκδίδεται κατ' εφαρμογή της παρ. 11 του άρθρου 19 του ν. 4736/2020 (Α' 200).

8. Η χρηματική εισφορά της περ. β' της παρ. 3 του άρθρου 4B που καταβάλλουν οι παραγωγοί συσκευασίας για τη συμμετοχή τους σε ΣΣΕΔ προσδιορίζεται χωριστά για κάθε υλικό συσκευασίας και διαμορφώνεται για την επίτευξη των σκοπών του άρθρου 1 και την παροχή κινήτρων για την ελαχιστοποίηση της περιβαλλοντικής επίπτωσης της συσκευασίας, βάσει των ακόλουθων τουλάχιστον κριτηρίων: α) της επαναχρησιμοποίησης, β) της ανακυκλωσιμότητας, γ) της περιεκτικότητας των συσκευασιών σε ανακυκλωμένη πρώτη ύλη και δ) της παρουσίας επικίνδυνων ουσιών.

9. Με απόφαση του Ε.Ο.ΑΝ., η οποία εκδίδεται εντός έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, καθορίζονται οι επιμέρους κατηγορίες υλικών και το ποσοστό των χρηματικών εισφορών ανά επιμέρους κατηγορία. Με την ίδια απόφαση διαμορφώνονται τα ποσά των ανταποδοτικών τελών των ΑΣΕΔ με σκοπό την παροχή κινήτρων για την ελαχιστοποίηση της περιβαλλοντικής επίπτωσης της συσκευασίας, βάσει κλίμακας που λαμβάνει υπόψη κατ' ελάχιστον τα κριτήρια της παρ. 8.

10. Οι φορείς ΣΣΕΔ συσκευασιών, οι οποίοι έχουν λάβει έγκριση ή ανανέωση έγκρισης οργάνωσης και λειτουργίας ΣΣΕΔ ή έχουν υποβάλει αντίστοιχο αίτημα στον Ε.Ο.ΑΝ., οφείλουν, εντός έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, να υποβάλουν στον Ε.Ο.ΑΝ. τον προσδιορισμό χρηματικών εισφορών, σύμφωνα με τις παρ. 8 και 9.

11. Για τις πλαστικές συσκευασίες οι επιμέρους κατηγορίες υλικών και τα ελάχιστα ποσοστά διαφοροποίησης καθορίζονται στο Παράρτημα ΙΙ, το οποίο δύναται να τροποποιείται με την απόφαση της παρ. 9. Οι φορείς ΣΣΕΔ συσκευασιών, οι οποίοι έχουν λάβει έγκριση ή ανανέωση έγκρισης οργάνωσης και λειτουργίας ΣΕΔ ή έχουν υποβάλει αντίστοιχο αίτημα στον Ε.Ο.Α.Ν., οφείλουν, εντός έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, να υποβάλουν στον Ε.Ο.Α.Ν. τον προσδιορισμό χρηματικών εισφορών, σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙ.

12. Για τις επαναχρησιμοποιήσιμες συσκευασίες καταβάλλεται χρηματική εισφορά μόνο την πρώτη φορά που διατίθενται στην αγορά.».

Άρθρο 61

**Πρόληψη - Χρήση δευτερογενών πρώτων υλών στην παραγωγή συσκευασίας –
Προσθήκη άρθρου 6B στο ν. 2939/2001
(Άρθρο 1 παρ. 3 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/852)**

Προστίθεται άρθρο 6B στο ν. 2939/2001 , το οποίο έχει ως εξής:

«Άρθρο 6B

Πρόληψη - Χρήση δευτερογενών πρώτων υλών στην παραγωγή συσκευασίας

1. Από την 1η Ιανουαρίου 2025 οι πλαστικές σακούλες μεταφοράς, με εξαίρεση τις πολύ λεπτές σακούλες μεταφοράς και τις βιοαποδομήσιμες ή βιοαποικοδομήσιμες/λιπασματοποιήσιμες πλαστικές σακούλες μεταφοράς περιέχουν τουλάχιστον τριάντα τοις εκατό (30%) ανακυκλωμένο πλαστικό. Το παραπάνω ποσοστό εφαρμόζεται και για κάθε παραγωγό μεμονωμένα, υπολογιζόμενο ως μέσος όρος για όλες τις πλαστικές σακούλες που διαθέτει στην αγορά.
2. Τα προϊόντα της παρ. 1 που διατίθενται στην αγορά φέρουν υποχρεωτικά εμφανή, ευανάγνωστη και ανεξίτηλη σήμανση επί των ίδιων των προϊόντων, σύμφωνα με τους κανόνες που ορίζονται στο πρότυπο ΕΛΟΤ EN ISO 14021 ή με ισοδύναμους κανόνες. Οι προδιαγραφές για την εν λόγω σήμανση καθορίζονται με την απόφαση της παρ. 5 του άρθρου 19 του ν. 4736/2020 (Α' 200).
3. Για τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της παρ. 1, οι παραγωγοί των προϊόντων της παρ. 1, και τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που εκτελούν εργασίες ανακύκλωσης, υποχρεούνται να συμμορφώνονται με κατάλληλο σύστημα διασφάλισης ποιότητας των διεργασιών ανακύκλωσης και ιχνηλασιμότητας των ανακυκλωμένων πλαστικών, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) υπ' αρ. 282/2008 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και το πρότυπο ΕΛΟΤ EN 15343, οι προδιαγραφές του οποίου καθορίζονται με την απόφαση της παρ. 4 του άρθρου 19 του ν. 4736/2020 (Α' 200).
4. Από την 1η Ιανουαρίου 2023 οι φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, απαγορεύεται να προμηθεύονται με οποιονδήποτε τρόπο πλαστικές σακούλες, με εξαίρεση τις πολύ λεπτές πλαστικές σακούλες μεταφοράς και τις βιοαποδομήσιμες ή βιοαποικοδομήσιμες/λιπασματοποιήσιμες πλαστικές σακούλες μεταφοράς που δεν περιέχουν τουλάχιστον τριάντα τοις εκατό (30%) ανακυκλωμένο πλαστικό. Η απαγόρευση της παρούσας δεν καταλαμβάνει τις δημόσιες συμβάσεις των οποίων η διαδικασία ανάθεσης έχει εκκινήσει πριν την 1η Ιανουαρίου 2023.

Άρθρο 62

Ποσοτικοί στόχοι για την ανακύκλωση των απόβλητων συσκευασιών και την επαναχρησιμοποίηση - Τροποποίηση του άρθρου 10 του ν. 2939/2001 (Άρθρο 1 παρ. 5 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/852)

Οι παρ. 1 και 5 του άρθρου 10 του ν. 2939/2001 αντικαθίστανται και προστίθενται παρ. 6 έως 8 και το άρθρο διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 10

Ποσοτικοί στόχοι για την ανακύκλωση των απόβλητων συσκευασιών και την επαναχρησιμοποίηση

1. Τίθενται οι ακόλουθοι ποσοτικοί στόχοι ανακύκλωσης:

- α) το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025, ανακυκλώνεται τουλάχιστον το εξήντα πέντε τοις εκατό (65 %) κατά βάρος του συνόλου των αποβλήτων συσκευασίας,
- β) το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025 καλύπτονται οι κάτωθι ελάχιστοι στόχοι κατά βάρος για ανακύκλωση στα ακόλουθα υλικά που περιέχονται στα απόβλητα συσκευασίας:

- βα) το πενήντα τοις εκατό (50 %) των πλαστικών,
- ββ) το είκοσι πέντε τοις εκατό (25 %) του ξύλου,
- βγ) το εβδομήντα τοις εκατό (70 %) των σιδηρούχων μετάλλων·
- βδ) το πενήντα τοις εκατό (50 %) του αλουμινίου·
- βε) το εβδομήντα τοις εκατό (70 %) του γυαλιού·
- βστ) το εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75 %) του χαρτιού και χαρτονιού,
- γ) το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2030, πρέπει να ανακυκλώνεται τουλάχιστον το εβδομήντα τοις εκατό (70%) κατά βάρος του συνόλου των αποβλήτων συσκευασίας,
- δ) το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2030, πρέπει να καλυφθούν οι κάτωθι ελάχιστοι στόχοι κατά βάρος για ανακύκλωση όσον αφορά τα ακόλουθα συγκεκριμένα υλικά που περιέχονται στα απόβλητα συσκευασίας:
 - δα) το πενήντα πέντε τοις εκατό (55 %) των πλαστικών,
 - δβ) το τριάντα τοις εκατό (30 %) του ξύλου,
 - δγ) το ογδόντα τοις εκατό (80 %) των σιδηρούχων μετάλλων,
 - δδ) το εξήντα τοις εκατό (60 %) του αλουμινίου,
 - δε) το εβδομήντα πέντε (75 %) του γυαλιού,
 - δστ) το ογδόντα πέντε τοις εκατό (85 %) του χαρτιού και χαρτονιού.

2. Ο Ε.Ο.ΑΝ. παρακολουθεί την πορεία υλοποίησης των στόχων ανακύκλωσης των αποβλήτων συσκευασιών και θέτει τους κατάλληλους όρους και προϋποθέσεις κατά την έγκριση, τροποποίηση ή ανανέωση των επιχειρησιακών σχεδίων των ΣΕΔ. Για το σκοπό αυτόν ο Ε.Ο.ΑΝ. εισηγείται στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας τη λήψη των αναγκαίων μέτρων στο πλαίσιο εφαρμογής του σχετικού προγράμματος, σύμφωνα με το άρθρο 5. Αν δεν έχει καταρτισθεί το πρόγραμμα αυτό, ο Ε.Ο.ΑΝ. εισηγείται στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σύμφωνα με τις γενικές αρχές εναλλακτικής διαχείρισης που προβλέπονται στο άρθρο 4.

3. Τα απόβλητα συσκευασιών που εξάγονται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) 1013/2006 υπολογίζονται για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων και στόχων της παραγράφου 1. Στην περίπτωση μεταφοράς των αποβλήτων συσκευασιών εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης ο εξαγωγέας πρέπει να αποδεικνύει ότι η ανακύκλωση πραγματοποιήθηκε υπό συνθήκες ισοδύναμες με εκείνες που ορίζει η εθνική και ενωσιακή νομοθεσία.

4. Τα μέτρα και οι στόχοι που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 δημοσιεύονται από τον Ε.Ο.ΑΝ. και αποτελούν αντικείμενο ενημερωτικής εκστρατείας προς το ευρύ κοινό και τους οικονομικούς παράγοντες σε συνδυασμό με το άρθρο 19.

5. Οι φορείς ΣΣΕΔ και ΑΣΕΔ αποβλήτων συσκευασίας υποχρεούνται στην επίτευξη κατ' ελάχιστον των ποσοτικών στόχων της παρ. 1, με αναγωγή στις ποσότητες συσκευασιών των παραγωγών που έχουν ενταχθεί σε αυτά. Ο Ε.Ο.ΑΝ., μπορεί να ορίζει υψηλότερους στόχους στην απόφαση έγκρισης, προκειμένου να διασφαλίζεται η επίτευξη του εθνικού στόχου.

6. Το αργότερο είκοσι τέσσερις (24) μήνες πριν από τη λήξη της αντίστοιχης προθεσμίας που ορίζεται στις περ. β' ή δ' της παρ. 1, το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας ενημερώνει την Επιτροπή για την πρόθεση να αναβάλει την αντίστοιχη προθεσμία και υποβάλλει σχέδιο εφαρμογής, μετά από εισήγηση του Ε.Ο.ΑΝ., σύμφωνα με το Παράρτημα IV της Οδηγίας (ΕΚ) 94/62 (L 365), το οποίο δύναται να συνδυάζεται με το σχέδιο εφαρμογής που υποβάλλεται σύμφωνα με την περ. β' της παρ. 3 του άρθρου 11 της Οδηγίας (ΕΚ) 2008/98.

7. Εφόσον η Επιτροπή ζητήσει να επανεξετασθεί το σχέδιο εφαρμογής που υποβάλλεται σύμφωνα με την παρ. 6, το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας υποβάλλει αναθεωρημένο σχέδιο, μετά από εισήγηση του Ε.Ο.ΑΝ., εντός τριών (3) μηνών από την παραλαβή του αιτήματος της Επιτροπής.

8. Οι στόχοι και τα μέτρα που αναφέρονται στις παρ. 1, 2 και 3 δημοσιεύονται από τον Ε.Ο.ΑΝ. στην ιστοσελίδα του και αποτελούν αντικείμενο ενημερωτικής εκστρατείας προς το ευρύ κοινό και τους οικονομικούς φορείς.».

Άρθρο 63

Κανόνες σχετικά με τον υπολογισμό της επίτευξης των στόχων – Προσθήκη άρθρου 10Α

στο ν. 2939/2001

(Άρθρο 1 παρ. 6α της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/852)

Προστίθεται άρθρο 10Α στο ν. 2939/2001, το οποίο έχει ως εξής:

«Άρθρο 10Α

Κανόνες σχετικά με τον υπολογισμό της επίτευξης των στόχων

1. Για να εκτιμηθεί ο βαθμός επίτευξης των στόχων της παρ. 1 του άρθρου 10, υπολογίζεται το βάρος των αποβλήτων συσκευασίας που παράγονται εντός της ελληνικής επικράτειας και ανακυκλώνονται σε ένα δεδομένο ημερολογιακό έτος, ως ακολούθως:

α) το βάρος των αποβλήτων που παράγονται εντός της ελληνικής επικράτειας θεωρείται ότι ισούται με το βάρος των συσκευασιών που διατίθεται στην ελληνική αγορά κατά τη διάρκεια του ίδιου έτους·

β) το βάρος των αποβλήτων συσκευασίας που ανακυκλώθηκαν υπολογίζεται ως το βάρος των συσκευασιών που έχουν καταστεί απόβλητα και που, αφού υποβλήθηκαν σε όλες τις αναγκαίες εργασίες ελέγχου και διαλογής και σε άλλες προπαρασκευαστικές εργασίες για την απομάκρυνση των αποβλήτων υλικών που δεν αποτελούν αντικείμενο της επακόλουθης επανεπεξεργασίας και για την εξασφάλιση υψηλής ποιότητας ανακύκλωσης, εισέρχονται σε εργασία ανακύκλωσης, μέσω της οποίας τα απόβλητα υλικά μετατρέπονται σε προϊόντα, υλικά ή ουσίες.

2. Για τους σκοπούς της περ. β' της παρ. 1, το βάρος των ανακυκλωμένων αποβλήτων συσκευασίας μετράται κατά την είσοδο των αποβλήτων στην εργασία ανακύκλωσης.

Κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο, το βάρος των ανακυκλωμένων αποβλήτων συσκευασίας μετράται στην έξοδο οποιωνδήποτε εργασιών διαλογής, υπό την προϋπόθεση ότι:

α) τα εν λόγω εξερχόμενα απόβλητα υποβάλλονται στη συνέχεια σε ανακύκλωση,

β) το βάρος των υλικών ή ουσιών που αφαιρούνται μέσω περαιτέρω εργασιών, οι οποίες προηγούνται της εργασίας ανακύκλωσης και δεν ανακυκλώνονται στη συνέχεια, δεν περιλαμβάνεται στο βάρος των αποβλήτων που αναφέρονται ως ανακυκλωμένα.

3. Ο Ε.Ο.ΑΝ. θεσπίζει σύστημα ποιοτικού ελέγχου και ιχνηλασιμότητας των αποβλήτων συσκευασίας για να εξασφαλισθεί ότι τηρούνται οι όροι που προβλέπονται στην περ. β' της παρ. 1 και στις περ. α' και β' της παρ. 2. Για να εξασφαλιστεί η αξιοπιστία και η ακρίβεια των στοιχείων που συλλέγονται σχετικά με τα ανακυκλωμένα απόβλητα συσκευασίας, το σύστημα μπορεί να αποτελείται από ηλεκτρονικά μητρώα που δημιουργούνται σύμφωνα με το άρθρο 42 του ν. 4042/2012 ή άλλα αντίστοιχα μητρώα, από τεχνικές προδιαγραφές για τις απαιτήσεις ποιότητας των αποβλήτων μετά τη διαλογή ή από τα μέσα ποσοστά απωλειών για τα απόβλητα που έχουν υποβληθεί σε διαλογή για διάφορα είδη αποβλήτων και πρακτικές διαχείρισης αποβλήτων, αντιστοίχως. Τα μέσα ποσοστά απωλειών χρησιμοποιούνται μόνο σε περιπτώσεις στις οποίες δεν είναι δυνατόν να εξασφαλιστούν με άλλον τρόπο αξιόπιστα στοιχεία και υπολογίζονται βάσει των κανόνων υπολογισμού που καθορίζονται στην κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται δυνάμει της παρ. 9 του άρθρου 11α της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ και της εκτελεστικής απόφασης ΕΕ 2019/1004.

4. Προκειμένου να υπολογισθεί, αν έχουν επιτευχθεί οι στόχοι που ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 10, η ποσότητα βιοαποδομήσιμων αποβλήτων συσκευασίας που υφίσταται αναερόβια ή αερόβια επεξεργασία λογίζεται ως ανακυκλωμένη όταν η εν λόγω επεξεργασία παράγει λίπασμα, χώνευμα ή άλλο υλικό με παρεμφερή ποσότητα ανακυκλωμένου περιεχομένου σε σχέση με την εισροή, το οποίο πρόκειται να χρησιμοποιηθεί ως ανακυκλωμένο προϊόν, υλικό ή ουσία. Όταν το προϊόν χρησιμοποιείται στο έδαφος, αυτό υπολογίζεται ως ανακυκλωμένο μόνο αν αυτή η χρήση αποφέρει όφελος για τη γεωργία ή οικολογική βελτίωση.

5. Η ποσότητα υλικών αποβλήτων συσκευασίας που παύουν να είναι απόβλητα ως αποτέλεσμα προπαρασκευαστικής εργασίας πριν υποβληθούν σε επανεπεξεργασία, λογίζεται ως ανακυκλωμένη ποσότητα, υπό την προϋπόθεση ότι τα υλικά αυτά προορίζονται να μετατραπούν με επακόλουθη επανεπεξεργασία σε προϊόντα, υλικά ή ουσίες που χρησιμοποιούνται είτε για τον αρχικό είτε για άλλον σκοπό. Κατ' εξαίρεση, τα υλικά από αποχαρκτηρισμένα απόβλητα που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν ως καύσιμα ή ως άλλο μέσο παραγωγής ενέργειας ή για αποτέφρωση, για επίχωση ή για διάθεση σε χώρο υγειονομικής ταφής, δεν λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό της επίτευξης των στόχων ανακύκλωσης.

6. Για να κριθεί κατά πόσον έχουν επιτευχθεί οι στόχοι που προβλέπονται στην παρ. 1 του άρθρου 10 λαμβάνεται υπόψη η ανακύκλωση των μετάλλων που διαχωρίζονται μετά την αποτέφρωση αποβλήτων κατ' αναλογία του μεριδίου των αποβλήτων συσκευασίας που αποτεφρώνονται, με την προϋπόθεση ότι τα ανακυκλωμένα μέταλλα πληρούν συγκεκριμένα ποιοτικά κριτήρια, τα οποία προσδιορίζονται στην εκτελεστική πράξη που εκδίδεται δυνάμει της παρ. 9 του άρθρου 11α της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ και της εκτελεστικής απόφασης ΕΕ 2019/1004.

7. Απόβλητα συσκευασίας που αποστέλλονται σε άλλο κράτος μέλος για ανακύκλωση, προσμετρώνται στην επίτευξη των στόχων που ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 10, εφόσον

η συλλογή των εν λόγω αποβλήτων συσκευασίας πραγματοποιήθηκε εντός της ελληνικής επικράτειας.

8. Τα απόβλητα συσκευασίας, των οποίων η συλλογή πραγματοποιήθηκε εντός της ελληνικής επικράτειας και τα οποία εξάγονται σε κράτος εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, προσμετρώνται στην επίτευξη των στόχων που καθορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 10, μόνο εάν τηρούνται οι απαιτήσεις της παρ. 3 και αν, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1013/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, ο εξαγωγέας μπορεί να αποδείξει ότι η μεταφορά των αποβλήτων συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις του εν λόγω κανονισμού και ότι η επεξεργασία των αποβλήτων συσκευασίας εκτός της Ένωσης διενεργείται υπό ισοδύναμες συνθήκες με αυτές που επιβάλλει η νομοθεσία της Ένωσης.

9. Για τον υπολογισμό, την επαλήθευση της επίτευξης των στόχων και την υποβολή των στοιχείων του παρόντος ως και τον μορφότυπο για την υποβολή στοιχείων εφαρμόζεται η εκτελεστική απόφαση 2005/270/ΕΚ της Επιτροπής (L 86/6).»

Άρθρο 64

Συστήματα επιστροφής, συλλογής και ανάκτησης – Προσθήκη άρθρου 10B στο ν. 2939/2001

(Άρθρο 1 παρ. 8 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/852)

Προστίθεται άρθρο 10B στο ν. 2939/2001 ως εξής:

«Άρθρο 10B

Συστήματα επιστροφής, συλλογής και ανάκτησης

1. Σκοπός του παρόντος είναι η επίτευξη μέσω της θέσπισης συστημάτων των ακόλουθων:

α) η επιστροφή και/ή η συλλογή χρησιμοποιημένων συσκευασιών και/ή αποβλήτων συσκευασίας από τον καταναλωτή, από άλλον τελικό χρήστη ή από το ρεύμα των αποβλήτων, προκειμένου αυτά να διοχετεύονται προς τις πλέον ενδεδειγμένες εναλλακτικές λύσεις διαχείρισης αποβλήτων,

β) η επαναχρησιμοποίηση ή η ανάκτηση, συμπεριλαμβανομένης της ανακύκλωσης, των συλλεγόμενων συσκευασιών και/ή αποβλήτων συσκευασίας και

γ) η προώθηση της ανακύκλωσης υψηλής ποιότητας των αποβλήτων συσκευασίας, συμπεριλαμβανομένων και των αποβλήτων σύνθετων συσκευασιών, μέσω της χωριστής συλλογής σε διακριτά ρεύματα για το χαρτί, τα μέταλλα, τα πλαστικά και το γυαλί σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 11 της οδηγίας 2008/98/ΕΚ.

2. α) Για την επίτευξη των σκοπών της περ. α' της παρ. 1, εφαρμόζονται συστήματα επιστροφής εγγύησης.

β) Στο πεδίο εφαρμογής του ενιαίου ΣΣΕΔ αποβλήτων συσκευασιών πανελλαδικής εμβέλειας, που προβλέπεται στο άρθρο 13 του ν. 4736/2020 (Α' 200) περιλαμβάνονται και προϊόντα συσκευασίας από αλουμίνιο έως και ενάμισι (1,5) λίτρο με στόχο την ανακύκλωση. Οι παραγωγοί των εν λόγω συσκευασιών υποχρεούνται να συμμετέχουν στο ανωτέρω ΣΣΕΔ.

γ) Υφιστάμενα κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος ή νέα εθελοντικά συστήματα επιστροφής εγγύησης που εφαρμόζονται για άλλες συσκευασίες, όπως για τις γυάλινες φιάλες, δηλώνονται υποχρεωτικά στον Ε.Ο.ΑΝ. από τους φορείς των συστημάτων, σύμφωνα με τη διαδικασία της παρ. 1 του άρθρου 5Α.

3.α) Οι ακόλουθοι φορείς υποχρεούνται να οργανώνουν τη χωριστή συλλογή των αποβλήτων συσκευασίας σε διακριτά ρεύματα σύμφωνα με τις απαιτήσεις της περ. γ' της παρ. 1, εντός των χώρων λειτουργίας τους. Ως φορέας λειτουργίας νοείται ο κάτοχος της αντίστοιχης άδειας λειτουργίας και ειδικότερα:

αα) Οι φορείς λειτουργίας των: κινηματογράφων, θεάτρων, συναυλιακών χώρων, αθλητικών εγκαταστάσεων, εμπορικών κέντρων, συνεδριακών κέντρων, κύριων ξενοδοχειακών καταλυμάτων, κατά την έννοια του άρθρου 1 του ν. 4276/2014 (Α' 155), εγκαταστάσεων εκπαίδευσης, πανεπιστημίων, νοσοκομείων και κλινικών, αεροδρομίων, λιμανιών, κεντρικών σιδηροδρομικών σταθμών, επιβατηγών – οχηματαγωγών πλοίων, καταστημάτων και υποκαταστημάτων τραπεζών,

αβ) τα καταστήματα μαζικής εστίασης παρασκευής και προσφοράς πλήρους γεύματος, κατά την έννοια της παρ. 5Δ του άρθρου 2 της υπ' αρ. 47829/23.6.2017 (Β' 2161) απόφασης του Υπουργού Υγείας, με δυνατότητα άνω των εκατό (100) εξυπηρετούμενων ατόμων, όπως αυτή υπολογίζεται στην ανωτέρω υγειονομική διάταξη και,

αγ) επιχειρήσεις που απασχολούν άνω των πενήντα (50) ατόμων.

β) Ειδικώς τα κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα κατά την έννοια του άρθρου 1 του ν. 4276/2014, που διαθέτουν τουλάχιστον διακόσιες (200) κλίνες διασφαλίζουν τη δυνατότητα χωριστής συλλογής αποβλήτων συσκευασιών τουλάχιστον για τις πλαστικές συσκευασίες, σε κάθε δωμάτιο.

γ) Οι φορείς της Γενικής Κυβέρνησης οργανώνουν τη χωριστή συλλογή των αποβλήτων συσκευασίας σε διακριτά ρεύματα σύμφωνα με τις απαιτήσεις της περ. γ' της παρ. 1, εντός των κτιρίων στα οποία στεγάζονται ή άλλων χώρων και εγκαταστάσεων για τα οποία φέρουν την ευθύνη λειτουργίας.

δ) Οι ΟΤΑ Α' βαθμού οργανώνουν τη χωριστή συλλογή των αποβλήτων συσκευασίας σε διακριτά ρεύματα σύμφωνα με τις απαιτήσεις της παρ. 1, σε αθλητικές εγκαταστάσεις, παιδικές χαρές, βρεφονηπιακούς σταθμούς και άλλες δημοτικές εγκαταστάσεις συνάθροισης κοινού. Η χωριστή συλλογή πραγματοποιείται σε περιέκτες κατάλληλου μεγέθους ανάλογα με την περίπτωση, όπως μικρούς κάδους ανακύκλωσης εσωτερικού και εξωτερικού χώρου και γωνιές ανακύκλωσης.

ε) Η χωριστή συλλογή των περ. α), β), γ) και δ) πραγματοποιείται με περιέκτες ή κάδους ή γωνιές ανακύκλωσης ή άλλα μέσα κατάλληλου μεγέθους, ανάλογα με τα χαρακτηριστικά του χώρου και την επισκεψιμότητά του και κατάλληλου χρωματισμού. Οι κοινόχρηστοι κάδοι ανακύκλωσης δεν καλύπτουν την ανωτέρω υποχρέωση.

στ) Οι φορείς των περ. α, β, γ και δ υποχρεούνται να εφαρμόσουν το αργότερο έως την 5η Ιανουαρίου 2022 τις ανωτέρω απαιτήσεις χωριστής συλλογής των αποβλήτων συσκευασιών. Εάν τα εν λόγω απόβλητα συσκευασιών κατατάσσονται στα αστικά απόβλητα κατά την έννοια του της παρ. 2β του άρθρου 11 του ν. 4042/2012, οι ΟΤΑ Α' βαθμού υποχρεούνται να εξασφαλίσουν διαθέσιμο δίκτυο χωριστής συλλογής των επιμέρους ρευμάτων αποβλήτων συσκευασίας, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις για την εναλλακτική διαχείριση των δημοτικών αποβλήτων συσκευασιών του άρθρου 8. Για τα μη αστικά απόβλητα, οι ανωτέρω υπόχρεοι φορείς αναλαμβάνουν τη χωριστή συλλογή των αποβλήτων συσκευασιών σε συνεργασία με τα ΣΕΔ αποβλήτων συσκευασιών.

4. Οι φορείς ΣΕΔ αποβλήτων συσκευασιών εντός έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος υποβάλλουν στον Ε.Ο.ΑΝ. τροποποιημένο επιχειρησιακό σχέδιο σε συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του παρόντος.

5. Η ανάκτηση αποβλήτων συσκευασίας από το ρεύμα των σύμμεικτων αστικών στερεών αποβλήτων, η οποία λαμβάνει χώρα στις Μονάδες Μηχανικής Διαλογής Αποβλήτων (ΜΕΑ) δηλώνεται με ευθύνη των φορέων λειτουργίας των ΜΕΑ στον Ε.Ο.ΑΝ.. Η μέθοδος προσδιορισμού των αποβλήτων συσκευασίας επί των ανακτημένων υλικών, ο τρόπος υποβολής και αξιολόγησης των στοιχείων και η συχνότητα υποβολής τους καθορίζονται με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του Ε.Ο.ΑΝ., η οποία εκδίδεται έως την 31η Ιανουαρίου 2021 και αναρτάται στον διαδικτυακό τόπο «ΔΙΑΥΓΕΙΑ»..».

Άρθρο 65

Έλεγχοι - Τροποποίηση των διαδικασιών των ελέγχων του Ε.Ο.ΑΝ.

Τροποποιείται η παρ. 7 του άρθρου 19Α του ν. 2939/2001, το οποίο διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 19Α

Έλεγχοι

1. Ο Ε.Ο.ΑΝ. οργανώνει και διενεργεί ελέγχους σχετικά με:

- α) την τήρηση και εφαρμογή των προγραμμάτων εναλλακτικής διαχείρισης (άρθρα 5 και 15),
- β) τη λειτουργία των ΑΣΕΔ και ΣΣΕΔ στο σύνολό τους, την τήρηση και εφαρμογή του εγκεκριμένου επιχειρησιακού σχεδίου, τα τεχνικά και οικονομικά στοιχεία και την αξιοπιστία των παρεχόμενων από τους φορείς ΑΣΕΔ και ΣΣΕΔ δεδομένων,
- γ) την τήρηση της υποχρέωσης των παραγωγών συσκευασιών ή των παραγωγών/διαχειριστών άλλων προϊόντων για την οργάνωση και λειτουργία ΑΣΕΔ ή την ένταξη τους σε ΣΣΕΔ,
- δ) τις πληροφορίες που παρέχονται στον Ε.Ο.ΑΝ. από τους υπόχρεους παραγωγούς, σχετικά με τις διακινούμενες στην ελληνική αγορά ποσότητες συσκευασιών και άλλων προϊόντων,
- ε) τη νόμιμη διακίνηση των συσκευασιών και άλλων προϊόντων,
- στ) τη νόμιμη διακίνηση των αποβλήτων συσκευασιών και άλλων προϊόντων,
- ζ) τη νόμιμη χρήση της σήμανσης,
- η) την τήρηση από τους φορείς διαχείρισης αποβλήτων των προϋποθέσεων, όρων και υποχρεώσεων τους για την εναλλακτική διαχείριση, που απορρέουν από το νόμο ή από σύμβαση με ΣΣΕΔ συσκευασιών και άλλων προϊόντων,
- θ) την τήρηση από τους ΟΤΑ των όρων και υποχρεώσεων που ορίζονται στον παρόντα και
- ι) την τήρηση κάθε άλλης υποχρέωσης που απορρέει από τον παρόντα.

2. Οι έλεγχοι διακρίνονται σε τακτικούς και έκτακτους. Οι τακτικοί έλεγχοι διενεργούνται με βάση ετήσιο πρόγραμμα ελέγχων που εκπονείται από τον Ε.Ο.ΑΝ.. Έκτακτοι έλεγχοι διενεργούνται οποτεδήποτε, αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν καταγγελίας.

3. Ο Ε.Ο.ΑΝ., κατά τη διενέργεια μέρους ή του συνόλου των ελέγχων, επιτρέπεται να υποβοηθείται από νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου ή φυσικά πρόσωπα που διαθέτουν τα απαιτούμενα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα και τα οποία θα συνάπτουν σχετική σύμβαση με τον Ε.Ο.ΑΝ.

4. Κατά τη διενέργεια των ελέγχων ο Ε.Ο.ΑΝ. μπορεί να ζητά τη συνδρομή του Σώματος Επιθεωρητών Περιβάλλοντος, των αρμόδιων για την περιβαλλοντική αδειοδότηση της εγκατάστασης αρχών, των περιβαλλοντικών ελεγκτών του άρθρου 20 του ν. 4014/2011 των διωκτικών οικονομικών αρχών της χώρας, της Ειδικής Γραμματείας Σ.Δ.Ο.Ε., της ΕΛΤΕ, των ελεγκτικών υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης και των Διευθύνσεων Ανάπτυξης των περιφερειακών ενοτήτων της χώρας, καθώς και κάθε άλλης δημόσιας αρχής. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού μπορεί να καθορίζεται ο τρόπος συνδρομής των ανωτέρω αρχών στον ελεγκτικό ρόλο του Ε.Ο.ΑΝ..

5. Οι δημόσιες υπηρεσίες, οι υπηρεσίες της τοπικής αυτοδιοίκησης όλων των βαθμών και κάθε διοικητική αρχή υποχρεούνται να παρέχουν κάθε αιτούμενη από τον Ε.Ο.ΑΝ. συνδρομή για την εκτέλεση των ελέγχων.

6. Οι ελεγχόμενοι από τον Ε.Ο.ΑΝ. είναι υποχρεωμένοι να παρέχουν κάθε δυνατή διευκόλυνση για την ομαλή και απρόσκοπτη διεξαγωγή των ελέγχων. Στις διευκολύνσεις αυτές περιλαμβάνονται ιδίως η ελεύθερη πρόσβαση στους χώρους, η παροχή αδαπάνως κάθε στοιχείου ή πληροφορίας που θα ζητηθεί, καθώς και η διευκόλυνση δειγματοληψιών. Σε περίπτωση άρνησης ελέγχου ο Ε.Ο.ΑΝ. ζητά την εισαγγελική εντολή για τη συνδρομή αστυνομικής αρχής.

7. Ύστερα από κάθε έλεγχο συντάσσεται έκθεση, στην οποία καταγράφονται ο σκοπός και τα ευρήματα του ελέγχου και οι παραβάσεις που διαπιστώθηκαν. Αν διαπιστωθούν παραβάσεις, η έκθεση ελέγχου ή και η έκθεση διαπίστωσης παράβασης κοινοποιούνται στον ελεγχόμενο, ο οποίος καλείται να υποβάλει εγγράφως τις απόψεις του μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την κοινοποίηση. Μετά την πάροδο της προθεσμίας αυτής και την εξέταση των κατατεθειμένων απόψεων, συντάσσεται το τελικό κείμενο της έκθεσης ελέγχου, στο οποίο έχουν συμπεριληφθεί οι απόψεις του ελεγχόμενου και η σχετική αξιολόγησή τους. Παραβάσεις που συνίστανται στη μη τήρηση των χρονικών προθεσμιών που καθορίζει ο νόμος και οι κατ' εξουσιοδότηση αυτού κανονιστικές πράξεις, δεν απαιτούν τη διενέργεια ελέγχου και για αυτές συντάσσεται έκθεση διαπίστωσης παράβασης από την καθ' ύλην αρμόδια Διεύθυνση του Ε.Ο.ΑΝ.

Άρθρο 66

Διοικητικές Κυρώσεις – Τροποποίηση του άρθρου 20Α του ν. 2939/2001

Τροποποιείται η παρ. 7 του άρθρου 20Α του ν. 2939/2001 , μετά την παρ. 12 προστίθενται παρ. 12 α έως 12 η και το άρθρο διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 20Α

Διοικητικές Κυρώσεις

1. Στον παραγωγό συσκευασιών και στον παραγωγό ή διαχειριστή άλλων προϊόντων που παραβαίνει την παράγραφο 2 του άρθρου 4Β επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ίσο με το

διπλάσιο των χρηματικών εισφορών που είχε την υποχρέωση να καταβάλει σε ΣΣΕΔ κατά το χρονικό διάστημα που είχε διαρκέσει η παράβαση.

2. Στον παραγωγό συσκευασιών και στον παραγωγό ή διαχειριστή άλλων προϊόντων που παραβαίνει την παράγραφο 11 του άρθρου 4B επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο από εκατό (100) έως πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ.

3. Στο διακινητή συσκευασμένων προϊόντων που παραβαίνει την παράγραφο 1 του άρθρου 12 και στον διακινητή άλλων προϊόντων που παραβαίνει την παράγραφο 1 του άρθρου 16 επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο από πεντακόσια (500) έως πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ.

4. Στον παραγωγό συσκευασιών και στον παραγωγό άλλων προϊόντων που παραβαίνει την υποχρέωση της παρ. 14 του άρθρου 4B επιβάλλεται πρόστιμο από εκατό (100) έως πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ.

5. Στους φορείς ΑΣΕΔ και ΣΣΕΔ που παραβαίνουν τις παραγράφους 1, 2, 6, και 8 έως 14 του άρθρου 4Α ή όρο που έχει τεθεί στην απόφαση έγκρισης ή ανανέωσης ΑΣΕΔ ή ΣΣΕΔ, επιβάλλεται, πρόστιμο από πεντακόσια (500) έως εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ, ανάλογα με τη σοβαρότητα της παράβασης, την υποτροπή και το βαθμό υπαιτιότητας του φορέα.

6. Στους φορείς ΑΣΕΔ και ΣΣΕΔ που δεν εξοφλούν το τιμολόγιο προς τον Ε.Ο.ΑΝ., μέσα σε δύο (2) μήνες από την ημερομηνία έκδοσής του, επιβάλλεται προσαύξηση 10% επί του οφειλόμενου ποσού.

7. Για τους φορείς ΑΣΕΔ ή ΣΣΕΔ, οι οποίοι έχουν συμπληρώσει δύο (2) πλήρη έτη λειτουργίας και δεν έχουν επιτύχει τους ποσοτικούς στόχους που είχαν την υποχρέωση να επιτύχουν κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος, επιβάλλονται διοικητικά πρόστιμα από δέκα χιλιάδες (10.000) έως πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ, με κριτήρια ιδίως την απόκλιση από τους τιθέμενους στόχους και το ύψος των χρηματικών εισφορών του έτους αναφοράς. Στους φορείς ΑΣΕΔ μπορεί επιπλέον να επιβληθεί η υποχρέωση να ενταχθούν σε ΣΣΕΔ, μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών. Αν η προθεσμία παρέλθει άπρακτη, ο Ε.Ο.ΑΝ. μπορεί να ανακαλέσει την έγκριση λειτουργίας του ΑΣΕΔ.

8. Για τους ΟΤΑ Α βαθμού που παραβαίνουν τις υποχρεώσεις των παραγράφων 1 και 4 του άρθρου 8 επιβάλλεται πρόστιμο από χίλια (1000) έως εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζεται η μέθοδος επιμέτρησης του επιβαλλόμενου προστίμου λαμβάνοντας υπόψη τα κριτήρια της παραγράφου 13, καθώς και άλλα σχετικά κριτήρια και ιδίως δημογραφικά, γεωμορφολογικά, διοικητικά, οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά.

9. Στον παραγωγό συσκευασιών και στον παραγωγό ή διαχειριστή άλλων προϊόντων που, από πρόθεση, δεν δηλώνει προς το ΣΣΕΔ και τον Ε.Ο.ΑΝ. τις πραγματικές ποσότητες συσκευασιών ή άλλων προϊόντων επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο από πεντακόσια (500) έως ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ.

10. Στον παραγωγό συσκευασιών και στον παραγωγό ή διαχειριστή άλλων προϊόντων, στο διακινητή συσκευασιών ή στον διακινητή άλλων προϊόντων, καθώς και στο φορέα ΑΣΕΔ ή ΣΣΕΔ που παρεμποδίζει ή με οποιονδήποτε τρόπο αποφεύγει τη διενέργεια ελέγχων που αποφασίστηκαν από τον Ε.Ο.ΑΝ., σύμφωνα με το άρθρο 19Α, επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο από πεντακόσια (500) έως ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ.

11. Στους φορείς διαχείρισης αποβλήτων, σύμφωνα με το άρθρο 11 του ν. 4042/2012, που δεν τηρούν τους όρους και υποχρεώσεις για την εναλλακτική διαχείριση, επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο από πεντακόσια (500) έως πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ.

12. Στον έμπορο που παραβαίνει τις υποχρεώσεις του που προβλέπονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 6α επιβάλλεται πρόστιμο από διακόσια (200) μέχρι πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ.

12α. Στον παραγωγό συσκευασιών που δεν συμμορφώνεται με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 5Α επιβάλλεται πρόστιμο από πεντακόσια (500) έως εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ, ανάλογα με τη σοβαρότητα της παράβασης, την υποτροπή και το βαθμό υπαιτιότητας του παραγωγού.

12β. Στις επιχειρήσεις της παρ. 7 του άρθρου 5Α που δεν συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις της παρ. 7 του άρθρου 5Α, επιβάλλεται πρόστιμο ύψους χιλίων (1000) ευρώ ανά παράβαση. Σε περίπτωση υποτροπής εντός τριετίας, τα ποσά των ανωτέρω επιβαλλόμενων προστίμων διπλασιάζονται. Σε περίπτωση επανειλημμένης υποτροπής εντός του ίδιου χρονικού διαστήματος τα ποσά των προστίμων τριπλασιάζονται.

12γ. Στον παραγωγό συσκευασιών που παραβιάζει τις υποχρεώσεις της παρ. 2 του άρθρου 10Β, επιβάλλεται το πρόστιμο της παρ. 1.

12δ. Στους παραγωγούς της παρ. 1 του άρθρου 6Β που παραβιάζουν τις υποχρεώσεις των παρ. 1, 2 και 3 του άρθρου 6Β, επιβάλλεται πρόστιμο ύψους ένα τοις εκατό (1%) επί του ειδικού κύκλου εργασιών του προϊόντος που αφορά η παράβαση της τελευταίας χρήσης της επιχείρησης, με βάση τον κύκλο εργασιών της τελευταίας υποβληθείσας δήλωσης φορολογίας εισοδήματος.

12ε. Στις επιχειρήσεις των περ. α' και β' της παρ. 3 του άρθρου 10Β που δεν συμμορφώνονται με τις ρυθμίσεις, επιβάλλεται πρόστιμο ύψους χιλίων (1000) ευρώ ανά παράβαση. Σε περίπτωση υποτροπής για τις ως άνω παραβάσεις εντός τριετίας, τα ποσά των ανωτέρω επιβαλλόμενων προστίμων διπλασιάζονται. Σε περίπτωση επανειλημμένης υποτροπής εντός του ίδιου χρονικού διαστήματος τα ποσά των προστίμων τριπλασιάζονται.

12στ. Για τους φορείς ΣΕΔ που δεν συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις παρ. 8, 9, 10 και 11 του άρθρου 5Α επιβάλλεται πρόστιμο από πεντακόσια (500) έως εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ, ανάλογα με τη σοβαρότητα της παράβασης, την υποτροπή και το βαθμό υπαιτιότητας του φορέα.

12ζ. Για τους φορείς ΣΕΔ που δεν συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την παρ. 4 του άρθρου 10Β επιβάλλεται πρόστιμο από πεντακόσια (500) έως εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ, ανάλογα με τη σοβαρότητα της παράβασης, την υποτροπή και το βαθμό υπαιτιότητας του φορέα.

12η. Για τους ΟΤΑ Α' βαθμού που παραβιάζουν τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την παρ. 3 του άρθρου 10Β επιβάλλεται πρόστιμο ύψους επτάμισι (7,5) ευρώ ανά τόνο σύμμεικτων συλλεχθέντων αποβλήτων.

13. Οι κυρώσεις επιβάλλονται με απόφαση του Ε.Ο.ΑΝ., ύστερα από κλήση του καθ' ου να εκθέσει τις απόψεις του μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών. Αν η παράβαση βεβαιώθηκε στα πλαίσια ελέγχου, σύμφωνα με το άρθρο 19Α, η σχετική έκθεση κοινοποιείται στον ελεγχόμενο μαζί με την κλήση του σε απολογία. Για την επιμέτρηση της

κύρωσης λαμβάνονται υπόψη κυρίως η σοβαρότητα της παράβασης, η συμμόρφωση ή μη στις υποδείξεις των αρμόδιων οργάνων μετά τη διαπίστωση της παράβασης, οι παρόμοιες παραβάσεις στο παρελθόν και ο βαθμός υπαιτιότητας, το όφελος που έχει αποκομίσει ο παραβάτης από την παράβαση και τα οικονομικά του μεγέθη. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 8, με απόφαση του Δ.Σ. του Ε.Ο.ΑΝ., που αναρτάται στο διαδικτυακό τόπο που τηρεί ο Ε.Ο.ΑΝ., μπορεί να καθορίζονται αναλυτικές μεθοδολογίες προσδιορισμού των διοικητικών κυρώσεων ανά διαφορετική κατηγορία παραβάτη του ν. 2939/2001 και ανά είδος παράβασης, με βάση κατ' ελάχιστο τα προαναφερόμενα κριτήρια.

14. Τα πρόστιμα που επιβάλλονται σύμφωνα με τον παρόντα, βεβαιώνονται από τον Ε.Ο.ΑΝ., εισπράττονται σύμφωνα με τις διατάξεις του ΚΕΔΕ και αποδίδονται στον Ε.Ο.ΑΝ.. [Ειδικά, στην περίπτωση μη καταβολής του περιβαλλοντικού τέλους του άρθρου 6Α το ποσό του τέλους που δεν καταβλήθηκε και του προστίμου βεβαιώνεται από τον Ε.Ο.ΑΝ. στη Δ.Ο.Υ. φορολογίας του υπόχρεου και εισπράττεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ)].

15. Αν διαπιστωθεί από την αξιολόγηση της ετήσιας έκθεσης της παραγράφου 11 του άρθρου 4Α ή ύστερα από διενέργεια ελέγχου του άρθρου 19Α ότι ο φορέας ΑΣΕΔ ή ΣΣΕΔ παρουσιάζει ουσιαστική απόκλιση από το επιχειρησιακό σχέδιο και τους όρους έγκρισής του, ο Ε.Ο.ΑΝ. θέτει ειδικούς όρους με προθεσμία συμμόρφωσης και αν επί δύο (2) φορές το ΑΣΕΔ ή ΣΣΕΔ δεν συμμορφώνεται, ο Ε.Ο.ΑΝ. αφαιρεί την έγκριση οργάνωσης και λειτουργίας του ΑΣΕΔ ή ΣΣΕΔ.».

Άρθρο 67

Υποχρεώσεις διακινητών συσκευασίας - Τροποποίηση του άρθρου 12 του ν. 2939/2001

Τροποποιείται ο τίτλος του άρθρου 12 του ν. 2939/2001, καταργούνται οι παρ. 2 και 3, η παρ. 1 παύει να αριθμείται και το άρθρο διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 12

Υποχρεώσεις διακινητών συσκευασίας

Οι διακινητές συσκευασμένων προϊόντων απαγορεύεται να διακινούν προϊόντα των οποίων οι παραγωγοί δεν έχουν εκπληρώσει τις υποχρεώσεις των παρ. 2 και 11 του άρθρου 4Β.».

Άρθρο 68

Τροποποίηση του παραρτήματος του ν. 2939/2001

1. Τροποποιείται και αριθμείται ως παράρτημα Ι το παράρτημα του ν. 2939/2001 ως εξής:

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Περιεχόμενο φακέλων για την έγκριση

συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης συσκευασιών

Περιεχόμενο φακέλου για την αρχική έγκριση ΣΕΔ

Α. ΑΤΟΜΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ (ΑΣΕΔ)

1. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΡΕΑ ΑΣΕΔ

- α) νομιμοποιητικά έγγραφα του φορέα ΑΣΕΔ [ΦΕΚ σύστασης/καταστατικό του νομικού προσώπου που οργανώνει το ΑΣΕΔ],
- β) στοιχεία που τεκμηριώνουν την οικονομική βιωσιμότητα του φορέα ΑΣΕΔ,
- γ) στοιχεία που τεκμηριώνουν ότι ο φορέας ΑΣΕΔ δεν τελεί σε πτώχευση, παύση εργασιών, αναγκαστική διαχείριση,
- δ) στοιχεία που τεκμηριώνουν ότι ο φορέας ΑΣΕΔ δεν έχει καταδικαστεί αμετάκλητα,
- ε) Αριθμός Μητρώου Παραγωγού, εφόσον υφίσταται ήδη τουλάχιστον ένα εγκεκριμένο ΣΣΕΔ που καλύπτει το πεδίο εφαρμογής του αιτούμενου ΑΣΕΔ *(αφορά τα προγράμματα διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού)*

2Α. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

(αφορά μόνο στην ανανέωση της έγκρισης οργάνωσης και λειτουργίας του ΣΕΔ)

Περιλαμβάνει συνοπτική και περιεκτική πληροφορία για την προηγούμενη περίοδο λειτουργίας του ΑΣΕΔ σχετικά με:

- α) την ανάπτυξη της εμβέλειας του ΑΣΕΔ σε γεωγραφικό και πληθυσμιακό επίπεδο,
- β) το είδος και τις ποσότητες των προϊόντων που διακίνησε στην ελληνική αγορά ο παραγωγός σε ετήσια βάση *(αφορά προγράμματα διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού προϊόντος)*,
- γ) το είδος και τις ποσότητες αποβλήτων που διαχειρίστηκε ο φορέας ΑΣΕΔ σε ετήσια βάση,
- δ) την επίδοση του ΑΣΕΔ σε σχέση με τους στόχους που όφειλε να επιτύχει, καθώς και τη συμβολή κάθε μίας από τις εφαρμοζόμενες μεθόδους εναλλακτικής διαχείρισης στην επίδοση αυτή ανά έτος,
- ε) την κατ' έτος ανάπτυξη της υποδομής και του εξοπλισμού,
- στ) τις συνεργασίες του φορέα ΑΣΕΔ με φορείς διαχείρισης αποβλήτων και με ΟΤΑ Α' βαθμού, όπου αυτό έχει εφαρμογή,
- ζ) τις δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης,
- η) τα οικονομικά στοιχεία του ΑΣΕΔ, ιδίως ως προς τις λειτουργικές και επενδυτικές δαπάνες, τις δαπάνες για ελέγχους και ενημέρωση – ευαισθητοποίηση σε ετήσια βάση, καθώς και τη διακύμανση του ύψους του εγγυοδοτικού αντιτίμου, όπως εφαρμόστηκε αυτό το μέτρο,
- θ) σε περίπτωση απόκλισης από τους όρους έγκρισης, αναφορά σημαντικών δυσκολιών, προβλημάτων, παρεκκλίσεων ή/και διορθωτικών ενεργειών που έλαβαν χώρα.

3. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΣΕΔ

3.1 Πεδίο εφαρμογής

Στο πλαίσιο των προγραμμάτων διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού, καταγράφονται αναλυτικά:

- α) τα προϊόντα που θα καλυφθούν από το ΑΣΕΔ ανά κατηγορία και/ή είδος, και/ή υλικό,
- β) εκτίμηση των ετήσιων ποσοτήτων προϊόντων που θα διαθέσει ο παραγωγός στην γεωγραφική εμβέλεια του ΑΣΕΔ κατά τη διάρκεια εφαρμογής του επιχειρησιακού του σχεδίου,

γ) εκτίμηση των ετήσιων ποσοτήτων αποβλήτων που θα προκύψουν από αυτές τις ποσότητες προϊόντων κατά τη διάρκεια εφαρμογής του επιχειρησιακού του σχεδίου.

Στο πλαίσιο των προγραμμάτων εναλλακτικής διαχείρισης ειδικών ρευμάτων αποβλήτων, καταγράφονται αναλυτικά:

- α) τα απόβλητα που θα καλυφθούν από το ΑΣΕΔ ανά κατηγορία και/ή είδος, και/ή υλικό,
- β) εκτίμηση των ποσοτήτων αποβλήτων που θα παραχθούν από τον παραγωγό αποβλήτων κατά τη διάρκεια εφαρμογής του επιχειρησιακού του σχεδίου.

3.2 Εμβέλεια

Γίνεται αναφορά:

- α) στο γεωγραφικό εύρος του ΑΣΕΔ και τον ρυθμό γεωγραφικής ανάπτυξής του, κατά τη διάρκεια εφαρμογής του επιχειρησιακού του σχεδίου,
- β) τις εξυπηρετούμενες ομάδες στόχους (καταναλωτές και/ή συγκεκριμένες κατηγορίες χρηστών) ανά κατηγορία και/ή είδος, και/ή υλικό αποβλήτου και σχετικά με αυτές ποσοτικά στοιχεία, ιδίως πλήθος και κατανομή.

3.3 Στόχοι

Αναφέρονται οι στόχοι του ΑΣΕΔ ανά έτος εφαρμογής με την απαιτούμενη κλιμάκωση, ώστε να καλύπτονται εμπρόθεσμα κατ' ελάχιστον οι στόχοι που τίθενται από το ισχύον νομοθετικό και/ή κανονιστικό πλαίσιο.

3.4 Μέθοδοι εναλλακτικής διαχείρισης

Γίνεται σαφής αναφορά στην/στις προτεινόμενη/-ες μέθοδο/-ους εναλλακτικής διαχείρισης ανά κατηγορία και/ή είδος και/ή υλικό αποβλήτου και ανά ομάδα στόχο.

Για κάθε προτεινόμενη μέθοδο εναλλακτικής διαχείρισης γίνεται αναφορά στις προβλεπόμενες εργασίες εναλλακτικής διαχείρισης, περιγράφεται η αναγκαία υποδομή ο εξοπλισμός και τα τεχνικά χαρακτηριστικά τους, οι εμπλεκόμενοι φορείς και ο ρόλος τους, καθώς και ο τρόπος εφαρμογής της μεθόδου.

Ειδικότερα για συστήματα επιστροφής, όπως τα συστήματα εγγυοδοσίας και για τη συλλογή, πρέπει να προσδιορίζονται η κατανομή των σημείων και/ή του εξοπλισμού συλλογής, η αναλογία τους ως προς τους εξυπηρετούμενους, καθώς και η απαιτούμενη συχνότητα συλλογής, ώστε να υπάρχει επαρκής εξυπηρέτηση του δικτύου στη γεωγραφική εμβέλεια του ΑΣΕΔ, καθώς και κάθε άλλη τεχνική λεπτομέρεια που απαιτείται για τη λειτουργία τους.

3.5 Αναμενόμενα αποτελέσματα

Με βάση την εκτίμηση των παραγόμενων αποβλήτων, το χρονοδιάγραμμα ανάπτυξης της εμβέλειας του ΑΣΕΔ, τις προτεινόμενες μεθόδους εναλλακτικής διαχείρισης και τους στόχους που δεσμεύεται να επιτύχει, ο φορέας ΑΣΕΔ προσδιορίζει κατ' έτος:

- α) τα αναμενόμενα ποσοτικά και ποσοστιαία στοιχεία επίδοσης σε σχέση με τους στόχους,
- β) τα ποσοτικά στοιχεία σχετικά με την απαιτούμενη υποδομή και τον εξοπλισμό,
- γ) το απαιτούμενο προσωπικό για την κάλυψη των αναγκών του ΑΣΕΔ,
- δ) τις απαιτούμενες συνεργασίες με άλλους φορείς (όπως φορείς διαχείρισης αποβλήτων, ΟΤΑ, άλλα ΣΕΔ) για την υλοποίηση των εργασιών εναλλακτικής διαχείρισης και τις προδιαγραφές συνεργασίας,
- ε) την αντιμετώπιση προβλημάτων, όπως η διάθεση υπολειμμάτων επεξεργασίας.

3.6 Παρακολούθηση και έλεγχοι

Αναφέρονται όλοι οι τρόποι παρακολούθησης και/ή ελέγχου που εφαρμόζει ο φορέας ΑΣΕΔ, προκειμένου να διασφαλίσει:

α) την ορθότητα των δηλούμενων ποσοτήτων προϊόντων που διακινεί ο παραγωγός στην γεωγραφική του εμβέλεια (αφορά προγράμματα διευρυμένης ευθύνης παραγωγού προϊόντων) ή την ορθότητα των δηλούμενων ποσοτήτων αποβλήτων που διαχειρίζεται ο φορέας ΑΣΕΔ (αφορά προγράμματα ευθύνης παραγωγού αποβλήτων),

β) την ορθή εκτέλεση των εργασιών εναλλακτικής διαχείρισης από όλους τους εμπλεκόμενους σε αυτές,

γ) την αξιόπιστη καταγραφή και επαλήθευση των στοιχείων και δεδομένων των σχετικών με τις ανακτώμενες ποσότητες αποβλήτων.

Σε περίπτωση που εφαρμόζεται σύστημα εγγυοδοσίας, προσδιορίζεται το ύψος του εγγυοδοτικού αντιτίμου και αιτιολογείται σχετικά.

3.7 Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση

Περιλαμβάνεται συνοπτική περιγραφή του προγράμματος ενημέρωσης - ευαισθητοποίησης που προτίθεται να εφαρμόσει ο φορέας ΑΣΕΔ, όπου γίνεται αναφορά στις επιμέρους δράσεις και ανά δράση ο σκοπός, το κοινό-στόχος και ενδεικτικός προϋπολογισμός.

3.8 Εκτιμώμενος προϋπολογισμός

Αυτός θα πρέπει κατ' ελάχιστον να περιλαμβάνει ανά έτος και για το σύνολο της εξαετίας αναλυτικά:

α) τις επενδυτικές δαπάνες που απαιτούνται ανά διαφορετική μέθοδο και εργασία εναλλακτικής διαχείρισης,

β) τις λειτουργικές δαπάνες που απαιτούνται ανά διαφορετική μέθοδο και εργασία εναλλακτικής διαχείρισης, όπως αμοιβές συνεργατών, αποζημιώσεις, παροχή οικονομικών κινήτρων,

γ) τις δαπάνες ενημέρωσης και επικοινωνίας,

δ) τις δαπάνες αυτοελέγχου, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών για ελέγχους του φορέα ΑΣΕΔ προς τρίτους,

ε) το κόστος διάθεσης καταλοίπων επεξεργασίας,

στ) λοιπές διοικητικές δαπάνες,

η) τα έσοδα από την πώληση ανακτώμενων υλικών.

3.9 Καινοτομία

Αναφέρονται τυχόν μελέτες που κρίνει ο φορέας ΑΣΕΔ ότι θα συμβάλλουν στην καλύτερη εφαρμογή των εργασιών εναλλακτικής διαχείρισης και στη μετέπειτα αξιοποίηση των δευτερογενών υλικών που θα προκύψουν από αυτές.

4. ΣΧΕΤΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΚΑΙ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

4.1 Πρότυπες συμβάσεις συνεργασίας του φορέα ΑΣΕΔ με τις προβλεπόμενες κατηγορίες συνεργαζόμενων φορέων, όπως με φορείς διαχείρισης αποβλήτων, ΟΤΑ, άλλους φορείς ΣΕΔ.

4.2 Αντίγραφα προσυμφώνων συνεργασίας του φορέα ΑΣΕΔ με άλλους φορείς που συμμετέχουν στον κύκλο εργασιών εναλλακτικής διαχείρισης, όπως οι αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις επεξεργασίας, ανάκτησης και ανακύκλωσης ή/και άλλους φορείς ΣΕΔ.

4.3 Τεκμηρίωση στοιχείων προϋπολογισμού, όπως οικονομικές προσφορές/τιμοκατάλογοι για εξοπλισμό, πηγές άντλησης δεδομένων.

4.4 Λοιπά στοιχεία και τεκμηρίωση που, κατά την κρίση του φορέα ΑΣΕΔ, υποστηρίζουν την αξιοπιστία του επιχειρησιακού του σχεδίου.

Β. ΣΥΛΛΟΓΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

1. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΡΕΑ ΣΣΕΔ

- α) μετοχική/εταιρική σύνθεση (πλήρη στοιχεία των μετόχων/εταίρων και στοιχεία επικοινωνίας των νόμιμων εκπροσώπων),
- β) επικαιροποιημένο καταστατικό και κεφάλαιο σύστασης,
- γ) σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου (στοιχεία των μελών του ΔΣ),
- δ) διαδικασίες, πρακτικές και τεκμήρια για τη διασφάλιση της μη ύπαρξης των κωλυμάτων και ασυμβίβαστων του άρθρου 10,
- ε) Εποπτικό όργανο Φορέα ΣΣΕΔ: αριθμός και μέλη, θητεία, τρόπος επιλογής, κανονισμός λειτουργίας.

2Α. ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΝΕΟΥ ΣΣΕΔ

(αφορά μόνο στην αρχική έγκριση οργάνωσης και λειτουργίας του ΣΕΔ)

Περιλαμβάνει συνοπτική και περιεκτική πληροφορία σχετικά με την υφιστάμενη εμπειρία των μετόχων και στελεχών του υπό αξιολόγηση φορέα ΣΣΕΔ σε θέματα εναλλακτικής διαχείρισης γενικότερα και ειδικότερα για το υπό αξιολόγηση ρεύμα αποβλήτων.

2Β. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

(αφορά μόνο την ανανέωση της έγκρισης οργάνωσης και λειτουργίας του ΣΕΔ)

Περιλαμβάνει συνοπτική και περιεκτική πληροφορία για την προηγούμενη περίοδο λειτουργίας του ΣΣΕΔ σχετικά με:

- α) την ανάπτυξη της εμβέλειας του ΣΣΕΔ σε γεωγραφικό και πληθυσμιακό επίπεδο,
- β) το είδος και τις ποσότητες των προϊόντων που διακίνησαν στην ελληνική αγορά οι συμβεβλημένοι με τον φορέα ΣΣΕΔ παραγωγοί σε ετήσια βάση (αφορά προγράμματα διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού προϊόντος),
- γ) το είδος και τις ποσότητες αποβλήτων που διαχειρίστηκε ο φορέας ΣΣΕΔ σε ετήσια βάση,
- δ) την επίδοση του ΣΣΕΔ σε σχέση με τους στόχους που όφειλε να επιτύχει, καθώς και τη συμβολή κάθε μίας από τις εφαρμοζόμενες μεθόδους εναλλακτικής διαχείρισης στην επίδοση αυτή ανά έτος,
- ε) την κατ' έτος ανάπτυξη της υποδομής και του εξοπλισμού,

- στ) τις συνεργασίες του φορέα ΣΣΕΔ με φορείς διαχείρισης αποβλήτων και με ΟΤΑ Α΄ βαθμού, όπου αυτό έχει εφαρμογή,
- ζ) τις δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης,
- η) τους συμμετέχοντες παραγωγούς,
- θ) το απασχολούμενο προσωπικό,
- ι) τα οικονομικά στοιχεία του ΣΣΕΔ, συμπεριλαμβανομένων των εσόδων από εισφορές, των λειτουργικών και επενδυτικών δαπανών, των δαπανών για ελέγχους και ενημέρωση – ευαισθητοποίηση, το διοικητικό κόστος και τη διακύμανση του ύψους του ειδικού αποθεματικού του.
- ια) σε περίπτωση απόκλισης από τους όρους έγκρισης, αναφορά σημαντικών δυσκολιών, προβλημάτων, παρεκκλίσεων ή/και διορθωτικών ενεργειών που έλαβαν χώρα.

3. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΣΣΕΔ

3.1 Πεδίο εφαρμογής

Στο πλαίσιο των προγραμμάτων διευρυμένης ευθύνης παραγωγού προϊόντων, καταγράφονται αναλυτικά:

- α) τα προϊόντα που θα καλυφθούν από το ΣΣΕΔ ανά κατηγορία και/ή είδος και/ή υλικό,
- β) εκτίμηση του αριθμού των υπόχρεων παραγωγών προϊόντων που διαθέτουν τα εν λόγω προϊόντα στη γεωγραφική εμβέλεια του ΣΣΕΔ,
- γ) εκτίμηση των ποσοτήτων των εν λόγω προϊόντων που διατέθηκαν στη γεωγραφική εμβέλεια του ΣΣΕΔ κατά τη διάρκεια της τελευταίας τριετίας,
- δ) το προσδοκώμενο μερίδιο της αγοράς που θα καλύψει το ΣΣΕΔ σε περίπτωση που λειτουργούν ήδη άλλα ΣΣΕΔ και/ή ΑΣΕΔ για τα εν λόγω προϊόντα στην ίδια γεωγραφική εμβέλεια,
- ε) εκτίμηση των ετήσιων ποσοτήτων προϊόντων που θα διαθέσουν οι συμβεβλημένοι με το ΣΣΕΔ παραγωγοί στη γεωγραφική του εμβέλεια κατά τη διάρκεια εφαρμογής του επιχειρησιακού του σχεδίου,
- στ) εκτίμηση των ετήσιων ποσοτήτων αποβλήτων που θα προκύψουν από αυτές τις ποσότητες προϊόντων, κατά τη διάρκεια εφαρμογής του επιχειρησιακού του σχεδίου.

Στο πλαίσιο των προγραμμάτων ευθύνης παραγωγού αποβλήτων, καταγράφονται αναλυτικά:

- α) τα απόβλητα που θα καλυφθούν από το ΣΣΕΔ ανά κατηγορία και/ή είδος και/ή υλικό,
- β) εκτίμηση των αντίστοιχων ποσοτήτων αποβλήτων που παρήχθησαν στην γεωγραφική εμβέλεια του ΣΣΕΔ κατά τη διάρκεια της τελευταίας τριετίας και
- γ) εκτίμηση των ποσοτήτων αποβλήτων που θα διαχειριστεί το ΣΣΕΔ κατά τη διάρκεια εφαρμογής του επιχειρησιακού του σχεδίου.

3.2 Εμβέλεια

Γίνεται αναφορά:

- α) στο γεωγραφικό εύρος του ΣΣΕΔ και τον ρυθμό γεωγραφικής ανάπτυξής του, κατά τη διάρκεια εφαρμογής του επιχειρησιακού του σχεδίου,

β) τις εξυπηρετούμενες ομάδες στόχους (καταναλωτές και/ή συγκεκριμένες κατηγορίες χρηστών) ανά κατηγορία και/ή είδος και/ή υλικό αποβλήτου και σχετικά με αυτές ποσοτικά στοιχεία, ιδίως πλήθος και κατανομή.

3.3 Στόχοι

Αναφέρονται οι στόχοι του ΣΣΕΔ ανά έτος εφαρμογής με την απαιτούμενη κλιμάκωση, ώστε να καλύπτονται εμπρόθεσμα κατ' ελάχιστον οι στόχοι που τίθενται από το ισχύον θεσμικό και/ή κανονιστικό πλαίσιο.

3.4 Μέθοδοι εναλλακτικής διαχείρισης

Γίνεται σαφής αναφορά στην/στις προτεινόμενη/-ες μέθοδο/-ους εναλλακτικής διαχείρισης ανά κατηγορία και/ή είδος και/ή υλικό αποβλήτου και ανά ομάδα στόχο.

Για κάθε προτεινόμενη μέθοδο εναλλακτικής διαχείρισης γίνεται αναφορά στις προβλεπόμενες εργασίες εναλλακτικής διαχείρισης, περιγράφεται η αναγκαία υποδομή και ο εξοπλισμός και τα τεχνικά χαρακτηριστικά τους, οι εμπλεκόμενοι φορείς και ο ρόλος τους, καθώς και ο τρόπος εφαρμογής της μεθόδου.

Ειδικότερα για συστήματα επιστροφής, όπως τα συστήματα εγγυοδοσίας και για τη συλλογή, πρέπει να προσδιορίζονται η κατανομή των σημείων και/ή του εξοπλισμού συλλογής, η αναλογία τους ως προς τους εξυπηρετούμενους, καθώς και η απαιτούμενη συχνότητα συλλογής, ώστε να υπάρχει επαρκής εξυπηρέτηση του δικτύου στη γεωγραφική εμβέλεια του ΣΣΕΔ, καθώς και κάθε άλλη τεχνική λεπτομέρεια που απαιτείται για τη λειτουργία τους.

3.5 Αναμενόμενα αποτελέσματα

Με βάση την εκτίμηση των παραγόμενων αποβλήτων, το χρονοδιάγραμμα ανάπτυξης της εμβέλειας του ΣΣΕΔ, τις προτεινόμενες μεθόδους εναλλακτικής διαχείρισης και τους στόχους που δεσμεύεται να επιτύχει, ο φορέας ΣΣΕΔ προσδιορίζει κατ' έτος:

- α) τα αναμενόμενα ποσοτικά και ποσοστιαία στοιχεία επίδοσης σε σχέση με τους στόχους,
- β) τα ποσοτικά στοιχεία σχετικά με την απαιτούμενη υποδομή και τον εξοπλισμό,
- γ) το απαιτούμενο προσωπικό για την κάλυψη των αναγκών του ΣΣΕΔ,
- δ) τις απαιτούμενες συνεργασίες με άλλους φορείς (όπως φορείς διαχείρισης αποβλήτων, ΟΤΑ, άλλα ΣΕΔ) για την υλοποίηση των εργασιών εναλλακτικής διαχείρισης και προδιαγραφές συνεργασίας,
- ε) την αντιμετώπιση προβλημάτων, όπως η διάθεση υπολειμμάτων επεξεργασίας.

3.6 Παρακολούθηση και έλεγχοι

Αναφέρονται όλοι οι τρόποι παρακολούθησης και/ή ελέγχου που εφαρμόσει ο φορέας ΣΣΕΔ προκειμένου να διασφαλίσει:

- α) την ορθότητα των δηλούμενων ποσοτήτων προϊόντων που διακινούν στην ελληνική αγορά οι συμβεβλημένοι με τον φορέα ΣΣΕΔ υπήκοοι παραγωγοί προϊόντων (*αφορά προγράμματα διευρυμένης ευθύνης παραγωγού προϊόντων*) ή την ορθότητα των δηλούμενων ποσοτήτων αποβλήτων που παράγουν/διαχειρίζονται οι συμβεβλημένοι με τον φορέα ΣΣΕΔ υπήκοοι παραγωγοί αποβλήτων (*αφορά προγράμματα ευθύνης παραγωγού αποβλήτων*),

β) την ορθή εκτέλεση των εργασιών εναλλακτικής διαχείρισης από όλους τους εμπλεκόμενους σε αυτές,

γ) την αξιόπιστη καταγραφή και επαλήθευση των στοιχείων και δεδομένων των σχετικών με τις ανακτώμενες ποσότητες αποβλήτων.

Σε περίπτωση που εφαρμόζεται σύστημα εγγυοδοσίας, προσδιορίζεται το ύψος του εγγυοδοτικού αντιτίμου και αιτιολογείται σχετικά.

3.7 Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση

Περιλαμβάνεται συνοπτική περιγραφή του προγράμματος ενημέρωσης - ευαισθητοποίησης που προτίθεται να εφαρμόσει ο φορέας ΣΣΕΔ, όπου θα γίνεται αναφορά στις επιμέρους δράσεις και ανά δράση ο σκοπός, το κοινό στόχος και ενδεικτικός προϋπολογισμός.

3.8 Χρηματοοικονομικά στοιχεία

Περιλαμβάνονται τέσσερα διακριτά τμήματα:

α) εκτιμώμενες δαπάνες,

β) προσδιορισμός χρηματικών εισφορών,

γ) προσδιορισμός ύψους εγγυοδοτικού αντιτίμου, όπου έχει εφαρμογή,

δ) σύνοψη εκτιμώμενου προϋπολογισμού,

3.8.1 Εκτιμώμενες δαπάνες

Οι εκτιμώμενες δαπάνες πρέπει να περιλαμβάνουν κατ' ελάχιστον ανά έτος και για το σύνολο της εξαετίας αναλυτικά:

α) τις επενδυτικές δαπάνες που απαιτούνται ανά διαφορετική μέθοδο και εργασία εναλλακτικής διαχείρισης,

β) τις λειτουργικές δαπάνες που απαιτούνται ανά διαφορετική μέθοδο και εργασία εναλλακτικής διαχείρισης, όπως αμοιβές συνεργατών, αποζημιώσεις, παροχή οικονομικών κινήτρων,

γ) τις δαπάνες ενημέρωσης και επικοινωνίας,

δ) τις δαπάνες αυτοελέγχου, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών για ελέγχους του φορέα ΣΣΕΔ προς τρίτους,

στ) το κόστος διάθεσης καταλοίπων επεξεργασίας,

ε) τις δαπάνες προσωπικού,

ζ) τις λοιπές διοικητικές δαπάνες.

3.8.2 Προσδιορισμός χρηματικών εισφορών

Ο φορέας ΣΣΕΔ πρέπει να διαμορφώσει τις προτεινόμενες κατηγορίες χρηματικών εισφορών και να αιτιολογήσει την επιλογή του αυτή, λαμβάνοντας υπόψη κατ' ελάχιστον:

α) τις υποχρεώσεις για αναφορές επίδοσης για συγκεκριμένες κατηγορίες και/ή είδη και/ή υλικά προϊόντων ή αποβλήτων, όπως αυτές προκύπτουν από νομοθετικές και/ή κανονιστικές διατάξεις,

β) κριτήρια οικολογικού σχεδιασμού, όπως η ανακυκλωσιμότητα των υλικών, η ευκολία διαχωρισμού, η επαναχρησιμοποίησιμη φύση των προϊόντων,

γ) εγγενείς δυσκολίες στην συλλογή του υλικού.

Στη συνέχεια ο φορέας ΣΣΕΔ πρέπει να προσδιορίσει το ύψος των χρηματικών εισφορών για κάθε μία από τις ως άνω προσδιορισθείσες κατηγορίες χρηματικών εισφορών, λαμβάνοντας υπόψη:

α) τις εκτιμώμενες ποσότητες προϊόντων των συμβεβλημένων με το ΣΣΕΔ παραγωγών προϊόντων ή τις εκτιμώμενες ποσότητες αποβλήτων των συμβεβλημένων με το ΣΣΕΔ παραγωγών αποβλήτων ανάλογα,

β) το κόστος εναλλακτικής διαχείρισης κάθε κατηγορίας/είδους/υλικού αποβλήτου, όπως προκύπτει από την καταγραφή των εκτιμώμενων δαπανών,

γ) κριτήρια οικολογικού σχεδιασμού, όπως η ανακυκλωσιμότητα των υλικών, η ευκολία διαχωρισμού, η επαναχρησιμοποίησιμη φύση των προϊόντων,

δ) η υποχρέωση κάλυψης των συνολικών δαπανών του ΣΣΕΔ ανά έτος.

Τέλος, ο φορέας ΣΣΕΔ πρέπει να αναφέρει την προβλεπόμενη μεθοδολογία αναπροσαρμογής των εισφορών, εφόσον απαιτηθεί.

3.8.3 Προσδιορισμός ύψους εγγυοδοτικού αντιτίμου

Σε περίπτωση εφαρμογής συστήματος εγγυοδοσίας, ο φορέας ΣΣΕΔ προσδιορίζει το ύψος του εγγυοδοτικού αντιτίμου και αιτιολογεί σχετικά.

3.8.4 Σύνοψη εκτιμώμενου προϋπολογισμού

Ο φορέας ΣΣΕΔ συνοψίζει τις βασικές οικονομικές παραμέτρους του προϋπολογισμού κατ' έτος και για τη συνολική διάρκεια του επιχειρησιακού του σχεδίου, με διακριτή αναφορά:

α) στα έσοδα από εισφορές και στα λοιπά ενδεχομένως έσοδα,

β) στις επενδυτικές και λειτουργικές δαπάνες για τις εργασίες εναλλακτικής διαχείρισης, στις δαπάνες ενημέρωσης και επικοινωνίας, στις δαπάνες των αυτοελέγχων, συμπεριλαμβανομένων των ανεξάρτητων ελέγχων που υποστηρίζουν τους αυτοελέγχους, στο κόστος μισθοδοσίας, και στα λοιπά διοικητικά κόστη,

γ) στα λοιπά οικονομικά στοιχεία, όπως χρηματοδότηση πιθανών ζημιών, τη δημιουργία τυχόν αποθεματικών με σκοπό τη διασφάλιση της μελλοντικής εύρυθμης λειτουργίας του ΣΣΕΔ (κάλυψη μελλοντικών ζημιών), με την επιφύλαξη της παρ. 14 του άρθρου 4^Α.

3.9 Καινοτομία

Αναφέρονται τυχόν μελέτες που ο φορέας ΣΣΕΔ κρίνει ότι θα συμβάλλουν στην καλύτερη εφαρμογή των εργασιών εναλλακτικής διαχείρισης και στη μετέπειτα αξιοποίηση των δευτερογενών υλικών που θα προκύψουν από αυτές.

4. ΣΧΕΤΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

4.1 Πρότυπες συμβάσεις συνεργασίας του φορέα ΣΣΕΔ με τις προβλεπόμενες κατηγορίες συνεργαζόμενων φορέων, όπως με παραγωγούς, φορείς διαχείρισης αποβλήτων, φορείς κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας, ΟΤΑ, άλλους φορείς ΣΕΔ.

4.2 Αντίγραφα προσυμφώνων συνεργασίας του φορέα ΣΣΕΔ με υπόχρεους παραγωγούς που προτίθενται να συμμετέχουν στο υπό έγκριση ΣΣΕΔ

4.3 Αντίγραφα προσυμφώνων συνεργασίας του φορέα ΣΣΕΔ με άλλους φορείς που συμμετέχουν στον κύκλο εργασιών διαχείρισης, όπως οι αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις επεξεργασίας, ανάκτησης και ανακύκλωσης ή/και άλλα ΣΕΔ.

4.4 Τεκμηρίωση στοιχείων εκτιμώμενων δαπανών, όπως οικονομικές προσφορές/τιμοκατάλογοι για εξοπλισμό, πηγές άντλησης δεδομένων

4.5 Τεκμηρίωση των εκτιμήσεων που γίνονται για την ικανοποίηση των απαιτήσεων της παραγράφου 3.1.

4.6 Λοιπά στοιχεία και τεκμηρίωση που κατά την κρίση του φορέα ΣΣΕΔ υποστηρίζουν την αξιοπιστία του επιχειρησιακού του σχεδίου.»

2. Προστίθεται παράρτημα II στον ν. 2939/2001 ως εξής:

«Παράρτημα II

Διαβάθμιση εισφορών πλαστικών συσκευασιών

Ως πλαστικές συσκευασίες μιας χρήσης θεωρούνται όσες κατασκευάζονται εξολοκλήρου ή εν μέρει από πλαστική ύλη κατά την έννοια της παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 4736/2020 (Α' 200).

Η εισφορά για πλαστικές συσκευασίες μιας χρήσης καθορίζεται ως ακολούθως:

1. Ως βασική εισφορά ορίζεται η εισφορά για PE, PP και PET χωρίς χρώμα (Α).
2. Η βασική εισφορά προσαυξάνεται τουλάχιστον κατά τριάντα τοις εκατό (30%) για έγχρωμη φιάλη «PET» (1,3 επί Α).
3. Η βασική εισφορά προσαυξάνεται τουλάχιστον κατά πενήντα τοις εκατό (50%) για τις λοιπές μονοστρωματικές πλαστικές συσκευασίες (από ένα είδος πλαστικού) πλην των περ. 1 και 2 και πλην PVC και διογκωμένου πολυστυρενίου (1,5 επί Α).
4. Η βασική εισφορά προσαυξάνεται τουλάχιστον κατά εκατό τοις εκατό (100%) για το PVC, το διογκωμένο πολυστυρένιο, τις πολυστρωματικές πλαστικές συσκευασίες ή σύνθετες συσκευασίες ή συσκευασίες που αποτελούνται από δύο (2) ή παραπάνω υλικά (όπως πλαστικοποιημένο χαρτί με σκοπό της αδιαβροχοποίησή του, φιάλες με ετικέτα από PVC κλπ.) (2 επί Α).
5. Η εισφορά για τις πολύ λεπτές πλαστικές συσκευασίες (μικρότερες των 100 μm) προσαυξάνεται τουλάχιστον κατά είκοσι τοις εκατό (20%) (1,2 επί Α).
6. Η εισφορά μειώνεται κατά πενήντα τοις εκατό (50%) για τις πλαστικές συσκευασίες που περιέχουν τουλάχιστον τριάντα τοις εκατό (30%) ανακυκλωμένο υλικό (σύμφωνα με το πρότυπο ΕΛΟΤ EN 15343).».

Άρθρο 69

Καταργούμενες διατάξεις

Καταργούνται οι παρ. 2 και 3 του άρθρου 12 του ν. 2939/2001.

Άρθρο 70
Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε επιμέρους διατάξεις του.